

9

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA.

ANTIPHONTIS

ORATIONES ET FRAGMENTA

ADIVNCTIS

GORGIAE ANTISTHENIS ALCIDAMANTIS

DECLAMATIONIBVS

EDIDIT

FRIDERICVS BLASS.

EDITIO ALTERA CORRECTIOR.

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.
MDCCCLXXXI.

SCRIPTORUM GRAECORUM ET ROMANORUM TEUBNERIANA.

A. Griechische Autoren.

Aeliani opera, 2 voll.	Mk. 9 —
— varia historia	„ — 90
Aeneae comment.	„ 1 35
Aeschinis orationes	„ — 90
Aeschyli tragoediae	„ 1 20
Aesopicae fabulae	„ — 90
Anacreon	„ 1 —
Andocidis orationes	„ 1 20
Anthologia lyrica	„ 4 50
Antiphontis orationes	„ 2 10
Apollodorus	„ 1 —
Apollonii Rhodii Argonaut.	„ 1 —
Appiani hist. Romana. Vol. I.	„ 4 50
Archimedis opera. Vol. I et II à	„ 6 —
Aristophanis comoediae, 2 voll.	„ 3 —
Aristoteles de part. animal	„ 1 80
— de arte poetica	„ — 60
— physica	„ 1 50
— Ethica Nicom.	„ 1 80
Arriani expeditio Alex.	„ 1 20
— scripta minora	„ 1 —
Athenaeus, 4 voll.	„ 12 —
Babrii fabulae	„ — 60
Bucolici Graeci	„ — 60
Cebetis tabula	„ — 60
Demosthenis orationes, 3 voll.	„ 4 50
Dinarchi orationes	„ 1 —
Dio Cassius, 5 voll.	„ 13 50
Dio Chrysostomus, 2 voll.	„ 5 40
Diodorus Siculus, 5 voll.	„ 15 75
Dionysius Halic. 4 voll.	„ 10 80
Epicorum Graec. fragmenta. I.	„ 3 —
Erotici scriptores, 2 voll.	„ 7 50
Eudociae violarium	„ 7 50
Euripides, 3 voll.	„ 5 70
Eusebius. Vol. I—IV	„ 15 —
Fab. Rom. graece conscr. Vol. I.	„ 3 75
Heliodorus	„ 2 40
Herodianus	„ 1 20
Herodoti historiae, 2 voll.	„ 2 70
Hesiodus	„ — 45
Hesychius Milesius	„ — 75
Historici graeci min., Vol. I & II	„ 8 25
Homerus. 2 voll. 4 Partes à	„ — 75
— — m. Einl. v. Sengebusch à vol.	„ 2 25
Hymni Homerici	„ — 75
Hyperidis orationes	„ 1 35
Iliadis carmina XVI, ed. Köchly	„ 3 —
Iosephus Flavius, 6 voll.	„ 12 60
Isaeus	Mk. 1 20
Isocratis orationes, 2 voll.	„ 2 70
Iulianus, 2 voll.	„ 6 75
Luciani opera, 3 voll.	„ 6 30
Lycophronis Alexandra	„ 1 80
Lycurgus	„ — 60
Lydus de ostentis	„ 2 70
Lysiae orationes	„ 1 20
Manetho	„ 1 50
Maximi et Ammonis carmina	„ 1 80
Metrologici scriptores, 2 voll.	„ 5 10
Nicephori opuscula	„ 3 30
Nicomachus Gerasenus	„ 1 80
Nonnus, 2 voll.	„ 9 —
Onosander	„ 1 20
Pausanias, 2 voll.	„ 3 60
Philostrati opera, 2 voll.	„ 3 25
Pindari carmina	„ 1 —
Platonis dialogi, 6 voll.	„ 10 50
Plotinus, 2 voll.	„ 6 —
Plutarchi vitae, 5 voll.	„ 8 40
Plutarchi moralia. Vol. I.	„ 1 80
Polemon	„ 1 —
Polyaenus	„ 4 50
Polybius, 4 voll.	„ 10 80
Porphyrius	„ 1 80
Proclus	„ 6 75
Quintus Smyrnaeus	„ 1 50
Rerum natur. Script. Graeci. Vol. I.	„ 2 70
Rhetores Graeci, 3 voll.	„ 9 —
Simeon Seth	„ 1 80
Sophoclis tragoediae	„ 1 50
Stobaei florilegium, 4 voll.	„ 9 60
— eclogae, 2 voll.	„ 6 —
Strabo, 3 voll.	„ 6 —
Themistii paraphrases, 2 voll.	„ 6 —
Theodorus Prodromus	„ — 50
Theophrastus Eresius, 3 voll.	„ 6 60
Theophrasti characteres	„ 1 20
Theo Smyrnaeus	„ 3 —
Thucydides, 2 voll.	„ 2 40
Xenophontis expeditio Cyri	„ — 75
— — Editio major	„ 1 20
— historia graeca	„ — 90
— institutio Cyri	„ — 90
— commentarii	„ — 45
— scripta minora	„ — 90
Zonaras. 6 voll.	„ 15 75

B. Lateinische Autoren.

Ammianus Marcellinus. 2 voll.	Mk. 7 20
Anthimi epistula	„ 1 —
Anthologia lat. Vol. I. fasc. I & II	„ 7 50
Augustinus de civit. Dei, 2 voll.	„ 6 —
Aulularia ed. Peiper	„ 1 50
Boetii libri de inst. mathem.	„ 5 10
— de consolatione libri V	„ 2 70
comm. in Aristot. 2 voll.	„ 8 70
Caesaris commentarii ed. Dinter, Vol. I. II. III. à Vol.	„ 1 —
— — *Ed. minor (in 1 vol.)*	„ 1 50
— — *de bello Gallico. Ed. min.*	„ — 75
— — *de bello civili. Ed. minor*	„ — 60
...ssius Felix	„ 3 —
...tulli Tibulli Propertii carmina	„ 2 70
...llus	„ — 45
[illegible]	„ 2 —
Censorinus	Mk. 1 20
Ciceronis opera ed. Klotz. 11 voll.	„ 22 35
— — ed. Müller. II. 1. IV. 1—3 à	„ 2 10
Ciceronis oration. selectae. 2 voll.	„ 1 50
Ciceronis oratt. XVIII. ed. Eberhard et Hirschfelder	„ 3 —
Ciceronis epist. select. Pars I & II	„ 3 50
— — ed. Wesenberg. 2 voll.	„ 6 —
Commodianus. Part. I & II.	„ 2 70
Cornelius Nepos	„ — 30
Curtius Rufus	„ 1 20
Dares Phrygius	„ 1 20
Dictys Cretensis lib. VI.	„ 1 50
Dracontii carmina	„ 1 20
Eclogae poetarum latinorum	„ 1 —
Eutropius	„ — 30
Florus et Ampelius	„ 1 —

ANTIPHONTIS

ORATIONES ET FRAGMENTA

ADIVNCTIS

GORGIAE ANTISTHENIS ALCIDAMANTIS

DECLAMATIONIBVS

EDIDIT

FRIDERICVS BLASS.

EDITIO ALTERA CORRECTIOR.

LIPSIAE, TYPIS B. G. TEUBNERI.

DE ELOQVENTIAE ATTICAE MONVMENTIS

INSIGNITER MERITO

CHVRCHILL BABINGTON

DIVINITATIS DOCTORI

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΞΕΝΙΗΣ

PRAEFATIO.

Antiphontis codices, quibus editores adhuc usi sunt, sex sunt numero, quorum nullus vel antiquitate vel bonitate inter Graecos libros excellit. Eorum qui Imm. Bekkero praesto fuerunt optimus iam illi visus est Crippsianus (A), sive Burneianus 95, membranaceus, saec. ut perhibetur XIII, qui Londinii in museo Britannico asservatur. Is codex e Batopedio montis Athonis monasterio olim Constantinopolim, inde in Britanniam delatus est. Continet Andocidem, Isaeum, Dinarchum, Antiphontem, Lycurgum, Gorgiae Helenam et Palamedem, Alcidamantis Ulixem, Lesbonactem, Herodem. Correctus est plurimis locis, saepe ab ipso librario, saepe ab altera manu, quae atramenti praesertim colore distinguitur. Sed is corrector cum incohasset operam suam ab Isaei oratione tertia, non ultra Antiphontis quintam extendit, huius quoque ipsius orationis extremas paragraphos (inde a § 85) non attigit. Contulerunt Crippsianum codicem I. Bekkerus et Dobsonus; ipse quoque passim inspexi; accuratissime deinde J. Siggius et Victor Jernstedt, Petropolitanus Antiphontis editor, lectiones Crippsiani exscripserunt. Siggius intra Antiphontem substitit; quae invenerat, cum delectu quodam ab Arnoldo Hugio publici iuris facta sunt.[1]) Sed postquam editio Pe-

1) V. A. Hug, de arte critica in Antiphontis orationibus factitanda. Index lect. Turic. 1872.

tropolitana prodiit (a. 1880), ita de huius codicis lectionibus edocti sumus, ut de paucissimis locis deque leviusculis tantum rebus dubitatio esse possit. Ego aliquoties meis copiis adhibitis tales dubitationes sustuli.

Inter ceteros Bekkeri codices praestat B Laurentianus (plut. 4 cod. 11), chartaceus, saec. XV, ex Athone monte et ipse oriundus[1]); is codex eosdem atque A oratores continet. Sequuntur magno intervallo Marcianus L (append. class. 8 cod. 6), membranaceus, scriptus Florentiae, a Bekkero non ultra orationem tertiam collatus, et Vratislaviensis Z, chartaceus. Dobsonus Britannus editor etiam Burneianum 96 (M) a Bekkero spretum adhibuit, chartaceum, scriptum Florentiae circa finem saec. XV. Sed et hos tres codices et Aldinam principem editionem, quae prodiit a. MDXIII, auctoritate carere facile perspicitur[2]); aemulum nactus est Crippsianus invento Oxoniensi N, qui in Maetzneri demum usum collatus novum huic editori adiumentum attulit. Bombycinus est, saeculi XIV potius quam XIII, scripturae genere Crippsiano perquam similis, ut ibidem in Athone scriptus esse videri possit. Parisiis olim fuit; a Thoma Gaisfordo Oxonium delatus est. Continet Dinarchum atque Antiphontem integros, Lycurgi Leocrateae dimidiam fere partem. Correctiones in eo rarae sunt, partim ab ipso librario, partim a manu recenti profectae. Lycurgum ipse primus excussi, post me Th. Thalheim in usum editionis suae; in Dinarcho praeter Maetznerum etiam Turicenses editores collationem Oxoniensis praesto habuerunt. Diligentissime autem totum examinavit is quem modo laudavi Victor Jernstedt;

1) V. Jernst. praef. p. XVI sq. 2) Per imperitiam ipse olim codicibus LMZ et maxime Aldinae aliquid tribuendum esse opinatus sum.

ita de eius quoque codicis lectionibus nusquam fere dubitari potest.

Sequitur ut de auctoritate horum codicum singulorum quaestionem instituamus. Ea quaestio a multis viris doctis magna cum dissensione pertractata est, cum alii Crippsiani auctoritatem tuerentur, alii Oxoniensem praeferrent. Sed antequam de his codicibus quid sentiam exponam, absolvendum videtur de reliquis libris, quos ex Crippsiano omnes originem traxisse nuper et Th. Thalheim[1]) et Jernstedt pronuntiaverunt. Itaque id quidem dubium esse non videtur, quin libri LMZ et Aldina editio, etsi per diversos gradus, e B tamen omnes provenerint: Z quidem ex M descriptum esse demonstravit Thalheim; M atque Aldinam ex L manasse, ipsum L ex B exponit Jernstedt; Hermannus quoque Reutzel[2]), qui B codici aliquantum auctoritatis concedit, ceteros quos dixi ex illo pendere accurata disputatione comprobat. Itaque hanc quaestionem ad liquidum perductam esse putabimus[3]); alteram, quae maior est, aggrediemur, utrum sit aliqua B codicis propria auctoritas necne. In universum B cum A correcto satis fideliter conspirat, idque eo clarius apparuit, quo accuratius lectiones Crippsiani cognovimus; neque vero dubitari potest, quin Laurentiano ipso pariter excusso multo maior etiam consensus proditurus sit. Sint nunc pro exemplo Isaei orationes, in quibus si Bekkero fidem temere habeas, saepe immerito prorsus codici B eiusque asseclis proprias lectiones tribuas.[4]) III, 8 sec. Bk. „*τὸν οἶκον* om. A“: immo A pr. (corr.[1]). — 12 „*γεγεννημένῃ* B“: etiam A corr.[2] — 18 „*παρέσχοντο* BL“: etiam A. —

1) Annal. Fleckeis. 1877. CXV p. 673 sq.; praefat. edit. Lycurgi. 2) Reutzel Exercitationes criticae in Antiph. orat., Gissae 1879. 3) Etiam Thalheim. praef. Lyc. p. VI iam Reutzelio assentitur. 4) Cf. Thalheim. ibd.

70 „τῇ ante ταύτης add. BL“: etiam A. — 71 „συνεστιᾶσθαι] συνίστασθαι A“: immo A pr.; corr.[2] sicut v. — IV 15 „περὶ om. A“: immo A pr. (add. corr.[1]). — V, 7 „ἐφ' ὅλην B, ὑφ' ὅλην A“: immo A pr.; corr.[2] sicut B. — 12 „τὸν νῦν] τοίνυν A“: immo A pr.; corr. sicut v. — 39 „λελειτούργησε A“: immo A pr. — Iam videamus, quid demptis his intra tres orationes III. IV. V B ceterisque libris proprii remaneat praeter aperta vitia. III, 6 δ' om. AL; itaque habere *videtur* B. Addere id vocabulum cuiusvis erat, qui quidem sentiret quid scriberet; at hoc ipsum librarius codicis B minime facere solitus est. — 45 γεγενημένης A pro γεγενημένην, quod, si silentio Bekkeri fides, habent ceteri. — 49 προσῆκεν, εἰ αὐτὸς] προσήκει αὐτὸς A pr., corr.[2] εἰ addidit; προσήκει (εν) αὐτὸς B; προσῆκεν, αὐτὸς v. — 56 δὴ] δ' A, δι' L. — ὑμῖν] ἡμῖν A. — 79 τούτου] τούτων A. — IV, 14 ὁπότε δὲ] ὁπότε δὴ B. — V inscr. πρὸς λεώχαριν (corr.[2] λεωχάρην) καὶ δικαιογένην (διογένην pr., corr.[2]) A, πρὸς λεώχαριν καὶ δικαιογενῆ B. in argum. item λεώχαριν A, neque minus § 3, quibus locis ipse nihil enotavi; § 25 λεώχαρις intactum mansit, at § 4 et 20 m. 2 in λεωχάρης correctum est. De B nihil nisi silentium Bekkeri habemus. — § 1 διεφερόμεθα pro διαφ. A (illud recep. Schoem. Turr. Scheibe). — 6 κηφισιοδότου AZ. — 29 οὗτος] οὕτως A. — 33 Διοπείθης] διοπειθὴς A. — 36 καλῶς] κακῶς A. — 37 Λέχαιον] λεχίον A, λέχιον BZ. — 43 τούτου] τοῦτον A. — Haec eadem ratio inter codices A et B per totos oratores obtinet: quod cum viderent Jernstedt et Thalheim, merito negaverunt Laurentianum sui iuris esse. Sed video quid opponi possit: nimirum opera correctoris alterius codicis A eam similitudinem effectam esse; eum correctorem adhibuisse codicem cum B artissima affinitate coniunctum; itaque quic-

quid A vitiosi praeter Laurentianum habuerit ex eo sublatum esse. Qua in sententia et Hugius est et Reutzel, neque sane fortiter eam oppugnat Jernstedt. Sequitur autem, si vera illi praedicant, ut similitudo illa statim evanescat, ubi desit eius correctoris opera. Atqui iam attigimus talem Crippsiani locum; nam etiam in quintae Isaei altera parte (inde a § 21) manus ea correctrix defuit: quid effectum sit vides. Agedum e duabus primis quoque eiusdem oratoris, quarum eadem est condicio, locos colligamus, quibus veriora vel aeque bona vel denique sua neque prorsus futilia praebeat B. — I arg. φασὶν] φησὶν A. — 16 κηφήσανδρος A pro Κηφίσανδρος, de qua re tacet Bk.; itaque quid B habeat nescimus. — 26 ὑμῖν] ἡμῖν A. — 28 ἑαυτοῦ] αὑτοῦ B. — 34 αὐτὸν] αὐτῷ A. — 38 θάτερα] θάττερα A. — 43 ὑμῖν] ἡμῖν AQ. — 51 ὑμῖν] ἡμῖν A. — II, 8 δῆλον] δηλοῖ A, quod non commemorat Bk. — 47 καταστῆσαι] καταστήσετε A. — En exiguam messem ex amplo campo! et fortasse non pauca perperam commemoravi, praesertim cum ne A quidem in Isaeo penitus adhuc exhaustus sit. At corrector ille alter in oratione III. plus XXIII locos invenit quos corrigeret, in quarta plus IX, in quintae §§ 1—20 plus XIII. Haec exempli gratia posita sunt, ceterum etiam in Andocide, Lycurgo, Antiphontis sexta, reliquis quae corrector non attigit, nihilo dissimilior est Laurentianus Crippsiani quam in partibus correctis huius. — Sed etiam alia argumenta suppetunt, quae originem codicis B aperte demonstrent. Vide hos locos Andocidis et Isaei. A. I, 22 ὦ λεωγόρα recte A, sed ita scriptum ut litterae γόρα per unum ductum intricatiorem exaratae sint: quem cum non intellegeret librarius Laurentiani, ὦ λέω scripsit, pro ceteris lacunam reliquit. — 24 τάγα (pro τά γε) A, accentus signo paullulum sinuato; hinc τάγα B. — 42 παρείη] παρήει pr. A, παρείη corr.;

sed ibi *ει* in eum modum scriptum est, ut ad figuram *οι* litterarum quam proxime accedat; inde *παροίη* B. — 61 *ὅ μοι ἦν*] in A vocabula non separata, accentus spiritusque supra *η* neglegenter exarati, ut quinam sint discerni nequeat; *ὅμον ἦν* B. — 114 *ἐβουλέσθην* recte A, altero *ε* forte in speciem *ι* litterae attenuato; itaque *ἐβουλίσθην* est in B. — 122 *'Επιχάρη*] *ἐπιχάρην* A, ductu obliquo *π* litterae in dextram aliquantum producto, ut etiam proximum *ι* transfixum sit; inde *ἐπεχάρην* B. — II, 17 *δαπάνης*] *ης* in A per compendium supra *ν* scriptum; *δαπαν* supra scripto *οῖς* B. — Is. III, 29 *ὀλίγα διαμένειν*] *ὀλι* supra scripto *γ* A; inde perverse *ὁ λόγος διαμένειν* BLZ. — IV, 14 *μὴ*] ita A corr. (om. pr.), sed quasi per compendium; *μὲν* BZ. — V, 7 *κἀγῶνος*] restitue *Δικαιογένης* (cum Nabero); om. pr. A, *δικαιογέν* add. corr., *καγώ* B (et rc. A sec. Bk.; itaque non solus librarius Laur. deceptus est), *κἀγὼ* Z. — 11 *δεινότατον*] *δεινότατ°* A, *δεινότατος* B. — Non dubito quin multo plura eiusdem generis exempla colligi possint, si quis adhibitis codicibus dedita opera in hanc rem inquisierit[1]); sed haec quoque sufficere arbitror. — At est ubi consentiant B et pr. A contra corr. A. — Ibi igitur correctio parum apparuit. Velut Din. 1, 97 *διαπεπραγμένους* solus corr.[3] A; *δὲ πεπραγμένους* A pr. BMZ. Sed etiam Bk. in A nunc quoque *δὲ πεπρ.* invenire sibi visus est. — Andoc. I, 1 *σχεδόν τι*] *σχεδόν τοι* A corr.; at o minutissima forma supra *τι* appictum est, ut facile oculos fallat.[2]) —

1) E Lycurgo (§. 48) luculentum exemplum dedit Thalheim praef. p. VI, 1, aliud idem Ann. Fleckeis. 1877 p. 674 (§ 103). 2) Utendum videtur occasione cetera quoque quae ad Andocidem ex A exscripta nunc habeo h. l. apponendi. — I, 1 *τούτων*] *ων* a corr., qui neque librarius ipse neque is fuit qui correxit § 3 et 5. — 3 *γινώσκητε* A pr.; corr. nigro atramento a manu recenti. — 4 *ἔστι δὲ* ... *πλεύσαντι* pr. (*ἀποπλεύσαντι*?). — 5 *γινώσκω* etiam pr. fuisse

Antiph. II α 1 γνωσθῆναι] διαγνωσθῆναι A pr. v. Nimirum litterae δια punctis supra appictis deletae sunt, quae puncta neque librarius Laur. neque Bekkerus vidit. — Itaque cum pro re explorata mihi sit, codicem B ex A descriptum esse, lectiones illius non magis curavi quam fecit Petropolitanus editor.

Relinquuntur Oxoniensis et Crippsianus et huius corrector alter, qui semoto Laurentiano sui iuris fit. Nam Oxoniensis quidem corrector secundus adeo recens est, ut sicubi quae scripsit non possint ex ipsius coniectura profecta esse, librum impressum eum adhibuisse Jernstedt recte suspicari videatur. Contra Crippsiani corrector, id quod libenter nunc et Hugio et Reutzelio affirmantibus concedo, non ex suo ingenio interpolavit codicem sed libro manu scripto usus est. In eo autem non omnia inerant quae insunt in Crippsiano, sed tres tantum oratores eique manci. Nam praeterquam quod deerant Antiphontis sexta quintaeque finis, Isaei primae duae, etiam ex medio Isaeo ni fallor quaedam folia perierant, in quibus scriptae

videtur; itaque restituit corrector, non mutavit. — 8 παραλ.ἰπεῖν corr. m. pr. — 18 lacuna post ΜΑΡΤΥΡΕΣ exigua est, neque ibi praeter punctum rubrum quicquam unquam fuit. — 23 εἰπόντας statim fuisse videtur. — 24 τάγα] circa γ aliquid in medio imoque versu rasurae esse videtur; diversa manus locum nulla attigit. de accentu v. supra. — 28 et 29 μυνήσεις et μεμύνηκα statim scripta fuisse possunt. — 31 ἤ, μην A pr., ἦ μην corr. — 34 εἴκοσῑ A (lineola fort. a. corr.). — 40 συγγένῆ (ται supra scriptum) pr. (ται erasum est). — 47 ἀναγινώσκετε A pr., ἀναγίνωσκε corr. — 49 post ἀδικεῖν erasum quidem nihil est. — 52 εἰργασμένους A. — 64 δὲ οὐκ ἐμὲ absque lacuna A. — 85 πάντως A pr., quod recipiendum esse videtur. — 112 παρέστημεν videtur ab initio fuisse. — 119 ἀξιοῦμεν pr. — 138 αἰκισθέντα etiam A (posterius α siglo scriptum). — 141 in lacuna post εὐνοίας nihil unquam scriptum fuit. — II, 2 περιέστηκε A. — III, 4 ἡμῖν εἰρήνη A (non ὑμῖν). — 14 σκίρρον pr. — 30 βουλόμεθα A. — IV, 7 μακρότερα. — ibd. ποιήσαιμεν A; correctum esse non videtur. — 13 οἳ, non οἵ. — 19 νόμοις τοῖς πόλεως.

fuerant or. V § 21—47 et or. VI § 19—50; etenim hae quoque in A incorrectae manserunt. Eum igitur codicem, cuius variam lectionem magis minusve integre excerptam corrector Crippsiani nobis servavit, littera C signabo. At manet eadem quaestio ad C ipsum translata, quae is peculiaria habuerit utrum ex grammatici alicuius emendatione nata sint an ex antiquo exemplo fideliter descripta. Qua in quaestione mihi non tanti momenti esse videtur, quod maxima pars earum lectionum sine ullo dubio recipienda est, quanti quod omnes consistunt intra apertarum corruptelarum correctionem. Sume Isaei undecimam, quae est de Hagniae hereditate: in ea correctoris alterius viginti duas correctiones numeravi, praeterquam quod sunt quaedam erasa sive ab hac manu sive a prima, quod dignosci nequit. Plerasque et ipse sine dubitatione receperim; sed et offendere eis locis omnibus lectorem attentum necessarium erat et medelam eam quae inventa est invenire haud difficile: nisi quidem § 21 difficile fuit pro *ὥστ' οἱ κοινὴν κοινωνίαν .. ποιήσασθαι* reponere *ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινων· κτἑ.*, cum praecessisset de eadem re *οὐκ ἐνῆν* iterumque *ἐνῆν*, vel § 38 pro *βούλομαι δεῖν καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν* scribere *β. δὴ καὶ κτἑ.* Bis terve *καὶ* addidit ubi deerat coniunctio, *καταυτὸ* mutavit in *κατὰ ταὐτὸ*, *καθεστάναι* in *καθιστάναι*, alia id genus fecit quae nemo non probabit. At ego exspectabam ut ex libro illo antiquo proferrentur lectiones quae locis non suspectis neque aperte corruptis inopinatam lucem affunderent, adderenturque ea quae etsi nemo desiderasset, tamen genuina se statim probarent, veluti Antiph. I, 10 N addidit *τοιαύτην*, vel ibid. 22 *καὶ ἀνόσια*, 27 *αἰσχυνθεῖσα οὔτε.* Sed quaere per totum Isaeum, Antiphontem, Dinarchum: nihil tale usquam ex C additum suppletumque invenies. Neque magnum mihi videtur quod Antiph. 5, 68 ex *ἥξει οὐ* corrector

alter effecit *ἠξίου*; neque enim pronuntiationem mutabat sed tantummodo accentum; itaque nequaquam supra emendatoris mediocris ingenium, docti tamen hominis, eam correctionem esse putaverim.[1]) At, quod dicit Hugius[2]), quaedam correctiones ita sunt comparatae ut nulla nec grammatica subsit ratio neque logica; itaque manifestum eum qui haec scripsit non suum ingenium sed codicis alicuius fidem secutum esse. Esset sane manifestum, si prius illud vere dici posset; at enim exempla quae dedit Hugius aut Jernstedtii collatione redarguuntur aut parum probant. Antiph. 2 *γ* 5 *εἰ γὰρ ἀπεγένετο, τὸν μὲν κίνδυνον τὸν αὔτον ἔμελλε καὶ παρὼν κινδυνεύσειν* recte A; corr. 2 (C) *οὐ* ante *τὸν αὐτὸν* inseruit. Nimirum propter ea quae inferebantur: *πῶς* (scribendum *πᾶς* cum N, quod coniectura invenit Bekkerus) *γὰρ* [*ἂν* add. corr. 2] *αὐτῶν* [*ὁ* add. corr. 2] *ληφθεὶς* [*λειφθεὶς* corr. 2] *τοῦτον ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν ὄντα*; Nam si nemo eum convicturus erat, *non* idem erat periculum, eamque rem concedi adversario iste corrector putavit. Cur deinde *ὁ* addiderit perspicuum est; sed in *λειφθεὶς* Hugius haeret prorsusque absurdam eam correctionem putat. Sed quamvis correctoris ingenium infra Bekkeri fuisse ex hoc ipso loco appareat, tamen non tam hebes fuit ut non videret id absurdum esse quod exstaret *πῶς γὰρ αὐτῶν* (sicariorum) *ὁ ληφθεὶς τοῦτον ἂν* .. *ἤλεγχεν*; immo profecto convicturus erat. Itaque ad occisos pronomen *αὐτῶν* rettulit scripsitque *λειφθείς*, hoc sensu: tum enim futurum non fuisset ut is qui vivus relictus erat (servus scilicet) illum se cognovisse indi-

---

1) *Τῇ τε ἀτυχίᾳ* II *δ* 1 pro *ἥ τε ἀτυχία* facile fuit invenire ex *ὑποθέσει* eius orationis; III *γ* 8 *θεία* e *τοῦ θεοῦ* quod praecedit et *θείας* quod sequitur; item reliqua. 2) L. c. p. 10 sq.

caret.[1]) Tales autem correctiones, quibus malum specie sanetur, augeatur re vera, pro certissimis interpolationis indiciis habere solemus. Eae et in Isaeo Dinarchoque inveniuntur et in Antiphonte: velut quod Antiph. IV *δ* 6 pro *κρεῖσσον ὢν* (i. e. *κρεισσόνως*) *κρείσσων ὢν* ex C invectum est, vel Din. I 89 *τέτταρα* pro *τετρακόσια*, cum in sequentibus maxime esset vitium[2]), vel Isae. XI 23 post *προστάττει* (*προστάτι* pr. A) male deletum *δια* quod e *δια⟨λύσασθαι⟩* vel alio eiusdem verbi infinitivo supererat. Neque recte restitutum puto ibd. 42 *τρεῖς αἳ* pro *τριακόσιαι* pr. A, cui si addideris ⟨*ἃ*⟩, omnia sanissima sint. Ibd. § 25 *πότερον δίκην ἦν μοι λαχεῖν* A pr., *πότερα δ' οὐκ ἦν μοι λ.* C; sed *δ'* nullum locum habet; restitue *πότερον οὐκ ἐνῆν μοι λαχεῖν*. — § 34 *μήτε μὴ δικάσασθαι* pr. A, *μήτε μὴν δικ.* C; sed *μὴν* post *μήτε* valde mirum; *μήτε μοι* (*μήτ' ἐμοὶ*) scribendum videtur. — X, 11 *ἐξ αὐτοῦ δεάντισαναγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος* A pr., — *δὲ ἄν τινα ἀγαγεῖν* — C Bk., nisi quod *ἂν* a Bk. tacite omissum est. Quam lectionem cum videret non sufficere Scheibius, legendum proposuit *ἐξεῖναι δ' υἱὸν αὐτοῦ ἀντεισαγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος*. Simplicius ita corrigas: *ἐξ αὐτοῦ δέ τιν' ἀντεισαγαγεῖν*. — Ibd. 23 *ἐπιδεικνύναι κελεύετε εἰ δικαίως τὰ αὐτοῦ*. Offendit Sauppius (Symb. ad emend. orat. att. p. 12), proposuitque — *κελεύετε καὶ ὡς τὰ ἑαυτοῦ*. Nempe *εἰ* in A primo defuisse iam Dobsonus

1) Quaerit Hugius p. 10, quid lucratus sit corrector III *γ* 10 insana illa *ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας τοῦδε τοῦ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι ἀπολύεται* in vel insaniora *τοῦδε τῷ* mutans? Id lucrabatur, ut quae antea ne construi quidem possent inter se, iam posse viderentur: *τοῦδε* ad *ἁμαρτίας* adiunxit, ad occisum rettulit; *τῷ ἀκουσίως ἀποκτ.* erat ei „propterea quod invitus interfecit". 2) Non agitur de ea pecunia quae inventa est sed de ea quae de summa deerat; itaque *ἤδη εὑρημένα* maxime corruptum est, pro *τετρακόσια* autem secundum Hyperidem (I col. 10 (8)) scribendum videtur *τριακόσια*.

testatus erat; sed etiam δι defuit; itaque corruptela ex C demum provenit. — VI, 1 ὅτι μὲν — πάντων οἰκειότατα χρῶμαι Φανοστράτῳ nunc ex C scribitur; at pr. A χρώμ..ο. id est χρώμενος; corrige igitur ⟨τυγχάνω⟩ χρώμενος. — Verum haec sufficiant. Itaque sic statuo, *C descriptum esse ex A ab homine quodam grammatico, deinde aliquo tempore post, cum iam mancus factus esset, collatum cum eo ut emendatiore ipsum archetypum, indeque in hunc correcturas illas invectas esse.*

Eo iam pervenimus, ut cum ipsis tantum librariis codicum N et A et archetypo quo ei usi sunt (α) nobis res sit. Nam ad unum exemplar et A et N redire nunc omnes concedunt, nisi quod putant quidam intermedium quendam librum inter α et N statuendum esse, a docto grammatico scriptum[1]), et Jernstedtius etiam inter A et α aliud exemplum intercessisse opinari videtur.[2]) Sed ego haud puto: non enim facile futurum erat ut vel in minutis rebus corruptelisque apertissimis N et A tam saepe consentirent. At dissentiunt eidem in aliis rebus multis atque gravibus. Cuius rei ut origo appareat, id primum demonstrandum mihi est, ipsum archetypum correctoris manum expertum fuisse, saepeque in eo infuisse duplicem lectionem. Antiph. I, 1 ἔχει μοι, quae vera est lectio, praebent N et pr. A; at ἔχοιμι A corr.^{1}. Cur correctum est? Nempe quod postmodo vidit librarius A, in α superscriptum esse οιμι, quod recipere suum esse duxit. Addo cetera eiusdem generis exempla, diductis litteris veriorem lectionem indicans. I, 3 ἀπειλημμένῳ N, ἀπειλειμμένῳ pr. A: ἀπολελειμμένῳ A corr.[3]) — 5 προβολῆς N (in quo corr. m. 2) A pr.:

1) Briegleb, Zur Kritik des Antiphon, Anclam 1861; Rud. Schoell. Ann. Fleckeis. CIII p. 300; assentiuntur Hug et Reutzel. 2) Jernstedt p. XXXIII. 3) A corr.^{2} sec. Siggium; dubitat Jernstedt; sec. meam collationem corr.^{1}.

προβουλῆς corr. A. — 12 καταψηφίσεσθε N A pr.: καταψηφίσησθε A corr. — 26 ὥς γ' N A pr.: ὅς γ'. — 30 ἂν ἀπολοῦνται N A pr.: ἀπόλωνται A corr.[1] (neutrum verum videtur, sed ἀπόλλυνται). — II γ 10 φανερὸς N A pr.: φανερῶς A corr. — δ 3 μου N A pr.: μοι A corr. — 8 Διιπολείοις N pr. A: Διιπολίοις A corr. — 11 ὡς N A pr.: ὅς A corr. — III β 2 κἂν αὐτὸς N A pr.: καὶ αὐτὸς A corr. — 3 ἀλλ' οὐδέισ αὐτὸν N et fort. pr. A, qui certe αὐτὸν habuit: ἄλλον δ' εἰς αὐτὸν A corr. — 7 ἁμαρτὼν N A pr.: ἁμαρτὸν A corr. — γ 3 ἡγήσασθαι N, ἡγήσασθε A pr.: ἡγήσησθε A corr. — 9 πρέπει N A pr.: οὐ πρέπει A corr. — IV α 2 ἀξιωθέντος N (hic sine acc.) et ut vid. pr. A: ἀξιωθεὶς corr. A male (ἀξιωθέντων verum puto). — γ 6 οὗτος N A pr.: οὕτως A corr. — δ 3 ὅτε A pr., ὅ,τε N: ὅ γε A corr.[1]) (male puto; deleri debebat τε). — V, 7 διαπράσσονται N A pr.: διαπράσσωνται A corr. — 19 ἐλασσωθεὶς N et pr. A: ἕλος σωθεὶς A corr. pessime. — 22 οὔτ' αὔτ' N A pr.: οὔτ' αὖ A corr.[2]) — 28 ὁμολογῶσιν N et pr. A: ὁμολογοῦσιν A corr. — 32 εἰ γὰρ ἐγὼ μὲν N et pr. A: del. μὲν corr. 1 A (sec. Sigg.). Εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ verum videtur. — 39 ἐξάγει N A pr.: ἐξάγοι A corr. (ἐξαγάγοι verum puto). — 42 εἰρημένοις N, . . σι A pr. (εἰσι puto): οὖσι A corr. (εἰρημενοις ut vid. α). — 59 σὺν ἐμοὶ N A pr.: σὺ ἐμοὶ corr. A (m. 1 sec. Sigg.). — VI, 10 καταψηφίσεσθε N A pr. (-σαισθε verum): καταψηφίσησθε A corr.[3]) — 11 διδασκάλιον N A pr.: διδασκαλεῖον. — 22 εἰ ἓν N, εἰ . . A pr. (εἶεν verum): εἰσὶ A corr. — 23 ἕτοιμός εἰμι διδόναι N, ἕτοιμος εἶεν

1) A corr.[2] sec. Siggium. 2) Corr.[1] sec. Sigg., neque contradicit J. 3) Sequitur ἀποψηφίσησθε A N perinde ex -σαισθε corruptum; ibi igitur et A statim et N correctionem recepisse videtur.

διδόναι A pr. (*ἕτοιμος ἢ ἐκδιδόναι* verum puto): *ἕτοιμοι εἶεν διδ.* A corr. — 30 *διδάσκοι* N A pr.: *διδάσκει* A corr. — Porro est ubi acciderit contra, ut A correctionem numquam receperit, N postea (II): VI, 25 *ἐξείημεν δὲ* A N pr.: *ἐξείη δὲ* N corr.[1]) — 30 *παρέχοιντο* AN pr.: *παρέχοιτο* N corr.[2]) — Tum sunt loci quibus uterque postea demum receperit (III): I, 23 *δίδωσι* A pr. N pr.: *δῷ* A corr. N corr. — II α arg. *λυσίω*^{ου} N, *λυσείω* A pr., *λυσίου* (*Λυσίου*) corr. — δ 8 *ὁπόσαι* A pr. N pr.: *ὁπίσοι*. — V, 32 *οὔτ' ἀληθῆ* N pr. A pr.: *οὐ τἀληθῆ*. — (VI, 27 *ἔφευγεν* N pr. [corr. ft. 2] et A pr. ut vid.: *ἔφευγον*.)[3]) — Denique quartum genus est locorum, quibus vera veriorve lectio sit in pr. A, corrupta in N et corr. A; casu enim librarium A in veram lectionem incidisse non sane probabile est. II δ 7 *κυρίων* pr. A: *κυρίως*. — III γ 8 *οὐδὲ* A pr.: *οὐ γὰρ* N A corr. — γ 11 *τῶν .. προσηκόντων* A, *τῶν οὐ προσηκόντων* verum videtur: *τῶν προσηκ.* N. — IV γ 5 *θαυμάζω ὅτι* pr. A (*οὐ θαυμάζω ὅτι* verum videtur): *θ. ὅτι οὐχ* A corr. N. — δ 10 *ἀποκτείνειν* A pr.: *ζητεῖν ἀποκτείνειν* A corr. N. — V, 13 *εἶναι* A punctis notatum, om. N. — 15 *τῶν*^{οὐ} *κατηγόρων*^{ου} A, pluralem veriorem puto: *τοῦ κατηγόρου* N. — 16 *ὑπολείπεται* A pr.: *ἀπολείπεται*. — (67 *ἔχοι* N, *ἔχη*^{οι} A; itaque ibi vera correctio.) — 76 *παρέχε* ... pr. A: *παρέχεσθαι* Hirschig.: *παρέχειν*. — 94 *πράξεθ'* pr. A: *πράξεσθ'*. — VI, 9 *τούτου εἴδει* pr. A (*τούτου ἰδίᾳ* Bk.): *τουτουὶ δὴ*. — (15 *ἀγάγω*] *ἀγάγω ἢ* N, *ἀγαγεῖν*^{ω} A.) — 28 *μαρτυρούντων* pr. A: *καταμαρ-*

---

1) Antecedit *ἐξείη μὲν* (*ἐξείημεν* A). 2) In eo quod sequebatur *ἀποφαίνοιτο* (*ἀποφαίνοιντο* A) N correctionem statim recepit. 3) IV δ 9 A pr. N pr. aliqua verba per errorem repetita sunt.

τυρούντων. — 42 *προδικασίας* A pr.; *προδιαδικασίας* A corr. (*δια* supra vers.) N. — 44 *ἡμέρας*] *ἡμέραι* pr. A, *ἡμέραις* A corr. N. — 47 *καταδικάσαι*] *καταδικάσαι* (*ειν* supra) A, *καταδικάσειν* N.[1])

Enumeravi locorum amplum numerum; nam in primo genere sunt fere 30, in altero duo, in tertio fere quattuor, in quarto 17. Multo autem saepius librum *α* correctum fuisse necessarium est; nam ubicunque vel uterque librarius correctionem statim recepit, vel semper neglexit, vel alter eorum statim recepit alter nunquam, archetypi duplex lectio nobis obscura facta est. Eodem redit, sicubi falsa lectio in *α* primo fuit, eaque ab altero describentium statim prae superscripta vera lectione neglecta est, ab altero postea cum hac commutata; nam id discerni nequit a vitiis librariorum A et N, quae correxerunt ipsi. Codice autem usum esse eiusque fidem secutum correctorem libri *α* vel ex uno loco manifestum est. Nam lectio pravissima *ἔλος σωθεὶς*, quam in V, 19 intulit, origo fuit nominis *Ἕλος*, quod ab auctore argumenti eius orationis Mytilenaeo reo inditum est.[2]) Sed is codex (*β*) nullo modo fide dignior fuit quam *α*; immo interpolatum eum iure dixeris, idque nequaquam ab homine tam docto acutoque quam fuit is qui codicem C scripsit. Nam sive recte ex *β* emendatus est codex *α*, perfacilis fuit emendatio, sive

1) De loco III *β* 8 (*μὲν* A pr., *γοῦν* N, *μὲν οὖν* A corr.) dixit Hug p. 18, exponens in archetypo fuisse *μουν*, quod ab A pr. lectum esset *μὲν*, ab N *γοῦν*. Sed fortasse in *α* potius *μεν* (*ουν* supra) fuit, librariusque N *ουν* litteras correctionem earum quae infra scriptae erant putavit; itaque in *γοῦν* incidit. 2) Etiam Jernstedt (p. XXIII adn. 15), qui ceterum alias explicationes diversitatis quae est inter A et N quaerere mavult, concedit hoc loco in ipso archetypo duplicem scripturam exstitisse, neque eam in illo demum codice ortam, sed propagatam ex antiquiore codice.

prave corruptus, ratio saepe nulla apparet. Quid enim sibi vult ἔχοιμι illud or. I, 1, vel ἕτοιμοι εἶεν VI, 23? Διδάσκει quidem VI, 30 merus error fuisse videtur, item καταμαρτυρούντων 28 et illud ἔλοσ σωθείς, quod librarius β invenit neque corrigere potuit. De ceterorum oratorum qui in A et N vel in A solo insunt condicione nunc quaerere non possum; e Dinarcho quidem perexiguus mihi suppetit numerus locorum talium, quales sunt quos ex Antiphonte supra adscripsi[1]); neque Lycurgus ceterive multum subministrant.[2])

Itaque ut redeamus ad codices nostros, multas inter eos lectionis diversitates ex duplicibus illis archetypi lectionibus natas esse apparet; aliae multae, quae casu atque errore describentium ortae sunt, longa explicatione nihil indigent. Sed utrum omnes ex his duobus fontibus sint repetendae, an sint quae consulto atque interpolandi studio ducti librarii N et A mutaverint, et quaesitum est iam diu ab hominibus doctis et etiamnunc quaeritur. Postquam enim Ed. Maetzner Oxoniensem in lucem protulit et in constituenda lectione illum plerumque secutus est, adstipulatus quidem est Frid. Franke atque acriter hanc sententiam defendit[3]); at adversatus est maxime Herm. Sauppius,

---

1) Din. I, 40 παρακρούονθ' et II, 8 γενήσεσθ' N et pr. A: παρακρούονται et γενήσεσθαι A corr.[1], — I, 46 ὤν N (corr. rc.) et pr. A: ὃν corr.[1] A. — I, 23 πολλῶν N pr. A pr.: πολλῷ. 2) Lyc. 20 καὶ μιμεῖσθαι A pr. ut vid., καὶ μὴ (και ..) μιμεῖσθαι corr., μηδὲ μιμ. N. Fort. in α fuit μηδε. — 107 Tyrt. v. 7 ἐχθρὸς γὰρ A pr. N: ἐ. μὲν γὰρ A corr. Videtur alia potius emendatio quaerenda. — 143 οἷς οὐ pr. N (corr.[2]) corr. A; οὓς οὐ pr. A (N corr.[2]). Omnino delendum relativum. — 144 ἀφείη N, ἀφίει pr. A: ἀφήσει A corr. (quod nollem etiamnum inveniretur vel in Thalheimii editione). — 146 ἐγὼ τοίνυν μηνύω pr. A: ἐγὼ τοίνυν ὑμῖν μηνύω N et corr. A.

3) Franke rec. edit. Maetzn. Antiph., Neue Jahrb. XXVIII p. 52. — Eiusd. rec. ed. Maetzn. Din., N. Jen. Litteraturztg.

contendens ea quae meliora praeberet N ex interpolatione docti hominis orta esse.[1]) Sauppii inde auctoritatem plerique secuti sunt, nisi quod nunc non ipsum librarium N istum interpolatorem fuisse affirmant, sed eum potius qui intermedium quod fingunt exemplum inter *α* et N scripserit. Quibus ambagibus mihi quidem parum profici videtur; nam tam multae tamque apertae corruptelae codicum A et N communes sunt, ut nulla emendatio nisi singulorum quorundam locorum inter *α* et N intercessisse possit. Nihilo minus examinandum, num forte hoc ipsum factum sit, sive in N sive in isto eius archetypo. Eorum exemplorum, quibus olim Sauppius suam opinionem firmatum ivit, haud exigua pars iam erepta est, postquam accuratius collato Crippsiano apparuit in hoc quoque easdem lectiones vel inesse vel primo infuisse. Sedecim quae relinqui videbantur exempla composuit Hugius, nova ipse quattuor addidit. At de viginti locorum summa detrahendi statim quattuor, quibus aliter comparatum esse librorum testimonium per Jernstedtium edocti sumus.[2]) Detrahendi item quibus vera in Oxoniensi lectio vel est vel videri potest; nam hi quoque ad probandum certe inutiles. Hugius eos suo iure quodammodo in ordinem recepit, quippe qui B codicis testimonio aliud in archetypo fuisse evinci crederet; at nobis is codex iam semotus est. Item detrahendi quibus corrigendi ratio nulla fuit, velut III *γ* 6 *ἀποκτείναντα* A *ἀκοντίσαντα* N (mero errore, cum verbum *ἀκοντίζειν* proxime exstet), vel II *γ* 2 *ἰδόντες* A, *προϊδόντες* N (vel recte, vel errore propter *προσιόντας* quod proxime exstat,

---

1842 nr. 249 sqq. — Eiusd. rec. epistulae crit. Sauppianae, Ztschr. f. d. Alterthumswiss. 1843 p. 259. 1) Sauppe Epist. crit. p. 26, et Quaestiones Antiphonteae Gotting. 1861.
2) I, 17. 29. II a 7. *γ* 6.

quae Frankii est opinio). Detractis detrahendis, iam videamus quid relictum sit. II β 4 ἐγὼ δ' εἰκότως A, ἐγὼ δικαίως N (attamen etiam Jernst. hoc recepit). V, 96 ἐν δὲ τῇ τοῦ φόνου δίκῃ — ἐμοῦ κατηγορήσουσιν A, ἐὰν et κατηγορήσωσιν N. VI, 23 ἕτοιμος ἦ] ἕτοιμος εἴεν A pr., ἕτοιμός εἰμι N. I, 3 ἀπολελειμμένῳ] ἀπειλειμμένῳ A pr., ἀπειλημμένῳ N. II α arg. Μικίνην A, Μυκήνην N.[1]) At hercle primum nimis pauci sunt ei loci quam quibus quicquam probetur. Deinde non deest quod de singulis respondeam: quid enim? si II

εικοτως ικαιως

β 4 in α fuit εγωδικαιως, vel εγωδεικοτως, num in noxia est vel A vel N librarius? At tute tibi haec sumis, inquiet aliquis; nulla enim est causa cur in α hoc quidem loco duplicem lectionem fuisse putemus. Itaque si ea hoc loco non est, ne II β 2 quidem erit, ubi προβέβληκεν i. e. προσβέβληκεν N, ἐμβέβληκεν cum interpolatione manifesta A, neque δ 7, ubi pro ποῦ δίκην δώσει in N est τι οὐ δίκην δώσει, in A omisso τι specie locus sanatus, ipsa re magis depravatus. Item VI, 6 N servavit quod verum est τόν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς, neque curavit librarius quod istud τε, postquam exciderunt in archetypo verba ab Aldo demum addita: αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς (γνῶναι scilicet), iam intellectum nullum habebat; at curavit A et γε pro τε reposuit. Quid autem est interpolare, nisi hoc est? Aut igitur, culpa in α codicis correctorem reiecta, utrumque describentium interpolationis crimine absolvamus, aut neutrum. Jernstedt quidem, a quo exempla modo allata sumpsi, ipsum A librarium insimulat; ego utrumque absolvere malo, cum nimis hebes indoctusque mihi fuisse videatur uterque horum et in uni-

---

1) Primo etiam sextum locum Hugio relicturus eram, V 62 οὐ γὰρ ἔδει A, οὐδὲ ἔδει N. At is locus vel maxime detrahendus fuit; nam in οὐδὲ latet lectio procul dubio vera οὐ δέ.

versum pingendo magis quam intellegendo intentus. Nam etiam loco V, 96, qui secundus erat inter Hugianos, dormitans N, non sciens, *ἐν* in *ἐὰν* corrupit, quod postquam fecit etiam *κατηγορήσουσι* quod recte primo scripserat mutavit in coniunctivum, sensu magis quodam obscuro ductus quam ratione; inde etiam *καὶ — διαγνώσησθε* in proximis posuit, sed id quidem statim correxit. Eodem modo omnes semper librarii, quo hebetiores fuerunt, eo magis libros suos corruperunt, vel si hoc dicere mavis, interpolaverunt. Adde *Μυκήνην* II α arg. pro *Μικίνην*, quod eiusdem est inscitiae: scilicet quod pronuntiabat Mikínin, id *Μυκήνην* scribere consuerat, neque curavit sensum, quem supra se esse intellegebat. Quid enim isti cum Lysiae adversus Micinem oratione unquam rei fuerat? Immo ne cum Lysia quidem ipso; nam ibidem cum *τῷ λυσείῳ* (ου) *λόγῳ* invenisset, dubitavit correctionem accipere, utramque lectionem descripsit. Idem fecit A. En doctos homines, quos credere possis vel ipsius elegantiae causa ea quae tradita acceperant interdum temere mutavisse! At *ἀπειλειμμένῳ* in *ἀπειλημμένῳ* mutavit N (I, 3), et quod maius est, *ἕτοιμος εἶεν* in *ἕτοιμός εἰμι* (VI, 23). Scilicet et perfectum verbi *ἀπολαμβάνω* per *η* scribi sciebat et primam personam esse *εἰμί*. Fieri non poterat, quin vel inertissimi librarii, Graeci tamen homines, aliquando nota ignotis, planiora impeditis substituerent, neque quisquam eorum unquam machinae ut ita dicam instar quae acceperat fideliter reddidit. An nolunt interesse aliquid inter hominem et machinam? aut religionem philologicam in istis quaerunt? Si quaerunt, ne in A quidem invenient. Loco pessime corrupto VI, 21 in N quidem est *προκάθισται η* et in margine adscriptum *σφάλμα* (sicut etiam Lycurg. 145 ad *ἐπιπροστὰ τοῦ*, quod non intellegebat esse *ἐπὶ προστάτου*, adscripsit *ὅρα σφάλμα*),

at A habet *προκαθῆσθαι*, *εἰ* cum interpolatione manifesta. Sed nolo post Jernstedtium longius de his rebus disputare, ne quis acta agere me dicat.

Quid igitur editori faciendum eis locis, quibus A et N inter se discedunt? nam ea nunc quaestio restat. Utriusque codicis rationem habendam esse perspicuum est; peccat uterque, neque multo pauciora numero in N peccata quam in A. Inutilis igitur de principatu alterius quaestio; melior per se lectio eligenda quaeque minus interpolationem redoleat; nam interpolationem iam in *α* admissam esse satis constare videtur. Archetypi lectio lectionesve quatenus fieri potest indagandae; inde ratione progrediendum. Duo tamen quasi *γέρα* ad Oxoniensem in priore editione detuli, unum levissimum atque inane, quod in scripturis vel plenis vel decurtatis (*ἀλλὰ* — *ἀλλ'*, *τὰ ἄλλα* — *τἆλλα*) et in addendo *ν ἐφελκυστικῷ* illum ducem secutus sum, alterum paullo gravius, quod etiam collocationem verborum ad N codicis normam cum Maetznero constitui. Namque haud exigua diversitatis inter duos codices pars in ordine verborum immutato consistit. Concedunt autem fere omnes, in N collocationem plerumque elegantiorem melioremque esse; planior eiusdem ordo in Leocratea visus est Thalheimio[1]), neque prorsus immerito: at omnino non recte agunt qui ex uno oratore rem aestimant, cum sint tres in communi causa. Sed velim id quoque respiciatur, quod et in Lycurgo et in Dinarcho, quorum utrumque hiatus aliquam rationem habuisse scimus, N saepius tollit hiatum quam infert. Lyc. § 22 *ἀδελφὴν ἔχοντα αὐτοῦ τὴν* N, *ἀδ. αὐτοῦ ἔχοντα τὴν* A; eo loco etiam planiorem in A ordinem esse ipse dicit Thalheim, neque tamen eo minus id secutus est quod ab interpolatione ipse repetit. — 129 *ὑπεύθυ-*

---

1) Annal. Fleckeis. 1877 p. 678.

νον ἐποίησαν κινδύνῳ μετ' N, *ὑπ. κινδύνῳ ἐποίησαν μετ'* A. — Contra sane 123 *δοκεῖ ὑμῖν* N pro *ὑμῖν δοκεῖ*. — Adi nunc Dinarchum quoque. I 85 *ἐν τῇ πόλει περιιέναι* N: *περιιέναι ἐν τῇ πόλει* A. — (96 *οἰκοδόμημα Δημοσθένης ἐν* N: *Δημ. οἰκοδόμημα ἐν* A.) — 110 *ὑπάρχουσαν αὐτῇ, ἀντιθετε* N (pausa is hiatus excusatur): *αὐτῇ ὑπ. ἀντ.* A. — II, 16 *δημοσίᾳ κατὰ τῶν πονηρῶν ἀρὰς* N: *δημοσίᾳ ἀρὰς κ. τ. π.* A. — 26 *οἴεσθε ἐκείνους* (cum levissimo hiatu) *τοὺς ἄνδρας ποιῆσαι* N: *οἴεσθε ποιῆσαι ἐκ. τ. ἄ.* A. — III, 16 *ἁπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει* N: *τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπ.* A. His quinque vel sex exemplis duo tantum opponi possunt, I, 96 *κόσμος τῇ θεῷ εἰς* N pro *τῇ θεῷ κόσμος εἰς*, et II, 6 *ἀφεῖσθαί ἐστιν* N pro *ἐστιν ἀφεῖσθαι* A; nam II, 3 et 6 *δικαία* uterque hiatum hiatusve infert. Ceterum II, 6 *ἀφεῖσθαί ἐστιν* cum notis supra utrumque vocabulum pictis habet N, quae nil nisi transpositionem faciendam significare possunt. Itaque non dico N numquam in tali re errasse, sed potiorem tamen ducem eum arbitror, neque deserendum nisi ubi adsit ratio. Unde autem id genus vitia? Consulto aliquando illata ex Ant. V, 10 manifestum videtur, quo loco corrector alter codicis A vocabulum *ἀνταποθανεῖν* insolentius collocatum transposuit ut planior evaderet oratio; sed plerumque casu puto et neglegentia librariorum ordinem perversum esse, et A in hac quidem parte neglegentiorem fuisse quam N.[1]) Ceterum in Antiphonte sive auctoritatem N co-

---

1) Ordo verborum correctus est ab A[1] paucis locis: V, 1 *τοῦ προσήκοντος πέρα* pr., *πέρα τοῦ προσήκ.* corr. (N). III β 10 *ὑπό τε τῆς ἀληθείας τοῦ νόμου ὑπό τε τῶν πραχθέντων* pr., *ὑπό τε τ. ἀλ. τῶν πρ. ὑπό τε τοῦ ν.* corr. (N). VI, 35 *αὐτοῖς* vocabulum bis separatis locis in A scriptum posteriore recte ut vid. deletum est.

dicis sequare sive rationem elegantiaeque sensum, idem fere evadet. Quamquam est ubi neutri codici adstipulari praestet: VI 40. ἐπειδή μοι ἐπύθετο προ-
μοι
ειρημένον εἴργεσθαι τῶν νομίμων A, ἐπ. ἐπύθ. προ. μοι εἴργ. τ. ν. N. Unde in A prius istud μοι? ex archetypo credo.[1]) Unde id deletum? nempe ex eodem. Tum autem secundum ea quae supra disputavimus neque A neque N nobis sequendus erit, sed A pr. = α pr. *Μοι* in margine a correctore α adscriptum fuerat; inde diversis locis in utroque apographo receptum.

Sed de codicibus quidem iam satis expositum esse videtur. Stemma igitur eorum quod mihi verisimillimum videtur apponam.

Variam lectionem codicum N et A in adnotatione critica integram adposui, nisi quod accentuum spirituumve diversitates, divisionem vocabulorum, ν ἐφελκυστικόν vel omissum vel additum, scripturas vel integras vel per crasin elisionemve decurtatas, deni-

1) Aliter de h. l. sentit Hug p. 15. 2) V. Jernst. p. XIV sqq.

que orthographica quaedam ut γίνομαι — γίγνομαι, γινώσκω — γιγνώσκω omittenda duxi, item magnam partem eorum vitiorum, quae in A primo per imprudentiam admissa ab ipso librario correcta sunt. Manus correctorum ita distinxi, ut nominarem correctorem alterum („A corr.[2]"); itaque „A corr." correctionem primae manus indicat, nisi quod est ubi sciri nequeat utra fuerit, ut in lituris. Coniecturas plures apposui quam fecit Jernstedt. Auctores earum hosce nomino: Stephanum (St.), Reiskium (R.), Bekkerum (Bk.), Dobraeum (D.), Maetznerum (Mr.), Sauppium (S.), Frankium (Fr.) Brieglebium (Br.), Hugium, Reutzelium, Jernstedtium (J.), quorum editiones commentationesve aut in vulgus notae aut iam commemoratae sunt, praeter Jernstedtii commentationem antiquiorem (1878 mens. Jul.), insertam diario Petropolitano quod germanice dicitur „Journal des Ministeriums der Volksaufklärung". Ea inscribitur „Observationes Antiphonteae". Ceterum, cum adsit occasio, verbo saltem commemorandae laudes Petropolitani editoris, qui non minus coniecturis sagacissimis saepeque evidentissimis quam diligentissima collatione codicum et Antiphonti profuit et proderit, modo eveniat quod optamus, aliis oratoribus. Reliquos ex ordine temporum enumerabo. Bake, Schol. hypomn. vol. I p. 208 (1837). — C. Scheibe (Sch.), Act. societ. Graecae, vol. II fasc. 1, Lipsiae 1838, et Coniecturarum fasciculus, Ztschr. f. Alterthumsw. 1845 p. 212. — L. Spengel (Sp.), Münchener Gel. Anz. 1838 2 p. 367 (rec. edit. Maetzn.); Mus. Rh. XVII (1862) p. 161 (tetralog.). — G. F. Schoemann, Jahrb. für wissenschaftl. Kritik 1839 2 p. 481. — Ad. Emperius, Opusc. phil. p. 269 (1847). — C. G. Cobet in Variis lectionibus (ed. I 1854) ceterisque scriptis passim. — P. R. Müller, Philol. IX (1854) p. 555. — G. A. Hirschig (Hi.), Philol. IX (1854) p. 728, qui

in multis quos tractavit locis semper cum laude, saepe egregio cum fructu versatus est. — L. Kayser (K.), Mus. Rh. XII (1857) p. 224; XVI (1861) p. 72 (tetralog.). — C. H. Funkhänel, Ann. Fleckeis. LXXIX (1859) p. 194. — Car. Guil. Linder (Li.), de rerum dispositione ap. Antiph. et Andocidem, diss. Upsal. 1859. — F. Pahle (P.), „die Reden des Ant.“, Jeverae 1860; „Antiph. orat. crit. ratione perlustravit F. P.“, ibd. 1874. — F. K. Hertlein, progr. Wertheim 1860 (quod mihi praesto non fuit); Herm. XII (1877) p. 182. — H. Frohberger, Philol. XXIX (1870) p. 631. — Rud. Schoell in censura benevola prioris meae editionis, Ann. Fleckeis. CIII (1871) p. 297. — E. Rosenberg, Annal. Fleckeis. CXI (1875) p. 604. — U. de Wilamowitz-Moellendorf, Herm. XI (1876) p. 296; Philol. Untersuch. I p. 48. Is vir acutissimus praeclari ingenii id quoque documentum dedit, quod me inter eos esse affirmavit qui Antiphonti plurimum nocuissent. — C. Fuhr, Animadversiones in orat. Att., diss. Bonn. 1877, et Mus. Rh. XXXIII (1878) p. 565. — G. Gebauer, de hypotact. et paratact. argumenti ex contrario formis, Zwiccaviae 1877, et in commentariis ad or. sel. Lysiae, Lips. 1880. — H. Schaefer, de nonnullarum particularum ap. Antiph. usu, dissert. Gotting. 1877. — H. Weil, Revue de philol. n. s. IV (1880) p. 150. — Denique in priore editione mea A. Weidnerus (W.) tum collega Magdeburgensis, in hac F. Leo gratissimam mihi atque amicissimam opem attulit.

In formis verborum scribendique ratione aliquanto magis quam antea operam dedi ut antiqua genuinaque reducerem, expellerem novicia. Cum Jernstedtio introduxi vel potius reduxi ᾖ pro ἦν, ξυνῄδη, similia, porro φονῆς pro φονεῖς quaeque eiusdem declinationis sunt; expuli ἐδεδειπνήκεισαν (I, 18), εἴησαν compluribus locis; restitui augmentum temporale in

formis quales sunt *ηὐκορεῖτε* et *ηὗρον*, quamvis ea omnia fere invitis libris facienda essent, neque in ipsis fragmentis a veteribus servatis antiquae formae comparerent. De augmento verborum ab *ευ* diphthongo incipientium post Weckleinium (Cur. epigr. p. 33) disseruit O. Riemann (Bulletin de correspondance hellénique III p. 500); nempe diphthongus *HT* pariter fere cum *HI* in posteriore lingua Attica abolita est, brevi vocali pro longa priore ingruente.[1]) Scripsi *καθῆραι* pro *καθᾶραι* VI, 37, de qua forma idem Riemannus egit (ibd. IV p. 150); porro *οἰκτίρειν* et *οἰκτῖραι*, postquam ex quattuor testimoniis inscriptionum, Atticarum trium, unius Thessalicae[2]), satis comprobatum est falso diphthongum ei verbo tribui. *Ἡρῴδης* id est *Ἡρω-ίδης* verum esse, non *Ἡρώδης*, iam Jernstedt intellexit.[3]) De aliis quibusdam vel in prioris editionis praefatione dixi vel aliis locis; repetere nunc non possum.

Subiunxi orationibus Antiphontis et fragmenta huius oratoris et declamationes sophistarum quos dicunt: Gorgiae Antisthenis Alcidamantis. Quarum de origine quid sentiam cum alibi exposuerim, nunc summam apponere satis est. Gorgiae utraque mihi genuina videtur, quoque saepius relego, eo firmius id apud me iudicium stat. Item Antisthenis duae et Alcidamantis altera quae est *περὶ σοφιστῶν*. Prior quae eiusdem esse traditur quamvis sit procul dubio spuria, tamen circa principium quarti a. Chr. n. sae-

1) V. praef. Isocr. vol. II p. III. — Riemann etiam de *ἐπιμέλεσθαι — ἐπιμελεῖσθαι* accurate disputavit (III, 496; IV, 152); illam formam Jernstedt Antiphonti (VI, 12. 13) recte fortasse restituit. 2) C. I. Att. I, 463 *οἰκτίρας*. Suppl. 477 c *οἴκτιρ'*. Kaibel Mus. Rh. XXXIV 181 sqq. 2[a] *οἴκτιρον*. Heuzey, Mission archéol. en Macédoine p. 424 nr. 199 *οἰκτίρας*. 3) Jernst. p. XL, 29, qui addere poterat thessalicum *Εἰρονίδας* (Heuzey p. 425 nr. 200 v. 50).

culi a nescio quo rhetore conscripta esse videtur. — Codices habemus Palamedis Gorgiae Crippsianum A quique ex eo descripti sunt B L M P Z; idem A et eiusdem Helenam continet cum B et Alcidamantis Ulixem cum L M Z.[1]) Sed harum duarum orationum etiam alius fons adest Palatinus X notissimus ille Lysiae codex; itaque ibi semper inter A et X, ubi discedunt inter se, libera optio datur. Solo Palatino innititur Antisthenes et secunda Alcidamantis. Apographa Palatini, quae compluria sunt[2]), nihili facienda esse libenter nunc concedo, cum antea C codici aliquantum tribuerim; sed non minus is in his sophistis quam in Lysia e Palatino totus pendet. Neque quicquam lucrati sumus collato a Fr. Vatero codice Moscoviensi (b), qui eiusdem familiae est[3]), neque vero Helenae lucem attulit Parisinus codex 2955 (a) a Schenklio collatus[4]), quamquam is quidem liber cum aliis quibusdam (H R V W Y) tertiam in illa oratione familiam constituere videtur, quae neque ex A neque ex X certo repeti possit.[5]) At enim nullum est eius familiae pretium. Plus profectum est accuratis Palatini collationibus, quas confecerunt Spyridon Lampros Graecus et Rud. Schoell.[6]) Ceterum viri docti in his declamationibus, quas pro spuriis plerique habebant habentque (nisi quod Alcidamantis altera post Vahlenii egregiam operam pro genuina ab omnibus recepta est), haud multum elaboraverunt. Reiskium Bekkerum Sauppium editores non sine magno fructu nactae sunt; praeterea quaedam sunt Dobraei, non

1) Vide Jernstedtii praefationem p. XV. 2) C Laurentianus plut. 57 cod. 4; porro E J K M N; etiam P Alcidamantem ex huius generis codice habet (Jernst. p. XVI, 8). 3) Vid. Neue Jahrb. Suppl. IX p. 25 sqq. 4) Vid. Philol. XXVI p. 566. 5) De H codice v. infra p. XLVII (Add.). 6) Lampros quae invenerat publici iuris fecit Herm. X (1876) p. 257; R. Schoell ibd. XI (1876) p. 202.

pauca Vahlenii (Act. acad. Vindob. vol. 43 a. 1863 p. 491, de Alcid.); unum alterumve locum attigerunt Scheibe (Ztschr. f. Alterthumswissenschaft 1845 p. 211, Alcid. Od.), E. Rosenberg (Ann. Fleckeis. CIII, 1871, p. 442; CVII, 1873, p. 744, Gorg. Alcid.), C. Fuhr (Mus. Rhen. XXXIII, 582. 597), G. Gebauer, V. Jernstedt. Maxime ex his sex orationibus corruptae sunt duae Gorgianae; quare gavisus sum quod ad alteram certius emendandam adiumentum haud spernendum mihi se obtulit. Namque sicut Alcidamantem a Benselero edocti scimus in hiatibus arcendis haud minore religione quam Isocratem usum esse, itidem magister eius Gorgias in Palamede fecit, quam orationem aliquanto post Helenam conscripsisse putandus est. Non fugit ea res Benselerum, cui suspectam orationis originem reddidit, neque vero me ipsum fugit; sed sero animadverti quanta severitate scriptor ab hiatibus abstinuerit. Traditi sunt in libris graviores fere quattuordecim, qui numerus etsi non magnus sit pro orationis ambitu, tamen non maxime probat id quod dixi. At enim leviores quique vel pausa excusentur vel *συναλοιφῇ* tollantur, adeo rari sunt, ut non possit magis scriptoris diligentia in vitandis hiatibus illustrari. Ter *καὶ* cum vocali concurrit (§ 1. 13. 24), quinquies *ταῦτα* (3. 5. 11. 19. 31), bis *οἶσθα* (22. 24), quater *γένοιτο* vel huiusmodi forma cum *ἂν* (6. 8. 12. 14), singulis locis exstant *ἡ ἀπολογία* (1), *ὁ ἀνήρ* (3), *ἢ ἐκεῖνος* (10), *κακότητα εἶναι* (13); *εἶτα ὦ* (24), *ἀμφότερα ἂν* (26), *δέομαι οὖν* (28; idem apud Isocratem invenitur); *οὕνεκα ἄξιος* (32). Adde *τὰ ἐναντιώτατα*, quod bis est § 25, et reliqui tibi erunt hiatus quales sunt *δὲ εἰ*, *ἀλλὰ οὐκ*, *οὔτε ἐν*, praeterea in pausa positi fere novem. Iam compara vel Antisthenis orationes, in quibus et ipsis curam quandam hiatus animadvertit Benseler, vel Gorgiae Helenam: gravium hiatuum non multum invenies, at leviorum ingentem

copiam. Quae cum ita sint, in Palamede et circumspectum suspiciosumque esse oportet ubi insolentior hiatus traditus est, et summopere cavendum ab inferendis novis huiuscemodi vitiis, quod factum est aliquoties. Eadem ratio in Alcidamantis περὶ σοφιστῶν sequenda est, neque me movit sententia viri praeclari Vahlenii auctoritas, qui eos qui traditi sunt hiatus non sollicitandos ducit.

D. Kiliae m. Martio CIƆIƆCCCLXXXI

Fridericus Blass.

1.

VITA ANTIPHONTIS

EX VITIS X ORATORUM PLUTARCHO ADSCRIPTIS.

1 *Ἀντιφῶν Σωφίλου μὲν ἦν πατρός, τῶν δὲ δήμων*
2 *Ῥαμνούσιος. — μαθητεύσας δὲ τῷ πατρί (ἦν γὰρ*
σοφιστής, ᾧ καὶ Ἀλκιβιάδην φασὶν ἔτι παῖδα ὄντα
φοιτῆσαι) καὶ δύναμιν λόγων κτησάμενος, ⟨ἢ⟩ ὥς τινες
νομίζουσιν, ἀπ' οἰκείας φύσεως, ὤκνησε μὲν πολιτεύε-
3 *σθαι, διατριβὴν δὲ συνέστησε, καὶ Σωκράτει τῷ φιλο-*
σόφῳ διεφέρετο τὴν ὑπὲρ τῶν λόγων διαφοράν, οὐ
φιλονείκως ἀλλ' ἐλεγκτικῶς, ὡς Ξενοφῶν ἱστόρηκεν
4 *ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασιν. — καί τινας λόγους*
τοῖς δεομένοις τῶν πολιτῶν συνέγραφεν εἰς τοὺς ἐν

Scripserunt de Antiphontis vita Caecilius Calactinus (*τὸ περὶ Ἀ. σύνταγμα* § 7 cf. 15. 22) et Didymus (Hermogen. *π. ἰδ.* p. 385 W. 414 Sp.), qui commentarios in hunc quoque oratorem composuisse videtur; nobis praeter hanc Plutarcheam vitam et eam quae in libris Antiphontis praemittitur Philostrati Photii Suidae Eudociae de oratoris rebus scripta servata sunt, qui tamen omnes vel e Plutarcho sua hauserunt vel certe nihil novi afferunt.

§ 1. Patris nomen etiam *Σόφιλος* scribitur.

2. *Ἀλκιβ.*] cf. Suid. *Ἀλκ.* — *ἢ ὥς τινες* Reiskius. — *ὤκνησε*] *ὥρμησε* v., sed *παρέπεμψε* cod. B.

3. E Xenophonte Memor. I, 6; istud *οὐ φιλονείκως* contra Aristotelem dictum videtur (ap. Diog. L. II, 46; v. Sauppe de Antiph. soph. p. 7). Alius autem est *Ἀ. ὁ σοφιστής*, de quo cf. Diog. l. c.; Suid.; Hermog. l. c.

τοῖς δικαστηρίοις ἀγῶνας, πρῶτος ἐπὶ τοῦτο τραπείς,
ὥσπερ τινές φασιν. τῶν γοῦν πρὸ αὐτοῦ γενομένων 5
οὐδενὸς φέρεται δικανικὸς λόγος, ἀλλ' οὐδὲ τῶν κατ'
αὐτόν, διὰ τὸ μηδέπω ἐν ἔθει τὸ συγγράφειν εἶναι, οὐ
Θεμιστοκλέους, οὐκ Ἀριστείδου, οὐ Περικλέους, καίτοι
πολλὰς ἀφορμὰς καὶ ἀνάγκας παρασχόντων αὐτοῖς τῶν
καιρῶν· καὶ γὰρ οὐ δι' ἀσθένειαν ἀπελείποντο τοῦ
συγγράφειν, ὡς δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων παρὰ τοῖς
συγγραφεῦσι περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν προειρημένων ἀν-
δρῶν. ὅσους μέντοι ἔχομεν ἐπὶ τὸ παλαιότατον ἀνα-
φέροντες ἀπομνημονεῦσαι τὴν ἰδέαν τῶν λόγων ταύτην
μεταχειρισαμένους, τούτους εὕροι τις ἂν ἐπιβεβληκότας
Ἀντιφῶντι πρεσβύτῃ ἤδη ὄντι, οἷον Ἀλκιβιάδην, Κρι-
τίαν, Λυσίαν, Ἀρχῖνον. — πρῶτος δὲ καὶ ῥητορικὰς 6
τέχνας ἐξήνεγκε γενόμενος ἀγχίνους, διὸ καὶ Νέστωρ
ἐπεκαλεῖτο. — Καικίλιος δ' ἐν τῷ περὶ αὐτοῦ συντά- 7
γματι Θουκυδίδου τοῦ συγγραφέως καθηγητὴν τεκμαί-

4. cf. Thuc. 8, 68. — πρῶτος Meziriacus: πρῶτον. — Idem referunt Hermog. l. c., Quintilianus III, 1, 11 (*primus omnium orationem scripsit*), Diodorus ap. Clem. Alex. Strom. I, 365 (πρῶτον δικανικὸν λόγον εἰς ἔκδοσιν γραψάμενον).

5. γοῦν] γὰρ Westerm. e Photio. — τὸ συγγρ. εἶναι Meziriacus: τοῦ συγγρ. εἶναι. — Ἀρχῖνον Taylor: Ἀρχίνοον.

6. cf. Quint. l. c.: „*artem et ipse composuit*"; primum fuisse in arte scribenda nemo praeterea dicit. Ceterum quae exstabat Antiphontis nomine τέχνη ῥητορική spuria a quibusdam putabatur, cf. Polluc. 6, 143. — Nestorem appellatum fuisse alii quoque biographi tradunt; at Plato (Phaedr. 261 C) Gorgiam potius eo nomine ornat.

7. καθηγητὴν Wyttenbach: μαθητὴν v. et Photius, διδάσκαλον TVx. Incertum est Plutarchusne an librarii eius in culpa sint. Res a multis traditur: cf. Hermog. l. c., [Tryphon.] Sp. Rh. Gr. III p. 201, Vitt. Thucyd.; ἑταῖρον dicit Thucydidem Antiphontis Aristides (ὑπ. τῶν τεττ. II p. 176 Dd.). Platonis quoque verba (Menex. 236 A): ὅστις ἐμοῦ κάκιον ἐπαιδεύθη,

ρεῖται γεγονέναι ἐξ ὧν ἐπαινεῖται παρ' αὐτῷ ὁ Ἀντι-
8 φῶν. — ἔστι δ' ἐν τοῖς λόγοις ἀκριβὴς καὶ πιθανὸς
καὶ δεινὸς περὶ τὴν εὕρεσιν καὶ ἐν τοῖς ἀπόροις τεχνι-
κὸς καὶ ἐπιχειρῶν ἐξ ἀδήλου καὶ ἐπὶ τοὺς νόμους καὶ
τὰ πάθη τρέπων τοὺς λόγους, τοῦ εὐπρεποῦς μάλιστα
9 στοχαζόμενος. — γέγονε δὲ κατὰ τὰ Περσικὰ καὶ Γορ-
γίαν τὸν σοφιστήν, ὀλίγῳ νεώτερος αὐτοῦ, καὶ παρα-
τέτακεν ἕως καταλύσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ τῶν υ'
10 γενομένης, ἣν αὐτὸς δοκεῖ συγκατασκευάσαι, ὁτὲ μὲν
δυσὶ τριηραρχῶν ναυσίν, ὁτὲ δὲ στρατηγῶν καὶ πολ-
λαῖς μάχαις νικῶν καὶ συμμαχίας αὐτοῖς μεγάλας προσ-
αγόμενος καὶ τοὺς ἀκμάζοντας ὁπλίζων καὶ τριήρεις
πληρῶν ξ', καὶ πρεσβεύων ἑκάστοτε ὑπὲρ αὐτῶν, <καὶ>
11 εἰς Λακεδαίμονα ἡνίκα ἐπετείχιστο Ἠετιώνεια. μετὰ δὲ
τὴν κατάλυσιν τῶν υ' εἰσαγγελθεὶς σὺν Ἀρχεπτολέμῳ
ἑνὶ τῶν υ' ἑάλω, καὶ τοῖς περὶ τῶν προδοτῶν ἐπιτιμίοις
ὑπαχθεὶς ἄταφος ἐρρίφη καὶ σὺν τοῖς ἐκγόνοις ἄτιμος

μουσικὴν μὲν ὑπὸ Λάμπρου παιδευθείς, ῥητορικὴν δὲ ὑπ' Ἀ. τοῦ Ῥαμν., vulgo ita interpretati sunt: v. Hermog. — Thuc. 8, 68.

8. Indicium de Antiphonte Caecilii sit; sed parum integrum nobis traditum est.

9. κατὰ τὰ Π.] μετὰ Reiskius; sed cf. alteram vitam. Secundum Photium Gorgias minor natu fuit; itaque vel νεώτερον in libro suo legit, vel ipsius verba emendanda sunt (ὀλίγῳ πρότερον Γοργίου — γεγονότος cum Dryandro pro γεγονώς). — ὀλίγῳ scripsi: ὀλίγου (ὀλίγων P).

10. δυσὶ τριηραρχῶν ναυσίν] haec e Xenophonte petita sunt (Hell. 2, 3, 40), qui de alio Antiphonte, eo qui a XXX viris occisus est, non de oratore loquitur. Cetera aeque falsa unde provenerint ignoro; nisi quod de Theopompo cogitare possis, quem alterum illum Antiphontem commemoravisse infra (§ 18) legitur. De legatione Spartana e Thucydide constat. — ὑπὲρ αὐτῶν Reisk.: ὑπ' αὐτῶν. — καὶ ante εἰς Λ. add. Westermann.

ἀνεγράφη. — οἱ δ' ὑπὸ τῶν λ' ἀνῃρῆσθαι αὐτὸν 1
ἱστοροῦσιν, ὥσπερ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρὸς λόγῳ· ἐγένετο γὰρ αὐτῷ θυγάτριον, οὗ Κάλλαισχρος ἐπεδικάσατο. — ὅτι δ' ὑπὸ τῶν λ' ἀπ- 1
έθανεν ἱστορεῖ καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ ιε' τῶν Φιλιππικῶν. ἀλλ' οὗτός γ' ἂν εἴη ἕτερος, Λυσωνίδου πατρός, οὗ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ὡς πονηροῦ μνημονεύει. πῶς γὰρ ἂν ὁ προτεθνεὼς καὶ ἀναιρεθεὶς ἐπὶ τῶν υ' πάλιν ἐπὶ τῶν λ' εἴη; — ἔστι δὲ καὶ ἄλλος λόγος περὶ 1
τῆς τελευτῆς αὐτοῦ· πρεσβύτην γὰρ ὄντα αὐτὸν εἰς Συρακούσας πλεῦσαι, ἡνίκα ἤκμαζεν ἡ τοῦ προτέρου Διονυσίου τυραννίς· γενομένης δὲ παρὰ πότον ζητήσεως, τίς ἄριστός ἐστι χαλκός, καὶ τῶν πολλῶν διαφερομένων, αὐτὸν εἰπεῖν ἄριστον εἶναι ἐξ οὗ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων πεποίηνται· τοῦτο δ' ἀκούσαντα τὸν Διονύσιον καὶ ὑπονοήσαντα προτροπὴν εἰς ἐπίθεσιν εἶναι τὸ ῥηθὲν προστάξαι ἀναιρεθῆναι αὐτόν· οἱ δ'

11. ἀνεγράφη Westermann.: ἐνεγρ.. Damnationem Antiphontis cum non commemoret Thucydides, id quoque de familiaritate utriusque argumento fuit, cf. Vit. Thucyd. p. 190 Westerm.

12. λ'] υ' ex Photio Frankius, qui in proximis καὶ ante Θεοπ. deleri iubet. Sed cf. Saupp. O. A. II p. 176.

13. Theopomp. fr. 130 Müll. — οὗτός γ' ἂν εἴη ἕτερος Taylor.: οὗτός τε ἂν ἡμέτερος. — Λυσωνίδου cum EH Saupp. l. c.: al. libri Λυσιδωνίδου vel Λυσωδωνίδου (Μειδωνίδου ci. Keil.). — οὗ καὶ Saupp.: οὗ Taylor., καὶ libr. — ὡς πονηροῦ Taylor.: ὡς οὐ πονηροῦ Meierus; οὐ πον. libr. — γὰρ add. Meziriacus (cum H); καὶ ante ἀναιρ. om. codd. praeter EH. — ἐπὶ τῶν τετρ. Saupp. cum E: ὑπὸ τ. τ. relicui; tria haec verba et praeterea καὶ deleri vult Frankius.

14. Iam Antiphontis tragici res auctor admiscet. — πρεσβύτην Xylander (cf. Vitam alteram): πρεσβευτὴν codd. et Phot. — Facete dictum huius Antiphontis ante ipsam mortem refert Aristoteles Rhet. II, 6 p. 1385a (78 Sp.).

15 ὅτι τὰς τραγῳδίας αὐτοῦ διέσυρε χλευάσαντα. — φέρονται δὲ τοῦ ῥήτορος λόγοι ξ', ὧν κατεψευσμένους
16 φησὶ *Καικίλιος* εἶναι τοὺς κε'. — κεκωμῴδηται δ' εἰς
17 φιλαργυρίαν ὑπὸ *Πλάτωνος* ἐν *Πεισάνδρῳ*. — λέγεται δὲ ⟨καὶ⟩ τραγῳδίας συνθεῖναι καὶ ἰδίᾳ καὶ σὺν *Διονυ-*
18 *σίῳ* τῷ τυράννῳ. — ἔτι δ' ὢν πρὸς τῇ ποιήσει τέχνην ἀλυπίας συνεστήσατο, ὥσπερ τοῖς νοσοῦσιν ἡ παρὰ τῶν ἰατρῶν θεραπεία ὑπάρχει, ἐν Κορίνθῳ τε κατεσκευασμένος οἴκημά τι παρὰ τὴν ἀγορὰν προέγραψεν ὅτι δύναται τοὺς λυπουμένους διὰ λόγων θεραπεύειν, καὶ πυνθανόμενος τὰς αἰτίας παρεμυθεῖτο τοὺς κάμνοντας. νομίζων δὲ τὴν τέχνην ἐλάττω ἢ καθ' αὑτὸν
19 εἶναι ἐπὶ ῥητορικὴν ἀπετράπη. — εἰσὶ δ' οἳ καὶ τὸ *Γλαύκου* τοῦ *Ῥηγίνου* περὶ ποιητῶν βιβλίον εἰς *Ἀντι-*
20 *φῶντα* ἀναφέρουσιν. — ἐπαινεῖται δ' αὐτοῦ μάλιστα ὁ περὶ *Ἡρῴδου* καὶ ⟨ὁ⟩ πρὸς *Ἐρασίστρατον* περὶ τῶν ταῶν καὶ ὁ περὶ τῆς εἰσαγγελίας, ὃν ὑπὲρ ἑαυτοῦ γέ-

15. Auctor indicis eius quem restituit Studemund (Herm. vol. II, 434) L orationes Antiphonti tribuit. Sane huic indici optimo iure omnem fidem derogas.

16. *ἐν Πεισ.* ex Photio Casaubonus: *ἐπεισάνδρῳ* vel *σὺν πεισάνδρῳ*. Cf. Philostr. p. 17: *καθάπτεται δ' ἡ κωμῳδία τοῦ Ἀ. ὡς δεινοῦ τὰ δικανικὰ καὶ λόγους κατὰ τοῦ δικαίου συγκειμένους ἀποδιδομένου πολλῶν χρημάτων αὐτοῖς μάλιστα τοῖς κινδυνεύουσιν*. Hinc etiam *φιλαργυρίας* crimen, quo cum omnibus sophistis Antiphon petebatur. Mercedem primum pro orationibus eum accepisse perhibent Diodorus l. c. et Ammian. Marc. XXX, 4.

17. *δὲ καὶ* Frankius ex Photio: *δέ*.

18. Haec si quam fidem habent, de sophista A. valent, non de oratore.

19. cf. Müller Hist. Gr. II, p. 23.

20. *Ἡρῴδου* Palmerius: *Ἡροδότου*. — *ὁ* add. West. Duebner. — *ταῶν* Ruhnkenius: *ἰδεῶν*. — *εἰσαγγελίας* Xyl.: *ἀγγελίας*. — Orationem quam in sua causa orator habuit insigni laude prae-

γραφε, καὶ ὁ πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρα- 2
νόμων. — ἔγραψε δὲ καὶ κατὰ Ἱπποκράτους τοῦ ἰατροῦ
λόγον καὶ εἷλεν αὐτὸν ἐξ ἐρήμου.

Ψήφισμα ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, ἐφ' οὗ οἱ υ' 2
κατελύθησαν, καθ' ὃ ἔδοξεν Ἀντιφῶντα κριθῆναι, ὃ
Καικίλιος παρατέθειται. „Ἔδοξε τῇ βουλῇ, μιᾷ καὶ 2
εἰκοστῇ τῆς πρυτανείας, Δημόνικος Ἀλωπεκῆθεν ἐγραμ-
μάτευε, Φιλόστρατος Παλληνεὺς ἐπεστάτει, Ἄνδρων
εἶπε· περὶ τῶν ἀνδρῶν οὓς ἀποφαίνουσιν οἱ στρατηγοὶ
πρεσβευομένους εἰς Λακεδαίμονα ἐπὶ κακῷ τῆς πόλεως
τῆς Ἀθηναίων καὶ [ἐκ] τοῦ στρατοπέδου πλεῖν ἐπὶ
πολεμίας νεὼς καὶ πεζεῦσαι διὰ Δεκελείας, Ἀρχεπτό-
λεμον καὶ Ὀνομακλέα καὶ Ἀντιφῶντα συλλαβεῖν καὶ
ἀποδοῦναι εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπως δῶσι δίκην· παρα-

dicat Thucydides (8, 68): *ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων, αἰτιαθεὶς ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος.* Quod historici iudicium et a Cicerone (Brut. § 47) et a Quintiliano (III, 1, 11) commemoratur. Agathoni quoque oratio illa valde placuit: cf. quae narrantur ap. Aristot. Eth. Eud. 3, 5: *καὶ μᾶλλον ἂν φροντίσειεν ἀνὴρ μεγαλόψυχος τί δοκεῖ ἑνὶ σπουδαίῳ ἢ πολλοῖς τοῖς τυγχάνουσιν, ὥσπερ Ἀντιφῶν ἔφη πρὸς Ἀγάθωνα κατεψηφισμένος τὴν ἀπολογίαν ἐπαινέσαντα.*

21. *ἰατροῦ στρατηγῶν* E, *ἰατροῦ στρατηγοῦ* cett., *ἰατροῦ* Photius. Contra *ἰατροῦ* cum Xyl. delent Westermann et Sauppe (O. A. II, 189).

22. Psephisma e Crateri *συναγωγῇ ψηφισμάτων* Caecilius desumpsit, cf. Harpocrat. s. v. *Ἄνδρων*: *Ἀνδρωνά φησιν εἶναι Κρατερὸς ἐν θ'* (*ε'* Meineke) *τῶν ψηφισμάτων τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα τὸ περὶ Ἀ. τοῦ ῥήτορος.* — Vocabulum *ψήφισμα* iterant libri post *κατελύθησαν*; em. Duebner. — *ἔδοξεν* R.: *ἔδοξαν.*

23. Decretum initio mutilum est; tribus nomen deesse monuit Schoemannus de comit. Athen. p. 132 (Westerm.). — *Παλληνεὺς* Taylor: *Πελληνεύς.* — *πρεσβευσομένους* vel *πρεσβευσαμένους* Reiskius; id. del. *ἐκ.*

σχόντων δ' αὐτοὺς οἱ στρατηγοὶ καὶ ἐκ τῆς βουλῆς οὕστινας ἂν δοκῇ τοῖς στρατηγοῖς προσελομένοις μέχρι δέκα, ὅπως ἂν περὶ παρόντων γένηται ἡ κρίσις· προσκαλεσάσθων δ' αὐτοὺς οἱ θεσμοθέται ἐν τῇ αὔριον ἡμέρᾳ, καὶ εἰσαγόντων, ἐπειδὰν αἱ κλήσεις ἐξήκωσιν, εἰς τὸ δικαστήριον περὶ προδοσίας. κατηγορεῖν ⟨δὲ⟩ τοὺς ᾑρημένους συνηγόρους καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἄλλος ἄν τις βούληται· ὅτου δ' ἂν καταψηφίσηται τὸ δικαστήριον, περὶ αὐτοῦ ποιεῖν κατὰ τὸν νόμον ὃς

24 κεῖται περὶ τῶν προδόντων.“ Τούτῳ ὑπογέγραπται τῷ δόγματι ἡ καταδίκη. „Προδοσίας ὦφλον Ἀρχεπτόλεμος Ἱπποδάμου Ἀγρυλῆθεν παρών, Ἀντιφῶν Σωφίλου Ῥαμνούσιος παρών. τούτοιν ἐτιμήθη τοῖς ἕνδεκα παραδοθῆναι καὶ τὰ χρήματα δημόσια εἶναι καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον, καὶ τὼ οἰκία κατασκάψαι αὐτοῖν, καὶ ὅρους θεῖναι ⟨ἐπὶ⟩ τοῖν οἰκοπέδοιν, ἐπιγράψαντας Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος τοῖν προδόταιν· τὼ δὲ δημάρχω ἀποφῆναι τὴν οὐσίαν αὐτοῖν· καὶ μὴ ἐξεῖναι θάψαι Ἀρχεπτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα Ἀθήνησι μηδ' ὅσης Ἀθηναῖοι κρατοῦσι, καὶ ἄτιμον εἶναι Ἀρχε-

δοκῇ Frankius ex H: δοκοῖ. — προσελομένοις Reisk.: προσελομένους. — προσκαλεσάσθωσαν libri. — ᾑρημένους T: εἰρ. cett., unde Reiskius: κατηγ. τῶν εἰρημένων τοὺς ᾑρημένους κατηγόρους. Inter praetores eius anni eosdemque in illo iudicio accusatores Theramenes quoque fuit, de quo Lysias (in Erat. § 67): Ἀντιφῶντα καὶ Ἀρχεπτόλεμον φιλτάτους ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέκτεινε. — ἄλλος] ἄλλους T.

24. τὼ οἰκία ante κατασκ. cum Frankio Duebnerus: τῷ οἰκίᾳ AHP, τῇ οἰκίᾳ Ald., τὰς οἰκίας vulg. — αὐτοῖν] αὐτῶν omnes. — προδότοιν P, προδόντοιν Duebn. — τῷ δὲ δημάρχῳ ἀποφῆναί τε οἰκίαν ἐς τόν libri; τὼ δὲ δημάρχω ἀποφῆναι τὰς οἰκίας αὐτῶν Meier (τὼ οἰκία αὐτοῖν Duebn.), τὴν οὐσίαν αὐτοῖν Westermann.

πτόλεμον καὶ Ἀντιφῶντα, καὶ γένος τὸ ἐκ τούτοιν, καὶ νόθους καὶ γνησίους, καὶ ἐάν ⟨τις⟩ ποιήσηταί τινα τῶν ἐξ Ἀρχεπτολέμου καὶ Ἀντιφῶντος, ἄτιμος ἔστω ὁ ποιησάμενος. ταῦτα δὲ γράψαι ἐν στήλῃ χαλκῇ, ⟨καὶ⟩ ἧπερ ἂν καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ περὶ Φρυνίχου, καὶ τοῦτο θέσθαι.“

2.

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ.

Ἀντιφῶν υἱὸς μὲν ἦν Σωφίλου, φυλῆς δ' Αἰαν- 1
τίδος, Ῥαμνούσιος τὸν δῆμον. κατὰ δὲ τὰ Περσικὰ 2
γενόμενος συνήκμασε Γοργίᾳ τῷ σοφιστῇ. καὶ διδα- 3
σκάλῳ τὰ πρῶτα χρησάμενος τῷ πατρὶ διδάσκοντι
γράμματα, τῆς ἡλικίας προβαινούσης τὰ περὶ τοὺς
λόγους ἐξεπόνησε· φυσικῇ ⟨δὲ⟩ δεινότητι τὴν ἐκ τῆς 4
ἀσκήσεως μελέτην προσλαβών, μηδενὸς μὲν ἀκροασάμενος, ὅτι μηδ' ἦν πώ τις τότε μήτε λόγων μήτε τεχνῶν ῥητορικῶν συγγραφεὺς μήτε σοφιστὴς προεστηκὼς διατριβῆς, τοῖς ⟨τῶν⟩ πρὸ αὐτοῦ δὲ ἐντυχὼν βιβλίοις καὶ τοῖς τῶν ποιητῶν μάλιστα, εἰς τοσοῦτον προῆλθε δεινότητος ὥστε Νέστωρ ἐπεκαλεῖτο διὰ τὴν ἐν τῷ

καὶ ante **ἧπερ** add. R. Westermann. — **ἧπερ ἀνάκειται ψηφ.** Reiskius; **ἐν ἧπερ ἂν καὶ τὰ** Wyttenbach. — **τούτου** libri, **τοῦτο** Reiskius, qui et **προθέσθαι** pro **θέσθαι** (**θεῖναι** exspectaveris).

ΓΕΝΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ. Reperitur haec vita in libris Antiphontis orationibus praemissa: quamobrem, quamquam tota e Plutarchea pendet nulliusque pretii est, tamen eam recipiendam duxi.

1. *μὲν ἦν*] *μὲν* pr. A. — *Σωφίλου* Westerm.: *Σοφίλου*. — *τῶν δήμων* Hirschig.

4. *δὲ* post *φυσικῇ* add. Saupp. — *πώ τις τότε* N Fr.: *πώ τις*. — *ἐπεκαλεῖτο* N Westerm. Mr.: *ἐκαλεῖτο*.

5 λέγειν ἡδονήν. τοῦ πολιτεύεσθαι δὲ ἀποστὰς νέος ὢν
ἐν Κορίνθῳ. παρα τὴν ἀγορὰν οἴκημα εἰς ὑποδοχὴν
ἀκροατῶν ποιήσας καὶ ἔξωθεν ἐπιγράψας ὅτι τοὺς
6 λυπουμένους παραμυθεῖται, εἶτα φιλοχρήματος ὢν καὶ
7 οὐ πολλὰ ἐκ τούτου κερδαίνων τραγῳδίας ἐποίει. ἀπο-
στὰς δὲ καὶ τούτων ἐπὶ ῥητορικὴν ἐτράπετο, καὶ συστη-
σάμενος ἐν Ἀθήναις διατριβὴν Σωκράτει περὶ τῶν
8 ἐλεγκτικῶν διεφέρετο. πολλοὺς δὲ παιδεύσας ἐπαί-
9 δευσε καὶ Θουκυδίδην. ἐν δὲ τῷ Πελοποννησιακῷ
πολέμῳ πολλὰ δυνηθεὶς μετέβαλε τὴν δημοκρατίαν καὶ
ἐποίησε τοὺς υ′ μετὰ τῶν περὶ Ἀρχεπτόλεμον. εἰσαγ-
γελθεὶς δὲ ἑάλω καὶ τοῖς τῶν προδοτῶν ὑπαχθεὶς ἐπι-
10 τιμίοις ἄταφος ἐρρίφη. φασὶ δέ ⟨τινες⟩ ἐν Σικελίᾳ
αὐτὸν τελευτῆσαι παρὰ Διονυσίου· ἤδη γὰρ πρεσβύ-
της ὢν καὶ πρὸς αὐτὸν ἀφικόμενος ἔσκωπτεν αὐτοῦ
τοῦ Διονυσίου τὰς τραγῳδίας, καὶ διὰ τοῦτο, φασίν,
11 ἀχθεσθεὶς ἀπέκτεινεν αὐτόν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι
οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλ᾽ ὑπωπτεύθη, φασι, καταλῦσαι θέ-
λων τὴν τυραννίδα. ἐρωτηθέντα γάρ φασιν αὐτὸν
παρὰ τοῦ Διονυσίου, ποῖος αὐτῷ χαλκὸς ἀρέσκει, εἰ-
πεῖν, ὅθεν ἐγένοντο Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων.

5. ἀποδοχὴν AB. — παραμυθεῖται] excidisse quaedam videntur, quae continebant apodosin. cf. Plut. § 18.

7. καὶ ante τούτων om. pr. A.

9. πελοπονησιακῷ A. — ἐποίησε καταστῆναι? J. — ἀρχἳπτολέμου N pr. corr.[2]. — ἐπαχθεὶς A pr.

10. τινὲς cum Ald. add. Bk. — αὐτὸν τελευτῆσαι et quod sequitur γὰρ om. BLZ Ald.

11. ὑποπτεύθη N.

3.

DE ANTIPHONTIS ELOQUENTIA

CAECILII CALACTINI FRAGMENTUM.

Ὁ μέντοι Σικελιώτης Καικίλιος μὴ κεχρῆσθαί φησι τὸν ῥήτορα τοῖς τῆς διανοίας σχήμασιν, ἀλλὰ κατευθὺ αὐτῷ καὶ ἀπλάστους τὰς νοήσεις ἐκφέρεσθαι, τροπὴν δὲ ἐκ τοῦ πανούργου καὶ ἐξάλλαξιν οὔτε ζητῆσαι τὸν ἄνδρα οὔτε χρήσασθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῶν δὴ τῶν νοημάτων καὶ τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἀκολουθίας ἄγειν τὸν ἀκροατὴν πρὸς τὸ βούλημα. „οἱ γὰρ πάλαι ῥήτορες ἱκανὸν αὐτοῖς ἐνόμιζον εὑρεῖν τε τὰ ἐνθυμήματα καὶ τῇ φράσει περιττῶς ἀπαγγεῖλαι. ἐσπούδαζον γὰρ τὸ ὅλον περὶ τὴν λέξιν καὶ τὸν ταύτης κόσμον, πρῶτον μὲν ὅπως εἴη σημαντική τε καὶ εὐπρεπὴς ⟨τοῖς ὀνόμασιν⟩, εἶτα δὲ καὶ ἐναρμόνιος ἡ τούτων σύνθεσις· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῖς καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἰδιώτας διαφορὰν ἐπὶ τὸ κρεῖττον περιγίνεσθαι." εἶτα εἰπὼν ὡς ἀσχημάτιστος εἴη κατὰ διάνοιαν ὁ τοῦ Ἀντιφῶντος λόγος, ὥσπερ ἐπιδιορθούμενος ἑαυτὸν „οὐ τοῦτο λέγω", φησίν, „ὡς οὐδὲν εὑρίσκεται διανοίας παρ' Ἀντιφῶντι

III. Exstat ap. Photium cod. 259 p. 485 b 15 Bekk. De Caecilii libro (*περὶ Ἀντιφῶντος σύνταγμα*) v. supra. — *ἀπλάστως?* — *ἐξάλλαξιν*] ita Longinus Sp. Rh. Gr. I p. 325, 9, qui aperte eodem Caecili loco usus est: *ἐνάλλαξιν*. cf. etiam Alexandr. *π. σχημάτων* III, 11 Sp.: *σχῆμά ἐστιν ἐξάλλαξις λόγου ἐπὶ τὸ κρεῖττον.* — *τοῖς ὀνόμασιν* addidi propter *τούτων*. — *ἐν τούτῳ*] an *ἐκ τούτων?* —*ἐπῆγεν*] *ἀπῆγεν* libri.

Dionysius Halic. Antiphontem non nisi raro breviterque commemorat: v. de Isae. c. 20 (cf. de Dem. c. 8); de comp. p. 53; ibd. p. 150; de Thucyd. c. 51; c. 53; ad Ammae. I c. 2; Art. rhet. XI, 10.

σχῆμα, καὶ γὰρ ἐρώτησίς που καὶ παράλειψις καὶ ἕτερα τοιαῦτα ἔνεισιν αὐτοῦ τοῖς λόγοις· ἀλλὰ τί φημι; ὅτι μὴ κατ' ἐπιτήδευσιν μηδὲ συνεχῶς ἐχρήσατο τούτοις, ἀλλ' ἔνθα ἂν ἡ φύσις αὐτὴ μεθοδείας χωρίς τινος ἐπῆγεν· ὃ δὴ καὶ περὶ τοὺς τυχόντας τῶν ἰδιωτῶν ἔστιν ὁρᾶν. διὰ τοῦτο καὶ ὅταν τις ἀσχηματίστους εἶναι λέγῃ λόγους, οὐ καθάπαξ οἰητέον τῶν σχημάτων αὐτοὺς ἀπεστερημένους εἶναι, τοῦτο γὰρ ἀδύνατον, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐμμέθοδον καὶ συνεχὲς καὶ ἐρρωμένον τῶν σχημάτων οὐκ ἔστιν ὁρώμενον ἐν αὐτοῖς."

4.

HERMOGENIS DE ANTIPHONTE IUDICIUM.

Περὶ δὲ Ἀντιφῶντος λέγοντας ἀνάγκη προειπεῖν, ὅτι καθάπερ ἄλλοι τέ φασιν οὐκ ὀλίγοι καὶ Δίδυμος ὁ γραμματικός, πρὸς δὲ καὶ ἀπὸ ἱστορίας φαίνεται, πλείους μὲν γεγόνασιν Ἀντιφῶντες, δύο δὲ οἱ σοφι-
186 W. στεύσαντες, ὧν καὶ λόγον ἀνάγκη ποιήσασθαι. ὧν εἷς μέν ἐστιν ὁ ῥήτωρ, οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι

IV. Hermogen. περὶ ἰδεῶν τόμ. Β Sp. Rh. Gr. II p. 414 sq. — οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι κτέ.] dedi locum ex emendatione Sauppii. Codd.: οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται λόγοι καὶ δημηγορικοὶ καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι· ἕτερος δὲ — —, οὗπερ οἵ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι καὶ ὁ περὶ ὁμονοίας καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικός. Contra Spengel. coniecit (recep. Walz.): — — φέρονται λόγοι καὶ ὁ περὶ ὁμονοίας καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὁ πολιτικὸς καὶ ὅσοι — — οὗπερ οἱ (deleto τε) περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι. Taylor (Lect. Lys. c. IX) altero loco καὶ οἱ δημ. καὶ ὁ πολ. delet, inserit καὶ ὁ πολ. priore.

καὶ οἱ δημηγορικοὶ καὶ ὅσοι τούτοις ὅμοιοι, ἕτερος δὲ ὁ καὶ τερατοσκόπος καὶ ὀνειροκρίτης λεγόμενος γενέσθαι, οὗπερ οἵ τε περὶ τῆς ἀληθείας λέγονται λόγοι καὶ ὁ περὶ ὁμονοίας καὶ ὁ πολιτικός. ἐγὼ δὲ ἕνεκα μὲν τοῦ διαφόρου τῶν ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἰδεῶν πείθομαι δύο τοὺς Ἀντιφῶντας γενέσθαι· πολὺ γὰρ ὡς ὄντως τὸ παραλλάττον τῶν ἐπιγραφομένων τῆς ἀληθείας λόγων πρὸς τοὺς λοιπούς· ἕνεκα δὲ τοῦ καὶ παρὰ Πλάτωνι καὶ παρ' ἄλλοις ἱστορουμένου πάλιν οὐ πείθομαι. Θουκυδίδην γὰρ Ἀντιφῶντος εἶναι τοῦ Ῥαμνουσίου μαθητὴν ἀκούω πολλῶν λεγόντων, καὶ τὸν μὲν Ῥαμνούσιον εἰδὼς ἐκεῖνον οὗπερ εἰσὶν οἱ φονικοί, τὸν Θουκυδίδην δὲ πολλῷ <τούτου> κεχωρισμένον καὶ κεκοινωνηκότα τῷ εἴδει τῶν τῆς ἀληθείας λόγων, πάλιν οὐ πείθομαι. οὐ μὴν ἀλλ' εἴτε εἷς ὁ Ἀντιφῶν 387 W.
ἐγένετο, δύο λόγων εἴδεσι τοσοῦτον ἀλλήλων διεστηκόσι χρησάμενος, εἴτε καὶ δύο, χωρὶς ἑκάτερος ὁ μὲν τοῦτο ὁ δὲ ἐκεῖνο μετελθών, ἀνάγκη χωρὶς περὶ ἑκατέρου διελθεῖν· πλεῖστον γὰρ ὡς ἔφαμεν τὸ μεταξύ.

Ὁ τοίνυν Ῥαμνούσιος Ἀντιφῶν, οὗπερ οἱ φονικοὶ φέρονται, πολιτικὸς μὲν καὶ κατὰ τὸ σαφὲς καὶ κατὰ τὸ ἀληθινὸν καὶ τὸ ἄλλως ἠθικόν, ὥστε καὶ πιθανός, ἧττον δὲ ἅπαντα ταῦτα ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους, ἐπεὶ καὶ πρῶτος λέγεται τοῦτο μετελθεῖν τὸ εἶδος καὶ ὅλως εὑρετὴς καὶ ἀρχηγὸς γενέσθαι τοῦ τύπου τοῦ πολιτικοῦ· καὶ γάρ ἐστι τοῖς χρόνοις τῶν δέκα ῥητόρων τούτων πρεσβύτατος ἁπάντων. μεγέθει δὲ χρῆται μὲν οὐκ ὀλίγῳ, καλῶς δέ πως συνυφασμένῳ καὶ οὐ κατὰ τὸν Ὑπερείδην διεστηκότι τῶν ἄλλων, οὐδ' αὖ κατὰ τὸν

p. 387. διεστηκόσι] διεστηκότων codd.

Αἰσχίνην σοφιστικῷ, καίτοι τῆς λέξεως αὐτῷ πολλαχοῦ διηρμένης. ἐπιμελής γε μὴν οὕτως ὡς μὴ εἶναι προσκορής· γοργὸς δὲ μετρίως ἐστὶ καὶ δεινὸς ὡσαύτως.

Ὁ δ' ἕτερος Ἀντιφῶν, οὗπερ οἱ τῆς ἀληθείας εἰσὶ λεγόμενοι λόγοι, πολιτικὸς μὲν ἥκιστά ἐστι, σεμνὸς δὲ καὶ ὑπέρογκος τοῖς τε ἄλλοις καὶ τῷ δι' ἀποφάνσεων περαίνειν τὸ πᾶν, ὃ δὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ τε λόγου ἐστὶ καὶ πρὸς μέγεθος ὁρῶντος· ὑψηλὸς δὲ τῇ λέξει καὶ τραχύς, ὥστε μὴ πόρρω σκληρότητος εἶναι. καὶ περιβάλλει δὲ χωρὶς εὐκρινείας, διο καὶ συγχεῖ τὸν λόγον καὶ ἔστιν ἀσαφὴς τὰ πολλά. καὶ ἐπιμελὴς δὲ κατὰ τὴν συνθήκην καὶ ταῖς παρισώσεσι χαίρων· οὐ μὴν ἤθους γέ τι οὐδ' ἀληθινοῦ τύπου μέτεστι τῷ ἀνδρί. φαίην δ' ἂν ὡς οὐδὲ δεινότητος πλὴν τῆς φαινομένης μέν, οὐ μὴν οὔσης γε ὡς ἀληθῶς.

ARGUMENTA ORATIONUM BREVITER DESCRIPTA.

Or. I. Pater eius qui verba facit cum apud amicum quendam Philoneum cenaret, uterque subito morbo correptus est, quo Philoneos statim, alter viginti post diebus periit. Pellex Philonei, quae po-

Hermogenes Antiphonti inter X oratores octavum locum assignat, posthabitis nempe Lycurgo et Andocide. Ordo autem is est, ut eos anteponat qui πολιτικώτατοι sint, h. e. maxime perspicue et ad veritatem accommodate ideoque ad persuadendum aptissime loquantur. — Qui tria genera orationis discernunt, grande medium tenue, ei Antiphontem, ut conveniebat, in primo ponunt (Sp. Rh. Gr. III p. 201; Walz. Rh. Gr. VII, 26); ceterum omnino raro apud Graecos, rarius etiam apud Latinos scriptores Antiphontis mentio fit.

cula ministraverat, veneficii damnata et necata est. Sed ipse pater suspicabatur, suae uxoris consilio scelus patratum esse, quae pellici a viro neglectae persuasisset ut potionem illam tanquam amatorium utrique praeberet. Filio igitur, uxoris privigno, mandavit ut mortem suam ulcisceretur. Qui cum adolevisset, patris mandatum exsequitur, noverca *βουλεύσεως γραφῇ* in ius vocata. Iudicium de his causis exercebatur in Palladio; sedebant tunc temporis heliastae. Rea defenditur a suo filio, accusatoris fratre germano. Tempus incertum. Ceterum oratio multis in partibus rudior num ab Antiphonte profecta sit a quibusdam dubitatur.

Or. II (Tetralogia I). Causa quam sibi finxit orator haec est. Vir quidam a cena rediens noctu una cum servulo interfectus, neque tamen vestimentis spoliatus est. Qui primi advenerunt, servum etiamnum vivum reppererunt: qui interrogatus unum tantum ex interfectoribus se cognovisse dixit, eum qui iam a cognatis interfecti reus factus est. Is cum mortuo cum antea magnas inimicitias gesserat, tum illo ipso tempore sacrilegii gravissima accusatione ab eo petitus erat, quam cum alio nullo modo effugere posset, scelere inimicum sustulisse arguitur. Negat reus et suspicionem in alios potius, latrones maxime, avertere studet. — De tempore tetralogiarum omnia incerta sunt; auctorem earum alium esse atque verarum orationum Pahlius contendit: sed eius argumenta ad probandum non sufficiunt.[1])

Or. III (Tetralogia II). Cum adolescentes quidam in gymnasio iaculando certarent, puer qui adstabat ab uno eorum iaculi ictu forte necatus est. Pater pueri adolescentem caedis imprudenter factae

[1]) Cf. praeterea quae exposuit Spengelius Mus. Rh. N. S. XVII p. 166 sqq.

apud Palladium accusat. Reus a suo patre defenditur, qui mortis auctorem illum ipsum fuisse contendit qui necatus est, quippe qui percurrere conatus iaculum recte coniectum corpore exceperit.

Or. IV (Tetralogia III). Vir quidam aetate provectior a iuvene male mulcatus ex eis vulneribus aliquot post diebus mortuus est. Iam illius cognati iuvenem homicidii accusant: qui se ita defendit, ut non se mortis auctorem fuisse contendat, sed medicum, qui vulnera perverse curaverit, vel etiam illum ipsum, qui primus pulsaverit eoque omnium eorum quae secuta sunt auctor exstiterit. Ceterum post alteram accusatoris orationem reus, sicuti per legem licebat, defensione deserta iudicio se subtrahit: quam excipit pro eo amicorum quidam.

Or. V. Herodes Atheniensis qui Mytilenis post expugnationem urbis a. 427 factam agrum sorte duxerat, cum illinc Aenum navigaret et in agro Methymnaeo in terram escendisset, neque rediit in navem neque usquam postea comparuit. Cognati Mytilenaeum quendam, divitis hominis filium, qui una in navi fuerat, sceleris in Herodem commissi insimulaverunt, freti maxime servi cuiusdam indicio, de quo quaestionem habuerant, quique cum se ipse adiutorem professus esset, statim ab illis necatus erat. Ceterum Lycino Atheniensi Herodis inimico, qui et ipse Mytilenis habitabat, Mytilenaeum eam operam recepisse arguebant. Itaque Mytilenaeus Athenis *ἀπαγωγῇ* sive *ἐνδείξει* reus factus et cum advenisset in carcerem coniectus est, donec apud heliastarum iudicium causam capitis diceret. Reus cum adversariorum argumenta diluere studet tum eo maxime nititur, quod legibus aliud iudicium, Areopagi nempe, talibus causis constitutum sit; itaque hoc certe iudicio, quo tamquam *κακοῦργος* causam diceret, absolvi se debere. Oratio, quam in praestantissimas Antiphontis veteres

rettulerunt, habita esse videtur circa annum 415 a. Chr. n.[1])

Or. VI. Civi Atheniensi haud ignobili cum munus puerorum chori ad Thargelia exercendi instruendique delatum esset, forte accidit ut puerorum unus, Diodotus nomine, e potione vocis causa oblata exspiraret. Frater eius Philocrates choragum apud Areopagum *βουλεύσεως γραφῇ* postulavit, illius consilio (*βουλεύσει*), quamvis non exitii causa, potionem puero datam arguens. Reus et suas partes in ea re omnino nullas fuisse contendit, et adversarium pecunia a quibusdam quorum ipse nomina detulerat corruptum accusationem suscepisse demonstrat. Habita esse videtur oratio Sauppio circa ea tempora quae cladem in Sicilia acceptam insecuta sunt; quae opinio, quamvis minime improbabilis, tamen argumentis certioribus non satis munita est. Primam eo anno prytaniam Erechtheidis fuisse constat. — Epilogum autem deesse orationi Maetznerus et Spengelius recte fortasse contendunt.

[1]) Ante cladem Siciliensem orationem habitam esse e § 81 (*ἀσφαλῶς διαπράσσεσθε*) perspicuum est; at satis longo tempore post captas Mytilenas e § 74 sq. De loco parum integre tradito § 78 v. quae ibi adnotata sunt.

Addenda.

P. 98, Ant. VI § 9 adn. *γε* iam Schaefer del.

P. 114, ibd. § 50. vv. *καὶ παρ' οἷς ἐτέθη τὰ χρήματα* del. Lehman de Lehnsfeld (de orat. ad Demonicum, Lugd. Bat. 1879, thes. 14).

P. 150 sqq. (Gorg. Helen.). De cod. H nuper dixit H. Schenkl in „Wiener Studien“ 1881 p. 81 sqq. Is codex ex archetypo codicis X propagatus esse videtur, sed graviter interpolatus est. Lectiones eius hasce addo. § 3 *οὐδὲ* H cum X. — 9. *ἧς τοὺς*] *ἢ̃ ὡς* H (*ἢ̃ ὡς* A al., non *ἧς ὡς*, quod corr.). — 12. post *τὴν* '*Ελένην* spatium paullo maius est, post *ὁμοίως* lacuna fere XL litt. usque ad finem versus.

1.

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΥΙΑΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

p. 604—605 R. p.

Φιλόνεώς τις, ἔχων παλλακήν τινα, φίλος ἦν τοῦ πατρὶ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. οὗτος καταγνοὺς τῆς παλλακῆς εἰ πορνεῖον στήσειν ἠπείλησεν. ὁ δὲ πατὴρ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον τελευτησάσης αὐτῷ τῆς γυναικὸς μητρυιὰν τῷ παιδὶ ἐπεισήγαγε. κοινολογησαμένης δὲ ταύτης τῇ παλλακῇ διὰ τὸ γείτονας εἶναι καὶ μηδὲ αὐτὴν πάνυ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, ἔδοξεν ἀμφοτέραις φαρμάκῳ ἀνελεῖν τοὺς ἄνδρας. κατασκευασάμεναι δὲ ἑορτῆς οὔσης καὶ κοινῇ τῶν ἀνδρῶν σπενδομένων — φίλοι γὰρ ἦσαν — δεδώκασιν ἀμφοτέροις τὸ φάρμακον ἐν πώματι. καὶ ὁ μὲν Φιλόνεως πλέον λαβὼν παραχρῆμα ἀνῃρέθη, ὁ δὲ τοῦ λέγοντος τὸν λόγον πατὴρ ἔλαττον λαβὼν εἰς νόσον κατέπεσε, καὶ οὕτω τέθνηκεν ἐξ αὐτῆς. ὁ δὲ παῖς γράφεται τὴν μητρυιὰν φαρμακείας. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ στοχασμός· σημεῖον δὲ τὸ μὴ θέλειν δοῦναι τοὺς οἰκέτας εἰς βάσανον.

Νέος μὲν καὶ ἄπειρος δικῶν ἔγωγε ἔτι, δεινῶς δὲ καὶ ἀπόρως ἔχει μοι περὶ τοῦ πράγματος ὦ ἄνδρες, τοῦτο μὲν εἰ ἐπισκήψαντος τοῦ πατρὸς ἐπεξελθεῖν τοῖς

Or. I. Loco inscriptionis *ὑπόθεσις ἀντιφῶντος* N, *ὑπόθεσις τοῦ ἑξῆς* A. — *ΥΠΟΘ.*] *παλακήν* et *παλακῆς* N. — *κοινωνολογησαμένης* N. — *καὶ μηδὲ* NJ.: *καὶ διὰ τὸ μηδὲ*. — *πώματι* pr. A. Mr.: *πόματι* N, *ἐκπώματι* A corr. 2 v. — *πλέονα* pr. A. — *ἡ* ante *στάσις* om. N. — subiciunt NA *ἀντιφῶντος: φαρμακείας κατὰ τῆς μητρυιᾶς*; quam inscriptionem pro v. *κατηγορία φαρμ. κ. τ. μ.* rec. J.

1. *μὲν* supra versum A. — *δικῶν* NAMR.: *δοκῶν*. — *ἔχει μοι* N et pr. ABk. (ci. Gesner): *ἔχοιμι* A corr. v.

αὐτοῦ φονεῦσι μὴ ἐπέξειμι, τοῦτο δὲ εἰ ἐπεξιόντι ἀναγ-
καίως ἔχει οἷς ἥκιστα ἐχρῆν ἐν διαφορᾷ καταστῆναι,
2 ἀδελφοῖς ὁμοπατρίοις καὶ μητρὶ ἀδελφῶν. ἡ γὰρ τύχη
καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἠνάγκασαν ἐμοὶ πρὸς τούτους αὐτοὺς
τὸν ἀγῶνα καταστῆναι, οὓς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι
τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δὲ ἐπεξιόντι βοηθούς. νῦν δὲ
τούτων τἀναντία γεγένηται· αὐτοὶ γὰρ οὗτοι καθεστᾶ-
σιν ἀντίδικοι καὶ φονῆς, ὡς καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γραφὴ λέγει.
3 Δέομαι δ' ὑμῶν ὦ ἄνδρες, ἐὰν ἀποδείξω ἐξ ἐπιβουλῆς
καὶ προβουλῆς τὴν τούτων μητέρα φονέα οὖσαν τοῦ
ἡμετέρου πατρός, καὶ μὴ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις ἤδη λη-
φθεῖσαν τὸν θάνατον τὸν ἐκείνου ἐπ' αὐτοφώρῳ μηχανω-
112 μένην, τιμωρῆσαι πρῶτον | μὲν τοῖς νόμοις τοῖς ὑμε-
τέροις, οὓς παρὰ τῶν θεῶν καὶ τῶν προγόνων δια-
δεξάμενοι κατὰ τὸ αὐτὸ ἐκείνοις περὶ τῆς καταψηφίσεως
δικάζετε, δεύτερον δ' ἐκείνῳ τῷ τεθνηκότι, καὶ ἅμα
4 ἐμοὶ μόνῳ ἀπολελειμμένῳ βοηθῆσαι. ὑμεῖς γάρ μοι
ἀναγκαῖοι. οὓς γὰρ ἐχρῆν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς
γενέσθαι, ἐμοὶ δὲ βοηθούς, οὗτοι τοῦ μὲν τεθνεῶτος
φονῆς γεγένηνται, ἐμοὶ δ' ἀντίδικοι καθεστᾶσι. πρὸς
τίνας οὖν ἔλθῃ τις βοηθούς, ἢ ποῖ τὴν καταφυγὴν
ποιήσεται ἄλλοθι ἢ πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ δίκαιον;
5 Θαυμάζω δ' ἔγωγε καὶ τοῦ ἀδελφοῦ, ἥντινά ποτε
γνώμην ἔχων ἀντίδικος καθέστηκε πρὸς ἐμέ, καὶ εἰ

2. ἠνάγκασαν ἐμὲ — εἰς ἀγῶνα Hi. Cob.; [ἠν.] ἐμοὶ — τὸν ἀγ. κατεσκεύασαν ci. J. — φονῆς J., it. § 4: φονεῖς.
3. ὑμῶν] „ὑμῖν ni fallor N pr. (corr. 2)“ J. — ἀποδείξω NJ.: ἐπιδείξω. — ἀλλὰ πολλάκις N Fr. J.: ἀλλὰ καὶ πολλ. — vv. περὶ τῆς καταψηφ. cum Lehnero del. Mr. — τεθνεῶτι postulant Turr.; it. 4 γ 1 et δ, 10. — ἀπειλειμμένω A pr. (corr.[2] sec. Sigg., corr.[1] sec. me; dubitat J.), ἀπειλημμένῳ N.
4 ἔλθῃ N Mr.: ἔλθοι. — ἄλλοσε Hertl.

νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, τὸ τὴν μητέρα μὴ προδοῦναι. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι ἀφεῖναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ τοῦ μὲν ἐκ προβουλῆς ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆς δὲ ἑκουσίως
ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης. Καὶ οὐ τοῦτό γ' ἐρεῖ, ὡς 6
εὖ οἶδεν ὅτι γ' οὐκ ἀπέκτεινεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν πατέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι, παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷς δ' οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτο αὐτὸ προὐθυμήθη. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν, ὃ καὶ ἐγὼ προὐκαλούμην, προ-
θυμηθῆναι, ὅπως τὸ πραχθὲν ᾗ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν. μὴ 7
γὰρ ὁμολογούντων τῶν ἀνδραπόδων οὗτός τ' εὖ εἰδὼς ἂν ἀπελογεῖτο καὶ ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀπήλλακτο ἂν ταύτης τῆς αἰτίας. ὅπου δὲ μὴ ἠθέλησεν ἔλεγχον ποιήσασθαι τῶν πεπραγμένων, πῶς περί γ' ὧν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι, ἐγχωρεῖ αὐτῷ περὶ τούτων εἰδέναι [; πῶς οὖν περὶ τούτων, ὦ δικάζοντες, αὐτὸν εἰκὸς εἰδέναι], ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε;
τί ποτε ἀπολογήσεται μέλει μοι. ἐκ μὲν γὰρ τῆς τῶν 8

5. post ἐμέ plene, post προδοῦναι commate interp. Sp. J.; ille del. δ' post ἐγώ. — εὐσέβειαν] εὐσεβεῖν Cob. — τεθνεῶτος] „immo πατρὸς“ J. — προβολῆς N pr. (corr.[2]), A pr. (hic item § 3). — ἀκουσίως NABk. (ci. Tayl.): ἀκουσίας.

6. εὖ] ita codd. et ci. Taylor: ἓν. — γ' post ὅτι add. NA Fr. — σαφῶς om. pr. A. — τοῦτο αὐτὸ] τοῦτ' αὖ D. — προθυμηθῆναι del. S. Schoell.; deinde ille ὅπως τὸ πρ. ἦν καὶ τὸ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν (h. e. investigare), hic ὅπως τὸ πρ. ἦν ἀληθῶς, ἐπ.

7. μὴ γὰρ Bk.: μὲν γάρ. — ἠθέλησε ποιήσασθαι ἔλεγχον NMr. — vv. πῶς οὖν — εἰδέναι om. N. Antea totam sententiam πῶς οὖν — εἴληφεν ut scholion circumscripsi; Schoellius duplicis recensionis vestigia apparere putat; P. del. περί γ' ὧν — πυθέσθαι et πῶς οὖν — εἰδέναι.

8. ἀπολογήσεται N pr. A pr. (corr.[2] uterque): ἀπολογήσεσθαι. — μέλει scr.: μέλλει. cf. § 31; Eur. Tro. 1077.

ἀνδραπόδων βασάνου εὖ ᾔδει ὅτι οὐχ οἷόν τ' ἦν αὐτῇ σωθῆναι, ἐν δὲ τῷ μὴ βασανισθῆναι ἡγεῖτο τὴν σωτηρίαν εἶναι· τὰ γὰρ γενόμενα ἐν τούτῳ ἀφανισθῆναι ᾠήθησαν. πῶς οὖν εὔορκα ἀντομωμοκὼς ἔσται φάσκων εὖ εἰδέναι, ὃς οὐκ ἠθέλησε σαφῶς πυθέσθαι ἐμοῦ ἐθέλοντος τῇ δικαιοτάτῃ βασάνῳ χρήσασθαι περὶ τούτου τοῦ πράγματος;

9 *τοῦτο μὲν γὰρ ἠθέλησα μὲν τὰ τούτων ἀνδράποδα βασανίσαι, ἃ συνῄδει καὶ πρότερον τὴν γυναῖκα ταύτην, μητέρα δὲ τούτων, τῷ πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ θάνατον μηχανωμένην φαρμάκοις, καὶ τὸν πατέρα εἰληφότα ἐπ' αὐτοφώρῳ, ταύτην τε οὐκ οὖσαν ἄπαρνον, πλὴν οὐκ ἐπὶ θανάτῳ φάσκουσαν διδόναι ἀλλ' ἐπὶ φίλτροις.*

10 *διὰ οὖν ταῦτα ἐγὼ βάσανον τοιαύτην ἠθέλησα ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, γράψας ἐν γραμματείῳ ἃ ἐπαιτιῶμαι τὴν γυναῖκα ταύτην, βασανιστάς τε αὐτοὺς τούτους ἐκέλευον γίγνεσθαι ἐμοῦ παρόντος, ἵνα μὴ ἀναγκαζόμενοι ἃ ἐγὼ ἐπερωτῴην λέγοιεν, ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ χρῆσθαι· καὶ αὐτό μοι τοῦτο τεκμήριον δίκαιον γενέσθαι, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως μετέρχομαι τὸν φονέα τοῦ πατρός· εἰ δὲ ἄπαρνοι γίγνοιντο ἢ λέγοιεν μὴ ὁμολογούμενα, ⟨ἡ βάσανος⟩ ἀναγκάζοι τὰ γεγονότα κατηγορεῖν· αὕτη γὰρ καὶ τοὺς τὰ ψευδῆ*

αὐτῇ] *αὐτὴν* Mr. tamquam e N. — *βασανιστῆναι* N pr. (corr.^{2}). — post *εὔορκα* erasum *καὶ* A. — *ἀντομωμοκὸς* N. — *ὅς* ⟨*γε*⟩ Hi.

9. *ἠθέλησα μὲν* Bake Fr. S. (Epist. crit. p. 28): *ἠθελήσαμεν*. num addendum *αὐτὸς*? cf. 11. — *μηχανωμένη* N pr. (corr.^{2}). — *τε* post *ταύτην* add. N et pr. A Mr.

10. *τοιαύτην* add. N Schoem. Fr. — *βασανιστάς τε* N J.: *βασανιστὰς δὲ*. — *ἐπερωτῴην* J.: *ἐπερωτῶ μὴ* codd., *ἐπερωτῷμι* R. — *τοῦτο τεκμήριον* N R.: *τούτου τεκμ.* — *γενέσθαι* J. coll. 6, 27: *ἔσται* (*ἐστιν εἶναι* ci. Mr.). — *ἡ βάσανος* add. Turr., *ἡ δίκη* add. Ald. num ⟨*ἵνα ἡ β.*⟩? — *ἀναγκάζει* codd., em. Steph.

νομίζει τοῦτο εὐσέβειαν εἶναι, τὸ τὴν μητέρα μὴ προ-
δοῦναι. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι πολὺ ἀνοσιώτερον εἶναι ἀφεῖ-
ναι τοῦ τεθνεῶτος τὴν τιμωρίαν, ἄλλως τε καὶ τοῦ μὲν
ἐκ προβουλῆς ἀκουσίως ἀποθανόντος, τῆς δὲ ἑκουσίως
ἐκ προνοίας ἀποκτεινάσης. Καὶ οὐ τοῦτό γ' ἐρεῖ, ὡς 6
εὖ οἶδεν ὅτι γ' οὐκ ἀπέκτεινεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ τὸν πα-
τέρα τὸν ἡμέτερον. ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία ἦν
σαφῶς εἰδέναι, παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν
οἷς δ' οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτο αὐτὸ προὐθυμήθη. καί-
τοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν, ὃ καὶ ἐγὼ προὐκαλούμην, προ-
θυμηθῆναι, ὅπως τὸ πραχθὲν ᾗ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν. μὴ 7
γὰρ ὁμολογούντων τῶν ἀνδραπόδων οὗτός τ' εὖ εἰδὼς
ἂν ἀπελογεῖτο καὶ ἀντέσπευδε πρὸς ἐμέ, καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ ἀπήλλακτο ἂν ταύτης τῆς αἰτίας. ὅπου δὲ μὴ
ἠθέλησεν ἔλεγχον ποιήσασθαι τῶν πεπραγμένων, πῶς
περί γ' ὧν οὐκ ἠθέλησε πυθέσθαι, ἐγχωρεῖ αὐτῷ περὶ
τούτων εἰδέναι [; πῶς οὖν περὶ τούτων, ὦ δικάζοντες,
αὐτὸν εἰκὸς εἰδέναι], ὧν γε τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἴληφε;
τί ποτε ἀπολογήσεται μέλει μοι. ἐκ μὲν γὰρ τῆς τῶν 8

5. post ἐμέ plene, post προδοῦναι commate interp. Sp. J.; ille del. δ' post ἐγώ. — εὐσέβειαν] εὐσεβεῖν Cob. — τεθνεῶτος] „immo πατρὸς" J. — προβολῆς N pr. (corr.[2]), A pr. (hic item § 8). — ἀκουσίως NABk. (ci. Tayl.): ἀκουσίας.

6. εὖ] ita codd. et ci. Taylor: ἓν. — γ' post ὅτι add. NA Fr. — σαφῶς om. pr. A. — τοῦτο αὐτὸ] τοῦτ' αὖ D. — προθυμηθῆναι del. S. Schoell.; deinde ille ὅπως τὸ πρ. ἦν καὶ τὸ ἀληθές, ἐπεξελθεῖν (h. e. investigare), hic ὅπως τὸ πρ. ἦν ἀληθῶς, ἐπ.

7. μὴ γὰρ Bk.: μὲν γάρ. — ἠθέλησε ποιήσασθαι ἔλεγχον NMr. — vv. πῶς οὖν — εἰδέναι om. N. Antea totam sententiam πῶς οὖν — εἴληφεν ut scholion circumscripsi; Schoellius duplicis recensionis vestigia apparere putat; P. del. περί γ' ὧν — πυθέσθαι et πῶς οὖν — εἰδέναι.

8. ἀπολογήσεται N pr. A pr. (corr.[2] uterque): ἀπολογήσεσθαι. — μέλει scr.: μέλλει. cf. § 31; Eur. Tro. 1077.

113 σαν. ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς | γε ὦ ἄνδρες, ἔγωγ' εὖ οἶδα,
ἀλλὰ σαφὲς ποιήσετε.

Ταῦτα μὲν οὖν μέχρι τούτου· περὶ δὲ τῶν γενο-
μένων πειράσομαι ὑμῖν διηγήσασθαι τὴν ἀλήθειαν· δίκη
δὲ κυβερνήσειεν.

14 Ὑπερῷόν τι ἦν τῆς ἡμετέρας οἰκίας, ὃ εἶχε Φιλό-
νεως ὁπότ' ἐν ἄστει διατρίβοι, ἀνὴρ καλός τε καὶ ἀγα-
θὸς καὶ φίλος τῷ ἡμετέρῳ πατρί· καὶ ἦν αὐτῷ παλλακή,
ἣν ὁ Φιλόνεως ἐπὶ πορνεῖον ἔμελλε καταστῆσαι. ταύ-
την οὖν πυθομένη ἡ μήτηρ τοῦ ἀδελφοῦ ἐποιήσατο
15 φίλην. αἰσθομένη δ' ὅτι ἀδικεῖσθαι ἔμελλεν ὑπὸ τοῦ
Φιλόνεω, μεταπέμπεται, καὶ ἐπειδὴ ἦλθεν, ἔλεξεν αὐτῇ
ὅτι καὶ αὐτὴ ἀδικοῖτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡμετέρου·
εἰ οὖν ἐθέλοι πείθεσθαι, ἔφη ἱκανὴ εἶναι ἐκείνῃ τε τὸν
Φιλόνεων φίλον ποιῆσαι καὶ αὐτῇ τὸν ἐμὸν πατέρα,
εἶναι φάσκουσα αὑτῆς μὲν τοῦτο εὕρημα, ἐκείνης δ'
16 ὑπηρέτημα. ἠρώτα οὖν αὐτὴν εἰ ἐθελήσοι διακονῆσαί
οἱ, καὶ ἣ ὑπέσχετο ὡς τάχιστα, οἶμαι. μετα ταῦτα ἔτυχε
τῷ Φιλόνεῳ ἐν Πειραιεῖ ὄντα ἱερὰ Διὶ Κτησίῳ, ὁ δὲ
πατὴρ ὁ ἐμὸς εἰς Νάξον πλεῖν ἔμελλεν. κάλλιστον οὖν
ἐδόκει εἶναι τῷ Φιλόνεῳ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προ-
πέμψαι εἰς τὸν Πειραιᾶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν φίλον
ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα τὰ ἱερὰ ἑστιᾶσαι ἐκεῖνον.

γε post ὑμεῖς om. NJ. (cf. 23). — Δίκη? J.

14. καὶ ἀγαθὸς NJ.: κἀγαθὸς. — καταστήσειν ci. R.; cf. Fuhr. Mus. Rh. XXXIII 576. — πυθομένη del. D. Mr. Bait.

15. ἐθέλοι Ald.: ἐθέλει. ἐθέλοι ⟨οἱ⟩ πείθεσθαι Hi.

16. ἐθελήσοι NJ.: ἐθελήσει A Bk., ἐθέλοι v. — ὡς τάχιστα οἶμαι scr.: τάχιστα ὡς οἶμαι. — πειρᾶει N pr., πειραιεῖ corr.[2] cf. 17. — post Πειραιεῖ iterumque post ὄντα add. θύειν N corr.[2], post ἱερὰ Ald. — ἐδόκει εἶναι N Mr.: εἶναι ἐδόκει. — τὰ post θύσαντα om. N.

παρεσκευασμένους λέγειν τἀληθῆ κατηγορεῖν ποιήσει.
καίτοι εὖ οἶδά γ', εἰ οὗτοι πρὸς ἐμὲ ἐλθόντες, ἐπειδὴ 11
τάχιστα αὐτοῖς ἀπηγγέλθη ὅτι ἐπεξίοιμι τοῦ πατρὸς τὸν
φονέα, ἠθέλησαν τὰ ἀνδράποδα ἃ ἦν αὐτοῖς παραδοῦναι,
ἐγὼ δὲ μὴ ἠθέλησα παραλαβεῖν, αὐτὰ ἂν ταῦτα μέγιστα
τεκμήρια παρείχοντο ὡς οὐκ ἔνοχοί εἰσι τῷ φόνῳ. νῦν
δ', ἐγὼ γάρ εἰμι τοῦτο μὲν ὁ θέλων αὐτὸς βασανιστὴς
γενέσθαι, τοῦτο δὲ τούτους αὐτοὺς κελεύων βασανίσαι
ἀντ' ἐμοῦ, ἐμοὶ δή που εἰκὸς ταὐτὰ ταῦτα τεκμήρια
εἶναι ὡς εἰσὶν ἔνοχοι τῷ φόνῳ. εἰ γὰρ τούτων θελόν- 12
των διδόναι εἰς βάσανον ἐγὼ μὴ ἐδεξάμην, τούτοις ἂν
ἦν ταῦτα τεκμήρια. τὸ αὐτὸ οὖν τοῦτο καὶ ἐμοὶ γενέ-
σθω, εἴπερ ἐμοῦ θέλοντος ἔλεγχον λαβεῖν τοῦ πράγμα-
τος αὐτοὶ μὴ ἠθέλησαν δοῦναι. δεινὸν δ' ἔμοιγε δοκεῖ
εἶναι, εἰ ὑμᾶς μὲν ζητοῦσι παραιτεῖσθαι ὅπως αὐτῶν
μὴ καταψηφίσησθε, αὐτοὶ δὲ σφίσιν αὐτοῖς οὐκ ἠξίω-
σαν δικασταὶ γενέσθαι δόντες βασανίσαι τὰ αὐτῶν ἀν-
δράποδα. Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ ἄδηλον ὅτι αὐτοὶ 13
ἔφευγον τῶν πραχθέντων τὴν σαφήνειαν πυθέσθαι·
ᾔδεσαν γὰρ οἰκεῖον σφίσι τὸ κακὸν ἀναφανησόμενον,
ὥστε σιωπώμενον καὶ ἀβασάνιστον αὐτὸ ἐᾶσαι ἐβουλήθη-

mal. *ποιήσοι* (coll. 6, 22).

11. *ἀπηγγέλθη* NR.: *ἐπηγγέλθη* — *αὐτὰ ἂν ταῦτα* Bk. coll. 6, 27: *αὐτά, ἐνταῦθ' ἂν* (sed A in ras., „pr. om. *ἐνταῦθ' ἄν*?" J.). — *ἐγὼ γὰρ ἤ τοῦτο* ci. J. — *βασανίσαι ἀντ' ἐμοῦ* NMr.: *ἀντ' ἐμοῦ βασ.* — *ταὐτὰ ταῦτα* J.: *αὐτὰ ταῦτα* N Mr., *ταῦτα αὐτὰ* v., *τὰ αὐτὰ ταῦτα* ego ed. I. e 6, 27.

12. *θελόντων* N Fr.: *ἐθελόντων.* — *ἐγὼδε μὴ* A. — *ζητοῦσιν αἰτεῖσθαι* codd. — *καταψηφίσεσθε* NMr. (et A pr. teste Siggio). — *δικασταί*] cf. [Dem.] 52, 15 (Geb.); 30, 2 (J.).

13. *τούτων . . . οὐκ* A, erasis III vel IV litt. — *σιωπόμενον* A pr. (corr.[2]). — *ἠβουλήθησαν* pr. A.

20 πατρὶ τῷ ἡμετέρῳ ἔλασσον ἐνέχει. καὶ ἐκεῖνοι ἐπειδὴ
ἀπέσπεισαν, τὸν ἑαυτῶν φονέα μεταχειριζόμενοι ἐκ-
πίνουσιν ὑστάτην πόσιν. ὁ μὲν οὖν Φιλόνεως εὐθέως
παραχρῆμα ἀποθνήσκει, ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἡμέτερος εἰς νό-
σον ἐμπίπτει, ἐξ ἧς καὶ ἀπώλετο εἰκοσταῖος. ἀνθ' ὧν
ἡ μὲν διακονήσασα καὶ χειρουργήσασα ἔχει τὰ ἐπίχειρα
ὧν ἄξια ἦν, οὐδὲν αἰτία οὖσα — τῷ γὰρ δημοκοίνῳ
τροχισθεῖσα παρεδόθη —, ἡ δ' αἰτία τε ἤδη καὶ ἐνθυ-
μηθεῖσα ἕξει, ἐὰν ὑμεῖς τε καὶ οἱ θεοὶ θέλωσιν.
21 Σκέψασθε οὖν ὅσῳ δικαιότερα ὑμῶν δεήσομαι ἐγὼ
ἢ ὁ ἀδελφός. ἐγὼ μέν γε τῷ τεθνεῶτι ὑμᾶς κελεύω καὶ
τῷ ἠδικημένῳ τὸν ἀΐδιον χρόνον τιμωροὺς γενέσθαι·
οὗτος δὲ τοῦ μὲν τεθνεῶτος πέρι οὐδὲν ὑμᾶς αἰτήσεται,
ὃς ἄξιος καὶ ἐλέου καὶ βοηθείας καὶ τιμωρίας παρ' ὑμῶν
τυχεῖν, ἀθέως καὶ ἀκλεῶς πρὸ τῆς εἱμαρμένης ὑφ' ὧν
22 ἥκιστα ἐχρῆν τὸν βίον ἐκλιπών, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀποκτει-
νάσης δεήσεται ἀθέμιτα καὶ ἀνόσια καὶ ἀτέλεστα καὶ
ἀνήκουστα καὶ θεοῖς καὶ ὑμῖν, δεόμενος ὑμῶν .... ἃ
αὐτὴ ἑαυτὴν οὐκ ἔπεισε μὴ κακοτεχνῆσαι. ὑμεῖς δ' οὐ

ἐνέχεε Cob. J.

20. post φονέα III vel IV litt. erasae A. — καὶ χειρουργήσασα transposui; legebantur post ἐνθυμηθεῖσα. — ἀξία codd. v. (⟨οὐκ⟩ ἀξία Reutzel). — οὐδὲν αἰτία Steph. R.: οὐδὲν ἀιτια N, οὐδ' ἐν αἰτίᾳ A, οὐδ' ἐναντία v. — τροχισθεῖσα] cf. Phot. (J.) et B. A. p. 306 (Fuhr): τροχισθεῖσα· βασανισθεῖσα, ἀπὸ τοῦ τροχοῦ ὅπερ ἐστὶν ὄργανον βασανιστικὸν διατεῖνον τὰ σώματα (τῶν βασανιζομένων add. B. A.). — ἤδη ante ἕξει legi mal. J.

21. σκέψασται N pr. (corr.²). — ὑμῶν δεήσομαι N Mr.: δεήσ. ὑμῶν. — μέν γε N Mr.: μέντοι A. ⟨εἰς⟩ τὸν ἀΐδ. P. — ἄξιος καὶ] ἀξίως pr. A — ἀκλεῶς] ἀνηλεῶς Hertl.

22. ἀθέμιστα pr. A v. ante Bk. (sicut est IV γ 6). — καὶ ἀνόσια add. N Mr. — post ὑμῶν intercidisse πείθεσθαι susp. Gesner. R., „ut eam ab eo crimine absolvatis" D., αὐτῷ πειθομέ-

ἡ οὖν παλλακὴ τοῦ Φιλόνεω ἠκολούθει τῆς θυσίας ἕνεκα. 17
καὶ ἐπειδὴ ἦσαν ἐν τῷ Πειραιεῖ, οἷον εἰκός, ἔθυεν. καὶ
ἐπειδὴ αὐτῷ ἐτέθυτο τὰ ἱερά, ἐντεῦθεν ἐβουλεύετο ἡ
ἄνθρωπος ὅπως ἂν αὐτοῖς τὸ φάρμακον δοίη, πότερα
πρὸ δείπνου ἢ ἀπὸ δείπνου. ἔδοξεν οὖν αὐτῇ βουλευο-
μένῃ βέλτιον εἶναι μετὰ δεῖπνον δοῦναι, τῆς Κλυται-
μνήστρας τῆς τούτου μητρὸς ⟨ταῖς⟩ ὑποθήκαις ἅμα δια-
κονοῦσαν. καὶ τὰ μὲν ἄλλα μακρότερος ἂν εἴη λόγος 18
περὶ τοῦ δείπνου ἐμοί τε διηγήσασθαι ὑμῖν τ' ἀκοῦσαι·
ἀλλὰ πειράσομαι τὰ λοιπὰ ὡς ἐν βραχυτάτοις ὑμῖν δι-
ηγήσασθαι, ὡς γεγένηται ἡ δόσις τοῦ φαρμάκου. ἐπειδὴ
γὰρ ἐδεδειπνήκεσαν, οἷον εἰκός, ὁ μὲν θύων Διὶ Κτησίῳ
κἀκεῖνον ὑποδεχόμενος, ὁ δ' ἐκπλεῖν τε μέλλων καὶ
παρ' ἀνδρὶ ἑταίρῳ αὐτοῦ δειπνῶν, σπονδάς τε ἐποι-
οῦντο καὶ λιβανωτὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπετίθεσαν· ἡ δὲ παλ- 19
λακὴ τοῦ Φιλόνεω τὴν σπονδὴν ἅμα ἐγχέουσα ἐκείνοις
εὐχομένοις ἃ οὐκ ἔμελλε τελεῖσθαι ὦ ἄνδρες, ἐνέχει τὸ
φάρμακον. καὶ ἅμα οἰομένη δεξιὸν ποιεῖν πλέον δίδωσι
τῷ Φιλόνεῳ, ὡς, εἰ δοίη πλέον, μᾶλλον φιλησομένη
ὑπὸ τοῦ Φιλόνεω· οὔπω γὰρ ᾔδει ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς τῆς
ἐμῆς ἐξαπατωμένη, πρὶν ἐν τῷ κακῷ ἤδη ἦν· τῷ δὲ

17. *ἕνεκα* scr.: *ἕνεκεν* (*ἕνεκε* pr. A corr.[2]). — *πειραεῖ* N, forma minime abicienda (cf. 16). — *ἔθυεν* Orell. Turr.: *ἔθυον*. — *αὐτῷ*] *αὐτοῖς* ci. J. (qui retinet *ἔθυον*). — *ἐτύ ετο* vel *ἐτύθετο* N pr., corr.[2] *ἐθύετο*. — *τῆς Κλ. τῆς* N: *τῆς Κλ. ταῖς* A pr., corr.[2] *ταῖς Κλ. τῆς* (v.). *ταῖς* addidi. — *διακονοῦσαν* N J. (ci. R. D.): *διακονοῦσα*.

18. *ἄλλα* om. pr. A. — *ἐδεδειπνήκεσαν* M Z I.: *ἐδεδειπνήκεισαν*. — *αὐτοῦ*] *αὑτοῦ* N, om. A v.

19. *ἐγχέουσα* R.: *ἐκχέουσα*. — *ἔμελλεν* A pr. — *ἐγχεῖ* ci. J. — *δεξιόν* ⟨*τι*⟩ Hi. Cob. — *ὡς* Bk.: *ἴσως* (*ἴσως ὡς* P.; *ὡς ὅσῳ* Hug.). — *μᾶλλον*] pr. A *πλέον* ut vid. (sec. J.), vel . *α* . (sec. me et Sigg.); hinc *μᾶλλον καὶ φιλ.* Hug. — *ὑπὸ τοῦ Φιλ.* del. Hi. *ἐμῆς*] *ἡμετέρας* N. — *ἐν* ⟨*αὐτῷ*⟩ *τῷ κακῷ* Hi. coll. § 29.

ὁσιώτερον καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων γίγνοιτο
⟨ἂν⟩ ὑμῖν. ἤδη οὖν ἐγὼ ἀξιῶ, ὥσπερ κἀκεῖνον ἀν-
ελεημόνως καὶ ἀνοικτίστως αὕτη ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ
αὐτὴν ταύτην ἀπολέσθαι ὑπό τε ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου.
26 ἡ μὲν γὰρ ἑκουσίως καὶ βουλεύσασα τὸν θάνατον
⟨ἀπέκτεινεν⟩, ὁ δ' ἀκουσίως καὶ βιαίως ἀπέθανε. πῶς
γὰρ οὐ βιαίως ἀπέθανεν ὦ ἄνδρες, ὅς γ' ἐκπλεῖν ἔμελ-
λεν ἐκ τῆς γῆς τῆσδε, παρά τε ἀνδρὶ φίλῳ αὑτοῦ εἱστιᾶτο;
ἡ δὲ πέμψασα τὸ φάρμακον καὶ κελεύσασα ἐκείνῳ δοῦναι
πιεῖν ἀπέκτεινεν ἡμῶν τὸν πατέρα. πῶς οὖν ταύτην
ἐλεεῖν ἄξιόν ἐστιν ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν παρ' ὑμῶν ἢ
ἄλλου του; ἥτις αὐτὴ οὐκ ἠξίωσεν ἐλεῆσαι τὸν ἑαυτῆς
27 ἄνδρα, ἀλλ' ἀνοσίως καὶ αἰσχρῶς ἀπώλεσεν. οὕτω δέ
τοι καὶ ἐλεεῖν ἐπὶ τοῖς ἀκουσίοις παθήμασι μᾶλλον προσ-
ήκει ἢ τοῖς ἑκουσίοις καὶ ἐκ προνοίας ἀδικήμασι καὶ
ἁμαρτήμασι. καὶ ὥσπερ ἐκεῖνον αὕτη οὔτε θεοὺς οὔθ'
ἥρωας οὔτ' ἀνθρώπους αἰσχυνθεῖσα οὐδὲ δείσασ'
ἀπώλεσεν, οὕτω καὶ αὐτὴ ὑφ' ὑμῶν καὶ τοῦ δικαίου
ἀπολομένη, καὶ μὴ τυχοῦσα μήτ' αἰδοῦς μήτ' ἐλέου μήτ'
αἰσχύνης μηδεμιᾶς παρ' ὑμῶν, τῆς δικαιοτάτης ἂν τύχοι
τιμωρίας.

28 Θαυμάζω δὲ ἔγωγε τῆς τόλμης τοῦ ἀδελφοῦ καὶ
τῆς διανοίας, τὸ διομόσασθαι ὑπὲρ τῆς μητρὸς εὖ εἰδέναι

οὖν ἐγὼ] γοῦν N. — ταύτην del. Hi.
26. ἀπέκτεινεν add. R. Mr. coll. § 5. τὸν θάν. del. Fr. — ὅς] ὥς N et pr. A. — φίλῳ αὑτοῦ Mr. c. N (qui αὐτοῦ): αὑτοῦ (αὐτοῦ A) φίλῳ. — κελεύουσα N. — ἐλεεῖν] ἐλέου Cob. J. v. Geb. arg. ex contr. p. 20. 878. —ἑαυτῆς N: αὑτῆς.
27. ante οὕτω lac. statuunt Mr. J. — ἑκουσίοις St.: ἑκουσίως. — αὕτη R.: αὐτὴ codd. Bk. — οὔτ' ἥρωας N. — αἰσχυνθεῖσα οὐδὲ (οὔτε N) Mr. add. e N. — δείσασ' N: δείσασα. — ἀπολλουμένη pr. A. — μήτ' ἐλέου susp. Schoellio. — τύχη A.

μὴ πεποιηκυῖαν ταῦτα. πῶς γὰρ ἄν τις εὖ εἰδείη οἷς
μὴ παρεγένετο αὐτός; οὐ γὰρ δή που μαρτύρων γ'
ἐναντίον οἱ ἐπιβουλεύοντες τοὺς θανάτους τοῖς πέλας
μηχανῶνται τε καὶ παρασκευάζουσιν, ἀλλ' ὡς μάλιστα
δύνανται λαθραιότατα καὶ ὡς ἀνθρώπων μηδένα εἰδέναι·
οἱ δὲ ἐπιβουλευόμενοι οὐδὲν ἴσασι πρίν γ' ἤδη ἐν αὐτῷ 2
ὦσι τῷ κακῷ καὶ γιγνώσκωσι τὸν ὄλεθρον ἐν ᾧ εἰσί.
τότε δέ, ἐὰν μὲν δύνωνται καὶ φθάνωσι πρὶν ἀποθανεῖν,
καὶ φίλους καὶ ἀναγκαίους τοὺς σφετέρους ⟨αὐτῶν⟩
καλοῦσι καὶ μαρτύρονται, καὶ λέγουσιν αὐτοῖς ὑφ' ὧν
ἀπόλλυνται, καὶ ἐπισκήπτουσι τιμωρῆσαι σφίσιν αὐτοῖς
ἠδικημένοις· ἃ κἀμοὶ παιδὶ ὄντι ὁ πατήρ, τὴν ἀθλίαν 3
καὶ τελευταίαν νόσον νοσῶν, ἐπέσκηπτεν· ἐὰν δὲ τού-
των ἁμαρτάνωσι, γράμματα γράφουσι, καὶ οἰκέτας τοὺς
σφετέρους αὐτῶν ἐπικαλοῦνται μάρτυρας, καὶ δηλοῦσιν
ὑφ' ὧν ἀπόλλυνται. κἀκεῖνος ἐμοὶ νέῳ ἔτι ὄντι ταῦτα
ἐδήλωσε καὶ ἐπέστειλεν ὦ ἄνδρες, οὐ τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις.

Ἐμοὶ μὲν οὖν δεδιήγηται καὶ βεβοήθηται τῷ ⟨τε⟩ 3
τεθνεῶτι καὶ τῷ νόμῳ· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ σκοπεῖν τὰ λοιπὰ
πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ δικάζειν τὰ δίκαια. οἶμαι δὲ καὶ
θεοῖς τοῖς κάτω μέλειν οἳ ἠδίκηνται.

28. *διανοίας*] *ἀνοίας* ci. R., *ἀναιδείας* ci. J. — *πεποιηκυῖαν* Cob. J.: *πεποιηκέναι.* — *κατασκευάζουσιν* A pr.

29. *οὐδέν* . . A. — *γ' ἤδη* post *πρὶν* Mr. e N (*πρίν γε δὴ* Car. Lüth de usu partic. *πρίν* ap. or. Att., Rostock 1877): post *κακῷ* A v. — *γινώσκουσι* N et pr. A (corr.[2] *γινώσκωσι*). — *αὐτῶν* add. Hi. — *μαρτύρωνται* N. — *σφίσιν*] *φησὶν* N. *σφίσιν* [*αὐτοῖς*] Bk.

30. *καὶ* ante *γράμματα* habuit A pr. — *ἀπόλλυνται* M Z Bk.: *ἂν ἀπολοῦνται* N et pr. A, *ἀπόλωνται* A corr.[1] et v. ante Bk.

31. *δεδιήγηται* N Fr.: *διήγηται.* — *θεοῖς* N J.: *τοῖς θεοῖς.* — *μέλλειν* A pr. N pr., hic quidem haud dubie corr.[2].

2.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Α.

α.

116 | ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πανταχοῦ μὲν τὴν οἰκείαν Ἀντιφῶν ἐνδείκνυται δύναμιν, μάλιστα δ' ἐν ταύταις ταῖς τετραλογίαις ἐν αἷς αὐτὸς πρὸς αὐτὸν ἀγωνίζεται· δύο γὰρ ὑπὲρ τοῦ κατηγόρου λόγους εἰπὼν δύο καὶ ὑπὲρ τοῦ φεύγοντος ἐμελέτησεν, ὁμοίως ἐν ἀμφοτέροις εὐδοκιμῶν. ἔοικε μὲν οὖν οὗτος ὁ λόγος τῷ Λυσίου λόγῳ τῷ πρὸς Μικίνην γεγραμμένῳ, ἔχει δ' αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως ὧδε. ἀναχωρῶν τις ἀπὸ δείπνου εὑρέθη σὺν τῷ ἀκολούθῳ συγκεκομμένος. μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν συγγενής τις αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐχθροῦ αὐτοῦ ὡς πεποιηκότος τὸν φόνον· ὁ δ' ἀρνεῖται. ὅθεν στοχασμὸς ἡ στάσις ἀτελής, ἐκ μόνου τοῦ προσώπου συνιστάμενος. Ἡ δὲ τοῦ λόγου διαίρεσις αὕτη. ἐν μὲν τοῖς προοιμίοις .... κατάστασιν ⟨δ'⟩ ὁ λόγος οὐκ ἔχει, διὰ τὸ μήπω τὴν ὅλην ἠκριβῶσθαι τέχνην. ἀρχόμενος δὲ τῶν ἀγώνων πρώτῃ ἐχρήσατο ἀναιρέσει αἰτιῶν, δι' ὧν ἀπέδειξεν ὅτι οὐδεὶς αὐτὸν τῶν ὀφειλόντων ὑπονοηθῆναι διέφθειρεν. εἶτα περιίστησι τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι ἐξ ἐπιβουλῆς ἀπέθανε, καὶ λοιπὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν βούλησιν· τὴν δὲ τῶν ἐλέγχων ἀπαίτησιν λύει τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ δούλου. εἶτα παρέκβασις καὶ ἐπίλογος.

Or. II. Loco inscriptionis *ὑπόθεσις τῶν* (*τοῦ* A) *ἑξῆς* habent NA. — *ΥΠΟΘΕΣΙΣ. ἐνδείκνυται* A teste Dobr. — *ἐμελέτησεν*] *ἐμελέτησε λόγους* N. — *οὖν* om. N. — *λυσίω* N, *λυσείω* A pr. — *μυκήνην* N. — *δείπνων* N. — *τοῦ* ante *προσώπου* et mox *τοῖς* ante *προοιμ.* om. N. — lacunae signa et ⟨*δ'*⟩ addidi; *κατάστασις* est narratio, cf. e. g. schol. Aesch. 1, 8. — *δι' ὧν*] *δι' ἧς* ci. Mr.; sed v. Schaefer. App. crit. ad. Dem. IV, 490 (J.). — *αὐτὸν*] *αὐτῷ* A pr.(?). — *παρεκβάσεις* N. — argumento NA subiciunt: *κατηγορία φόνου ἀπαράσημος.*

Ὁπόσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων 1
ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαί ἐστιν· ἂν δ' οἱ
ἱκανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ πραγμάτων ὄντες,
ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι
φρονεῖν αὑτῶν εἰσί, πράσσωσι, χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι
καὶ ἐλεγχθῆναί εἰσι. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ 2
πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες,
οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας φυλακὴν
ποιήσωνται. γιγνώσκοντας οὖν ὑμᾶς χρὴ ταῦτα, κἂν
ὁτιοῦν εἰκὸς παραλάβητε, σφόδρα πιστεύειν αὐτῷ. ἡμεῖς
δ' οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόνον οὐ τὸν αἴτιον ἀφέντες
τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἴδαμεν ὅτι πάσης 3
τῆς πόλεως μιαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διωχθῇ,
τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίγνεται, τῆς θ' ὑμετέρας
ἁμαρτίας ἡ ποινὴ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας
ἀναχωρεῖ. ἅπαντος δὲ τοῦ μιάσματος ἀναχωροῦντος
εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστατα ἐξ ὧν γιγνώ-
σκομεν πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

[Οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄν-
θρωπον] .... ἔχοντες γὰρ τὰ ἱμάτια ηὑρέθησαν· οὐδεὶς 4

1. οἱ ante ἱκανῶς add. NAB Bk. (ci. R.). οἱ καλῶς Hi. — πραγμάτων N: τῶν πραγμάτων. — αὐτοὶ αὑτῶν Hi., sed cf. 5, 7. — πράσσωσι scr.: πράττωσι AN corr.[2], πράττουσι N pr. (πανουργῶσι ci. J.). — γνωσθῆναι N corr.[2] A corr.[1]: γνωστῆναι N pr., διαγνωσθῆναι A pr. Bk. — ἐλεγχθῆναι K.: δειχθῆναι.

2. ποιήσονται N. — παραλάβητε N: παραλάβοιτε A.

3. ἡμέτερον] ὑμέτερον A pr. (corr.[2]). — ἅπαντος δὴ K. — ὡς ἂν c. Steph. R.: ἕως ἄν. — ὡς ἀπ.] ὃς ἀπ. N corr.[2].

4. οὔτε γὰρ — ἄνθρωπον add. Ald., recte fere quod ad sensum; at, quod K. monuit, ab accusatore semper ὁ ἀνήρ, non ὁ ἄνθρωπος dicitur. ceterum vv. οὔτε γὰρ — εὑρέθησαν post ἀφῆκεν demum inferebantur (ita codd. quoque, quod ad ἔχ. — εὑρ. attinet); transposuit Bk. (R. in vers. lat.). — ἔχ. γὰρ ci. R.: ἔχ. γὰρ ἄν. — ηὑρέθησαν J.: εὑρέθησαν.

γὰρ ἂν τὸν ἔσχατον κίνδυνον περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύων ἑτοίμην καὶ κατειργασμένην τὴν ὠφέλειαν ἀφῆκεν. οὐ μὴν οὐδὲ παροινήσας οὐδεὶς διέφθειρεν αὐτόν· ἐγιγνώσκετο γὰρ ἂν ὑπὸ τῶν συμποτῶν. οὐδὲ μὴν οὐδ' ἐκ λοιδορίας· οὐ γὰρ ἀωρὶ τῶν νυκτῶν οὐδ' ἐν ἐρημίᾳ ἐλοιδοροῦντο. οὐδὲ μὴν ἄλλου στοχαζόμενος ἔτυχε τούτου· οὐ γὰρ ἂν σὺν τῷ ἀκολούθῳ διέφθειρεν
5 αὐτόν. ἀπολυομένης δὲ τῆς ὑποψίας ἁπάσης αὐτὸς ὁ θάνατος ἐξ ἐπιβουλῆς ἀποθανόντα μηνύει αὐτόν. Ἐπιθέσθαι δὲ τίνα μᾶλλον εἰκός ἐστιν ἢ τὸν μεγάλα μὲν κακὰ προπεπονθότα, ἔτι δὲ μείζονα ἐπίδοξον ὄντα πάσχειν; ἔστι δ' ὁ διωκόμενος οὗτος· ἐκ παλαιοῦ γὰρ ἐχθρὸς ὢν αὐτοῦ πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας γραφὰς
6 διώξας οὐδεμίαν εἷλεν, ἔτι δὲ μείζους καὶ πλείους διωχθεὶς οὐδεπώποτ' ἀποφυγὼν ἱκανὸν μέρος τῶν ὄντων ἀποβέβληκε, τὰ δ' ἄγχιστα ἱερῶν κλοπῆς δυοῖν ταλάντοιν γεγραμμένος ὑπ' αὐτοῦ, συνειδὼς μὲν αὑτῷ τὸ ἀδίκημα, ἔμπειρος δ' ὢν τῆς τούτου δυνάμεως, μνησικακῶν δὲ τῶν ἔμπροσθεν, εἰκότως μὲν ἐπεβούλευσεν, εἰκότως δ' ἀμυνόμενος τὴν ἔχθραν ἀπέκτεινε
7 τὸν ἄνδρα. ἥ τε γαρ ἐπιθυμία τῆς τιμωρίας ἀμνήμονα τῶν κινδύνων καθίστη αὐτόν, ὅ τε φόβος τῶν ἐπι-

οὐδεὶς] N in mg. ἀναίρεσις αἰτιῶν. — num οὐδεὶς γὰρ ἂν ⟨μὴ μαινόμενος⟩? cf. β 5. — ἂν ante ἀωρὶ add. D. Turr.
5. τῆς ⟨ἄλλης⟩ ὑπ. P. — προπεπονθότα] προ supra versum A. — πάσχειν abesse mal. Bait., παθεῖν Valcken. — ἐκ παλαιοῦ] N in mg. βούλησις. — εἷλεν codd. (ci. Taylor, R., Valcken.): εἶχεν.
6. οὐπώποτ' N. — εἰκότως μὲν μνησικ. τῶν ἔμπρ. ἐπεβούλευσεν ci. J.; εἰκότως μὲν ⟨ὑπὲρ ἑαυτοῦ φοβούμενος⟩ ἐπεβ. R.; contra ἀμυνόμενος τὴν ἔ. del. Sp.
7. καθίστη R. Bk.: καθίστησιν (κατέστησεν Fr.).

Ὁπόσα μὲν τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῶν ἐπιτυχόντων 1
ἐπιβουλεύεται, οὐ χαλεπὰ ἐλέγχεσθαί ἐστιν· ἂν δ' οἱ
ἱκανῶς μὲν πεφυκότες, ἔμπειροι δὲ πραγμάτων ὄντες,
ἐν δὲ τούτῳ τῆς ἡλικίας καθεστῶτες ἐν ᾧ κράτιστοι
φρονεῖν αὐτῶν εἰσί, πράσσωσι, χαλεποὶ καὶ γνωσθῆναι
καὶ ἐλεγχθῆναί εἰσι. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ 2
πολλοῦ τὴν ἀσφάλειαν ὧν ἐπιβουλεύουσι σκοποῦντες,
οὐ πρότερον ἐπιχειροῦσιν ἢ πάσης ὑποψίας φυλακὴν
ποιήσωνται. γιγνώσκοντας οὖν ὑμᾶς χρὴ ταῦτα, κἂν
ὁτιοῦν εἰκὸς παραλάβητε, σφόδρα πιστεύειν αὐτῷ. ἡμεῖς
δ' οἱ ἐπεξερχόμενοι τὸν φόνον οὐ τὸν αἴτιον ἀφέντες
τὸν ἀναίτιον διώκομεν· σαφῶς γὰρ οἴδαμεν ὅτι πάσης 3
τῆς πόλεως μιαινομένης ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν διωχθῇ,
τό τ' ἀσέβημα ἡμέτερον γίγνεται, τῆς θ' ὑμετέρας
ἁμαρτίας ἡ ποινὴ εἰς ἡμᾶς τοὺς μὴ δικαίως διώκοντας
ἀναχωρεῖ. ἅπαντος δὲ τοῦ μιάσματος ἀναχωροῦντος
εἰς ἡμᾶς, ὡς ἂν δυνώμεθα σαφέστατα ἐξ ὧν γιγνώσκομεν πειρασόμεθα ὑμῖν δηλοῦν ὡς ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα.

[Οὔτε γὰρ κακούργους εἰκὸς ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον] .... ἔχοντες γὰρ τὰ ἱμάτια ηὑρέθησαν· οὐδεὶς 4

1. οἱ ante ἱκανῶς add. NAB Bk. (ci. R.). οἱ καλῶς Hi. — πραγμάτων N: τῶν πραγμάτων. — αὐτοὶ αὑτῶν Hi., sed cf. 5, 7. — πράσσωσι scr.: πράττωσι AN corr.[2], πράττουσι N pr. (πανουργῶσι ci. J.). — γνωσθῆναι N corr.[2] A corr.[1]: γνωστῆναι N pr., διαγνωσθῆναι A pr. Bk. — ἐλεγχθῆναι K.: δειχθῆναι.

2. ποιήσονται N. — παραλάβητε N: παραλάβοιτε A.

3. ἡμέτερον] ὑμέτερον A pr. (corr.[2]). — ἅπαντος δὴ K. — ὡς ἂν c. Steph. R.: ἕως ἄν. — ὡς ἀπ.] ὃς ἀπ. N corr.[2].

4. οὔτε γὰρ — ἄνθρωπον add. Ald., recte fere quod ad sensum; at, quod K. monuit, ab accusatore semper ὁ ἀνήρ, non ὁ ἄνθρωπος dicitur. ceterum vv. οὔτε γὰρ — εὑρέθησαν post ἀφῆκεν demum inferebantur (ita codd. quoque, quod ad ἔχ. — εὑρ. attinet); transposuit Bk. (R. in vers. lat.). — ἔχ. γὰρ ci. R.: ἔχ. γὰρ ἄν. — ηὑρέθησαν J.: εὑρέθησαν.

εἰσιόντα μιαίνειν τὴν ἁγνείαν αὐτῶν, ἐπί τε τὰς αὐτὰς τραπέζας ἰόντα συγκαταπιμπλάναι τοὺς ἀναιτίους· ἐκ γὰρ τούτων αἵ τ' ἀφορίαι γίγνονται δυστυχεῖς θ' αἱ
11 πράξεις καθίστανται. οἰκείαν οὖν χρὴ τὴν τιμωρίαν ἡγησαμένους, αὐτῷ τούτῳ τὰ τούτου ἀσεβήματα ἀναθέντας, ἰδίαν μὲν τὴν συμφοράν, καθαρὰν δὲ τὴν πόλιν καταστῆσαι.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ ΠΡΑΓΜΑ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁμολογεῖ μὲν τὴν πρώτην ἔχθραν τὴν πρὸς τὸν τεθνηκότα ὁ ἀπολογούμενος, ἀρνεῖται δὲ τὸν φόνον, καὶ τεκμήριον τοῦ μὴ πεφονευκέναι ποιεῖται ⟨αὐτὴν⟩ τὴν ἔχθραν. λέγει γὰρ ὅτι ἐχθρὸς ὢν ᾔδειν πάντως τὴν αἰτίαν κατ' ἐμαυτοῦ ἥξουσαν· διὰ τοῦτο ⟨οὖν⟩ οὐκ ἂν ἐφόνευον. διαβάλλει δὲ καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ οἰκέτου, ὡς ἐκ παρασκευῆς γεγονυῖαν τῶν δεσποτῶν. οὐκ ἀπίθανον δέ φησι κακούργους ἀνελόντας αὐτὸν ἀποδῦσαι τὰ ἱμάτια μὴ φθάσαι.

1 Οὔ μοι δοκῶ ἁμαρτάνειν ἀτυχέστατον ἐμαυτὸν ἡγούμενος εἶναι τῶν πάντων ἀνθρώπων. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων οἱ δυστυχοῦντες, ὁπόταν μὲν ὑπὸ χειμῶνος πονῶσιν, εὐδίας γενομένης παύονται· ὅταν δὲ νοσήσωσιν, ὑγιεῖς γενόμενοι σῴζονται· ἐάν τέ τις ἄλλη συμφορὰ

ἐπί τε NAB St.: ἐπί γε. — συναναπιμπλάναι D. — αἵ τ' ἀναφοραὶ A pr., corr. αἵ τε ἀφορίαι.
11. subicit N: κατηγορία φόνου ἀπαράσημος:
β. Loco inscriptionis ὑπόθεσις τοῦ (τῶν A) ἑξῆς NA. — ΥΠΟΘΕΣΙΣ. πρώτην del. J. — αὐτὴν add. J. — subiciunt NA: ἀπολογία εἰς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα.
1. τῶν ante πάντων om. A pr. — ἐάν τε N: ἐὰν δὲ. —

καταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία ἐπιγιγνόμενα ὀνίνησιν.
ἐμοὶ δὲ ζῶν τε ἅνθρωπος ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου ἐγένετο, 2
ἀποθανών τε, κἂν ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φρον-
τίδας προσβέβληκεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυδαιμονίας ἥκω,
ὥστε οὐκ ἀρκοῦν μοί ἐστιν ἐμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον
παρέχοντα μὴ διαφθαρῆναι, ἀλλὰ κἂν μὴ τὸν ἀποκτεί-
ναντα εὑρὼν ἐξελέγξω, ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύ-
νατοι εὑρεῖν εἰσίν, αὐτὸς καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι
ἀνοσίως ἁλώσομαι. καὶ ἐμὲ ὡς δεινὸν μὲν παγχάλεπόν 3
φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἠλίθιον ἐξ αὐτῶν ὧν
ἔπραξα φανερὸν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ γὰρ
νῦν διὰ τῆς ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν κατα-
δοκοῦμαι, πρὶν ἐργάσασθαι εἰκότερον ἦν προειδότα τὴν
νῦν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ ἰοῦσαν, καὶ τῶν ἄλλων εἴ τινα
ἔγνων ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ, διακωλύειν μᾶλλον ἢ αὐτὸν
ἐργασάμενον εἰς ἑκουσίους καὶ προδήλους ὑποψίας ἐμ-
πεσεῖν· ἔκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔργου φανερὸς γενόμενος
ἀπωλλύμην, λαθών τε σαφῶς ἤδη τήνδε τὴν ὑποψίαν εἰς
ἐμὲ ἰοῦσαν. ἄθλια μὲν οὖν πάσχω μὴ ἀπολογεῖσθαι μό- 4
νον βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς
καταστῆσαι· ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον· οὐδὲν
γὰρ πικρότερον τῆς ἀνάγκης ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδα-

⟨ἀεὶ⟩ ἐπιγιγν. ci. J., ἐπιγενόμενα Fr.

2. ἅνθρωπος Turr.: ἄνθρωπος. — προσβέβληκεν S. coll. 3 β 4; 4 β 4. 8; προβέβληκεν N, ἐμβέβληκεν v.

3. ὡς δεινὸν post μὲν iterat A pr. — ἐργάσσασθαι A pr. (corr.[2]). — προειδότα K. Br.: τὸν εἰδότα codd., τοι εἰδ. ci. idem K., τὸν del. Hi. J., αὐτὸν εἰδ. ci. P. — τὴν νῦν ὑποψίαν N: τὴν ὑπ. τὴν νῦν. — ἰοῦσαν ci. R. (Turr.): οὖσαν v. sicut infra et § 6. — ante διακωλ. una littera erasa in A. — ἀπωλύμην N. — ἤδη J.: ᾔδειν.

4. πικρότερον] σκληρότερον (3 β 2) D.

μῶς ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατήγορος
ἀπολύων αὐτὸν τὸν θάνατόν φησι μηνύειν ἐμὲ τὸν
φονέα ὄντα. εἰ γὰρ τούτων ἀναιτίων δοκούντων εἶναι
ἐν ἐμοὶ τἀδίκημα φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ
δικαίως ⟨ἂν⟩ καθαρὸς δοκοίην εἶναι.
5 Ἔστι | δὲ οὐκ ἀπεικός, ὡς οὗτοί φασιν, ἀλλὰ
117 εἰκὸς ἀωρὶ τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις
διαφθαρῆναι. τὸ γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν
ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ ἔφθησαν περιδύσαντες αὐτόν, ἀλλά
τινας προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσωφρόνουν
καὶ οὐκ ἐμαίνοντο τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προ-
6 τιμῶντες. Εἰ δὲ μὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη, ἀλλ᾽
ἑτέρους ἰδὼν ἄλλο τι κακὸν ποιοῦντας, ἵνα μὴ μηνυτὴς
τοῦ ἀδικήματος γένηται, ἀπέθανεν ὑπ᾽ αὐτῶν, τίς
οἶδε; Τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἧσσον ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν
— ἦσαν δὲ πολλοί — πῶς οὐκ εἰκὸς ἦν ἂν ἐμοῦ μᾶλ-
λον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις μὲν γὰρ φανερὰ ἦν ἡ
ὑποψία εἰς ἐμὲ ἰοῦσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος
7 ἐσόμενος σαφῶς ᾔδη. Τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία
πῶς ἀξία πιστεύεσθαί ἐστιν; ὑπό τε γὰρ τοῦ κινδύνου
ἐκπεπληγμένον αὐτὸν οὐκ εἰκὸς ἦν τοὺς ἀποκτείναντας
γνῶναι, ὑπό τε τῶν κυρίων ἀναγιγνωσκόμενον ἐπινεῦ-

ἐγὼ δικαίως N: ἐγὼ. δ᾽ εἰκότως v., ἐγὼ ἂν εἰκότως Bk.
5. ἔστι δὴ A pr. — τὸ γὰρ NA J.: τὸ μὲν γάρ. — εκδ… θῆναι A pr. (ἐκδυνηθῆναι ut vid. J.).
6. εἰ δὲ καὶ μὴ ci. R., prob. K. (ego ed. I.) J.; at ipse J. monet adversari ei coniecturae Thuc. VI, 60. — ἕτερον ἰδὼν ἄλλους K. coll. γ 2. — μὴ ante μηνυτὴς om. N pr. (corr.[2]). — δὲ post ἦσαν om. A pr. — ἦν ἂν N: ἂν ἦν A corr.[1], ἦν v. cf. γ 8. — malim ἐγὼ δὲ ⟨καὶ⟩ ὑπὲρ. — ᾔδη J.: ᾔδειν. item § 9.
7. τοῦ δὲ ἀκ.] ad haec in mg. διαβολὴ τῆς οἰκέτου μαρτυρίας N. — γὰρ post ὑπό τε add. NAB Bk. (ci. R.). — cf. Harp.: ἀναγινωσκόμενος ἀντὶ τοῦ ἀναπειθόμενος Ἀντιφῶν.

καταλαμβάνῃ αὐτούς, τὰ ἐναντία ἐπιγιγνόμενα ὀνίνησιν.
ἐμοὶ δὲ ζῶν τε ἅνθρωπος ἀνατροπεὺς τοῦ οἴκου ἐγένετο, 2
ἀποθανών τε, κἂν ἀποφύγω, ἱκανὰς λύπας καὶ φροντίδας
προσβέβληκεν. εἰς τοῦτο γὰρ βαρυδαιμονίας ἥκω, ὥστε οὐκ
ἀρκοῦν μοί ἐστιν ἐμαυτὸν ὅσιον καὶ δίκαιον παρέχοντα μὴ
διαφθαρῆναι, ἀλλὰ κἂν μὴ τὸν ἀποκτείναντα εὑρὼν ἐξελέγξω,
ὃν οἱ τιμωροῦντες αὐτῷ ἀδύνατοι εὑρεῖν εἰσίν, αὐτὸς
καταδοχθεὶς φονεὺς εἶναι
ἀνοσίως ἁλώσομαι. καὶ ἐμὲ ὡς δεινὸν μὲν παγχάλεπόν 3
φασιν ἐλέγχεσθαι εἶναι, ὡς δ' ἠλίθιον ἐξ αὐτῶν ὧν ἔπραξα
φανερὸν εἶναι ἐργασάμενον τὸ ἔργον. εἰ γὰρ νῦν διὰ τῆς
ἔχθρας τὸ μέγεθος εἰκότως ὑφ' ὑμῶν καταδοκοῦμαι, πρὶν
ἐργάσασθαι εἰκότερον ἦν προειδότα τὴν νῦν ὑποψίαν εἰς ἐμὲ
ἰοῦσαν, καὶ τῶν ἄλλων εἴ τινα ἔγνων ἐπιβουλεύοντα αὐτῷ,
διακωλύειν μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἐργασάμενον εἰς ἑκουσίους καὶ
προδήλους ὑποψίας ἐμπεσεῖν· ἔκ τε γὰρ αὐτοῦ τοῦ ἔργου
φανερὸς γενόμενος ἀπωλλύμην, λαθών τε σαφῶς ἤδη τήνδε τὴν
ὑποψίαν εἰς ἐμὲ ἰοῦσαν. ἄθλια μὲν οὖν πάσχω μὴ ἀπολογεῖσθαι μό- 4
νον βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀποκτείναντας φανεροὺς
καταστῆσαι· ὅμως δὲ καὶ τοῦτο ἐπιχειρητέον· οὐδὲν γὰρ
πικρότερον τῆς ἀνάγκης ἔοικεν εἶναι. ἔχω δὲ οὐδα-

⟨ἀεὶ⟩ ἐπιγιγν. ci. J., ἐπιγενόμενα Fr.

2. ἅνθρωπος Turr.: ἄνθρωπος. — προσβέβληκεν S. coll. 3 β 4; 4 β 4. 8; προβέβληκεν N, ἐμβέβληκεν v.

3. ὡς δεινὸν post μὲν iterat A pr. — ἐργάσσασθαι A pr. (corr.[2]). — προειδότα K. Br.: τὸν εἰδότα codd., τοι εἰδ. ci. idem K., τὸν del. Hi. J., αὐτὸν εἰδ. ci. P. — τὴν νῦν ὑποψίαν N: τὴν ὑπ. τὴν νῦν. — ἰοῦσαν ci. R. (Turr.): οὖσαν v. sicut infra et § 6. — ante διακωλ. una littera erasa in A. — ἀπωλύμην N. — ἤδη J.: ᾔδειν.

4. πικρότερον] σκληρότερον (3 β 2) D.

μῶς ἄλλως ἐλέγχειν ἢ ἐξ ὧν τοὺς ἄλλους ὁ κατήγορος ἀπολύων αὐτὸν τὸν θάνατόν φησι μηνύειν ἐμὲ τὸν φονέα ὄντα. εἰ γὰρ τούτων ἀναιτίων δοκούντων εἶναι ἐν ἐμοὶ τἀδίκημα φανεῖται, τούτων ὑπόπτων ὄντων ἐγὼ δικαίως ⟨ἂν⟩ καθαρὸς δοκοίην εἶναι.

5 Ἔστι | δὲ οὐκ ἀπεικός, ὡς οὗτοί φασιν, ἀλλὰ
117 εἰκὸς ἀωρὶ τῶν νυκτῶν πλανώμενον ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθαρῆναι. τὸ γὰρ μὴ ἐκδυθῆναι οὐδὲν σημεῖόν ἐστιν· εἰ γὰρ μὴ ἔφθησαν περιδύσαντες αὐτόν, ἀλλά τινας προσιόντας φοβηθέντες ἀπέλιπον, ἐσωφρόνουν καὶ οὐκ ἐμαίνοντο τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προ-
6 τιμῶντες. Εἰ δὲ μὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διεφθάρη, ἀλλ' ἑτέρους ἰδὼν ἄλλο τι κακὸν ποιοῦντας, ἵνα μὴ μηνυτὴς τοῦ ἀδικήματος γένηται, ἀπέθανεν ὑπ' αὐτῶν, τίς οἶδε; Τοὺς δὲ μὴ πολὺ ἧσσον ἐμοῦ μισοῦντας αὐτόν — ἦσαν δὲ πολλοί — πῶς οὐκ εἰκὸς ἦν ἂν ἐμοῦ μᾶλλον διαφθεῖραι αὐτόν; ἐκείνοις μὲν γὰρ φανερὰ ἦν ἡ ὑποψία εἰς ἐμὲ ἰοῦσα, ἐγὼ δὲ ὑπὲρ ἐκείνων ὑπαίτιος
7 ἐσόμενος σαφῶς ᾔδη. Τοῦ δὲ ἀκολούθου ἡ μαρτυρία πῶς ἀξία πιστεύεσθαί ἐστιν; ὑπό τε γὰρ τοῦ κινδύνου ἐκπεπληγμένον αὐτὸν οὐκ εἰκὸς ἦν τοὺς ἀποκτείναντας γνῶναι, ὑπό τε τῶν κυρίων ἀναγιγνωσκόμενον ἐπινεῦ-

ἐγὼ δικαίως N: ἐγὼ δ' εἰκότως v., ἐγὼ ἂν εἰκότως Bk.

5. ἔστι δὴ A pr. — τὸ γὰρ NA J.: τὸ μὲν γάρ. — εκδ... θῆναι A pr. (ἐκδυνηθῆναι ut vid. J.).

6. εἰ δὲ καὶ μὴ ci. R., prob. K. (ego ed. I.) J.; at ipse J. monet adversari ei coniecturae Thuc. VI, 60. — ἕτερον ἰδὼν ἄλλους K. coll. γ 2. — μὴ ante μηνυτὴς om. N pr. (corr.[2]). — δὲ post ἦσαν om. A pr. — ἦν ἂν N: ἂν ἦν A corr.[1], ἦν v. cf. γ 3. — malim ἐγὼ δὲ ⟨καὶ⟩ ὑπέρ. — ᾔδη J.: ᾔδειν. item § 9.

7. τοῦ δὲ ἀκ.] ad haec in mg. διαβολὴ τῆς οἰκέτου μαρτυρίας N. — γὰρ post ὑπό τε add. NAB Bk. (ci. R.). — cf. Harp.: ἀναγινωσκόμενος ἀντὶ τοῦ ἀναπειθόμενος Ἀντιφῶν.

μου, ἐπέδειξα ἂν..... ἀδικοῦντας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπιεικέστερον ἢ δικαιότερον παρήσω· δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες τῶν μεγίστων κριταὶ καὶ κύριοι, ἐλεήσαντας τὴν ἀτυχίαν μου ἰατροὺς γενέσθαι αὐτῆς, καὶ μὴ συνεπιβάντας τῇ τούτων ἐπιθέσει περιιδεῖν με ἀδίκως καὶ ἀθέως διαφθαρέντα ὑπ' αὐτῶν.

γ.

118 | ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὰ εἰρημένα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου λύει ἐνταῦθα, ὡς οὔτε ἄπιστος ἡ μαρτυρία τοῦ οἰκέτου, οὔτε ἀπίθανον πλούσιον ὄντα καὶ ἔνδοξον ποιῆσαι τὸν φόνον, διακινδυνεύειν μέλλοντα ὑπ' αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀπολέσαι. τὰς προτάσεις δὲ λύει κατὰ περιτροπήν· ἐκείνου γὰρ εἰπόντος ὅτι ἀτυχής εἰμι, περιτρέπει λέγων ὅτι ἡ ἀτυχία παρ' αὐτοῦ ἀδικεῖται.

Ἥ τε ἀτυχία ἀδικεῖται ὑπ' αὐτοῦ, ἣν προϊστάμενος τῆς κακουργίας ἀφανίσαι τὴν αὑτοῦ μιαρίαν ζητεῖ· ὑπό τε ὑμῶν οὐκ ἄξιος ἐλεεῖσθαί ἐστιν, ἀκούσιον μὲν τῷ παθόντι περιθεὶς τὴν συμφοράν, ἑκουσίως δὲ αὐτὸς εἰς τοὺς κινδύνους καταστάς. ὡς μὲν οὖν ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, ἐν τῷ προτέρῳ λόγῳ ἀπεδείξαμεν· ὡς δὲ οὐκ ὀρθῶς ἀπελογήθη, νῦν πειρασόμεθα ἐλέγχοντες.

Εἴτε γὰρ προσιόντας τινὰς προϊδόντες οἱ ἀποκτεί- 2

ἐπέδειξα NJ.: ἀπέδειξα. — ante ἀδικ. intercidisse quaedam suspicor (πολλὰ καὶ μεγάλα vel simile quid). — συμβάντας Nauck. — περιιδεῖν με NMr.: με post διαφθ. demum v. — subicit N ἀπολογία φόνου ἀπαρασήμου.

γ. inscriptionis loco ὑπόθεσις τοῦ ἑξῆς NA. — argumento subiectum κατηγορία (A per compend. sine acc.) ὕστερος AN.

1. Poll. II, 119: Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη.

2. προϊδόντες NMr.: ἰδόντες.

*ναντες αὐτοὺς ἀπολιπόντες ᾤχοντο φεύγοντες πρότερον
ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες ἂν αὐτοῖς, εἰ καὶ τὸν δε-
σπότην τεθνεῶτα ηὗρον, τόν γε θεράποντα, ὃς ἔμπνους
ἀρθεὶς ἐμαρτύρει, ἔτι ἔμφρονα εὑρόντες, σαφῶς ἀνα-
κρίναντες τοὺς ἐργασαμένους ἤγγειλαν ἂν ἡμῖν, καὶ
οὐχ οὗτος ἂν τὴν αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι τινὲς ἕτερόν
τι τοιοῦτον κακουργοῦντες ὀφθέντες ὑπ' αὐτῶν, ἵνα
μὴ γνωσθῶσι διέφθειραν αὐτούς, ἅμα τῷ τούτων φόνῳ
τὸ κακούργημα ἂν ἐκηρύσσετο καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ ὑπ-*
3 *οψία ἧκεν. οἵ τε ἧσσον κινδυνεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν
φόβῳ ὄντων οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν
αὐτῷ· τοὺς μὲν γὰρ ὅ τε φόβος ἥ τε ἀδικία ἱκανὴ ἦν
παῦσαι τῆς προμηθίας, τοῖς δὲ ὅ τε κίνδυνος ἥ τε αἰ-
σχύνη μείζων οὖσα τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διενοήθησαν
ταῦτα πρᾶξαι, ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσαι τὸ θυμούμενον*
4 *τῆς γνώμης. Οὐκ ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυ-
ρίαν ἄπιστον λέγουσιν εἶναι. οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις
μαρτυρίαις βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται· ὁπό-
ταν δὲ ἢ κλέψαντες ἀπαρνῶνται ἢ συγκρύπτωσι τοῖς
δεσπόταις, τότε βασανίζοντες ἀξιοῦμεν τἀληθῆ λέγειν*
5 *αὐτούς. Οὐδὲ μὴν ἀπογενέσθαι ἢ παραγενέσθαι εἰκό-
τερον αὐτόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἀπεγένετο, τὸν μὲν κίνδυνον*

αὐτοῖς R. Turr.: *αὐτῷ*. — *ηὗρον* J.: *εὗρον*. — *ἔμφρονα* codd. Steph.: *εὔφρονα*. — *οὗτος ἂν* NMr.: om. *ἂν* v. — *ὑπ' αὐτῶν* NABk. (ci. R.): *ὑπ' αὐτοῦ*.

3. *οἵ τε*] *οἱ δὲ* Schaef. — *προμηθίας* Bk. Turr.: *προθυμίας*. contra *οὐχ* ante *ἱκανὴ* cum R. add. Mr., *μὴ* ante *παῦσαι* Sp.; *πλῆσαι τῆς προθ*. ci. Linder. — *σωφρονῆσαι* N.

4. *λέγουσιν*] *φησιν* J. — *ἢ κλέψαντες* NABR.: *οἱ κλ*. — *ἢ συγκρ*.] *ει* (*οἳ* sec. J.) *συγκρ*. A pr. (corr.[2]). — post *λέγειν* intercidisse *ἀναγκάζειν* susp. R.; *ἀναγκάζομεν* pro *ἀξιοῦμεν* pridem ci. J.

5. *μὲν* om. pr. A.

*τὸν αὐτον ἔμελλε καὶ παρὼν κινδυνεύειν, πᾶς γὰρ
αὐτῶν ληφθεὶς τοῦτον ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν
ὄντα, τὸ δ' ἔργον ἧσσον πράσσειν· οὐδεὶς γὰρ ὅστις
τῶν παρόντων οὐκ ἂν ὀκνηρότερος εἰς τὴν πρᾶξιν ἦν.
Ὡς δ' οὐκ ἐλάσσω ἀλλα πολὺ μείζω τὸν ἀπὸ τῆς γρα-* 6
*φῆς κίνδυνον ἢ τόνδε ἡγεῖτο εἶναι, διδάξω. τὸ μὲν
ἁλῶναι καὶ ἀποφυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις
ἐλπίσι θῶμεν αὐτῷ εἶναι. μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γρα-
φὴν οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τούτου γε ζῶντος· οὐ γὰρ
ἂν ἐπέθετο αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε τὸν ἀγῶνα ἥξειν οὐκ
ἤλπισε· λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτείνας αὐτόν. Ἀξιῶν* 7
*δὲ διὰ τὸ φανερὰν εἶναι τὴν ὑποψίαν αὐτῷ μὴ κατα-
δοκεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. εἰ γὰρ τοῦτον
ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ ἦν ἡ ὑποψία
ἀποτρέψαι τῆς ἐπιθέσεως, οὐδεὶς ἂν ἐπεβούλευσεν αὐτῷ·
πᾶς γὰρ ἄν τις τῶν ἧσσον κινδυνευόντων, τὴν ὑποψίαν
μᾶλλον τοῦ κινδύνου φοβούμενος, ἧσσον ἢ οὗτος ἐπ-
έθετο αὐτῷ. Αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι εὐδαιμονίας* 8

τὸν αὐτὸν NA pr. Bk.: *οὐ τὸν αὐτὸν* A corr.[2]. — *πᾶς* N Bk.: *πῶς*. — *γὰρ αὐτῶν ληφθεὶς* NA pr. Bk.: *γὰρ ἂν αὐτῶν ὁ λειφθεὶς* A corr.[2]. ceterum *τις* post *πᾶς γὰρ* add. Hi. coll. § 7. — *γὰρ* post *οὐδεὶς* add. codd. R.

6. *τόνδε*] *τόδε* A pr. (corr.[2]), *τότε* N, „sed alterum *τ* ni fallor a m. 2" (J.). — *γὰρ* post *τὸ μὲν* auct. R. add. Mr. cf. 3 *δ* 5; 4 *β* 7, *δ* 6. — *καὶ*] *ἢ* Hi. — *παραχθῆναι* NA Scalig. R.: *παραχρῆναι* (*μὴ ὑπαχθῆναι δὲ τῇ γραφῇ* ci. J.). — *εἶχε τούτου γε* N Mr.: *γ' εἶχε τούτου*. — *ἐπέθετο* D. Turr.: *ἐπείθετο*. — *ἀγῶνα* N W. J. coll. *α* 8: *κίνδυνον*.

7. *μὴ* ante *φανερὰν* add., om. ante *καταδ.* pr. A. — *αὐτῷ* del. J. — *εἰ γὰρ* R. Turr.: *οὐ γὰρ*. — *ἀποτρέψαι* R. Turr.: *ἀποστρέψαι*. — *οὐδεὶς ἂν*] *οὐδεὶς γὰρ* codd. (*οὐδ. γ' ἂν* ci. R., *οὐδ. ἄρ'* S. Turr., *οὐδ. γε* Frohberger, *οὐδεὶς* K. J.). — *ἐπεβούλευεν* pr. A. — *πᾶς* NA Bk. (ci. R.): *πᾶς*. — *ἐπέθετο* ci. Mr. S.: *ἡγεῖτο*.

ναντες αὐτοὺς ἀπολιπόντες ᾤχοντο φεύγοντες πρότερον ἢ ἀπέδυσαν, οἱ ἐντυχόντες ἂν αὐτοῖς, εἰ καὶ τὸν δεσπότην τεθνεῶτα ηὗρον, τόν γε θεράποντα, ὃς ἔμπνους ἀρθεὶς ἐμαρτύρει, ἔτι ἔμφρονα εὑρόντες, σαφῶς ἀνακρίναντες τοὺς ἐργασαμένους ἤγγειλαν ἂν ἡμῖν, καὶ οὐχ οὗτος ἂν τὴν αἰτίαν εἶχεν· εἴτε ἄλλοι τινὲς ἕτερόν τι τοιοῦτον κακουργοῦντες ὀφθέντες ὑπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ γνωσθῶσι διέφθειραν αὐτούς, ἅμα τῷ τούτων φόνῳ τὸ κακούργημα ἂν ἐκηρύσσετο καὶ εἰς τούτους ἂν ἡ ὑπ-

3 *οψία ἧκεν. οἵ τε ἧσσον κινδυνεύοντες τῶν μᾶλλον ἐν φόβῳ ὄντων οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν μᾶλλον ἐπεβούλευσαν αὐτῷ· τοὺς μὲν γὰρ ὅ τε φόβος ἥ τε ἀδικία ἱκανὴ ἦν παῦσαι τῆς προμηθίας, τοῖς δὲ ὅ τε κίνδυνος ἥ τε αἰσχύνη μείζων οὖσα τῆς διαφορᾶς, εἰ καὶ διενοήθησαν ταῦτα πρᾶξαι, ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσαι τὸ θυμούμενον*

4 *τῆς γνώμης. Οὐκ ὀρθῶς δὲ τὴν τοῦ ἀκολούθου μαρτυρίαν ἄπιστον λέγουσιν εἶναι. οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις μαρτυρίαις βασανίζονται, ἀλλ' ἐλεύθεροι ἀφίενται· ὁπόταν δὲ ἢ κλέψαντες ἀπαρνῶνται ἢ συγκρύπτωσι τοῖς δεσπόταις, τότε βασανίζοντες ἀξιοῦμεν τἀληθῆ λέγειν*

5 *αὐτούς. Οὐδὲ μὴν ἀπογενέσθαι ἢ παραγενέσθαι εἰκότερον αὐτόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἀπεγένετο, τὸν μὲν κίνδυνον*

αὐτοῖς R. Turr.: *αὐτῷ.* — *ηὗρον* J.: *εὗρον.* — *ἔμφρονα* codd. Steph.: *εὔφρονα.* — *οὗτος ἂν* NMr.: om. *ἂν* v. — *ὑπ' αὐτῶν* NABk. (ci. R.): *ὑπ' αὐτοῦ.*

3. *οἵ τε*] *οἱ δὲ* Schaef. — *προμηθίας* Bk. Turr.: *προθυμίας.* contra *οὐχ* ante *ἱκανὴ* cum R. add. Mr., *μὴ* ante *παῦσαι* Sp.; *πλῆσαι τῆς προθ.* ci. Linder. — *σωφρονῆσαι* N.

4. *λέγουσιν*] *φησιν* J. — *ἢ κλέψαντες* NABR.: *οἱ κλ.* — *ἢ συγκρ.*] *ει* (*οἳ* sec. J.) *συγκρ.* A pr. (corr.[2]). — post *λέγειν* intercidisse *ἀναγκάζειν* susp. R.; *ἀναγκάζομεν* pro *ἀξιοῦμεν* pridem ci. J.

5. *μὲν* om. pr. A.

τὸν αὔτον ἔμελλε καὶ παρὼν κινδυνεύειν, πᾶς γὰρ
αὐτῶν ληφθεὶς τοῦτον ἂν τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἤλεγχεν
ὄντα, τὸ δ' ἔργον ἧσσον πράσσειν· οὐδεὶς γὰρ ὅστις
τῶν παρόντων οὐκ ἂν ὀκνηρότερος εἰς τὴν πρᾶξιν ἦν.
Ὡς δ' οὐκ ἐλάσσω ἀλλα πολὺ μείζω τὸν ἀπὸ τῆς γρα- 6
φῆς κίνδυνον ἢ τόνδε ἡγεῖτο εἶναι, διδάξω. τὸ μὲν
ἁλῶναι καὶ ἀποφυγεῖν ἀμφοτέρας τὰς διώξεις ἐν ἴσαις
ἐλπίσι θῶμεν αὐτῷ εἶναι. μὴ παραχθῆναι δὲ τὴν γρα-
φὴν οὐδεμίαν ἐλπίδα εἶχε τούτου γε ζῶντος· οὐ γὰρ
ἂν ἐπέθετο αὐτῷ· εἰς δὲ τόνδε τὸν ἀγῶνα ἥξειν οὐκ
ἤλπισε· λήσειν γὰρ ἐδόκει ἀποκτείνας αὐτόν. Ἀξιῶν 7
δὲ διὰ τὸ φανερὰν εἶναι τὴν ὑποψίαν αὐτῷ μὴ κατα-
δοκεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν, οὐκ ὀρθῶς ἀξιοῖ. εἰ γὰρ τοῦτον
ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ὄντα ἱκανὴ ἦν ἡ ὑποψία
ἀποτρέψαι τῆς ἐπιθέσεως, οὐδεὶς ἂν ἐπεβούλευσεν αὐτῷ·
πᾶς γὰρ ἄν τις τῶν ἧσσον κινδυνευόντων, τὴν ὑποψίαν
μᾶλλον τοῦ κινδύνου φοβούμενος, ἧσσον ἢ οὗτος ἐπ-
έθετο αὐτῷ. Αἱ δ' εἰσφοραὶ καὶ χορηγίαι εὐδαιμονίας 8

τὸν αὐτὸν NA pr. Bk.: οὐ τὸν αὐτὸν A corr.[2]. — πᾶς N Bk.: πῶς. — γὰρ αὐτῶν ληφθεὶς NA pr. Bk.: γὰρ ἂν αὐτῶν ὁ λειφθεὶς A corr.[2]. ceterum τις post πᾶς γὰρ add. Hi. coll. § 7. — γὰρ post οὐδεὶς add. codd. R.

6. τόνδε] τόδε A pr. (corr.[2]), τότε N, „sed alterum τ ni fallor a m. 2" (J.). — γὰρ post τὸ μὲν auct. R. add. Mr. cf. 3 δ 5; 4 β 7, δ 6. — καὶ] ἢ Hi. — παραχθῆναι NA Scalig. R.: παραχρῆναι (μὴ ὑπαχθῆναι δὲ τῇ γραφῇ ci. J.). — εἶχε τούτου γε N Mr.: γ' εἶχε τούτου. — ἐπέθετο D. Turr.: ἐπείθετο. — ἀγῶνα NW. J. coll. α 8: κίνδυνον.

7. μὴ ante φανερὰν add., om. ante καταδ. pr. A. — αὐτῷ del. J. — εἰ γὰρ R. Turr.: οὐ γάρ. — ἀποτρέψαι R. Turr.: ἀπο-στρέψαι. — οὐδεὶς ἂν] οὐδεὶς γὰρ codd. (οὐδ. γ' ἂν ci. R., οὐδ. ἄρ' S. Turr., οὐδ. γε Frohberger, οὐδεὶς K. J.). — ἐπεβούλευεν pr. A. — πᾶς NA Bk. (ci. R.): πᾶς. — ἐπέθετο ci. Mr. S.: ἡγεῖτο.

μὲν ἱκανὸν σημεῖόν ἐστι, τοῦ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι τἀναντία·
περὶ γὰρ αὐτῆς τῆς εὐδαιμονίας τρέμων μὴ ἀποστερηθῇ,
εἰκότως μὲν ἀνοσίως δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα. Φάσκων
δὲ οὐ τοὺς εἰκότως ἀλλὰ τοὺς ἀποκτείναντας φονέας
εἶναι, περὶ μὲν τῶν ἀποκτεινάντων ὀρθῶς λέγει, εἴπερ
ἐγένετο φανερὸν ἡμῖν τίνες ἦσαν οἱ ἀποκτείναντες αὐ-
τόν· μὴ δεδηλωμένων δὲ τῶν ἀποκτεινάντων, ὑπὸ τῶν
εἰκότων ἐλεγχόμενος οὗτος ἂν καὶ οὐδεὶς ἕτερος ⟨ὁ⟩
119 ἀποκτείνας | αὐτὸν εἴη. οὐ γὰρ ἐπὶ μαρτύρων ἀλλὰ
κρυπτόμενα πράσσεται τὰ τοιαῦτα.
9 Οὕτω δὲ φανερῶς ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπολογίας ἐλεγ-
χθεὶς διαφθείρας αὐτόν, οὐδὲν ἕτερον ὑμῶν δεῖται ἢ
τὴν αὐτοῦ μιαρίαν εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἐκτρέψαι. ἡμεῖς
δὲ ὑμῶν δεόμεθα μὲν οὐδέν, λέγομεν δ' ὑμῖν, εἰ μήτε
ἐκ τῶν εἰκότων μήτε ἐκ τῶν μαρτυρουμένων οὗτος νῦν
ἐλέγχεται, οὐκ ἔστιν ἔτι τῶν διωκομένων ἔλεγχος οὐδείς.
10 σαφῆ μὲν γὰρ τὸν θάνατον γιγνώσκοντες, φανερῶς δὲ
τὰ ἴχνη τῆς ὑποψίας εἰς τοῦτον φέροντα, πιστῶς δὲ
τοῦ ἀκολούθου μαρτυροῦντος, πῶς ἂν δικαίως ἀπολύοιτε
αὐτόν; ἀδίκως δ' ἀπολυομένου τούτου ὑφ' ὑμῶν ἡμῖν
μὲν προστρόπαιος ὁ ἀποθανὼν οὐκ ἔσται, ὑμῖν δὲ ἐν-
11 θύμιος γενήσεται. ταῦτα οὖν εἰδότες βοηθεῖτε μὲν τῷ

8. εὐδ. μὲν ἱκανὸν NMr.: ἱκ. μὲν εὐδ. — ἀποστερηθείη fort. A pr. (ἀποστερηθ˜ . . . sec. Sigg.). — τοὺς ⟨ὄντως⟩ ἀποκτείναντας R., ἀλλ' ὄντως ἀποκτ. Funkh. Schoell coll. β 10; δ 10. — ἡμῖν mal. abesse J. — ὁ add. W. — εἴη] . . ίη A pr. — ἐπὶ Ald.: ὑπὸ codd. — τὰ τοιαῦτα NMr.: ταῦτα.

9. φανερὸς NA pr.

10. vv. ἀδίκως — γενήσεται huc transposuit J.; legebantur ante σαφῆ μὲν γάρ. — μὲν post ἡμῖν add. NA corr.[1] Bk. — cf. Ammon. de diff. v. ἐνθύμημα: ὁ γοῦν Ἀ. ἐν τοῖς φονικοῖς φησί· Τεθνεὼς οὗτος ὑμῖν ἐνθύμιος γενήσεται.

ἀποθανόντι, τιμωρεῖσθε δὲ τὸν ἀποκτείναντα, ἁγνεύετε δὲ τὴν πόλιν. τρία γὰρ ἀγαθὰ πράξετε· ἐλάσσους μὲν τοὺς ἐπιβουλεύοντας καταστήσετε, πλείους δὲ τοὺς τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύοντας, ἀπολύεσθε δ' αὐτοὶ τῆς ὑπὲρ τούτου μιαρίας.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

['Ιδού, φησίν, ἐγὼ καὶ ἡ ἀτυχία μου. δεικτικῶς δὲ λέγει, ἑαυτὸν αἰνιττόμενος. — οὗτος, φησίν, ἐγὼ παραδίδωμι ἐμαυτὸν καὶ τῇ ἀτυχίᾳ μου καὶ τῇ τούτων κακουργίᾳ.] Τεκμήριον τοῦ μὴ πεποιηκέναι τίθησιν ὁ ἀπολογούμενος τὸ μηδαμοῦ προελθεῖν ἐκείνης τῆς νυκτός, καὶ περὶ τούτου πάντας τοὺς παῖδας εἰς βάσανον παραδίδωσιν.

'Ιδοὺ ἐγὼ τῇ τε ἀτυχίᾳ, ἣν οὐ δικαίως αἰτιῶμαι, ὡς οὗτοί φασιν, ἑκὼν ἐμαυτὸν ἐγχειρίζω, τῇ τε τούτων ἔχθρᾳ, δεδιὼς μὲν τὸ μέγεθος τῆς διαβολῆς αὐτῶν, πιστεύων δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ τῇ τε ἀληθείᾳ τῶν ἐξ

11. cf. Harp.: ἁγνεύετε (τε add. cod. A) τὴν πόλιν 'Α. ἐν τῷ β' ἀντὶ τοῦ ἁγνίζετε. B. A. I p. 338: ἁγνεύετε (ἁγνεύεται cod.) τὴν πόλιν· 'Α. (ἀντὶ τοῦ cod.) ἐκ κατηγορίας <φόνου ἀ>παρασήμου ἀντὶ τοῦ ἁγνίζετε (ἁγνίζεται cod.), quam glossam corr. Mr. Utrobique J. fuisse ci. 'Α. ἐν τῷ β' ἐκ κατηγ. φ. ἀπαρασ.; similiter Maussacus. — ἀπολύσεσθε S. Turr.; sed cf. 3 γ 11. — subicit N: ἐκκατηγορίας ὁ ὕστερος.

δ. inscr. loco est in N A ἡ ὑπόθεσις (A om. artic.) τοῦ ἐξ ἀπολογίας ὑστέρου τοῦ ἑξῆς. — *ΥΠΟΘΕΣΙΣ*] vv. ἰδοὺ — κακουργίᾳ scholia duo diversa continent primis verbis orationis adscripta. — τεκμήριον N A pr.: τεκμ. δὲ A corr.[2]. — πεφονευκέναι J.; vel hoc vel πεποιηκ. <τὸν φόνον> requiritur. — subiciunt N A ἐξ ἀπολογίας ὁ ὕστερος.

1. ἥ τε ἀτ. N, A pr. (corr.[2]), scholii prioris auctor (v. ad 'Υπόθ.). τῇ τε ἀδικίᾳ Ald., corr. Steph. R. — τῇ <θ'> ὑμετέρᾳ Sp.

ἐμοῦ πραχθέντων. ἀποστερούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν μηδὲ
τὰς παρούσας ἀτυχίας ἀνακλαύσασθαι πρὸς ὑμᾶς, ἀπορῶ
2 *εἰς ἥντινα ἄλλην σωτηρίαν χρή με καταφυγεῖν. καινό-*
τατα γὰρ δή, εἰ χρὴ καινότατα μᾶλλον ἢ κακουργότατα
εἰπεῖν, διαβάλλουσί με. κατήγοροι γὰρ καὶ τιμωροὶ
φόνου προσποιούμενοι εἶναι, ὑπεραπολογούμενοι τῆς
ἀληθοῦς ὑποψίας ἁπάσης, διὰ τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀποκτεί-
ναντος αὐτὸν ἐμὲ φονέα φασὶν εἶναι, δρῶντες δὲ
τἀναντία ὧν προστέτακται αὐτοῖς, φανερὸν ὅτι ἀδίκως
ἐμὲ μᾶλλον ἀποκτεῖναι ζητοῦσιν ἢ τὸν φονέα τιμωρεῖ-
3 *σθαι. ἐμὲ δὲ προσῆκεν οὐδὲν ἄλλο ἢ πρὸς τὴν μαρ-*
τυρίαν τοῦ ἀκολούθου ἀπολογηθῆναι· οὐ γὰρ μηνυ-
τὴς οὐδ' ἐλεγκτὴρ τῶν ἀποκτεινάντων εἰμί, ἀλλὰ διωκό-
μενος ἀποκρίνομαι. ὅμως δὲ περιεργαστέον, ἵνα ἐκ
παντὸς τρόπου τούτους τε ἐπιβουλεύοντάς μοι ἐμαυτόν
τε ἀπολυόμενον ἐπιδείξω τῆς ὑποψίας.
4 *Τὴν μὲν οὖν ἀτυχίαν ᾗ με διαβάλλουσιν, εἰς εὐτυ-*
χίαν αἰτοῦμαι μεταστῆναι· ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀπολύσαντάς
με μακαρίσαι μᾶλλον ἢ καταλαβόντας ἐλεῆσαι. Φασὶ δὲ
τῶν μὲν ἐντυχόντων παιομένοις αὐτοῖς οὐδένα ὅντινα
οὐκ εἰκότερον εἶναι σαφῶς πυθόμενον τοὺς διαφθεί-
ραντας αὐτοὺς εἰς οἶκον ἀγγεῖλαι, ἢ ἀπολιπόντα οἴχε-
5 *σθαι. ἐγὼ δὲ οὐδένα οὕτω θερμὸν καὶ ἀνδρεῖον ἄνθρω-*
πον εἶναι δοκῶ, ὅντινα οὐκ ἂν ἀωρὶ τῶν νυκτῶν

2. *τῆς ἀληθ. ὑπ. ἁπάσης* N Mr.: *τῆς ὑπ. πάσης τῆς ἀληθοῦς.* — *δὲ* post *δρῶντες* delendum, *γάρ* post *φανερὸν* add. ci. J.
3. *μοι*] *μου* N A pr.
4. *ἐλεῆσαι*] *ἀσεβῆσαι* (coll. 3 β 11) non recte J. *Κρείσσων γὰρ οἰκτιρμοῦ φθόνος.* — *ἐντυχ.*] *εὐτυχούντων* pr. A Ald. (corr. St.). — *παιομένοις* in mg. A. — *αὐτοὺς*] *αὐτὸς* A pr., *αὐτοῖς* (h. e. cognatis) Sp. — *ἀπολιπόντα* Gesner Bk.: *ἀπολιπόντας.*
5. *τῶν νυκτῶν* N Mr.: *τῆς νυκτὸς.*

νεκροῖς ἀσπαίρουσι συντυχόντα πάλιν ὑποστρέψαντα
φεύγειν μᾶλλον ἢ πυνθανόμενον τοὺς κακούργους περὶ
τῆς ψυχῆς κινδυνεῦσαι. τούτων δὲ ἃ μᾶλλον εἰκὸς ἦν
δρασάντων, οἱ μὲν ἐπὶ τοῖς ἱματίοις διαφθείραντες αὐ-
τοὺς οὐκ ἂν ἔτι εἰκότως ἀφίοιντο, ἐγὼ δὲ ἀπήλλαγμαι
τῆς ὑποψίας. Εἰ δὲ ἐκηρύσσοντο ἢ μὴ ἄλλοι τινὲς κα- 6
κοῦργοι ἅμα τῷ τούτων φόνῳ, τίς οἶδεν; οὐδενὶ γὰρ
ἐπιμελὲς ἦν σκοπεῖν ταῦτα. ἀφανοῦς δὲ ὄντος τοῦ
κηρύγματος, οὐδὲ ὑπὸ τούτων τῶν κακούργων ἄπι-
στον διαφθαρῆναι αὐτόν. Τοῦ | δὲ θεράποντος πῶς 7
χρὴ πιστοτέραν τὴν μαρτυρίαν ἢ τῶν ἐλευθέρων ἡγεῖ- 11
σθαι; οἱ μὲν γὰρ ἀτιμοῦνταί τε καὶ χρήμασι ζημιοῦν-
ται, ἐὰν μὴ τἀληθῆ δοκῶσι μαρτυρῆσαι· ὁ δὲ οὐκ
ἔλεγχον παρασχὼν οὐδὲ βάσανον ποῦ δίκην δώσει; ἢ
τίς ἔλεγχος ἔσται; ἀκινδύνως δὲ μέλλων μαρτυρεῖν
οὗτός τε οὐδὲν θαυμαστὸν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν κυρίων
ἐχθρῶν μοι ὄντων πεισθεὶς καταψεύδεσθαί μου· ἐγώ
τε ἀνόσι' ἂν πάσχοιμι, εἰ μὴ πιστῶς καταμαρτυρηθεὶς
διαφθαρείην ὑφ' ὑμῶν. Μὴ παραγενέσθαι δέ με τῷ 8
φόνῳ ἀπιστότερον ἢ παραγενέσθαι φασὶν εἶναι. ἐγὼ δ'
οὐκ ἐκ τῶν εἰκότων ἀλλ' ἔργῳ δηλώσω οὐ παραγενό-
μενος. ὁπόσοι γὰρ δοῦλοί μοι ἢ δοῦλαί εἰσι, πάντας

ἀσπαίρουσιν A (ἀπαίρουσι Ald. corr. St.). — μᾶλλον ἁ codd. (μᾶλλον ὃ μᾶλλον Sp.). — ἀφίωντο A pr. sec. J. et me (corr.[2]), ἀφίοντο N et pr. A sec. Sigg.

6. ἐκηρύσσετο — ἄλλο τι κακούργημα ci. J., recte fortasse.

7. πιστοτέραν NA (sec. J.) R.: πιστότερον. — ἐὰν] . . . ν A pr. — ποῦ ci. R. S.: τι οὐ N (τινα h. e. τίνα m. 2), οὐ rell. — ἢ τίς ci. R. S. (coll. § 10): εἴ τις. — ἀκινδ. τε codd.; δὲ A pr. sec. Sigg. et mal. R. — οὗτός γε (τε ci. R. Sp.) μέλλων μαρτυρεῖν codd.; transposui ipse. — κυρίων A pr. R.: κυρίως NA corr. Ald. — πάθοιμι MZ. — ὑφ' ὑμῶν] ὑπ' αὐτῶν A pr.

8. ὁπόσαι A pr. N pr. — μοι ἢ δοῦλαί NMr.: ἢ δοῦλαί μοι.

παραδίδωμι βασανίσαι· καὶ ἐὰν μὴ φανῶ ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἐν οἴκῳ καθεύδων ἢ ἐξελθών ποι, ὁμολογῶ φονεὺς εἶναι. ἡ δὲ νὺξ οὐκ ἄσημος· τοῖς γὰρ Διιπολείοις ὁ
9 *ἀνὴρ ἀπέθανε. Περὶ δὲ τῆς εὐδαιμονίας, ἧς ἕνεκα τρέμοντά μέ φασιν εἰκότως ἀποκτεῖναι αὐτόν, πολὺ τἀναντία ἐστί. τοῖς μὲν γὰρ ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν συμφέρει· ἐκ γὰρ τῶν μεταβολῶν ἐπίδοξος ἡ δυσπραγία μεταβάλλειν αὐτῶν ἐστί· τοῖς δ' εὐτυχοῦσιν ἀτρεμίζειν καὶ φυλάσσειν τὴν παροῦσαν εὐπραγίαν· μεθισταμένων γὰρ τῶν πραγμάτων δυστυχεῖς ἐξ εὐτυχούντων καθ-*
10 *ίστανται. Ἐκ δὲ τῶν εἰκότων προσποιούμενοί με ἐλέγχειν, οὐκ εἰκότως ἀλλ' ὄντως φονέα μέ φασι τοῦ ἀνδρὸς εἶναι. τὰ δὲ εἰκότα ἄλλα πρὸς ἐμοῦ μᾶλλον ἀποδέδεικται ὄντα. ὅ τε γὰρ καταμαρτυρῶν μου ἄπιστος ἐλήλεγκται ὤν, ὅ τε ἔλεγχος οὐκ ἔστι· τά τε τεκμήρια ἐμά, οὐ τούτων ὄντα ἐδήλωσα· τά τε ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα ἀλλ' εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἀποδέδεικται ὑπ' αὐτῶν. Πάντων δὲ τῶν κατηγορηθέντων ἀπίστων ἐλεγχθέντων, οὐκ ἐὰν ἀποφύγω οὐκ ἔστιν ἐξ ὧν ἐλεγχθήσονται οἱ κακουργοῦντες, ἀλλ' ἐὰν καταληφθῶ, οὐδεμία ἀπολογία τοῖς διωκομένοις ἀρκοῦσά ἐστιν.*

ἢ ἐξελθ.] *ἀλλ' ἐξ.* M; *μηδ' ἐξ.* Hug. — *ποι* c. R. Bk.: *που.* — *Διιπολείοις* N et pr. A (corr.[1]) Mr.: *Διιπολίοις* (*Διιπολιείοις* C. Lugebil ap. J. in Add.).

9. *μὲν γὰρ* N Mr.: *γάρ.* — *ἀτυχοῦσι νεωτερίζειν* Ald.: *ἀτυχοῦσιν ἑταιρίζειν.* — *καὶ* ante *ἡ δυσπρ.* add. K. — *μεταβαλεῖν αὐτοῖς* ci. R. — *γὰρ* ante *τῶν πραγμ.* N R.: *δὲ.* — *πραγμάτων* Steph.: *πραγματειῶν.*

10. *τά δέ τ' εἰκότα τά τ' ἄλλα* Sp.; *τὰ δὲ εἰκότα — ἀλλὰ* S.; *ἅπαντα* pro *ἄλλα* Schoell. — *τούτων* J.: *τοῦτον.* — *ὑπ' αὐτῶν ἀποδέδεικται* Schoell. J. — *καταληφθῶ* conicere vid. Sp.; *ἐλεγχθῶ* codd. (*ἐλεγχῶ* A pr. corr.[2]), quod def. J. coll. γ 9, α 10. *ληφθῶ* vel *ἁλῶ* ci. Bk., *ἁλῶ ἐγώ* Hug.

Οὕτω δὲ ἀδίκως διώκοντές με αὐτοὶ μὲν ἀνοσίως ἀποκτεῖναι ζητοῦντες καθαροί φασιν εἶναι, ἐμὲ δὲ ὃς εὐσεβεῖν ὑμᾶς πείθω, ἀνόσια δρᾶν λέγουσιν. ἐγὼ δὲ καθαρὸς ὢν πάντων τῶν ἐγκλημάτων ὑπέρ ⟨τε⟩ ἐμαυτοῦ ἐπισκήπτω αἰδεῖσθαι τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσέβειαν, ὑπέρ τε τοῦ ἀποθανόντος ἀναμιμνήσκων τὴν ποινὴν παραινῶ ὑμῖν μὴ τὸν ἀναίτιον καταλαβόντας τὸν αἴτιον ἀφεῖναι· ἀποθανόντος γὰρ ἐμοῦ οὐδεὶς ἔτι τὸν αἴτιον ζητήσει. ταῦτα οὖν σεβόμενοι ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετέ με, καὶ μὴ μετανοήσαντες τὴν ἁμαρτίαν γνῶτε· ἀνίατος γὰρ ἡ μετάνοια τῶν τοιούτων ἐστίν.

3.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Β.

α.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Δύο παῖδες ἐν γυμνασίοις ἠκόντιζον, συνέβη δὲ τον μὲν ἐντέχνως ἀφεῖναι τὸ βέλος, τὸν δὲ ἕτερον ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου δραμόντα πληγῆναι. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδὸς ὁ τούτου πατὴρ κατηγορεῖ τοῦ βαλόντος ὡς ἀνδροφόνου·

11. ὃς] ὡς N A pr. — ὑπὲρ ⟨μὲν⟩ ἐμαυτοῦ ci. Bk. — ὑπέρ τε τοῦ] ὑπὲρ δὲ τοῦ codd. — vv. ἀναμιμνήσκων — ἀποθανόντος om. N. — μὴ τὸν ἀν. κτἑ.] cf. Suid. s. v. καταλαβεῖν: οἱ δὲ ῥήτορες καὶ ἐπὶ τοῦ κολάζειν. Ἀ.: μὴ ἀναίτιον καταλαβόντες τὸν αἴτιον.

12. subicit N: ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας.

Or. III α Ὑπόθ.] ὑπόθεσις τῆς ἑξῆς τετραλογίας: N A. — ἐν γυμνασίῳ mal. Mr. — ἐπὶ τὸν ⟨ὑπο⟩δραμόντα F, Leo. — ἀντέκλημα A pr. corr.^{2}. — argumento subiectum κατηγορία φόνου ἀκουσίου N A.

ὁ δὲ μετατίθησι τὴν αἰτίαν τῆς πληγῆς ἐπὶ τὸν δραμόντα. ὅθεν οἱ μὲν ἀντέγκλημα τὴν στάσιν, οἱ δὲ μετάστασιν λέγουσιν.

1 Τὰ μὲν ὁμολογούμενα τῶν πραγμάτων ὑπό τε τοῦ
νόμου κατακέκριται ὑπό τε τῶν ψηφισαμένων, οἳ κύριοι
πάσης τῆς πολιτείας εἰσίν· ἐὰν δέ τι ἀμφισβητήσιμον
ᾖ, τοῦτο ὑμῖν ὦ ἄνδρες πολῖται προστέτακται διαγνῶναι.
οἶμαι μὲν οὖν οὐδὲ ἀμφισβητήσειν πρὸς ἐμὲ τὸν διω-
κόμενον· ὁ γὰρ παῖς μου ἐν γυμνασίῳ ἀκοντισθεὶς διὰ
121 τῶν πλευρῶν ὑπὸ τούτου τοῦ μειρακίου παραχρῆμα |
ἀπέθανεν. ἑκόντα μὲν οὖν οὐκ ἐπικαλῶ ἀποκτεῖναι,
2 ἄκοντα δέ. ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐλάσσω τοῦ ἑκόντος ἄκων τὴν
συμφορὰν κατέστησε. τῷ δὲ ἀποθανόντι αὐτῷ μὲν
οὐδὲν ἐνθύμιον, τοῖς δὲ ζῶσι προσέθηκεν. ὑμᾶς δὲ
ἀξιῶ ἐλεοῦντας μὲν τὴν ἀπαιδίαν τῶν γονέων, οἰκτίρον-
τας δὲ τὴν ἄωρον τοῦ ἀποθανόντος τελευτήν, εἴργον-
τας ὧν ὁ νόμος εἴργει τὸν ἀποκτείναντα μὴ περιορᾶν
ἅπασαν τὴν πόλιν ὑπὸ τούτου μιαινομένην.

β.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ ΑΚΟΥΣΙΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ τοῦ ἀκοντίσαντος πατὴρ ἑαυτῷ φησὶν αἴτιον γενέσθαι τὸν ἀποθανόντα τοῦ φόνου· φερομένου γὰρ τοῦ ἀκοντίου

1. ἃ κύρια . . ἐστί ci. J. — οὖν om. A pr.

2. οὐδὲν ἐνθ.] οὐδὲν add. NAB Bk. (ci. Hemsterhuis, οὐκ Valcken.). ceterum contrarium prorsus dicit Plat. Leg. θ' 865 DE. In edit. I. scripsi *οὐδέν, ἐνθ. δὲ τοῖς (οὐδὲν πλέον, τοῖς δὲ ζ. ἐνθ. vel οὐχ ἧσσον ἐνθ. ci. Schöll). — οἰκτίροντας scripsi: οἰκτείροντας. — εἴργοντας et εἴργει pr. A (Turr.), et sic ubique. εἴργει] εἴργειν N. — κατηγορία φόνου ἀκουσίου: add. N.

β. Ὑπόθ.] ὑπόθεσις τοῦ ἑξῆς: NA.

ὑπέδραμεν ὑπὸ τὸν σκοπόν, ὅθεν ⟨δικαίως⟩ ἂν αὐτὸν ἑαυτοῦ φονέα νομίζεσθαι. ἔστιν οὖν ἡ στάσις μετάστασις, οὐ συγγνώμη ὥς τινες ἐνόμιζον.

1 Νῦν δὴ φανερόν μοι ὅτι αὐταὶ αἱ συμφοραὶ καὶ
χρεῖαι τούς τε ἀπράγμονας εἰς ἀγῶνας ⟨καταστῆναι⟩
τούς τε ἡσυχίους τολμᾶν τά τε ἄλλα παρὰ φύσιν λέγειν
καὶ δρᾶν βιάζονται. ἐγὼ γὰρ ἥκιστα τοιοῦτος ὢν καὶ
βουλόμενος εἶναι, εἰ μὴ πολύ γε ἔψευσμαι, ὑπ' αὐτῆς
τῆς συμφορᾶς ἠναγκάσθην νῦν παρὰ τὸν ἄλλον τρόπον
ὑπὲρ πραγμάτων ἀπολογεῖσθαι, ὧν ἐγὼ χαλεπῶς μὲν
τὴν ἀκρίβειαν ἔγνων, ἔτι δὲ ἀπορωτέρως διάκειμαι
ὅπως χρὴ ὑμῖν ἑρμηνεῦσαι ταῦτα. ὑπὸ δὲ σκληρᾶς 2
ἀνάγκης βιαζόμενος, καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον
ὦ ἄνδρες δικασταὶ καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, ἐὰν
ἀκριβέστερον ἢ ὡς σύνηθες ὑμῖν δόξω εἰπεῖν, μὴ διὰ
τὰ προειρημένα δυσχερῶς ἀποδεξαμένους μου τὴν ἀπο-
λογίαν δόξῃ καὶ μὴ ἀληθείᾳ τὴν κρίσιν ποιήσασθαι· ἡ
μὲν γὰρ δόξα τῶν πραχθέντων πρὸς τῶν λέγειν δυνα-
μένων ἐστίν, ἡ δὲ ἀλήθεια πρὸς τῶν δίκαια καὶ ὅσια
πρασσόντων.

ὑποδραμεῖν ci. J. — δικαίως (s. εἰκότως, ὀρθῶς) addi mal. Mr. — οὖν add. N. — post argum. ἀπολογία φόνου ἀκουσίου NA.

1. μοι om. pr. A. — καταστῆναι auct. R. add. Mr. Turr. — τολμᾶν] cf. γ 2. καὶ ante παρὰ φύσιν add. Scheib. S. (Turr.); τά τε ἄλλα παρά τε ci. Schaefer. Longe melius ἅπαντάς τε pr. τά τε ἄ. ci. J. coll. γ 1. — ⟨οὐχ⟩ ἥκιστα ci. R. — νῦν pr. A J.: ἂν N, om. v. — ὑπὲρ τῶν πραγμ. pr. A. — ὅπως scripsi: ὡς.

2. κἂν αὐτὸς NA pr. — ὑμῖν om. pr. A (prob. S.). — διὰ τὰς προειρημένας τύχας ἀποδεξ. codd.; ⟨δύσνως⟩ ἀποδ. K. et similiter iam R.; ⟨δυσχερῶς⟩ ἀποδ. suggerit Geb. coll. Plat. Euthyphr. 6 A; in eis quae praecedunt tale adverbium latere suspic. J. Προειρημένα scil. ab adversario; cf. λέγειν δυναμένων.

3 Ἐδόκουν μὲν οὖν ἔγωγε ταῦτα παιδεύων τὸν υἱὸν
ἐξ ὧν μάλιστα τὸ κοινὸν ὠφελεῖται, ἀμφοῖν τι ἡμῖν
ἀγαθὸν ἀποβήσεσθαι· συμβέβηκε δέ μοι πολὺ παρὰ
γνώμην τούτων. τὸ γὰρ μειράκιον οὐχ ὕβρει οὐδὲ
ἀκολασίᾳ, ἀλλὰ μελετῶν μετὰ τῶν ἡλίκων ἀκοντίζειν
ἐν τῷ γυμνασίῳ ἔβαλε μὲν οὐδένα οὐδ' ἀπέκτεινε κατά
γε τὴν ἀλήθειαν ὧν ἔπραξεν, ἄλλου δ' εἰς αὑτὸν ἁμαρ-
τόντος εἰς ἀνοσίους αἰτίας ἦλθεν. τοῦ γὰρ παιδὸς ὑπὸ
4 τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμόντος καὶ τὸ σῶμα
προστήσαντος, ⟨ὁ μὲν ἐκωλύθη⟩ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν, ὁ
δὲ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθὼν ἐβλήθη, καὶ τὴν αἰτίαν
οὐχ ἡμετέραν οὖσαν προσέβαλεν ἡμῖν. εἰ μὲν γὰρ τὸ
ἀκόντιον ἔξω τῶν ὅρων τῆς αὐτοῦ πορείας ἐπὶ τὸν
παῖδα ἐξενεχθὲν ἔτρωσεν αὐτόν, οὐδεὶς ⟨ἂν⟩ ἡμῖν
5 λόγος ὑπελείπετο μὴ φονεῦσιν εἶναι· διὰ δὲ τὴν ὑπο-
δρομὴν βληθέντος τοῦ παιδὸς τὸ μὲν μειράκιον οὐ
δικαίως ἐπικαλεῖται, οὐδένα γὰρ ἔβαλε τῶν ἀπὸ τοῦ
σκοποῦ ἀφεστώτων· ὁ δὲ παῖς εἴπερ ἑστὼς φανερὸς
ὑμῖν ἐστι μὴ βληθείς, ἑκουσίως ⟨δ'⟩ ὑπὸ τὴν φορὰν
τοῦ ἀκοντίου ὑπελθών, ἔτι σαφεστέρως δηλοῦται διὰ
τὴν αὑτοῦ ἁμαρτίαν ἀποθανών· οὐ γὰρ ἂν ἐβλήθη

3. μὲν οὖν] μὲν A pr., γοῦν N. — ἀποβήσεται A pr. — πολὺ τἀναντία τούτων ci. J. — ἐν τῷ γυμν. ci. Bk. (Mr. Turr.): ἐπὶ τ. γ. — μὲν οὐδένα οὐδ' ἀπέκτεινε scr.: μέν, οὐκ ἀπέκτεινε δὲ οὐδένα (οὐδένα om. pr. A). cf. γ 5. — ἀνοσίους scripsi coll. 4 β 4; 2 β 9: ἀκουσίους (ἀλλοτρίας Schoell).

4. ὁ μὲν ἐκωλύθη add. R. (Turr.); ὁ μὲν διεκωλ. Mr. — Transposui vv. εἰ μὲν γὰρ — εἶναι, quae v. leguntur post αἰτίας ἦλθεν, mutato praeterea τοῦ δὲ παιδὸς in τοῦ γὰρ παιδός. v. Rh. M. XXI p. 274. — ἂν add. D. — φονεῦσιν ci. Bk. (Turr.): φονεὺς.

5. φανερῶς N A pr. — ὑμῖν suspectum J. — μὴ ⟨ἂν⟩ βληθεὶς K.; ipse δ' potius addendum duxi.

ἀτρεμίζων καὶ μὴ διατρέχων. Ἀκουσίου δὲ τοῦ φόνου 6
ἐξ ἀμφοῖν ὑμῖν ὁμολογουμένου γενέσθαι, ἐκ τῆς ἁμαρ-
τίας, ὁποτέρου αὐτῶν ἐστίν, ἔτι γε σαφέστερον ⟨ἂν⟩
ὁ φονεὺς ἐλεγχθείη. οἵ τε γὰρ ἁμαρτάνοντες ὧν ἂν
ἐπινοήσωσί τι δρᾶσαι, οὗτοι πράκτορες τῶν ἀκουσίων
εἰσίν· οἵ τε ἑκούσιόν τι δρῶντες ἁμαρτόντες, οὗτοι τῶν
παθημάτων αἴτιοι γίγνονται. τὸ μὲν τοίνυν μειράκιον 7
περὶ οὐδένα οὐδὲν ἥμαρτεν. οὔτε γὰρ ἀπειρημένον
ἀλλὰ προστεταγμένον ἐξεμελέτα, οὔτε ἐν γυμναζομένοις
ἀλλ' ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει ἠκόντιζεν, οὔτε τοῦ
σκοποῦ ἁμαρτών, εἰς τοὺς ἀφεστῶτας ἀκοντίσας, τοῦ
παιδὸς ἔτυχεν, ἀλλὰ πάντα ὀρθῶς ὡς ἐπενόει δρῶν
ἔδρασε μὲν οὐδὲν ἀκούσιον, ἔπαθε δὲ διακωλυθεὶς τοῦ 122
σκοποῦ τυχεῖν. ὁ δὲ | παῖς βουλόμενος προδραμεῖν, 8
τοῦ καιροῦ διαμαρτὼν ἐν ᾧ διατρέχων οὐκ ἂν ἐπλήγη,
περιέπεσεν οἷς οὐκ ἤθελεν, ἀκουσίως δὲ ἁμαρτὼν εἰς
ἑαυτὸν οἰκείαις συμφοραῖς κέχρηται, τῆς δ' ἁμαρτίας
τετιμωρημένος ἑαυτὸν ἔχει τὴν δίκην, οὐ συνηδομένων
μὲν οὐδὲ συνεθελόντων ἡμῶν, συναλγούντων δὲ καὶ
συλλυπουμένων. τῆς δὲ ἁμαρτίας εἰς τοῦτον ἡκούσης
τό ⟨τ'⟩ ἔργον οὐχ ἡμέτερον ἀλλὰ τοῦ ἐξαμαρτόντος

6. *ἐξ ἀμφοῖν* suspectum J. — *ὑμῖν* del. J. (*ἡμῖν* St., *ἡμῶν* antea conieci). — *ἔτι γε* S. Turr.: *ἔτι δὲ* (*δὲ* del. D. K. J.). — *ἂν* add. D. Turr. — *τι* secl. Mr. Sed *ὧν* . . *τι* est pro *τινὸς ὧν* (R.), cf. Dem. Lept. 117. 120, Aesch. 2, 107. — *οἵ τε* Sp.: *οἱ δὲ*. — *ἑκούσιον*] *ἀκούσιον* P. J.; iidem del. *ἢ πάσχοντες* cum Sp., quod ego in *ἁμαρτόντες* mutavi. Nempe *ἔδρασε μὲν οὐδὲν ἀκούσ.* § 7 referendum ad *πράκτορες τῶν ἀκ.* 6.

7. *οὐδὲν ἥμαρτεν* N Mr.: *ἥμ. οὐδέν*. — *ἐξεμελέτα*] *ἐμελέτα* N. — ⟨*τοῖς*⟩ *γυμν.* ci. R. — *ἁμαρτὸν* A corr. — *ἐφεστῶτας* pr. A corr.[2].

8. num *προδιαδραμεῖν*? — *καιροῦ* Sp.: *χώρου* (*χρόνου* auct. R. Turr.). — *τοῦτον* ci. R. (Mr. Turr.): *τοῦτο*. — *τό* ⟨*τ'*⟩ *ἔργον* Sp.

ἐστί, τό τε πάθος εἰς τὸν δράσαντα ἐλθὸν ἡμᾶς μὲν ἀπολύει τῆς αἰτίας, τὸν δὲ δράσαντα δικαίως ἅμα τῇ ἁμαρτίᾳ τετιμώρηται.

9 Ἀπολύει δὲ καὶ ὁ νόμος ἡμᾶς, ᾧ πιστεύων, εἴργοντι μήτε ἀδίκως μήτε δικαίως ἀποκτείνειν, ὡς φονέα με διώκει. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς αὐτοῦ τοῦ τεθνεῶτος ἁμαρτίας ὅδε ἀπολύεται μηδὲ ἀκουσίως ἀποκτεῖναι αὐτόν· ὑπὸ δὲ τοῦ διώκοντος οὐδ' ἐπικαλούμενος ὡς ἑκὼν ἀπέκτεινεν, ἀμφοῖν ἀπολύεται τοῖν ἐγκλημάτοιν, ⟨μήτ' ἄκων⟩ μήτε ἑκὼν ἀποκτεῖναι.

10 Ἀπολυόμενος δὲ ὑπό τε τῆς ἀληθείας τῶν πραχθέντων ὑπό τε τοῦ νόμου καθ' ὃν διώκεται, οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων εἵνεκα δίκαιοι τοιούτων κακῶν ἀξιοῦσθαί ἐσμεν. οὗτός τε γὰρ ἀνόσια πείσεται τὰς οὐ προσηκούσας φέρων ἁμαρτίας, ἐγώ τε μᾶλλον μὲν οὐδέν, ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναμάρτητος ὤν, εἰς πολλαπλασίους τούτου συμφορὰς ἥξω· ἐπί τε γὰρ τῇ τούτου διαφθορᾷ ἀβίωτον τὸ λειπόμενον τοῦ βίου διάξω, ἐπί τε τῇ ἐμαυτοῦ ἀπαιδίᾳ ζῶν ἔτι κατορυχθήσομαι.

11 Ἐλεοῦντες οὖν τοῦδε μὲν τοῦ νηπίου τὴν ἀναμάρτητον συμφοράν, ἐμοῦ δὲ τοῦ γηραιοῦ καὶ ἀθλίου τὴν ἀπροσδόκητον κακοπάθειαν, μὴ καταψηφισάμενοι δυσμόρους ἡμᾶς καταστήσητε, ἀλλ' ἀπολύοντες εὐσε-

9. φονέα με] φονέας ἡμᾶς? — τῆς αὐτοῦ] . . . . τ . . A pr. (αὐτῆς τῆς fuisse ci. J.). — οὐδ' ἐπικαλ. ὡς] ὡς ἐπικαλούμενος A pr. — μήτ' ἄκων inserit Ald.

10. ἀπολυόμενοι ci. R. — ὑπό τε τῆς ἀλ. τῶν πρ. ὑπό τε τοῦ νόμου N et corr. A (Bk., et ci. R.): ὑπό τε τῆς ἀλ. τοῦ ν. ὑπό τε τῶν πρ. — διαφθορᾷ NAR.: διαφορᾷ. — ἔτι κατορυχθήσομαι R. Bk.; ἐπικατορ. codd., quod tuetur Hi. ἔτι κατορρύξομαι K. coll. γ 12.

11. ἐλ. μὲν οὖν NJ. — τοῦδε] οὗδε (sic) N pr. corr.². — νηπίου] νέου καὶ ἀναιτίου K. — γηραιοῦ] Pollux II, 13: γηραιός, ὡς Θουκυδίδης καὶ Ἀντιφῶν (affert J.).

βεῖτε. ὅ τε γὰρ ἁμαρτὼν συμφοραῖς περιπεσὼν οὐκ
ἀτιμώρητός ἐστιν, ἡμεῖς τε οὐ δίκαιοι τὰς τούτων
ἁμαρτίας συμφέρειν ἐσμέν. τήν τε οὖν εὐσέβειαν τού- 12
των τῶν πραχθέντων καὶ τὸ δίκαιον αἰδούμενοι ὁσίως
καὶ δικαίως ἀπολύετε ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀθλιωτάτω δύο
πατέρα καὶ παῖδα ἀώροις συμφοραῖς περιβάλητε.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Ὅτι μὲν αὐτὴ ἡ χρεία παρὰ φύσιν καὶ λέγειν καὶ 1
δρᾶν ἅπαντας ἀναγκάζει, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ δοκεῖ μοι
σημαίνειν οὗτος· ἥκιστα γὰρ ἔν γε τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ
ἀναιδὴς καὶ τολμηρὸς ὢν νῦν ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς συμφορᾶς
ἠνάγκασται λέγειν οἷα οὐκ ἂν ποτε ᾤμην ἐγὼ τοῦτον
εἰπεῖν. ἐγώ τε γὰρ πολλῇ ἀνοίᾳ χρώμενος οὐκ ἂν 2
ὑπέλαβον τοῦτον ἀντειπεῖν· οὐδὲ γὰρ ἂν ἕνα λόγον
ἀντὶ δυοῖν λέξας τὸ ἥμισυ τῆς κατηγορίας ἐμαυτὸν ἂν
ἀπεστέρησα· οὗτός τε μὴ τολμῶν οὐκ ἂν προεῖχε τῷ
διπλασίῳ μου, ἕνα μὲν πρὸς ἕνα λόγον ἀπολογηθείς, ἃ
δὲ κατηγόρησεν ἀναποκρίτως εἰπών. τοσοῦτον δὲ προ- 3

ἁμαρτὼν] ita etiam J.; ἀποθανὼν codd. v. (τῇ αὐτοῦ ἁμαρτίᾳ add. K.; ἁμ. ⟨οἰκείαις⟩ Schöll).

12. τε post τήν del. J. propter usum tetralogiarum (de quo v. Schaefer. p. 14). — καὶ τὴν ἀλήθειαν post εὐσέβ. add. S.; in τούτων τῶν πρ. offendit P.; sed spectantur vv. ὅ τε γὰρ — ἐστιν. — ὁσίως NAB Bk. (ci. R.): ὁμοίως. — ὑμᾶς A. — δύω corr. A. — περιβάλοιτε ABLMZ. — subicit N ἀπολογία φόνου ἀκουσίου.

γ. ὁ ὕστερος ἐκ κατηγορίας NA.

1. γε] τε pr. A.

2. ἀντὶ δυοῖν λέξας auctore R. Bk.: ἀντιδοὺς ἢ λέξας NA (ἀντιδ. [ἢ λέξας] Mr.).

ἔχων ἐν τοῖς λόγοις ἡμῶν; ἔτι δὲ ἐν οἷς ἔπρασσε πολλαπλάσια τούτων, οὗτος μὲν οὐχ ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ δράσας μὲν οὐδὲν κακόν, παθὼν δὲ ἄθλια καὶ δεινά, καὶ νῦν ἔτι δεινότερα τούτων ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, εἰς τὸν ὑμέτερον ἔλεον καταπεφευγὼς δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες ἀνοσίων ἔργων τιμωροί, ὁσίων δὲ διαγνώμονες, μὴ ἔργα φανερὰ ὑπὸ πονηρᾶς λόγων ἀκριβείας πεισθέντας, ψευδῆ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραχθέντων ἡγήσασθαι· ἡ μὲν γὰρ πιστότερον ἢ ἀληθέστερον σύγκειται, ἡ δ' ἀδολώτερον καὶ ἀδυνατώτερον λεχθήσεται. τῷ μὲν οὖν δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας· τῇ δὲ σκληρότητι τοῦ δαίμονος ἀπιστῶν ὀρρωδῶ μὴ οὐ μόνον τῆς χρείας τοῦ παιδὸς ἀποστερηθῶ, ἀλλὰ καὶ
123 αὐθέντην προσκαταγνωσθέντα ὑφ' ὑμῶν | ἐπίδω αὐτόν. εἰς τοῦτο γὰρ τόλμης καὶ ἀναιδείας ἥκει, ὥστε τὸν μὲν βαλόντα καὶ ἀποκτείναντα οὔτε τρῶσαι οὔτε ἀποκτεῖναί φησι, τὸν δὲ οὔτε ψαύσαντα τοῦ ἀκοντίου οὔτε ἐπινοήσαντα ἀκοντίσαι, ἁπάσης μὲν γῆς ἁμαρτόντα,

3. *ἔπρασσε*] „quae (oratione sua) efficere studebat"; cf. infra *καὶ νῦν ἔτι δεινότερα . . ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ*. Opponitur *δράσας μὲν οὐδὲν κακόν*. — *συχνῶς*] *εὐμενῶς* R., *εὔνως* K., del. P. ut ortum ex *οὐχ ὁσίως*. — *δὲ δράσας* mal. R.: *δ' ἔδρασα*. — *δεινότερα τούτων ⟨παθεῖν κινδυνεύων⟩, ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ εἰς* J. — post *πεισθ.* add. *ἀφανίσαι* S., *ἄπιστα νομίσαι* K.; contra del. *ἔργα φανερὰ* Fr. J., *μὴ πρὸς ἔργα φ.* ci. Schoell, *ψ. παρὰ τὴν ἀλήθ.* Reutzel. — *πεισθέντας* N et A pr. (sec. J.) Mr.: *πεισθέντες* A corr.[2] ✝. — *ἡγήσασθαι* N Mr.: *ἡγήσασθε* A pr. (sec. Sigg. A corr.), *ἡγήσησθε* A corr. (sec. Sigg. A pr.) v.

4. *καὶ ἀδυν.*] *ἢ δυνατώτ.* ci. Mr. Sch. (J.), *εἰ καὶ ἀδ.* R., *ἅμα* post *ἡ δ'* add. W. — *αὐθέντην* codd. et ci. Valck. R.: *αὐτὴν τὴν*. — *προσκαταγν.* codd. et ci. R.: *προκαταγν.*

5. *ἀποκτείναντα*] *ἀκοντίσαντα* N. — *ἁμαρτὸν* ci. R.

πάντων δὲ σωμάτων, διὰ τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν διαπῆξαι
τὸ ἀκόντιον λέγει. ἐγὼ δὲ ἑκουσίως κατηγορῶν ἀπο-
κτεῖναι αὐτὸν πιστότερος ἂν μοι δοκῶ εἶναι ἢ οὗτος,
⟨ὃς⟩ μήτε βαλεῖν μήτε ἀποκτεῖναί φησι τὸ μειράκιον.
ὁ μὲν γὰρ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καλούμενος ὑπὸ τοῦ 6
παιδοτρίβου, ὡς ὑποδέχοιτο τοῖς ἀκοντίζουσι τὰ ἀκόν-
τια [ἀναιρεῖσθαι], διὰ τὴν τοῦ βαλόντος ἀκολασίαν
πολεμίῳ τῷ τούτου βέλει περιπεσών, οὐδὲν οὐδ' εἰς
ἕν' ἁμαρτών, ἀθλίως ἀπέθανε· ὁ δὲ περὶ τὸν τῆς
ἀναιρέσεως καιρὸν πλημμελήσας οὐ τοῦ σκοποῦ τυχεῖν
ἐκωλύθη, ἀλλ' ἄθλιον καὶ πικρὸν σκοπὸν ἐμοὶ ἀκοντίσας
ἑκὼν μὲν οὐκ ἀπέκτεινε, μᾶλλον δὲ ἑκὼν ἢ οὔτε ἔβαλεν
οὔτε ἀπέκτεινεν. Ἀκουσίως δὲ οὐχ ἧσσον ἢ ἑκουσίως
ἀποκτείναντές μου τὸν παῖδα, τὸ παράπαν δὲ ἀρνούμενοι 7
μὴ ἀποκτεῖναι αὐτὸν οὐδ' ὑπὸ τοῦ νόμου καταλαμ-
βάνεσθαί φασιν, ὃς ἀπαγορεύει μήτε δικαίως μήτε
ἀδίκως ἀποκτείνειν. ἀλλὰ τίνος μᾶλλόν ἐστιν ὁ φόνος;

ἁπάντων R. J. — τὸ ἀκόντιον λέγει NMr.: λέγει τὸ ἀκ. — ὃς add. Ald. — φασὶ N, unde φάσκων om. ὃς W.

6. ὡς ὑποδέχοιτο scr.: ὃς ὑπεδέχετο (ὑπ . . έχετο N litteris εδ evanidis). — ἀναιρεῖσθαι del. Fr. (v. etiam R.), ὃς ὑπεδέχετο — ἀναιρεῖσθαι et in proximis τῆς ἀναιρέσεως del. J. — οὐδ' εἰς ἕν' Fr.: οὐδ' εἰς ἓν codd., εἰς οὐδὲν v. — ἢ post ἑκὼν addidi cum N A pr. (corr.[2]). „Meliore cum iure dici possit, voluntariam caedem fuisse, quam, quod iste dicit, omnino neque e. q. s." Cf. 5 extr. (Verba μᾶλλον δὲ — ἀπέκτεινεν del. K.). — ἑκουσίως δὲ — ἢ ἀκουσίως N A pr. corr.[2]. — ἧσον A pr. corr.[2]. — ἀποκτείναντές scr.: ἀποκτείναντός N A pr.; ἀπέκτεινέ A corr.[2] rell. Pluralis etiam § 9. 10. 11 similiter usurpatur. ἀποκτείνας J.

7. δὲ del. J. — ἀρνούμενοι scr.: ἀρνουμένου N A pr.; ἀρνούμενος A corr.[2] v. (J.). — φασιν scr.: φησιν. — τίνος μᾶλλόν ἐ. ὁ. φ.; πότερον ἀνήκει ci. J.: τίς ὁ βάλλων (βαλὼν A corr.[2] v.) ἐστίν; ὁ φ. ὃν (οὖν Ald.) ἀνήκει codd. (τίς ὁ βαλών; ἐς τίν' ὁ φ. ἀνήκει Bk. in add.). Cf. B. A. p. 403: ἀνήκει Α. μὲν ἀντὶ τοῦ καθήκει, et Suid. s. v.

⟨πότερ⟩ον ἀνήκει εἰς τοὺς θεωμένους ἢ εἰς τοὺς παι-
δαγωγούς; ὧν οὐδεὶς οὐδὲν κατηγορεῖ· οὐδὲ ἀφανὴς
ἀλλὰ καὶ λίαν φανερὸς ἔμοιγε αὐτοῦ ὁ θάνατός ἐστιν.
ἐγὼ δὲ τὸν νόμον ὀρθῶς ἀγορεύειν φημὶ τοὺς ἀποκτεί-
ναντας κολάζεσθαι· ὅ τε γὰρ ἄκων ἀποκτείνας ἀκουσίοις
κακοῖς περιπεσεῖν δίκαιός ἐστιν, ὅ τε διαφθαρεὶς οὐδὲν
ἧσσον ἀκουσίως ἢ ἑκουσίως βλαφθεὶς ἀδικοῖτ' ἂν ἀτι-
8 μώρητος γενόμενος. Οὐ δίκαιος δὲ ἀποφυγεῖν ἐστι διὰ
τὴν ἀτυχίαν τῆς ἁμαρτίας. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ . . . . μηδὲ
δι' ἐπιμελείας τοῦ θεοῦ ἡ ἀτυχία γίγνεται, ἁμάρτημα
οὖσα τῷ ἁμαρτόντι συμφορὰ δικαία γενέσθαι ἐστίν· εἰ
δὲ δὴ θεία κηλὶς τῷ δράσαντι προσπίπτει ἀσεβοῦντι,
οὐ δίκαιον τὰς θείας προσβολὰς διακωλύειν γίγνεσθαι.
9 Ἔλεξαν δὲ καὶ ὡς οὐ πρέπει χρηστὰ ἐπιτηδεύοντας
αὐτοὺς κακῶν ἀξιοῦσθαι· ἡμεῖς δὲ πῶς ἂν πρέποντα
πάσχοιμεν, εἰ μηδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶντες
θανάτῳ ζημιούμεθα; Φάσκων δὲ ἀναμάρτητος εἶναι,
καὶ ἀξιῶν τὰς συμφορὰς τῶν ἁμαρτόντων εἶναι καὶ μὴ
εἰς τοὺς ἀναμαρτήτους ἐκτρέπεσθαι, ὑπὲρ ἡμῶν λέγει.
ὅ τε γὰρ παῖς μου εἰς οὐδένα οὐδὲν ἁμαρτών, ὑπὸ
τούτου τοῦ μειρακίου ἀποθανών, ἀδικοῖτ' ἂν ἀτιμώρητος
γενόμενος· ἐγώ τε τοῦδε μᾶλλον ἀναμάρτητος ὢν δεινὰ

οὐδεὶς οὐδενὸς ci. R., οὐδενὸς οὐδὲν Sch. J., qui etiam κατηγορῶ proposuit. — οὐδὲ A pr.: οὐ γάρ. „mortuum autem esse patet“, cf. 2 γ 10 σαφῆ μὲν γὰρ κτέ.; 4 γ 7. — ἀκουσίοις N A Bk. (ci. R.): ἀκουσίως. — ὅ τε δὲ φθαρεὶς N et ut videtur A pr. (corr.[2]). — ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως N A pr. (corr.[2]).

8. μηδὲ δι' N, μηδὲ . . A pr., μηδεμιᾶς A corr.[2] rell. Exciderit aliquid velut μηδενὸς τῶν| ἔξωθεν. — εἰ δὲ δὴ θεία scr.: ἡ δὲ ἀλήθεια N, . δὲ . . . θεια A pr., εἰ δὲ θεία A corr.[2] rell. (εἰ δὲ αὖ θεία ci. J.).

9. οὐ ante πρέπει supra v. A, om. N. — ζημιοίμεθα mal. R.

πείσομαι, ἃ ὁ νόμος ἀποδίδωσί μοι μὴ τυχὼν παρ'
ὑμῶν. Ὡς δὲ οὐδὲ τῆς ἁμαρτίας οὐδὲ τοῦ ἀκουσίως 10
ἀποκτεῖναι, ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἀπολύεται, ἀλλὰ
κοινὰ ἀμφότερα ταῦτα ἀμφοῖν αὐτοῖν ἐστί, δηλώσω.
εἴπερ ὁ παῖς διὰ τὸ ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου
ὑπελθεῖν καὶ μὴ ἀτρέμας ἑστάναι φονεὺς αὐτὸς αὑτοῦ
δίκαιος εἶναί ἐστιν, οὐδὲ τὸ μειράκιον καθαρὸν τῆς
αἰτίας ἐστίν, ἀλλ' εἴπερ τούτου μὴ ἀκοντίζοντος ἀλλ'
ἀτρέμα ἑστῶτος ἀπέθανεν ὁ παῖς. ἐξ ἀμφοῖν δὲ τοῦ
φόνου γενομένου, ὁ μὲν παῖς εἰς αὑτὸν ἁμαρτὼν μᾶλλον
ἢ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν αὑτὸν τετιμώρηται, τέθνηκε γάρ,
ὁ δὲ συλλήπτωρ καὶ κοινωνὸς εἰς τοὺς οὐ προσήκοντας
τῆς ἁμαρτίας γενόμενος πῶς δίκαιος ἀζήμιος ἀποφυγεῖν
ἐστίν;

Ἐκ δὲ τῆς αὐτῶν τῶν ἀπολογουμένων ἀπολογίας 11
μετόχου τοῦ μειρακίου τοῦ φόνου ὄντος, οὐκ ἂν δικαίως
οὐδὲ ὁσίως ἀπολύοιτε αὐτόν. οὔτε γὰρ ἡμεῖς, οἱ διὰ
τὴν τούτων ἁμαρτίαν διαφθαρέντες, αὐθένται καταγνωσθέντες
ὅσια ἀλλ' ἀνόσι' ἂν πάθοιμεν ὑφ' ὑμῶν·
οὔθ' οἱ θανατώσαντες ἡμᾶς μὴ εἰργόμενοι τῶν οὐ
προσηκόντων εὐσεβοῖντ' ἂν ὑπὸ τῶν ἀπολυσάντων
τοὺς ἀνοσίους. πάσης δ' ὑπὲρ πάντων τῆς κηλῖδος
εἰς ὑμᾶς ἀναφερομένης, πολλὴ εὐλάβεια ὑμῖν τούτων

ἀποδίδωσι NMr.: δίδωσι. — μοι in marg. A.

10. οὐδὲ τοῦ S. Turr.: τοῦδε τοῦ NA pr., τοῦδε τῷ A corr.[2] rell., οὐδὲ τῷ c. R. Mr. — vv. ἐξ ὧν — λέγουσιν ante δηλώσω transp. Fuhr J. — εἴπερ] εἰ γὰρ Ald. Mr. (εἴπερ γὰρ Baiter). cf. 2 γ 6. — ὑπελθεῖν NMr.: ἐλθεῖν. cf. β 4. — ἀλλ' εἴπερ] ἀλλ' εἰ K.; πλὴν εἰ requirit J. — αὑτὸν τετ. NJ.: ἑαυτὸν τετ.

11. τοῦ φόνου ὄντος NMr.: ὄντος τοῦ φ. — οὐ προσηκόντων Fr. S.: . . προσηκο . . των A pr. (acc. et ν add. corr.[2]), προσηκόντων N v. — εἰς ἡμᾶς A pr. corr.[2]. — εὐλάβεια ὑμῖν] εὐσέβεια ἡμῖν A pr. (corr.[2]), εὐσέβ. ὑμῖν N.

ποιητέα ἐστί· καταλαβόντες μὲν γὰρ αὐτὸν καὶ εἴρξαν-
τες ὧν ὁ νόμος εἴργει καθαροὶ τῶν ἐγκλημάτων ἔσεσθε,
12 ἀπολύσαντες δὲ ὑπαίτιοι καθίστασθε. τῆς οὖν | ὑμε-
τέρας εὐσεβείας ἕνεκα καὶ τῶν νόμων ἀπάγοντες
τιμωρεῖσθε αὐτόν, ⟨καὶ⟩ αὐτοί τε μὴ μεταλάβητε τῆς
τούτου μιαρίας, ἡμῖν τε τοῖς γονεῦσιν, οἳ ζῶντες
κατορωρύγμεθα ὑπ' αὐτοῦ, δόξῃ γοῦν ἐλαφροτέραν
τὴν συμφορὰν καταστήσατε.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

1 Τοῦτον μὲν εἰκὸς πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κατηγορίαν
προσέχοντα τὸν νοῦν μὴ μαθεῖν τὴν ἀπολογίαν μου,
ὑμᾶς δὲ χρή, γιγνώσκοντας ὅτι ἡμεῖς μὲν οἱ ἀντίδικοι
κατ' εὔνοιαν κρίνοντες τὸ πρᾶγμα εἰκότως δίκαια
ἑκάτεροι αὐτοὺς οἰόμεθα λέγειν, ὑμᾶς δὲ ὁσίως ὁρᾶν
2 προσήκει τὰ πραχθέντα· ἐκ τῶν λεγομένων γὰρ ἡ
ἀλήθεια σκεπτέα αὐτῶν ἐστίν. ἐγὼ δέ, εἰ μέν τι ψεῦδος
εἴρηκα, ὁμολογῶ καὶ τὰ ὀρθῶς εἰρημένα προσδιαβάλλειν
ἄδικα εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῆ μέν, λεπτὰ δὲ καὶ ἀκριβῆ, οὐκ
ἐγὼ ὁ λέγων ἀλλ' ὁ πράξας τὴν ἀπέχθειαν αὐτῶν
δίκαιος φέρεσθαί ἐστι.

12. ἡμετέρας pr. A (corr.[2]). — τιμωρεῖσθαι A pr. (corr.[2]). — τε] δὲ A pr. — κατορωρύγμεθα Ald.: κατωρύγμεθα NA Mr. — subicit N ὁ ὕστερος ἐκ κατηγορίας.

δ] numero carent libri.

1. ἀπογίαν A pr. (corr.[2] sec. J., corr.[1] sec. me). — χρή, γινώσκοντας NA pr. J.: χρὴ γινώσκειν A corr.[2] rell. — αὑτοὺς] αὐτοὺς NA pr. (corr.[2]) et v. ante R.

2. ἐπάχθειαν NJ. — ἔστιν A pr. sec. J. (A corr.[2] sec. me).

Θέλω δὲ πρῶτον ὑμᾶς μαθεῖν ὅτι οὐκ ἐάν τις 3
φάσκῃ ἀποκτεῖναι, τοῦτ' ἔστιν, ἀλλ' ἐάν τις ἐλεγχθῇ.
οὗτος δὲ ὁμολογῶν τὸ ἔργον ὡς ἡμεῖς λέγομεν γενέσθαι,
περὶ τοῦ ἀποκτείναντος ἀμφισβητεῖ, ὃν ἀδύνατον ἀλ-
λαχόθεν ἢ ἐκ τῶν πραχθέντων δηλοῦσθαι. Σχετλιάζει 4
δὲ κακῶς ἀκούειν φάσκων τὸν παῖδα, εἰ μήτε ἀκοντίσας
μήτε ἐπινοήσας αὐθέντης ὧν ἀποδείκνυται, καὶ οὐ
πρὸς τὰ λεγόμενα ἀπολογεῖται. οὐ γὰρ ἀκοντίσαι οὐδὲ
βαλεῖν αὐτόν φημι τὸν παῖδα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πληγὴν
τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα οὐχ ὑπὸ τοῦ μειρακίου ἀλλ'
ὑφ' ἑαυτοῦ διαφθαρῆναι· οὐ γὰρ ἀτρεμίζων ἀπέθανε.
τῆς δὲ διαδρομῆς αἰτίας ταύτης γενομένης, εἰ μὲν ὑπὸ
τοῦ παιδοτρίβου καλούμενος διέτρεχεν, ὁ παιδοτρίβης
ἂν ⟨ὁ⟩ ἀποκτείνας αὐτὸν εἴη, εἰ δ' ὑφ' ἑαυτοῦ πεισθεὶς
ὑπῆλθεν, αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ διέφθαρται. Θέλω δὲ μὴ 5
πρότερον ἐπ' ἄλλον λόγον ὁρμῆσαι ἢ τὸ ἔργον ἔτι
φανερώτερον καταστῆσαι, ὁποτέρου αὐτῶν ἐστί. τὸ
μὲν μειράκιον οὐδενὸς μᾶλλον τῶν συμμελετώντων
ἐστὶ τοῦ σκοποῦ ἁμαρτόν, οὐδὲ τῶν ἐπικαλουμένων τι
διὰ τὴν αὑτοῦ ἁμαρτίαν δέδρακεν· ὁ δὲ παῖς οὐ ταὐτὰ

3. *πρῶτον ὑμᾶς* NMr.: *ὑμᾶς πρῶτον.* — *τις φάσκῃ*] *τινα* interponi mal. R., ante *τις* add. W. V. Frohberger ad Lys. X, 6 (J.). — *ἐλέγχῃ* Hi. (*ἐλεγχῇ* B), supra legens *ἐάν τίς* (*τι*) *φάσκῃ* [*ἀποκτεῖναι*]. — *περὶ τοῦ* scr.: *ὑπὲρ τοῦ.*

4. *κακῶς ἀκ.*] *ἀνόσι' ἂν πάσχειν* postulat J. — *μήτ'* (*μήτε* N) *ἐπινοήσας* NA corr.[1] Bk. (ci. Valcken. R.): *μηθ' ὑπονοήσας* A pr., *μήτε πονήσας* v. — *ἀποδείκνυται* NMr. (cf. § 9): *ἀποδέδεικται.* — *αὐτόν* A corr.[2] Hi.: *αὐτόν.* — *ὑπελθόντα*] .... A pr. (*ὑπελθόν* in rasura legi dicit J.). — *οὐ γὰρ* ⟨*ἂν*⟩ *ἀτρ. ἀπ.* Fr. K. cf. β 5. — *αἰτίας ταύτης*] *αἰτίας αὐτῷ* inter alia ci. R., *αἰτιωτάτης* ci. J. — *γενομένης* scr.: *γινομένης.* — *καλούμενον* NA pr. (corr.[2]). — *ὁ* c. R. add. J.

5. *τι*] *τίς* A pr. (corr. *τί*), *τὶς* v. ante R.

τοῖς συνθεωμένοις δρῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθών, σαφῶς δηλοῦται περὶ τὴν αὑτοῦ ἁμαρτίαν περισσοτέροις παθήμασι τῶν ἀτρεμιζόντων περιπεσών. ὁ μὲν γὰρ εἰς οὐδέν' ἂν ἥμαρτε, μηδενὸς ὑπὸ τὸ βέλος ὑπελθόντος αὐτῷ· ὁ δ' οὐκ ἂν ἐβλήθη μετὰ τῶν θεωμένων ἑστώς.
6 Ὡς δ' οὐδενὸς μᾶλλον τῶν συνακοντιζόντων μέτοχός ἐστι τοῦ φόνου, διδάξω. εἰ γὰρ διὰ τὸ τοῦτον ἀκοντίζειν ὁ παῖς ἀπέθανε, πάντες ἂν οἱ συμμελετῶντες συμπράκτορες εἶεν τῆς αἰτίας· οὗτοι γὰρ οὐ διὰ τὸ μὴ ἀκοντίζειν οὐκ ἔβαλον αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθεῖν· ὁ δὲ νεανίσκος οὐδὲν περισσὸν τούτων ἁμαρτὼν ὁμοίως τούτοις οὐκ ἂν ἔβαλεν αὐτὸν ἀτρέμα σὺν τοῖς θεωμέ-
7 νοις ἑστῶτα. Ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ἁμάρτημα τοῦ παιδὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφυλαξία. ὁ μὲν γὰρ οὐδένα ὁρῶν διατρέχοντα πῶς ἂν ἐφυλάξατο μηδένα βαλεῖν; ὁ δ' ἰδὼν τοὺς ἀκοντίζοντας εὐπετῶς ἂν ἐφυλάξατο μὴ βλη-
8 θῆναι· ἐξῆν γὰρ αὐτῷ ἀτρέμα ἑστάναι. Τὸν δὲ νόμον ὃν παραφέρουσιν, ἐπαινεῖν δεῖ. ὀρθῶς γὰρ καὶ δικαίως τοὺς ἀκουσίως ἀποκτείναντας ἀκουσίοις παθήμασι κολάζει. τὸ μὲν οὖν μειράκιον ἀναμάρτητον ὂν οὐκ ἂν δικαίως ὑπὲρ τοῦ ἁμαρτόντος κολάζοιτο· ἱκανὸν γὰρ

ὑπελθὼν N pr. (corr.²); ἐπελθὼν A pr. (corr.²). — παθήμασι J.: ἁμαρτήμασι NA pr., ἀτυχήμασι A corr.² v. — ὁ μὲν γὰρ εἰς οὐδέν' J.: ὁ μὲν γὰρ ἀφεὶς οὐδέν. — αὐτῷ· ὁ δ' scr.: ὃ δ' J., αὐτὸς δ' codd.

6. εἶεν J.: εἴησαν codd., ἦσαν W. — οὐ post γὰρ add. R. codd. — αὐτόν] m. 2 add. in mg. ἢ μὴν ἄλλον N. — μηδενὶ R. Turr.: μηδένα. — ἁμαρτὼν] δρῶν mal. J.

7. ἔστι] ἔτι A pr. — μὴ βληθῆναι K.: μηδένα μὴ βαλεῖν (μηδενὶ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον [a. τὸ βέλος] ὑπελθεῖν J.; μηδενὶ ὑποδραμεῖν Fuhr; μὴ del. Bait. Fr.). — ἀτρέμα NAMr.: ἀτρέμας.

αὐτῷ ἐστὶ τὰς αὐτοῦ ἁμαρτίας φέρειν· ὁ δὲ παῖς ταῖς αὐτοῦ ἁμαρτίαις διαφθαρεὶς ἅμα ἥμαρτέ τε καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐκολάσθη. κεκολασμένου δὲ τοῦ ἀποκτείναντος οὐκ ἀτιμώρητος ὁ φόνος ἐστί. Ἔχοντός γε δὴ τὴν 9
δίκην τοῦ φονέως, οὐκ ἐὰν ἀπολύσητε | ἡμᾶς, ἀλλ' ἐὰν καταλάβητε, ἐνθύμιον ὑπολείψεσθε. ὁ μὲν γὰρ 125
αὐτὸς τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας φέρων οὐδενὶ οὐδὲν προστρόπαιον καταλείψει· ὁ δὲ καθαρὸς τῆς αἰτίας ὅδε ἐὰν διαφθαρῇ, τοῖς καταλαμβάνουσι μεῖζον τὸ ἐνθύμιον γενήσεται. εἰ δὲ αὐθέντης ἐκ τῶν λεγομένων ἐπιδείκνυται, οὐχ ἡμεῖς αὐτῷ οἱ λέγοντες αἴτιοί ἐσμεν, ἀλλ' 10
ἡ πρᾶξις τῶν ἔργων. ὀρθῶς δὲ τῶν ἐλέγχων ἐλεγχόντων τὸν παῖδα αὐθέντην ὄντα, ὁ νόμος ἀπολύων ἡμᾶς τῆς αἰτίας τὸν ἀποκτείναντα καταλαμβάνει. μήτε οὖν ἡμᾶς εἰς μὴ προσηκούσας συμφορὰς ἐμβάλητε, μήτε αὐτοὶ ταῖς τούτων ἀτυχίαις βοηθοῦντες ἐναντία τοῦ δαίμονος γνῶτε, ἀλλ' ὥσπερ ὅσιον καὶ δίκαιον, μεμνημένοι τοῦ πάθους ὅτι διὰ τὸν ὑπὸ τὴν φορὰν τοῦ ἀκοντίου ὑπελθόντα ἐγένετο, ἀπολύετε ἡμᾶς· οὐ γὰρ αἴτιοι τοῦ φόνου ἐσμέν.

8. *αὐτῷ*] *ἑκάστῳ* Nauck.
9. *δὴ* add. NMr.; *γε* secl. J., qui primus vv. *ἔχ.* — *φονέως* recte ad epilogum rettulit. — *οὐκ ἐὰν* NA pr. J.: *οὐκ ἐὰν οὖν* A corr.[2] v., *οὐκ οὖν ἐὰν* S. — *καταλάβοιτε* A. — *γὰρ* om. N. — *ἑαυτοῦ* N: *αὐτοῦ*. — *ὅδε ἐὰν διαφθ.* scr. (cf. β 11): *ὃς δὲ ἐὰν φθαρῇ* NA pr., *ὃς ἐὰν διαφθαρῇ* A corr.[2], *ὧν ἐὰν διαφθ.* Scheibe J., *ἐὰν διαφθ.* R. Bk. — num *καταλαμβάνουσιν ἀείζων τὸ ἐνθ.*? cf. Aesch. Suppl. 988.
10. post *ἐγένετο* add. *ἀπολέσθαι* NA pr. (corr.[2]). — subicit N *ὁ ὕστερος ἐξ ἀπολογίας*.

4.

ΤΕΤΡΑΛΟΓΙΑ Γ.

α.

ΦΟΝΟΥ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΓΟΝΤΟΣ ΑΜΥΝΑΣΘΑΙ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νέος καὶ πρεσβύτης ἐκ λοιδορίας ἀλλήλοις συμπεσόντες ἐμάχοντο, ἰσχυρότερον δὲ τοῦ νέου πλήξαντος τέθνηκεν ὁ πρεσβύτης· καὶ περὶ τούτου κατηγορεῖ τις τοῦ νέου ὡς τὸν φόνον πεποιηκότος. ὁ δὲ πρῶτον τὸν πρεσβύτην ἀδίκων ἄρξαι λέγει χειρῶν. ὅθεν ἀντέγκλημα ἡ στάσις γίνεται.

1 Νενόμισται μὲν ὀρθῶς τὰς φονικὰς δίκας περὶ πλείστου τοὺς κρίνοντας ποιεῖσθαι διώκειν τε καὶ μαρτυρεῖν κατὰ τὸ δίκαιον, μήτε τοὺς ἐνόχους ἀφιέντας
2 μήτε τοὺς καθαροὺς εἰς ἀγῶνα καθιστάντας. ὅ τε γὰρ θεὸς βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ἀνθρώπινον φῦλον τοὺς πρώτους γενομένους ἔφυσεν ἡμῶν, τροφέας τε παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ἵνα μὴ σπάνει τῶν ἀναγκαίων προαποθνῄσκοιμεν τῆς γηραιοῦ τελευτῆς. ὅστις

Or. IV α. Inscr. loco N: ὑπόθεσις τῆς ἑξῆς τετραλογίας (haec A quoque). περὶ φόνου ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἔδρασεν. — *ΥΠΟΘΕΣΙΣ*] ἀλλήλοις συμπ. N Mr.: συμπ. ἀλλ. — ἀντέκλημα A. — orationi praemittunt N A: φόνου κατηγορία (κατ. φόν. A) κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι.

1. φονικὰς] κὰ in ras. A.

2. ὅτε γὰρ θεὸς — — τροφέας τε καὶ (ita N A pr. et v. ante Bk.) ⟨τροφοὺς?⟩ παρέδωκε Sp., retinens γὰρ § 3 init. (ποριστὰς vel συνεργοὺς R. post τε καὶ addendum ci.). — φῦλον N Mr.: γένος. — πρώτους N Mr.: πρῶτον. — τὴν ante θάλ. om. N.

οὖν τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀξιωθέντων τοῦ βίου ἡμῶν
ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεούς,
συγχεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων. ὅ τε [γὰρ] ἀπο- 3
θανών, στερόμενος ὧν ὁ θεὸς ἔδωκεν αὐτῷ, εἰκότως
θεοῦ τιμωρίαν ὑπολείπει τὴν τῶν ἀλιτηρίων δυσμένειαν,
ἣν οἱ παρὰ τὸ δίκαιον κρίνοντες ἢ μαρτυροῦντες, συν-
ασεβοῦντες τῷ ταῦτα δρῶντι, οὐ προσῆκον μίασμα εἰς
τοὺς ἰδίους οἴκους εἰσάγονται· ἡμεῖς τε οἱ τιμωροὶ τῶν 4
διεφθαρμένων, εἰ δι' ἄλλην τινὰ ἔχθραν τοὺς ἀναιτίους
διώκοιμεν, τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ τιμωροῦντες δεινοὺς
ἀλιτηρίους ἕξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστρο-
παίους, τοὺς δὲ καθαροὺς ἀδίκως ἀποκτείνοντες ἔνοχοι
τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἐσμέν, ὑμᾶς δὲ ἄνομα δρᾶν
πείθοντες καὶ τοῦ ὑμετέρου ἁμαρτήματος ὑπαίτιοι
γιγνόμεθα. ἐγὼ μὲν οὖν δεδιὼς ταῦτα, εἰς ὑμᾶς παρ- 5
άγων τὸν ἀσεβήσαντα καθαρὸς τῶν ἐγκλημάτων εἰμί·
ὑμεῖς δὲ ἀξίως τῶν προειρημένων τῇ κρίσει προσσχόντες
τὸν νοῦν, ἀξίαν δίκην τοῦ πάθους τῷ εἰργασμένῳ
ἐπιθέντες, ἅπασαν τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ μιάσματος
καταστήσετε. εἰ μὲν γὰρ ἄκων ἀπέκτεινε τὸν ἄνδρα, 6
ἄξιος ἂν ἦν συγγνώμης τυχεῖν τινός· ὕβρει δὲ καὶ ἀκολα-

τῶν — ἀξιωθέντων scr.: τούτων — ἀξιωθέντος N et ut vid. pr. A (Mr.); τούτων — ἀξιωθεὶς A corr.[1] rell., qua lect. servata ἀποστερεῖ pro ἀποκτείνει ci. R. K. coll. β 7; τούτων — ἀξιωθέντων [τοῦ βίου] S. (τοῦ βίου iam antea Bait. del.).

3. γὰρ del. S. Fr. — ⟨τοῦ⟩ θεοῦ P. — ἣν .. μίασμα] ὧν .. μήνιμα P. coll. δ 10.

4. ἡμεῖς] ὑμεῖς A pr. (corr.[2]). — cf. Poll. 8, 21: καὶ ὡς Ἀ. ἐπιτίμιον (quem locum ad δ 7 refert J.). — ὑμᾶς δὲ Schaef.: ὑμ. τε.

5. malim ἀξίως ⟨μὲν⟩ — ἀξίαν ⟨δὲ⟩. — προσσχόντες Nauck. J.: προσεχόντες N, προσέχοντες v. — τῶν εἰργασμένων (ita etiam Z et v. ante R.) om. τοῦ πάθους A pr. (corr.[1]). — malim καταστήσατε.

σίᾳ παροινῶν εἰς ἄνδρα πρεσβύτην, τύπτων τε καὶ πνίγων ἕως τῆς ψυχῆς ἀπεστέρησεν αὐτόν, ὡς μὲν ἀποκτείνας τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἔνοχός ἐστιν, ὡς δὲ συγχέων ἅπαντα τῶν γεραιοτέρων τὰ νόμιμα οὐδενὸς
7 ἁμαρτεῖν, οἷς οἱ τοιοῦτοι κολάζονται, δίκαιός ἐστιν. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ὀρθῶς ὑμῖν τιμωρεῖσθαι παραδίδωσιν αὐτόν· τῶν δὲ μαρτύρων ἀκηκόατε, οἳ παρῆσαν παροινοῦντι αὐτῷ. ὑμᾶς δὲ χρὴ τῇ τε ἀνομίᾳ τοῦ παθήματος ἀμύνοντας, τήν τε ὕβριν κολάζοντας ἀξίως τοῦ πάθους, τὴν βουλεύσασαν ψυχὴν ἀνταφελέσθαι αὐτόν.

126 | ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΦΟΝΟΥ, ΩΣ ΑΜΥΝΟΜΕΝΟΣ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΝ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ στάσις μετάστασις· μεταφέρει γὰρ ἐπὶ τὸν θεραπεύσαντα ἰατρὸν τὸν φόνον. τὸ γὰρ ἀντεγκληματικὸν ὡς παρεπόμενον ἔλαβεν.

Ὅτι μὲν βραχεῖς τοὺς λόγους ἐποιήσαντο, οὐ θαυμάζω αὐτῶν· οἱ γὰρ ὡς μὴ πάθωσιν ὁ κίνδυνος αὐτοῖς ἐστίν, ἀλλ' ὡς ἐμὲ μὴ δικαίως δι' ἔχθραν διαφθείρωσιν. ἔτι δ' ἐξισοῦν τοῖς μεγίστοις ἐγκλήμασιν ἤθελον τὸ πρᾶγμα, οὗ ὁ ἀποθανὼν αὐτῷ αἴτιος καὶ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ἐγένετο, εἰκότως ἂν ἀγανακτεῖν μοι δοκῶ. ἄρχων γὰρ

6. τὸν γηραιότερον N, τῶν γεραιρετέρων A pr., corr. τῶν γεραιοτέρων. del. haec v. Hi.
7. οἱ — νόμοι N corr.[2]. — παραδιδοῦσιν N. — add. N φόνου κατηγορία κατὰ τοῦ λέγοντος ἀμύνασθαι.
β. Loco inscr. NA: τοῦ (τῶν A) ἑξῆς ὑπόθεσις; post argum. eidem habent: ἀπολογία φόνου, ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν. ὃν del. S. Turr.
1. αὐτῷ post ἀποθανὼν om. pr. A (corr.[1] αὐτῶ, corr.[2] αὐτῷ). αὐτὸς αὐτῷ Pahle.

χειρῶν ἀδίκων, καὶ παροινῶν εἰς ἄνδρα πολὺ αὐτοῦ
σωφρονέστερον, οὐχ αὑτῷ μόνον τῆς συμφορᾶς ἀλλὰ
καὶ ἐμοὶ τοῦ ἐγκλήματος αἴτιος ἐγένετο. Οἶμαι μὲν 2
οὖν ἔγωγε οὔτε δίκαια τούτους οὔθ' ὅσια δρᾶν ἐγ-
καλοῦντας ἐμοί. τὸν γὰρ ἄρξαντα τῆς πληγῆς, εἰ μὲν
σιδήρῳ ἢ λίθῳ ἢ ξύλῳ ἠμυνάμην αὐτόν, ἠδίκουν μὲν
<ἂν> οὐδ' οὕτως — οὐ γὰρ ταὐτὰ ἀλλὰ μείζονα καὶ
πλείονα δίκαιοι οἱ ἄρχοντες ἀντιπάσχειν εἰσί —· ταῖς
δὲ χερσὶ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ταῖς χερσὶν ἅπερ ἔπα-
σχον ἀντιδρῶν, πότερα ἠδίκουν; Εἶεν· ἐρεῖ δέ „ἀλλ' ὁ 3
νόμος εἴργων μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀποκτείνειν
ἔνοχον τοῦ φόνου τοῖς ἐπιτιμίοις ἀποφαίνει σε ὄντα·
ὁ γὰρ ἀνὴρ τέθνηκεν". ἐγὼ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον οὐκ
ἀποκτεῖναί φημι. εἰ μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ὁ ἀνὴρ
παραχρῆμα ἀπέθανεν, ὑπ' ἐμοῦ μὲν δικαίως δ' ἂν
ἐτεθνήκει — οὐ γὰρ ταὐτὰ ἀλλὰ μείζονα καὶ πλείονα
οἱ ἄρξαντες δίκαιοι ἀντιπάσχειν εἰσί —· νῦν δὲ πολλαῖς 4
ἡμέραις ὕστερον μοχθηρῷ ἰατρῷ ἐπιτρεφθεὶς διὰ τὴν
τοῦ ἰατροῦ μοχθηρίαν καὶ οὐ διὰ τὰς πληγὰς ἀπέθανε.
προλεγόντων γὰρ αὐτῷ τῶν ἄλλων ἰατρῶν, εἰ ταύτην
τὴν θεραπείαν θεραπεύσοιτο, ὅτι ἰάσιμος ὢν διαφθα-
ρήσοιτο, δι' ὑμᾶς τοὺς συμβούλους διαφθαρεὶς ἐμοὶ
ἀνόσιον ἔγκλημα προσέβαλεν. Ἀπολύει δέ με καὶ ὁ νόμος 5

τοῦ ἐγκλήματος αἴτ. ἐγένετο NMr.: αἴτιος τοῦ ἐγκλ. γέγονεν.
2. ἐμοί] ἐμοῦ pr. A. — ἂν post μὲν addidi. „si necessarium ἄν, praetulerim οὐδ' ἂν" J. — ὑπ'] . . . pr. A („ταῖς?" J.). — πότερα ἂν ἠδίκουν NA pr.
3. καὶ ante δεύτερον add. A corr.² v. (om. J.). — vv. οὐ γὰρ — εἰσί del. Muret.
4. μοχθηρῷ NMr.: πονηρῷ: — εἰ] εἰς N. — διαφθαρεὶς] ἐπιτρεφθεὶς J. coll. γ 5. — ἔγκλημα om. N.

καθ' ὃν διώκομαι. τὸν γὰρ ἐπιβουλεύσαντα κελεύει φονέα εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν πῶς ἂν ἐπεβούλευσά τι αὐτῷ, ὅ,τι μὴ καὶ ἐπεβουλεύθην ὑπ' αὐτοῦ; τοῖς γὰρ αὐτοῖς ἀμυνόμενος αὐτὸν καὶ τὰ αὐτὰ δρῶν ἅπερ ἔπασχον,
6 *σαφὲς ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα καὶ ἐπεβουλεύθην. Εἰ δέ τις ἐκ τῶν πληγῶν τὸν θάνατον οἰόμενος γενέσθαι φονέα με αὐτοῦ ἡγεῖται εἶναι, ἀντιλογισάσθω ὅτι διὰ τὸν ἄρξαντα αἱ πληγαὶ γενόμεναι τοῦτον αἴτιον τοῦ θανάτου καὶ οὐκ ἐμὲ ἀποφαίνουσιν ὄντα· οὐ γὰρ ἂν ἠμυνάμην μὴ τυπτόμενος ὑπ' αὐτοῦ. Ἀπολυόμενος δὲ ὑπό τε τοῦ ⟨νόμου ὑπό τε τοῦ⟩ ἄρξαντος τῆς πληγῆς ἐγὼ μὲν οὐδενὶ τρόπῳ φονεὺς αὐτοῦ εἰμί, ὁ δὲ ἀποθανών, εἰ μὲν ἀτυχίᾳ τέθνηκε, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ κέχρηται — ἠτύχησε γὰρ ἄρξας τῆς πληγῆς —, εἰ δ' ἀβουλίᾳ τινί, τῇ ἑαυτοῦ ἀβουλίᾳ διέφθαρται· οὐ γὰρ εὖ φρονῶν ἔτυπτέ με.*

7 *Ὡς μὲν οὖν οὐ δικαίως κατηγοροῦμαι, ἐπιδέδεικταί μοι· ἐθέλω δὲ τοὺς κατηγοροῦντάς μου πᾶσιν οἷς ἐγκαλοῦσιν ἐνόχους αὐτοὺς ὄντας ἀποδεῖξαι. καθαρῷ μέν μοι τῆς αἰτίας ὄντι φόνον ἐπικαλοῦντες, ἀποστεροῦντες δέ με τοῦ βίου ὃν ὁ θεὸς παρέδωκέ μοι, περὶ τὸν θεὸν*

5. *ἐπιβουλεύοντα* pr. A. — *φονέα*] . . . . . *έα* pr. A (*τὸν φονέα*?) — *ἐπεβούλευσα* K. (coll. *δ* 5 et 2 *γ* 8), *τι* add. W.: *ἐπιβουλεύσαιμι*. — *ὃ μὴ* scr. ed. I., *ὅ,τι μὴ* c. Schoell. J.: *εἰ μὴ* (K. post *μὴ* add. *τὰ αὐτὰ ἐπεβούλευσα*). — *τὰ αὐτὰ ἐπεβ.*] *τὰ αὐτὰ ἐβούλευσα* N.

6. *εἶναι* om. N. — *ὑπό τε* codd. R.: *ὑπό γε* (*ὑπό* N corr.[2]). — *νόμου ὑπό τὲ τοῦ* add. R. Turr. — *ἄρξατος* A pr. corr.[2].

7. *μου* om. A pr., quod prob. S. — *οἷς* ⟨*ἐμοὶ*⟩ *ἐγκαλοῦσιν* Hi. — *ἀποδεῖξαι* NA Mr.: *ἐπιδεῖξαι*. — *μὲν* ⟨*γάρ*⟩ e R. coni. Mr. — *μοι*] *τοι* N. — *ἐπικαλοῦντες* K.: *ἐπιβουλεύοντες*. — *δέ με*] *δέ μου* A. *δὲ* del. ci. J.

ἀσεβοῦσιν· ἀδίκως δὲ θάνατον ἐπιβουλεύοντες τά τε νόμιμα συγχέουσι φονῆς τέ μου γίγνονται· ἀνοσίως δ' ἀποκτεῖναι ὑμᾶς με πείθοντες καὶ τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας αὐτοὶ φονῆς εἰσί.

Τούτοις μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπιθείη τὴν δίκην· ὑμᾶς 8
δὲ χρὴ τὸ ὑμέτερον σκοποῦντας ἀπολῦσαί με μᾶλλον ἢ
καταλαβεῖν βούλεσθαι. ἀδίκως μὲν γὰρ ἀπολυθείς, διὰ
τὸ μὴ | ὀρθῶς ὑμᾶς διδαχθῆναι ἀποφυγών, τοῦ μὴ 127
διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ
ἀποθανόντος καταστήσω· μὴ ὀρθῶς δὲ καταληφθεὶς
ὑφ' ὑμῶν ὑμῖν καὶ οὐ τούτῳ τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων
προστρίψομαι. ταῦτ' οὖν εἰδότες, τουτοισὶ τὸ ἀσέβημα 9
τοῦτο ἀναθέντες, αὐτοί τε καθαροὶ τῆς αἰτίας γένεσθε
ἐμέ τε ὁσίως καὶ δικαίως ἀπολύετε· οὕτω γὰρ ἂν καθαρώ-
τατοι πάντες οἱ πολῖται εἴημεν.

γ.

ΕΚ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐν τούτῳ φησὶ [θαυμάζω] ὅτι οὐκ εἰκὸς ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων τὸν πρεσβύτερον. εἶτα ὅτι εἰ καὶ οὕτως ἔχει,

φονῆς J.: *φονεῖς*. — *αὐτοὶ* (i. e. *οἱ αὐτοί*) scr. (coll. 5, 32; Soph. O. R. 457): *αὐτοὶ* (ed. I *ἀσεβείας* ⟨*αἴτιοι ὄντες*⟩ *αὐτοὶ* post Fr.). Totam sententiam *ἀνοσίως* — *εἰσί* del. J.

8. *τὸ ἡμέτερον* A pr. (corr.[2]). — *ὑμᾶς διδαχθῆναι* N Mr.: *διδαχθ. ὑμᾶς*. — *μὴ* ante *διδάξ.* del. J. — *τούτῳ*] *τούτοις*?

9. *γενέσθε* pr. N (corr.[3]). — *εἶμεν* J. — subicit N *ἀπολογία φόνου ὃν ὡς ἀμυνόμενος ἀπέκτεινεν*.

γ. inscr. loco *ὑπόθεσις* N, *ὑπόθεσις τῶν ἑξῆς* A. — *ΥΠΟΘ.*] *θαυμάζω* del. S., pro *ἐν τούτῳ* N habet *ἐκ τούτων*, ex quo etiam manifestius principium orationis hic temere admixtum esse. — *εἶτα ὅτι εἰ*] *ἑι.αει* A pr. („*εἰσαεί*?" J.); *ὅτι* est supra v. — *εἶχεν* J.

ὁ μέχρι φόνου ἀμυνόμενος ὑπεύθυνος. καὶ περὶ τοῦ ἰατροῦ, ὡς δι' ἀπειρίαν ἐσφάλη, ἀνεύθυνος ὤν.

Τοῦτόν τε οὐ θαυμάζω ἀνόσια δράσαντα ὅμοια οἷς εἴργασται λέγειν, ὑμῖν τε συγγιγνώσκω βουλομένοις τὴν ἀκρίβειαν τῶν πραχθέντων μαθεῖν τοιαῦτα ἀνέχεσθαι ἀκούοντας αὐτοῦ, ἃ ἐκβάλλεσθαι ἄξιά ἐστι. τὸν γὰρ ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν, αὐτὸς μὲν τοῦ τεθνηκότος οὔ φησι φονεὺς εἶναι, ἡμᾶς δὲ τοὺς τιμωροῦντας αὐτῷ ζῶν τε καὶ βλέπων φονέας αὐτοῦ φησὶν εἶναι. θέλω δὲ καὶ τὰ ἄλλα παραπλήσια ἀπολογηθέντα τούτοις ἐπιδεῖξαι αὐτόν.

2 *Εἶπε δὲ πρῶτον μέν, εἰ καὶ ἐκ τῶν πληγῶν ἀπ-*
έθανεν ὁ ἀνήρ, ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν αὐτόν· τὸν γὰρ ἄρ-
ξαντα τῆς πληγῆς, τοῦτον αἴτιον τῶν πραχθέντων
γενόμενον καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τοῦ νόμου, ἄρξαι δὲ
τὸν ἀποθανόντα. μάθετε δὴ πρῶτον μὲν ὅτι ἄρξαι καὶ
παροινεῖν τοὺς νεωτέρους τῶν πρεσβυτέρων εἰκότερόν
ἐστι· τοὺς μὲν γὰρ ἥ τε μεγαλοφροσύνη τοῦ γένους ἥ
τε ἀκμὴ τῆς ῥώμης ἥ τε ἀπειρία τῆς μέθης ἐπαίρει τῷ
θυμῷ χαρίζεσθαι, τοὺς δὲ ἥ τε ἐμπειρία τῶν παροι-
νουμένων ἥ τε ἀσθένεια τοῦ γήρως ἥ τε δύναμις τῶν
3 *νέων φοβοῦσα σωφρονίζει. Ὡς δὲ οὐδὲ τοῖς αὐτοῖς*

praemittunt N A *ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος.*
1. *δι' ἃ ἐκβ. ἄξιός ἐστι* Hi. — *οὔ φησιν* A. — *τὰ ἄλλα* N: *τἄλλα.*
2. vv. *εἶπε — αὐτόν* in mg. habet A. — *καὶ παροινεῖν*] *τοῦ παρ.* ci. R., sed cf. β 1. — vv. *ἥ τε μεγαλοφρ. τοῦ γένους, τῷ θυμῷ χαρίζεσθαι, ἥ τε δύν. τῶν νέων φοβοῦσα* del. K. — *ῥώμης*] *ὢ . . ς* pr. A („*ὥρας* ni fallor“ J., quod verum putat F. Leo). — *παροινουμένων* R. Turr.: *παρανομουμένων.*
3. *οὐδὲ* NMr.: *οὐ.*

ἀλλὰ τοῖς ἐναντιωτάτοις ἠμύνατο αὐτόν, αὐτὸ τὸ ἔργον σημαίνει. ὁ μὲν γὰρ ἀκμαζούσῃ τῇ ῥώμῃ τῶν χειρῶν χρώμενος ἀπέκτεινεν· ὁ δὲ ἀδυνάτως τὸν κρείσσονα ἀμυνόμενος, οὐδὲ σημεῖον οὐδὲν ὧν ἠμύνατο ὑπολιπὼν ἀπέθανεν. Εἰ δὲ ταῖς χερσὶν ἀπέκτεινε καὶ οὐ σιδήρῳ, ὅσον αἱ χεῖρες οἰκειότεραι τοῦ σιδήρου τούτῳ εἰσί, τοσούτῳ μᾶλλον φονεύς ἐστιν. Ἐτόλμησε δὲ εἰπεῖν ὡς ὁ 4
ἄρξας τῆς πληγῆς καὶ μὴ διαφθείρας μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεύς ἐστι· τοῦτον γὰρ βουλευτὴν τοῦ θανάτου φησὶ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ πολὺ τἀναντία τούτων φημί. εἰ γὰρ αἱ χεῖρες ἃ διανοούμεθα ἑκάστῳ ἡμῶν ὑπουργοῦσιν, ὁ μὲν πατάξας καὶ μὴ ἀποκτείνας τῆς πληγῆς βουλευτὴς ἐγένετο, ὁ δὲ θανασίμως τύπτων τοῦ θανάτου· ἐκ γὰρ ὧν ἐκεῖνος διανοηθεὶς ἔδρασεν, ὁ ἀνὴρ τέθνηκεν. Ἔστι δὲ ἡ μὲν ἀτυχία τοῦ πατάξαντος, ἡ δὲ συμφορὰ τοῦ παθόντος. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ὧν ἔδρασεν ἐκεῖνος διαφθαρείς, οὐ τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ τῇ τοῦ πατάξαντος χρησάμενος ἀπέθανεν· ὁ δὲ μείζω ὧν ἤθελε πράξας, τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ ὃν οὐκ ἤθελεν ἀπέκτεινεν. Ὑπὸ δὲ τοῦ ἰατροῦ φάσκων αὐτὸν 5
ἀποθανεῖν, ⟨οὐ⟩ θαυμάζω ὅτι ὑφ' ἡμῶν τῶν συμβουλευσάντων ἐπιτρεφθῆναί φησιν αὐτὸν διαφθαρῆναι. καὶ γὰρ ἂν εἰ μὴ ἐπετρέψαμεν, ὑπ' ἀθεραπείας ἂν ἔφη

ὧν ἠμύνετο ὑπολείπων N; ὑπολιπὼν ὧν ἠμύνατο A. ἠμύνετο J., ὑπολείπων Mr.; in collocatione verborum uterque cum N facit. — οἰκειότεραι τοῦ σιδήρου NMr.: τοῦ σιδ. οἰκ. — εἰσί] ἐστί pr. A.

4. ἀπέθανεν] ἔπαθεν N.

5. ⟨οὐ⟩ θαυμάζω ὅτι ὑφ' Hi. coll. β 4: θ. ὅτι οὐχ ὑφ' (οὐχ om. pr. A). — ἐπιτρέψαμεν N pr. (corr.[2]). — ἀθεραπευσίας (R.) J.

διαφθαρῆναι αὐτόν. εἰ δέ τοι καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἀπέθανεν, ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὁ μὲν ἰατρὸς οὐ φονεὺς αὐτοῦ ἐστίν — ὁ γὰρ νόμος ἀπολύει αὐτόν, διὰ δὲ τὰς τούτου πληγὰς ἐπιτρεψάντων ἡμῶν αὐτῷ, πῶς ἂν ἄλλος τις ἢ ὁ βιασάμενος ἡμᾶς χρῆσθαι αὐτῷ φονεὺς εἴη ἄν;

6 Οὕτως δὲ φανερῶς ἐκ παντὸς τρόπου ἐλεγχόμενος
ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα, εἰς τοῦτο τόλμης καὶ ἀναιδείας
ἥκει, ὥστ᾽ οὐκ ἀρκοῦν αὐτῷ ἐστιν ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ
ἀσεβείας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, οἳ τὸ τούτου
28 μίασμα ἐπεξερχόμεθα, ἀθέμιστα καὶ | ἀνόσια δρᾶν φησί.
τούτῳ μὲν οὖν πρέπει καὶ ταῦτα καὶ ἔτι τούτων δει-
7 νότερα λέγειν, τοιαῦτα δεδρακότι· ἡμεῖς δὲ τόν ⟨τε⟩
θάνατον φανερὸν ἀποδεικνύντες, τήν τε πληγὴν ὁμο-
λογουμένην ἐξ ἧς ἀπέθανε, τόν τε νόμον εἰς τὸν
πατάξαντα τὸν φόνον ἀνάγοντα, ἀντὶ τοῦ παθόντος
ἐπισκήπτομεν ὑμῖν τῷ τούτου φόνῳ τὸ μήνιμα τῶν
ἀλιτηρίων ἀκεσαμένους πᾶσαν τὴν πόλιν καθαρὰν τοῦ
μιάσματος καταστῆσαι.

δ.

ΕΞ ΑΠΟΛΟΓΙΑΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΣ.

Ὁ μὲν ἀνήρ, οὐ καταγνοὺς αὐτὸς αὑτοῦ ἀλλὰ τὴν σπουδὴν τῶν κατηγόρων φοβηθείς, ὑπαπέστη· ἡμῖν δὲ τοῖς φίλοις ζῶντι ἢ ἀποθανόντι εὐσεβέστερον ἀμύνειν αὐτῷ. ἄριστα μὲν οὖν αὐτὸς ἂν ὑπὲρ αὑτοῦ ἀπελογεῖτο·

6. οὕτως A corr. Mr. Turr.: οὕτω Bk., οὗτος cet. — δὲ in ras. A. — ἐκ παντὸς τρ. ἐλεγχ. NMr.: ἐλεγχ. ἐκ π. τρ. — τούτων NABR: τούτου.

7. παθόντος] ἀποθανόντος N. contrarium accidit § 4. — subicit ἐκ κατηγορίας ὁ ὕστερος N, in quo sequitur spatium vacuum VII fere versuum capax.

ἐπεὶ δὲ τάδε ἀκινδυνότερα ἔδοξεν εἶναι, ἡμῖν, οἷς μέγιστον ἂν πένθος γένοιτο στερηθεῖσιν αὐτοῦ, ἀπολογητέον.

Δοκεῖ δέ μοι περὶ τὸν ἄρξαντα τῆς πληγῆς τὸ 2
ἀδίκημα εἶναι. ὁ μὲν οὖν διώκων οὐκ εἰκόσι τεκμηρίοις χρώμενος τοῦτον τὸν ἄρξαντά φησιν εἶναι. εἰ μὲν γὰρ ὥσπερ βλέπειν μὲν τοῖν ὀφθαλμοῖν ἀκούειν δὲ τοῖς ὠσίν, οὕτω κατὰ φύσιν ἦν ὑβρίζειν μὲν τοὺς νέους σωφρονεῖν δὲ τοὺς γέροντας, οὐδὲν ἂν τῆς ὑμετέρας κρίσεως ἔδει· αὐτὴ γὰρ ἡ ἡλικία τῶν νέων κατέκρινε· νῦν δὲ πολλοὶ μὲν νέοι σωφρονοῦντες πολλοὶ δὲ πρεσβῦται παροινοῦντες οὐδὲν μᾶλλον τῷ διώκοντι ἢ τῷ
φεύγοντι τεκμήριον γίγνονται. κοινοῦ δὲ τοῦ τεκμηρίου 3
ἡμῖν ὄντος ⟨καὶ⟩ τούτῳ, τῷ παντὶ προέχομεν· οἱ γὰρ μάρτυρες τοῦτόν φασιν ἄρξαι τῆς πληγῆς. ἄρξαντος δὲ τούτου, καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ⟨τῶν⟩ κατηγορουμένων ἀπολύεται τῆς αἰτίας. εἴ τε γὰρ ὁ πατάξας, διὰ τὴν πληγὴν βιασάμενος ὑμᾶς ἐπιτρεφθῆναι ἰατρῷ, μᾶλλον τοῦ ἀποκτείναντος φονεύς ἐστιν, ὁ ἄρξας τῆς

δ. 1. ἀκινδυνότερα Mr. S., ἀκινδυνοτέρα N, ἀκινδυνο^τερ A, ἀκινδυνότερον v. — εἶναι, ἡμῖν Hi.: ἡμῖν εἶναι (praeivit R. in vers. lat., cuius rei admonet P.).

2. post οὖν II vel III litt. erasae A. — μὲν post βλέπειν om. N. — τοῖν ὀφθαλμοῖν NW.: τοῖς ὀφθαλμοῖς. — οὕτω ⟨καὶ⟩ ci. R. — num αὐτὴ γὰρ ἄν? οὐδὲν τῆς — γὰρ ἂν ci. Geb. — τῶν νέων N et pr. A (corr.[2]) Mr.: τὸν νέον. — γίνονται NAB Bk. (ci. Steph.): γίνεται.

3. τούτῳ] τούτου ci. S., οὕτω W.; ἐκείνου ante τοῦ add. Pahle; ἡμῖν del. J. Ipse καὶ addere malui. — ἁπάντων ⟨τῶν⟩ Bk. in Add. Mr.; κατηγ. ἀπ. ci. J.; κατηγορημένων Fuhr. — εἴ τε γὰρ] εἰ γὰρ ci. R.; idem ἐπιτρέψαι pro ἐπιτρεφθῆναι (χρῆσθαι, aut add. συμβουλεῦσαι post βιασ. ci. K.). Sed ὑμᾶς etiam mortuum complectitur. — μᾶλλον τοῦ ἀποκτ. post φονεύς ἐστιν transp. K.

πληγῆς φονεὺς γίγνεται. οὗτος γὰρ ἠνάγκασε τόν τε
ἀμυνόμενον ἀντιτύπτειν τόν τε πληγέντα ἐπὶ τὸν
ἰατρὸν ἐλθεῖν. ἀνόσια γὰρ ⟨ἂν⟩ ὁ διωκόμενος πάθοι,
εἰ μήτε ἀποκτείνας ὑπὲρ τοῦ ἀποκτείναντος μήτε ἄρξας
4 ὑπὲρ τοῦ ἄρξαντος φονεὺς ἔσται. Ἔστι δὲ οὐδὲ ὁ
ἐπιβουλεύσας οὐδὲν μᾶλλον ὁ διωκόμενος τοῦ διώ-
κοντος. εἰ ⟨μὲν⟩ γὰρ ὁ μὲν ἄρξας τῆς πληγῆς τύπτειν
καὶ μὴ ἀποκτείνειν διενοήθη, ὁ δὲ ἀμυνόμενος ἀπο-
κτεῖναι, οὗτος ἂν ὁ ἐπιβουλεύσας εἴη. νῦν δὲ καὶ ὁ
ἀμυνόμενος τύπτειν καὶ οὐκ ἀποκτεῖναι διανοηθεὶς
5 ἥμαρτεν, εἰς ἃ οὐκ ἠβούλετο πατάξας. τῆς μὲν οὖν
πληγῆς βουλευτὴς ἐγένετο, τὸν δὲ θάνατον πῶς ἂν
ἐπεβούλευσεν, ὅς γε ἀκουσίως ἐπάταξεν; Οἰκεῖον δὲ
καὶ τὸ ἁμάρτημα τῷ ἄρξαντι μᾶλλον ἢ τῷ ἀμυνο-
μένῳ ἐστίν. ὁ μὲν γὰρ ἃ ἔπασχεν ἀντιδρᾶν ζητῶν, ὑπ'
ἐκείνου βιαζόμενος ἐξήμαρτεν· ὁ δὲ διὰ τὴν ἑαυτοῦ
ἀκολασίαν πάντα δρῶν καὶ πάσχων, καὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ
τῆς ἐκείνου ἁμαρτίας ⟨αἴτιος ὢν⟩ δίκαιος φονεὺς εἶναί
6 ἐστιν. Ὡς δὲ οὐδὲ κρεισσόνως ἀλλὰ πολὺ ὑποδεεστέρως
ὧν ἔπασχεν ἠμύνετο, διδάξω. ὁ μὲν ὑβρίζων καὶ παρ-

ἀνόσ. γὰρ] ἀ. δ' J. — ἂν add. Turr. — ὁ ex coni. R. Mr.: ὅ γε A corr. (corr.[2] sec. Sigg.) et ci. R.; ὅτε A pr. B; ὅ,τε N; ὅδε v. — ἄρξας ὑπὲρ] ἄρξας ὑπὸ NA pr. (corr.[2]).

4. ἢ post μᾶλλον inser. NA pr. — ἀποκτείνειν] ἀποκτεῖναι ci. J. — ἠβούλετο NMr.: ἐβούλετο.

5. ὅς γε S. Turr.: ὅν γε (ᾧ γε ἀκ. ἐπάτ. vel ὅν γε ἀκ. ἔπραξεν Sch.). num post ἀκουσ. excidit θανασίμως? cf. γ 4. — καὶ post οἰκ. δὲ add. NMr. — ἑαυτοῦ ἀκολ. N: αὑτοῦ ἀκ. — καὶ τῆς ἑαυτοῦ om. NJ. — αἴτιος ὢν add. Mr. (αἴτιος add. St., αἴτ. γενόμενος J. coll. γ 2, 8 γ 10). — δικαιότερος MZ v. ante Bk. (ipse ed. I).

6. κρεισσόνως R. Bk.: κρεῖσσον ὢν NA pr., κρείσσων ὢν A corr.[2] rell. — ὑποδεεστέρως R. Bk.: ὑποδεέστερος. — ὁ μὲν ⟨γὰρ⟩ auctore R. Mr.

οινῶν πάντ' ἔδρα καὶ οὐδὲν ἠμύνατο· ὁ δὲ μὴ πάσχειν
ἀλλ' ἀπωθεῖσθαι ζητῶν, ἅ τε ἔπασχεν ἀκουσίως ἔπασχεν,
ἅ τ' ἔδρασε τὰ παθήματα βουλόμενος διαφυγεῖν ἐλασ-
σόνως ἢ κατ' ἀξίαν τὸν ἄρξαντα ἠμύνετο, καὶ οὐκ ἔδρα.
Εἰ δὲ κρείσσων ὢν τὰς χεῖρας κρεισσόνως ἠμύνετο ἢ 7
ἔπασχεν, οὐδ' οὕτω δίκαιος ὑφ' ὑμῶν καταλαμβάνεσθαί
ἐστι. τῷ μὲν γὰρ ἄρξαντι πανταχοῦ μεγάλα ἐπιτίμια
ἐπίκειται, τῷ δὲ ἀμυνομένῳ οὐδαμοῦ οὐδὲν ἐπιτίμιον
γέγραπται. Πρὸς δὲ τὸ μήτε δικαίως μήτε ἀδίκως ἀπο- 8
κτείνειν ἀποκέκριται· οὐ γὰρ ὑπὸ τῶν πληγῶν ἀλλ'
ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ὁ ἀνὴρ ἀπέθανεν, ὡς οἱ μάρτυρες
μαρτυροῦσιν. Ἔστι δὲ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος καὶ οὐ
τοῦ ἀμυνομένου. ὁ μὲν γὰρ ἀκουσίως πάντα δράσας
καὶ παθὼν ἀλλοτρίᾳ τύχῃ κέχρηται· ὁ δὲ ἑκουσίως
πάντα δράσας, ἐκ | τῶν αὑτοῦ ἔργων τὴν τύχην προσ-
αγαγόμενος, τῇ αὑτοῦ ἀτυχίᾳ ἥμαρτεν.

Ὡς μὲν οὖν οὐδενὶ ἔνοχος τῶν κατηγορημένων ὁ 9
διωκόμενός ἐστιν, ἀποδέδεικται. εἰ δέ τις κοινὴν μὲν
τὴν πρᾶξιν κοινὴν δὲ τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν ἡγούμενος
εἶναι μηδὲν ἀπολύσιμον μᾶλλον ἢ καταλήψιμον ἐκ τῶν
λεγομένων γιγνώσκει αὐτὸν ὄντα, καὶ οὕτως ἀπολύειν

οὐδὲν ἠμύνετο S. — ἑκουσίως A pr. — ἔδρασε] ἔδρα ci. J.
7. εἰ δὲ] οὐδὲ A pr. — ἐπιτίμιον] cf. Poll. VIII, 21.
8. vv. πρὸς δὲ — μαρτυροῦσιν del. J. — μήτε δικ. auct. R. Bk.: μὴ δικαίως. — ὁ μὲν γὰρ] γὰρ om. pr. A? — προσαγαγόμενος scr.: προσαγόμενος e coni. R. Turr., προαγόμενος v. — ἥμαρτεν] διέφθαρται ci. J. coll. β 6, γ 4.
9. οὖν om. N. — οὕτως] οὐ τοῦ N A pr. (corr.[2]). — post ἀπολύειν μᾶλλον vv. ἢ καταλήψιμον — ἀπολύειν μᾶλλον iteraverat N pr., ἢ καταλήψ. — αὐτὸν ὄντα iterav. A pr. corr.[1] (sed ibi pro καταλήψιμον ἐκ τῶν λεγομέν primo fuerat καταλαμβάνειν δίκαιόν ἐστι).

μᾶλλον ἢ καταλαμβάνειν δίκαιός ἐστι. τόν τε γὰρ διώκοντα οὐ δίκαιον καταλαμβάνειν, μὴ σαφῶς διδάξαντα ὅ,τι ἀδικεῖται· τόν τε φεύγοντα ἀνόσιον ἁλῶναι, μὴ
10 φανερῶς ἐλεγχθέντα ἃ ἐπικαλεῖται. οὑτωσὶ δὲ ἐκ παντὸς τρόπου τῶν ἐγκλημάτων ἀπολυομένου τοῦ ἀνδρός, ἡμεῖς ὁσιώτερον ὑμῖν ἐπισκήπτομεν ὑπὲρ αὐτοῦ, μὴ τὸν φονέα ζητοῦντας κολάζειν τὸν καθαρὸν ἀποκτείνειν. ὅ τε γὰρ ἀποκτείνας τούτου ἀποθανόντος οὐδὲν ἧσσον τοῖς αἰτίοις προστρόπαιος ἔσται, οὗτός τε ἀνοσίως διαφθαρεὶς διπλάσιον καθίστησι τὸ μήνιμα τῶν ἀλιτηρίων τοῖς ἀποκτείνασιν αὐτόν.
11 ταῦτα οὖν δεδιότες τὸν μὲν καθαρὸν ὑμέτερον ἡγεῖσθε εἶναι ἀπολύειν τῆς αἰτίας, τὸν δὲ μιαρὸν τῷ χρόνῳ ἀποδόντες φῆναι τοῖς ἔγγιστα τιμωρεῖσθαι ὑπολείπετε· οὕτω γὰρ ἂν δικαιότατα καὶ ὁσιώτατα πράξαιτ' ἄν.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἕλος τις Μιτυληναῖος ἀνὴρ ἐξ Ἀθηνῶν κατὰ ταὐτὸν ἀνήγετο Ἡρῴδῃ εἰς τὴν Αἶνον· ὡς δὲ πλέοντες ἐγένοντο ἐν

δίκαιός NMr.: δίκαιόν. — ὅ,τι scr.: ὅτι.

10. οὑτωσὶ δὲ] δὲ in ras. A. — ὑπὲρ] περὶ A pr. — ἀποκτείνειν Bk. A pr.: ζητεῖν ἀπ. NA corr.[1] rell. — ἀποκτείνας corruptum est; ἀποθανὼν Emp. W., deletis quae sequuntur verbis τοῦ ἀποθ., pro quibus τούτου ἀποθ. restit. S. Turr. Num παθὼν τούτου ἀποθ.? ἀποθανὼν τούτου καταληφθέντος οὐδ. ἧσσον τοῖς ἀναγκαίοις ci. J. — ἔσται K.: ἐστιν. idem et καταστήσει; sed cf. 3 γ 11: ἔσεσθε — καθίστασθε. — μήνιμα Br. coll. β 8; γ 7: μίασμα.

11. τὸν μὲν] τὸ μὲν N. — ἡγεῖσθαι NA pr. (corr.[2]). — ἔγγυστα A pr., ἄγχιστα ci. Mr., sicut 2 α 6. — ὑπολίπετε A pr. — γὰρ ἂν NMr.: γάρ. — subicit N: τέλος τῶν τετραλογιῶν.

Or. V. ΗΡΩΙΔΟΥ scribendum esse J. vidit: ΗΡΩΔΟΥ. — inscr. loco ὑπόθεσις τοῦ ἡρώδου φόνου NA.

τῇ Μηθύμνῃ τῆς Λέσβου, ἐπειδὴ ἀστέγαστον ἦν τὸ πλοῖον, εὑρόντες ἕτερον ἐστεγασμένον μετέβησαν. εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν αὐτῷ ἐξῆλθε περὶ τὴν ἑσπέραν ὁ Ἡρῴδης καὶ οὐκέτι εἰσῆλθεν. ἐπανελθόντος οὖν αὐτοῦ τοῦ Ἕλου μόνου, οἱ συγγενεῖς τοῦ τελευτήσαντος ἐγράψαντο μὲν τὸν Ἕλον ὡς κακοῦργον, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ ἀγωνιζόμενοι εἶπον, ὅτι καὶ ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὁ δὲ τὸ μὲν τῆς κακουργίας ἔγκλημα ἀπολύεται παραγραφικῶς, λέγων κακούργους εἶναι τοὺς κλέπτας καὶ λωποδύτας, ὧν οὐδὲν ἀπέδειξάν με ποιήσαντα· μεταβαίνει δ' ἐπὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ φόνου ἀπολογίαν, καὶ στοχαστικῶς ἀγωνίζεται. τὰ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἄχρι τέλους κοινά.

Ἐβουλόμην μὲν ὦ ἄνδρες τὴν δύναμιν τοῦ λέγειν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων ἐξ ἴσου μοι καθεστάναι τῇ τε συμφορᾷ καὶ τοῖς κακοῖς τοῖς γεγενημένοις· νῦν δὲ τοῦ μὲν πεπείραμαι πέρα τοῦ προσήκοντος, τοῦ δὲ ἐνδεής εἰμι μᾶλλον τοῦ συμφέροντος. οὗ μὲν γάρ με ἔδει κακοπαθεῖν τῷ σώματι μετὰ τῆς 2
αἰτίας τῆς οὐ προσηκούσης, ἐνταυθοῖ οὐδέν με ὠφέλησεν ἡ ἐμπειρία· οὗ δέ με δεῖ σωθῆναι μετὰ τῆς ἀληθείας εἰπόντα τὰ γενόμενα, ἐν τούτῳ με βλάπτει ἡ τοῦ λέγειν ἀδυναμία. πολλοὶ μὲν γὰρ ἤδη τῶν οὐ δυναμένων 3
λέγειν ἄπιστοι γενόμενοι τοῖς ἀληθέσιν, αὐτοῖς τούτοις

Ἕλος nomen e vitiosa lectione ἕλος σωθεὶς § 19 fluxisse viderunt Turr. — λωποδίτας N. — ipsi or. praemittit N ἀντιφῶντος ὑπὲρ τοῦ ἡρώδου φόνου.

1. καθιστάναι BMZ et v. ante R. — τοῦ προσήκοντος πέρα pr. A.

2. ἐνταῦθα L. Dindorfius. — ἐμπειρία] ἀπειρία ci. S. — vv. μετὰ τῆς ἀληθ. bis ponit pr. N. — τοῦ λέγειν] τοῦ λέγοντος A pr. — ἀδυνασία S. J. coll. B. A. p. 345, 26: ἀδυνασία ὡς Ἀντιφῶν καὶ Θουκυδίδης.

3. μὲν γὰρ NMr.: γάρ. — τοῖς ἀληθέσιν] τῷ ἀληθεύειν Taylor J.

ἀπώλοντο, οὐ δυνάμενοι δηλῶσαι αὐτά· πολλοὶ δὲ τῶν
λέγειν ⟨δυναμένων⟩ πιστοὶ γενόμενοι τῷ ψεύδεσθαι,
τούτῳ ἐσώθησαν, διότι ⟨εὖ⟩ ἐψεύσαντο. ἀνάγκη οὖν,
ὅταν τις ἄπειρος ᾖ τοῦ ἀγωνίζεσθαι, ἐπὶ τοῖς τῶν κατ-
ηγόρων λόγοις εἶναι μᾶλλον ἢ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις
4 καὶ τῇ ἀληθείᾳ τῶν πραγμάτων. ἐγὼ οὖν ὦ ἄνδρες
αἰτήσομαι ὑμᾶς, οὐχ ἅπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἀγωνιζομένων
ἀκροᾶσθαι σφῶν αὐτῶν αἰτοῦνται, σφίσι μὲν αὐτοῖς
ἀπιστοῦντες, ὑμῶν δὲ προκατεγνωκότες ἄδικόν τι —
εἰκὸς γὰρ ἐν ἀνδράσι γε ἀγαθοῖς καὶ ἄνευ τῆς αἰτήσεως
τὴν ἀκρόασιν ὑπάρχειν τοῖς φεύγουσιν, οὗπερ καὶ οἱ
5 διώκοντες ἔτυχον ἄνευ αἰτήσεως —· τάδε ⟨δὲ⟩ δέομαι
ὑμῶν, τοῦτο μὲν ἐάν τι τῇ γλώσσῃ ἁμάρτω, συγ-
γνώμην ἔχειν μοι, καὶ ἡγεῖσθαι ἀπειρίᾳ αὐτὸ μᾶλλον
ἢ ἀδικίᾳ ἡμαρτῆσθαι, τοῦτο δὲ ἐάν τι ὀρθῶς εἴπω,
ἀληθείᾳ μᾶλλον ἢ δεινότητι ⟨εὖ⟩ εἰρῆσθαι. οὐ γὰρ
δίκαιον οὔτ' ἔργῳ ἁμαρτόντα διὰ ῥήματα σωθῆναι, |
οὔτ' ἔργῳ ὀρθῶς πράξαντα διὰ ῥήματα ἀπολέσθαι· τὸ

αὐτῷ τούτῳ D. J. — οὐ δυν. δηλ. αὐτά et διότι ἐψεύσαντο del. D. J.; ego nunc εὖ addidi. — δυναμένων om. NA pr. (add. m. 2). τῶν ⟨δυναμένων⟩ λέγειν J., τῶν λ. ἐπισταμένων vel τῶν ⟨δεινῶν⟩ λ. Fuhr. — ⟨αὐτῷ⟩ τούτῳ Bait.

4. post αἰτήσομαι add. δὲ NA pr. J. (qui — signum post ἄνδρες ponit). Aliquando conieci αἰτ. τάδε; nunc variam olim lectionem fuisse puto ἐγὼ δὲ (sicut est Andoc. 1, 1) pro ἐγὼ οὖν. — ἀπιστ.] πιστεύοντες S.

5. δὲ post τάδε om. NA (add. m. 2). — γλώσῃ A pr. (corr[2].). — συγγν. ἔχειν μοι ante τοῦτο μὲν exstat in codd.; transp. Bait. (post τοῦτο μὲν transp. R.). — αὐτὸ μᾶλλον ἢ NMr.: μᾶλλον αὐτὸ ἤ. — εὖ inser. Hi. — οὐ γὰρ δίκ. κτέ.] cf. Stob. flor. 46, 65, qui pro διὰ ῥήμ. σωθῆναι habet ῥήματι σωθ., pro διὰ ῥήμ. ἀπολέσθαι autem διὰ ῥῆμα ἀπολ. Quae lectiones haud scio an praeferendae sint. — ἀπολεῖσθαι N et pr. A (corr.[3]).

μὲν γὰρ ῥῆμα τῆς γλώσσης ἁμάρτημά ἐστι, τὸ δὲ ἔργον
τῆς γνώμης. ἀνάγκη δὲ κινδυνεύοντα περὶ αὑτῷ καί 6
πού τι καὶ ἐξαμαρτεῖν. οὐ γὰρ μόνον τῶν λεγομένων
ἀνάγκη ἐνθυμεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐσομένων· ἅπαντα
γὰρ τὰ ἐν ἀδήλῳ ἔτ' ὄντα ἐπὶ τῇ τύχῃ μᾶλλον ἀνάκειται
ἢ τῇ προνοίᾳ. ταῦτ' οὖν ἔκπληξιν πολλὴν παρέχειν
ἀνάγκη ἐστὶ τῷ κινδυνεύοντι. ὁρῶ γὰρ ἔγωγε καὶ τοὺς 7
πάνυ ἐμπείρους τοῦ ἀγωνίζεσθαι πολλῷ χεῖρον ἑαυτῶν
λέγοντας, ὅταν ἔν τινι κινδύνῳ ὦσιν· ὅταν δ' ἄνευ
κινδύνων τι διαπράσσωνται, μᾶλλον ὀρθουμένους. ἡ
μὲν οὖν αἴτησις ὦ ἄνδρες καὶ νομίμως καὶ ὁσίως ἔχουσα,
καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ δικαίῳ οὐχ ἧσσον ἢ ἐν τῷ ἐμῷ· περὶ
δὲ τῶν κατηγορημένων ἀπολογήσομαι καθ' ἕκαστον.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς παρανομώτατα καὶ βιαιότατα 8
εἰς τόνδε τὸν ἀγῶνα καθέστηκα, τοῦτο ὑμᾶς διδάξω,
οὐ τῷ φεύγειν ἂν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπεὶ κἂν
ἀνωμότοις ὑμῖν καὶ μὴ κατὰ νόμον μηδένα ἐπιτρέψαιμι
περὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐμοῦ διαψηφίσασθαι, ἕνεκά γε
τοῦ πιστεύειν ἐμοί τε μηδὲν ἐξημαρτῆσθαι εἰς τόδε τὸ
πρᾶγμα καὶ ὑμᾶς γνώσεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ' ἵνα ᾖ τε-
κμήρια ὑμῖν καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων τῶν εἰς ἐμὲ ἡ
τούτων βιαιότης καὶ παρανομία. πρῶτον μὲν γὰρ κα-

γλώσσης] γνώσσης A pr. (corr.[2]). — ῥῆμα et ἔργον del. Weil., ἁμάρτημα del. Hug. J.

6. περὶ αὑτοῦ (quod in mentem venit R.) scr. ed. I; cf. § 62; 2 α 4; δ 5; 6, 1 (Mr.). contra Mr. ante καί που intercidisse ἐκπληχθῆναι vel simile quid ci., J. ante περὶ αὑτῷ lacunae signa ponit, intercidisse ratus ὀρρωδεῖν vel aliud verbum timendi.

7. διαπράσσονται N et A pr. — ὀρθωμένους A pr. (corr.[2]).

8. τεκμήριον ci. R.; Thuc. VI, 28 conf. J. — ὑμῖν] ἐμοὶ A pr. — τῶν εἰς S. Turr.: καὶ τῶν εἰς.

9. πρῶτον μὲν γὰρ] ad haec in mg. τὸ παραγραφικόν N.

κοῦργος ἐνδεδειγμένος φόνου δίκην φεύγω, ὃ οὐδεὶς πώποτ' ἔπαθε τῶν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. καὶ ὡς μὲν οὐ κακοῦργός εἰμι οὐδ' ἔνοχος τῷ τῶν κακούργων νόμῳ, αὐτοὶ οὗτοι τούτου γε μάρτυρες γεγένηνται. περὶ γὰρ τῶν κλεπτῶν καὶ λωποδυτῶν ὁ νόμος κεῖται, ὧν οὐδὲν ἐμοὶ προσὸν ἀπέδειξαν. οὕτως εἴς γε ταύτην τὴν ἀπαγωγὴν νομιμωτάτην καὶ δικαιοτάτην πεποιήκασιν ὑμῖν
10 τὴν ἀποψήφισίν μου. φασὶ δὲ αὐτό γε ⟨τὸ⟩ ἀποκτείνειν μέγα κακούργημα εἶναι, καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ μέγιστόν γε, καὶ τὸ ἱεροσυλεῖν καὶ τὸ προδιδόναι τὴν πόλιν· ἀλλὰ χωρὶς περὶ αὐτῶν ἑκάστου οἱ νόμοι κεῖνται. ἐμοὶ δὲ πρῶτον μέν, οὗ τοῖς ἄλλοις εἴργεσθαι προαγορεύουσι τοῖς τοῦ φόνου φεύγουσι τὰς δίκας, ἐνταυθοῖ πεποιήκασι τὴν κρίσιν ἐν τῇ ἀγορᾷ· ἔπειτα τίμησίν μοι ἐποίησαν, ἀνταποθανεῖν τοῦ νόμου κειμένου τὸν ἀποκτείναντα, οὐ τοῦ ἐμοὶ συμφέροντος ἕνεκα, ἀλλὰ τοῦ σφίσιν αὐτοῖς λυσιτελοῦντος, καὶ ἐνταῦθα ἔλασσον ἔνειμαν τῷ τεθνηκότι τῶν ἐν τῷ νόμῳ κειμένων· οὗ δ'
11 ἕνεκα, γνώσεσθε προϊόντος τοῦ λόγου. ἔπειτα δέ, ὃ

τούτου γε NMr.: τούτου. — ἐμοὶ] μοι Mr. (οὐδ' ἓν ἐμοὶ W.). — εἴς γε] εἴς τε A pr. (corr.²?).

10. αὐτό γε τὸ ἀπ. Schoem.: αὖ τό τε ἀ. codd., αὐτό τε τὸ ἀ. Ald., αὖ τό γε ἀ. S., αὐτὸ τὸ ἀπ. J., quod fort. praestat. — μέγα Ald.: με codd. — ὁμολογῶ. ⟨καίτοι⟩ μέγ. γε καὶ ci. J.; ὥσπερ post μέγ. γε addidi ed. I („sicuti sacrilegium" R. in vers. lat.). — πρῶτον] πρὸς A pr. — ἐνταυθὶ Ald. — κρίσιν in ras. A („pr. ἀγορὰν?" J.). — ἀνταπ. τοῦ νόμου κειμ. τὸν ἀποκτ. N et pr. A Mr.: τοῦ νόμ. κειμ. τ. ἀπ. ἀντ. A corr.² rell. — ἔνειμαν ἂν N, ἂν, ἔνειμαν ἂν pr. A, „in quo m. 1 ni fallor prius ἂν, erasit et invita spiritum vocis sequ. sustulit. hunc restituit m. 2, quae etiam alterum ἂν delevisse putanda est" (J.). ἐλάσσονα ἔν. αὐτῷ τῷ τεθν. aliquando conieci, ἔνειμαν αὐτοὶ W. — κειμένων del. ci. J.

πάντας οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι, ἅπαντα τὰ δικαστήρια ἐν ὑπαίθρῳ δικάζει τὰς δίκας τοῦ φόνου, οὐδενὸς ἄλλου ἕνεκα ἢ ἵνα τοῦτο μὲν οἱ δικασταὶ μὴ ἴωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τοῖς μὴ καθαροῖς τὰς χεῖρας, τοῦτο δὲ ὁ διώκων τὴν δίκην τοῦ φόνου ἵνα μὴ ὁμωρόφιος γίγνηται τῷ αὐθέντῃ. σὺ δὲ τοῦτο μὲν παρελθὼν τοῦτον τὸν νόμον τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις πεποίηκας· τοῦτο δὲ δέον σε διομόσασθαι ὅρκον τὸν μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον, ἐξώλειαν σαυτῷ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ τῇ σῇ ἐπαρώμενον, ἦ μὴν μὴ ἄλλα κατηγορήσειν ἐμοῦ ἢ εἰς αὐτὸν τὸν φόνον, ὡς ἔκτεινα, ἐν ᾧ οὔτ᾽ ἂν κακὰ πολλὰ εἰργασμένος ἡλισκόμην ἄλλῳ ἢ αὐτῷ τῷ πράγματι, οὔτ᾽ ἂν πολλὰ ἀγαθὰ εἰργασμένος τούτοις ἂν ἐσῳζόμην τοῖς
ἀγαθοῖς· ἃ σὺ παρελθών, αὐτὸς σεαυτῷ νόμους ἐξ- 1
ευρών, ἀνώμοτος μὲν αὐτὸς ἐμοῦ κατηγορεῖς, ἀνώμοτοι δὲ οἱ μάρτυρες καταμαρτυροῦσι, δέον αὐτοὺς τὸν αὐτὸν ὅρκον σοὶ διομοσαμένους καὶ ἁπτομένους τῶν σφαγίων καταμαρτυρεῖν ἐμοῦ. ἔπειτα κελεύεις τοὺς δικαστὰς ἀνωμότοις πιστεύσαντας τοῖς μαρτυροῦσι φόνου δίκην καταγνῶναι, οὓς σὺ αὐτὸς ἀπίστους κατέστησας παρελθὼν τοὺς κειμένους νόμους, καὶ ἡγῇ χρῆναι αὐτοῖς τὴν σὴν παρανομίαν κρείσσω γενέσθαι αὐτῶν τῶν νόμων.
Λέγεις δὲ ὡς οὐκ ἂν παρέμεινα εἰ ἐλελύμην, ἀλλ᾽ 1

11. *ἰσχυρώτατον* N pr. (corr.[2]). — *ἐξωλίαν* N pr. A pr. (uterque corr.[2]). — *σαυτῷ* NJ.: *αὐτῷ* (*αὑτῷ* Mr.). — *οἰκεία* N pr. (corr.[2]). — *ἐν ᾧ*] *ἐγὼ* N corr.[2]. — *κακὰ*] *κάτα* A pr. (corr.[2]), . . . *α* N pr., *οὖν* corr.[2]. — *οὔτ᾽ αὖ πολλὰ* susp. R.; sed cf. Gebauer. Lys. p. 312.

12. *σὺ παρελθὼν*] *συμπαρελθὼν* N. — *εὑρών* N. — *ἀνομότοις* pr. A (corr.[2]) — *ἡγεῖ* (*ἡγῇ*) Dryander (diss. Hal. 1838 thes. 8) et P. R. Müller: *ἤ γε* N, *εἴ γε* ABZ (*οἴει* Schoem. Fr., *οἴει γε* S.).

ᾠχόμην ἂν ἀπιών, ὡσπερεὶ ἄκοντά με ἀναγκάσας εἰσ-
ελθεῖν εἰς τὴν γῆν ταύτην. καίτοι ἐμοὶ εἰ μηδὲν
13 διέφερε στέρεσθαι τῆσδε τῆς πόλεως, ἴσον ἦν | μοι καὶ
προσκληθέντι μὴ ἐλθεῖν, ἀλλ' ἐρήμην ὀφλεῖν εἶναι τὴν
δίκην, τοῦτο δ' ἀπολογησαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι
ἐξελθεῖν· ἅπασι γὰρ τοῦτο κοινόν ἐστι. σὺ δέ, ὃ τοῖς
ἄλλοις Ἕλλησι κοινόν ἐστιν, ἰδίᾳ ζητεῖς με μόνον ἀπο-
14 στερεῖν, αὐτὸς σαυτῷ νόμον θέμενος. καίτοι τούς γε
νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων, πάντας ἂν οἶμαι
ὁμολογῆσαι κάλλιστα νόμων ἁπάντων κεῖσθαι καὶ ὁσιώ-
τατα. ὑπάρχει μέν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν
τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν,
ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ
γὰρ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδιδά-
σκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστε οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν τοῦ
κατηγόρου λόγων τοὺς νόμους καταμανθάνειν, εἰ καλῶς
ὑμῖν κεῖνται ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τῶν κατ-
ηγόρων λόγους, εἰ ὀρθῶς καὶ νομίμως ὑμᾶς διδάσκουσι
15 τὸ πρᾶγμα ἢ οὔ. Οὕτως οἵ γε νόμοι κάλλιστα κεῖνται
οἱ περὶ φόνου, οὓς οὐδεὶς πώποτε ἐτόλμησε κινῆσαι·
σὺ δὲ μόνος δὴ τετόλμηκας γενέσθαι νομοθέτης ἐπὶ τὰ

13. Totam § post § 18 transp. P. Foerster (ap. S.) J. — ἂν ἀπιών] ἀνάπτων N et pr. A sec. J. (corr.[2]), ἀναπιων A pr. sec. Sigg. — ἐμοί, εἰ cum Bernhardyo Mr. — μοι] οἶμαι W. — εἶναι post ὀφλ. inserui ex A (ubi punctis a m. 1 notatum est): „aequum erat licere mihi". — τὴν δίκην om. N Schoem. Fr. J. — ἐξεῖναι del. D., ἐξῆν ci. R. Fr., ἐξείη ἂν S. — σὺ δὲ ὃ κτἑ.] si contuleris § 17 extr. ὥστε καὶ οὗτος κτἑ., videas perperam hanc § post 18 transponi. — με] ἐμὲ Bk.

14. Hanc § praeter primum verbum del. S., tamquam illatam ex or. VI § 2; del. etiam οὕτως § 15 init. — ὑμᾶς] ἡμᾶς N. — τῶν κατηγόρων pr. A S.: τοῦ κατηγόρου. — διδάσκουσι ci. R.: διδάξουσι A v., διδάξει N (διδάσκει W. J.).

πονηρότερα, καὶ ταῦτα παρελθὼν ζητεῖς με ἀδίκως ἀπολέσαι. ἃ δὲ σὺ παρανομεῖς, αὐτὰ ταῦτά μοι μέγιστα μαρτύριά ἐστιν· εὖ γὰρ ᾔδεις ὅτι οὐδεὶς ἂν ἦν σοι ὃς ἐκεῖνον τὸν ὅρκον διομοσάμενος ἐμοῦ κατεμαρτύρησεν.
Ἔπειτα δὲ οὐχ ὡς πιστεύων τῷ πράγματι ἀναμφισβη- 1
τήτως ἕνα τὸν ἀγῶνα περὶ τοῦ πράγματος ἐποιήσω, ἀλλὰ ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον ὑπελίπου ὡς καὶ τοῖσδε τοῖς δικασταῖς ἀπιστήσων. ὥστε μηδέν μοι ἐνθάδε [μηδὲ] πλέον εἶναι μηδ' ἀποφυγόντι, ἀλλ' ἐξεῖναί σοι λέγειν ὅτι κακοῦργος ἀπέφυγον, ἀλλ' οὐ τοῦ φόνου τὴν δίκην· ἑλὼν δ' αὖ ἀξιώσεις με ἀποκτεῖναι ὡς τοῦ φόνου τὴν δίκην ὠφληκότα. καίτοι πῶς ἂν εἴη τούτων δεινότερα μηχανήματα, εἰ ὑμῖν μὲν ἅπαξ τουτουσὶ πείσασι κατείργασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ' ἅπαξ ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς
κίνδυνος ὑπολείπεται; Ἔτι δὲ μάλ' ἐδέθην ὦ ἄνδρες 1
παρανομώτατα ἁπάντων ἀνθρώπων. ἐθέλοντος γάρ μου ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστάναι κατὰ τὸν νόμον, οὕτως οὗτοι διεπράξαντο ὥστε τοῦτο μὴ ἐγγενέσθαι μοι ποιῆσαι. τῶν δὲ ἄλλων ξένων ὅστις πώποτε ἠθέλησε καταστῆσαι ἐγγυητάς, οὐδεὶς πώποτε ἐδέθη. καίτοι οἱ

15. πονηρότερα N Schoem. J.: πονηρότατα. — καὶ ταῦτα] offendit R. — μεγίστη N corr.², μαρτυρία N. — ᾔδησθ' J.

16. περὶ τοῦ ⟨αὐτοῦ⟩ πρ. susp. R. — ὑπελείπου N et pr. A. — τοῖσδε τοῖς P.: τοῖς τότε (ὡς κἂν τοῖς τότε δικ. ἀμφισβητήσων S., perperam, nam opponuntur inter se ὡς πιστεύων — ὡς ἀπιστήσων). — ἀπιστῶν P. — μηδὲ post ἐνθάδε del. R. J. (ὥ. μηδὲ πλέον μοι ἐ. μηδέν εἶναι c. Mr. Schoem.). — κακουργίας ci. R. — αὖ Bk.: ἄν. — ἀξιώσης N et pr. A (corr.²). ἂν ἀξιώσαις ci. S. (post G. Hermannum de ἄν partic. p. 185). — ἀπολείπεται N, pr. A, BZ.

17. καθεστάναι A pr. sec. J. et me (καθιστάναι sec. Sigg.); καθιστᾶναι corr.². — ὥστε τοῦτο ci. R.: τοῦτο ὥστε. — μοι] με N. — ὅστις πώποτε] ὅστίς ποτε N. — ἐδέθη] ἐδέ . . . A pr.

ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων τῷ αὐτῷ χρῶνται νόμῳ τούτῳ. ὥστε καὶ οὗτος κοινὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὢν

18 ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὠφελῆσαι *τοῦδε κόσμου. τούτοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν ⟨ὡς⟩ ἀπαρασκευαστότατον γενέσθαι με μὴ δυνάμενον διαπράσσεσθαι αὐτὸν τἀμαυτοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν τῷ σώματι, τούς τε φίλους προθυμοτέρους ἔχειν τοὺς ἐμαυτοῦ τούτοις τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἢ ἐμοὶ τἀληθῆ λέγειν, διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν. ὄνειδός τε αὐτῷ τε ἐμοὶ περιθήσειν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσάψειν εἰς τὸν βίον ἅπαντα.

19 Οὑτωσὶ μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεὶς τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα· ὅμως μέντοι γε καὶ ἐκ τούτων πειράσομαι ἐμαυτὸν ἀναίτιον ἐπιδεῖξαι. καίτοι χαλεπόν γε τὰ ἐκ πολλοῦ κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα, ταῦτα παραχρῆμα ἀπελέγχειν· ἃ γάρ τις μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξασθαι ἐγχωρεῖ.

Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποιησάμην ἐκ τῆς Μυ-

ἐπέλειπε pr. N, ὑπέλειπε pr. A. ἐνέλιπε Bait., ⟨ἐπ'⟩ ἐμοὶ — ἐπέλ. ci. R. — ὠφελῆσαι N et pr. A: ὠφελεῖσθαι A corr.[2] v. Pro τοῦδε κόσμου (N et pr. A, h. e. τοῦ δεσμοῦ ut vid.) A corr.[2] rell. habent τοῦδε τοῦ νόμου, quod del. Bait.; mihi lacuna esse videtur. Ὠφελεῖν c. dat. est 6, 38.

18. συμφέρον] συμφέρο in rasura A. — ὡς ante ἀπαρ. add. Hi. — αὐτὸν τἀμ. Bk.: ἐμαυτὸν τἀμ. (om. ἐμαυτὸν Ald.). — προθυμοτέρως (R.) Hi. Cob. J. Sed tum ἐμοὺς scribendum erit. — τούτοις A corr.[2] Ald.: τοῖς. — λέγειν secl. J., διὰ τὴν τ. σ. κακοπάθ. del. D. J. — ὄνειδος γὰρ ci. J. — αὐτῷ τε R.: αὐτῷ γε. — ἐμοὶ προσῆκ. Hi. coll. § 59.

19. πολλὰ D., ⟨ἐν⟩ πολλοῖς S. — ἐλασσωθεὶς coni. invenit D., praebent N et pr. A: ἔλος σωθεὶς A corr.[1], ἔλος σωθεὶς cett. libri, ἂν σωθεὶς v. — μέντοι γε] γε del. J. cf. 6, 3.

τιλήνης ὦ ἄνδρες, ἐν τῷ πλοίῳ πλέων ᾧ Ἡρῴδης οὗτος, 2
ὅν φασιν ὑπ' ἐμοῦ ἀποθανεῖν· ἐπλέομεν δὲ εἰς τὴν Αἶνον, ἐγὼ μὲν ὡς τὸν πατέρα — ἐτύγχανε γὰρ ἐκεῖ ὢν τότε —, ὁ δ' Ἡρῴδης ἀνδράποδα Θρᾳξὶν ἀνθρώποις ἀπολύσων. συνέπλει δὲ τά τε ἀνδράποδα ἃ ἔδει αὐτὸν ἀπολῦσαι, καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ λυσόμενοι. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἡ μὲν πρόφασις ἑκατέρῳ τοῦ πλοῦ αὕτη· ἐτύχο- 2
μεν δὲ χειμῶνί τινι χρησάμενοι, ὑφ' οὗ ἠναγκάσθημεν κατασχεῖν εἰς τῆς Μηθυμναίας τι χωρίον, οὗ τὸ πλοῖον ὥρμει τοῦτο εἰς ὃ μετεκβάντα φασὶν ἀποθανεῖν αὐτόν [,τὸν Ἡρῴδην]. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰ ταῦτα | σκοπεῖτε, ὅτι ⟨οὐ τῇ ἐ⟩μῇ προνοίᾳ μᾶλλον ἐγίγνετο ἢ τύχῃ. οὔτε γὰρ πείσας τὸν ἄνδρα οὐδαμοῦ ἀπελέγχομαι σύμπλουν μοι γενέσθαι, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὑτὸν τὸν πλοῦν πεποιημένος ἕνεκα πραγμάτων ἰδίων· οὔτ' αὖ 2
ἐγὼ ἄνευ προφάσεως ἱκανῆς φαίνομαι τὸν πλοῦν ποιησάμενος εἰς τὴν Αἶνον, οὔτε κατασχόντες εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἀπὸ παρασκευῆς οὐδεμιᾶς, ἀλλ' ἀνάγκῃ χρησάμενοι· οὔτ' αὖ ἐπειδὴ ὡρμισάμεθα, ἡ μετέκβασις

20. Μυτιλήνης hic et alibi J.: libri constanter Μιτυλ., nisi quod § 24 μυτυλήνη est in N. — ἐν τῷ ⟨αὐτῷ⟩ πλ. Li.; ᾧ ⟨καὶ⟩ Ἡρ. R.

21. μεταβάντα A pr. — φησὶν N et pr. A (corr.[2]). — ἀποκτανεῖν A pr. — τὸν Ἡρώδην del. R. D. (aut οὗτοι pro αὐτὸν R.), uncis incl. Mr. cf. § 77. — σκοπεῖτε] extr. litteram a m. 2 hab. N. — ὅτι οὐ τῇ ἐμῇ Jebb: ὅτι μή. — καθ' αὑτὸν St.: κατ' αὐτόν.

22. αὖ ἐγὼ] αὖτ' ἐγὼ N et pr. A. — ὡρμησάμεθα pr. N (corr.[2]). — μετέκβασις N et corr.[1] A Mr. Turr.: μετάβασις pr. A v.

ἐγένετο εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον οὐδενὶ μηχανήματι οὐδ' ἀπάτῃ, ἀλλ' ἀνάγκῃ καὶ τοῦτο ἐγίγνετο. ἐν ᾧ μὲν γὰρ ἐπλέομεν, ἀστέγαστον ἦν τὸ πλοῖον, εἰς ὃ δὲ μετέβημεν, ἐστεγασμένον· τοῦ δὲ ὑετοῦ ἕνεκα ταῦτ' ἦν. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

23 Ἐπειδὴ δὲ μετεξέβημεν εἰς τὸ ἕτερον πλοῖον, ἐπίνομεν. καὶ ὁ μέν ἐστι φανερὸς ἐκβὰς ἐκ τοῦ πλοίου καὶ οὐκ εἰσβὰς πάλιν· ἐγὼ δὲ τὸ παράπαν οὐκ ἐξέβην ἐκ τοῦ πλοίου τῆς νυκτὸς ἐκείνης. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ἐπειδὴ ἀφανὴς ἦν ὁ ἀνήρ, ἐζητεῖτο οὐδέν τι μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑπ' ἐμοῦ· καὶ εἴ τῳ τῶν ἄλλων ἐδόκει δεινὸν εἶναι, καὶ ἐμοὶ ὁμοίως. καὶ εἴς τε τὴν Μυτιλήνην ἐγὼ αἴτιος ἢ πεμφθῆναι ἄγγελον, καὶ τῇ
24 ἐμῇ γνώμῃ ἐπέμπετο· καὶ ἄλλου οὐδενὸς ἐθέλοντος βαδίζειν, οὔτε τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου οὔτε τῶν αὐτῷ τῷ Ἡρῴδῃ συμπλεόντων, ἐγὼ τὸν ἀκόλουθον τὸν ἐμαυτοῦ πέμπειν ἕτοιμος ἤ· καίτοι οὐ δήπου γε κατ' ἐμαυτοῦ μηνυτὴν ἔπεμπον εἰδώς. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνὴρ οὔτε ἐν τῇ Μυτιλήνῃ ἐφαίνετο ζητούμενος οὔτ' ἄλλοθι οὐδαμοῦ, πλοῦς τε ἡμῖν ἐγίγνετο, καὶ τἆλλα ἀνήγετο πλοῖα ἅπαντα, ᾠχόμην κἀγὼ πλέων. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχήσομαι.

μετεξέβημεν P. — μάρτυρας ci. R. (ita semper Antiphon): μαρτυρίας. Τοὺς μάρτ. Reutzel, quia in hac quidem formula alias semper articulus additur.

23. μετεξέβημεν AB Bk.: μετέβημεν. — ἐκβὰς ἐκ AB Bk.: ἐκβάς. — ἐξέβην ἐκ NMr.: ἐξέβην. — καὶ εἴς γε ci. J. — ἢ J.: ἦν. item § 24. 29.

24. οὐ δήπου γε NMr.: γε οὐ δήπου. — μυτυλήνη N. — ἄλλοθι NA Bk. (ci. Steph.): ἄλλοθεν. — πλέων] πλέον A pr. (corr.[5]).

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν γενόμενα ταῦτ' ἐστίν· ἐκ δὲ τούτων ἤδη 25
σκοπεῖτε τὰ εἰκότα. πρῶτον μὲν γὰρ πρὶν ἀνάγεσθαί
με εἰς τὴν Αἶνον, ὅτε ἦν ἀφανὴς ὁ ἀνήρ, οὐδεὶς
ᾐτιάσατό με ἀνθρώπων, ἤδη πεπυσμένων τούτων τὴν
ἀγγελίαν· οὐ γὰρ ἄν ποτε ᾠχόμην πλέων. ἀλλ' εἰς μὲν
τὸ παραχρῆμα κρεῖσσον ἦν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ γεγενη-
μένον τῆς τούτων αἰτιάσεως, καὶ ἅμα ἐγὼ ἔτι ἐπεδή-
μουν· ἐπειδὴ δὲ ἐγώ τε ᾠχόμην πλέων καὶ οὗτοι ἐξ
ἐπιβουλῆς συνέθεσαν ταῦτα καὶ ἐμηχανήσαντο κατ'
ἐμοῦ, τότε ᾐτιάσαντο. Λέγουσι δὲ ὡς ἐν μὲν τῇ γῇ 26
ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ, κἀγὼ λίθον αὐτῷ ἐνέβαλον εἰς τὴν
κεφαλήν, ὃς οὐκ ἐξέβην τὸ παράπαν ἐκ τοῦ πλοίου.
καὶ τοῦτο μὲν ἀκριβῶς οὗτοι ἴσασιν· ὅπως δ' ἠφανίσθη
ὁ ἀνήρ, οὐδενὶ λόγῳ εἰκότι δύνανται ἀποφαίνειν. δῆ-
λον γὰρ ὅτι ἐγγύς που τοῦ λιμένος εἰκὸς ἦν αὐτὸ
γίγνεσθαι, τοῦτο μὲν μεθύοντος τοῦ ἀνδρός, τοῦτο δὲ
νύκτωρ ἐκβάντος ἐκ τοῦ πλοίου· οὔτε γὰρ αὑτοῦ κρα-
τεῖν ἴσως ἂν ἐδύνατο, οὔτε τῷ ἀπάγοντι νύκτωρ μα-
κρὰν ὁδὸν ἡ πρόφασις ἂν εἰκότως ἐγίγνετο· ζητουμένου 27
δὲ τοῦ ἀνδρὸς δύο ἡμέρας καὶ ἐν τῷ λιμένι καὶ ἄπωθεν
τοῦ λιμένος, οὔτε ὀπτὴρ οὐδεὶς ἐφάνη οὔτε αἷμα οὔτε
ἄλλο σημεῖον οὐδέν. κᾆτ' ἐγὼ συγχωρῶ τῷ τούτων
λόγῳ, παρεχόμενος μὲν τοὺς μάρτυρας ὡς οὐκ ἐξέβην
ἐκ τοῦ πλοίου· εἰ δὲ καὶ ὡς μάλιστα ἐξέβην ἐκ τοῦ
πλοίου, οὐδενὶ τρόπῳ εἰκὸς ἦν ἀφανισθέντα λαθεῖν

25. *συνέθεσαν*] *σαν* in ras. A.
26. *ἐνέβαλον αὐτῷ* AB Bk. — *οὐκ* infra versum (in ima pag.) A. — *αὐτὸ* NJ.: *τοῦτο.* — *αὑτοῦ* Taylor R.: *αὐτοῦ.*
27. *καὶ ἐν* NMr.: *ἐν.* — *ἄποθεν* N. — *ὀπτὴρ*] resp. Poll. 2, 57. — *εἰ δὲ — πλοίου* in mg. scripta eadem m. N.

τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ γε μὴ πάνυ πόρρω ἀπῆλθεν ἀπὸ
28 τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' ὡς κατεποντώθη λέγουσιν. ἐν
τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ
πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξηυρέθη; καὶ μὴν εἰκός γε
ἦν καὶ σημεῖόν τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρὸς
τεθνεῶτος ⟨ἐντιθεμένου⟩ καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ.
νῦν δὲ ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινεν, ἐν
τούτῳ φασὶν εὑρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν
ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη, οὐχ
ηὗρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τού-
των δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχήσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φροῦδος ἦ πλέων εἰς τὴν
Αἶνον, τὸ δὲ πλοῖον ἧκεν εἰς τὴν Μυτιλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ
133 καὶ ὁ Ἡρῴδης | ἐπίνομεν, πρῶτον μὲν εἰσβάντες εἰς
τὸ πλοῖον ἠρεύνων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα ηὗρον, ἐνταῦθα
ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο
οὐκ ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο τῶν προβάτων ὂν αἷμα,
ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβα-

εἴπερ γε N Sp.: εἴπερ.

28. ἐξηυρέθη J.: ἐξευρέθη. item ηὗρον J. pro εὗρον paullo infra et § 29. — ἐντιθεμένου addidi coll. § 45; an delendum καί? — ἐν μὲν ᾧ N Mr.: μὲν ᾧ pr. A, ἐν ᾧ μὲν A corr.[2] v. — αὐτοὶ ὁμολ. μὴ Fr. J. — ὁμολογῶσιν codd. praeter A corr.[1]. — αὐτὸ τὸ N A R.: αὐτὸ. — παρασχήσομαι Bk. coll. § 24: παραστήσομαι.

29. φροῦδος] cf. Harp.: φρ. Ἀντ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρ. φόνου ἀντὶ τοῦ ἐκποδών. — μὲν φροῦδος N Mr.: φροῦδος μὲν AB, φροῦδος v. — ὁ Ἡρ. N Mr.: Ἡρώδης. — ἐπίνομεν Weil: ἐπλέομεν. — τὸ αἷμα codd. Mr.: τι αἷμα Ald. — τῶν ante προβάτων del. R. J.

σάνιζον τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ὃν μὲν τότε παραχρῆμα 80
ἐβασάνισαν, οὗτος μὲν οὐδὲν εἶπε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον·
ὃν δ' ἡμέραις ὕστερον πολλαῖς ἐβασάνισαν, ἔχοντες
παρὰ σφίσιν αὐτοῖς τὸν πρόσθεν χρόνον, οὗτος ἦν ὁ
πεισθεὶς ὑπὸ τούτων καὶ καταψευσάμενος ἐμοῦ. παρ-
έξομαι δὲ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὡς μὲν ὕστερον τοσούτῳ χρόνῳ ὁ ἀνὴρ ἐβα- 81
σανίσθη, μεμαρτύρηται ὑμῖν· προσέχετε δὲ τὸν νοῦν
αὐτῇ τῇ βασάνῳ, οἷα γεγένηται. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος, ᾧ
ἴσως οὗτοι τοῦτο μὲν ἐλευθερίαν ὑπέσχοντο, τοῦτο δ'
ἐπὶ τούτοις ἦν παύσασθαι κακούμενον αὐτόν, ἴσως
ὑπ' ἀμφοῖν πεισθεὶς κατεψεύσατό μου, τὴν μὲν ἐλευθε-
ρίαν ἐλπίσας οἴσεσθαι, τῆς δὲ βασάνου εἰς τὸ παρα-
χρῆμα βουλόμενος ἀπηλλάχθαι. οἶμαι δ' ὑμᾶς ἐπί- 82
στασθαι τοῦτο, ὅτι ἐφ' οἷς ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς
βασάνου, πρὸς τούτων εἰσὶν οἱ βασανιζόμενοι λέγειν
ὅ τι ἂν ἐκείνοις μέλλωσι χαριεῖσθαι· ἐν τούτῳ γὰρ
αὐτοῖς ἐστιν ἡ ὠφέλεια, ἄλλως τε κἂν μὴ παρόντες
τυγχάνωσιν ὧν ἂν καταψεύδωνται. εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ
ἐκέλευον αὐτὸν στρεβλοῦν ὡς οὐ τἀληθῆ λέγοντα,
ἴσως ἂν ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀπετρέπετο μηδὲν κατ' ἐμοῦ
καταψεύδεσθαι, νῦν δὲ αὐτοὶ ἦσαν καὶ βασανισταὶ καὶ

80. καὶ ante καταψ. abesse mal. R. Bait. (om. fort. A pr.); ante alterum τούτων inserendum ci. R. (πεισθεὶς—καὶ del. F. Leo).
31. τοσούτῳ ci. R.: τούτῳ τῷ. — γὰρ supra vers. A. — ὑπ'] ἐπ' pr. A (corr.[2]). — εἴς ⟨γε⟩ τὸ παρ. ci. J.
82. ἢ post πλεῖστον addendum ci. R., post βασάνου D., post ἂν (si sit necessarium) J. — ὅ τι ἂν Ald.: ὅταν codd. — τούτῳ S.: τούτοις. — εἰ μὲν γὰρ ἐγὼ Gebauer Lys. p. 402 (vel ἐγὼ μὲν γὰρ εἰ): εἰ γὰρ ἐγὼ μὲν N et pr. A (Mr. Turr.), om. μὲν rell. — αὐτοὶ scripsi (cf. 4 β 7): αὐτοί.

ᾠχόμην ἂν ἀπιών, ὡσπερεὶ ἄκοντά με ἀναγκάσας εἰσ-
ελθεῖν εἰς τὴν γῆν ταύτην. καίτοι ἐμοὶ εἰ μηδὲν
131 διέφερε στέρεσθαι τῆσδε τῆς πόλεως, ἴσον ἦν | μοι καὶ
προσκληθέντι μὴ ἐλθεῖν, ἀλλ' ἐρήμην ὀφλεῖν εἶναι τὴν
δίκην, τοῦτο δ' ἀπολογησαμένῳ τὴν προτέραν ἐξεῖναι
ἐξελθεῖν· ἅπασι γὰρ τοῦτο κοινόν ἐστι. σὺ δέ, ὃ τοῖς
ἄλλοις Ἕλλησι κοινόν ἐστιν, ἰδίᾳ ζητεῖς με μόνον ἀπο-
14 στερεῖν, αὐτὸς σαυτῷ νόμον θέμενος. καίτοι τούς γε
νόμους οἳ κεῖνται περὶ τῶν τοιούτων, πάντας ἂν οἶμαι
ὁμολογῆσαι κάλλιστα νόμων ἁπάντων κεῖσθαι καὶ ὁσιώ-
τατα. ὑπάρχει μέν γε αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν
τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν,
ὅπερ μέγιστόν ἐστι σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ
γὰρ χρόνος καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα ἐκδιδά-
σκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστε οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν τοῦ
κατηγόρου λόγων τοὺς νόμους καταμανθάνειν, εἰ καλῶς
ὑμῖν κεῖνται ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τῶν κατ-
ηγόρων λόγους, εἰ ὀρθῶς καὶ νομίμως ὑμᾶς διδάσκουσι
15 τὸ πρᾶγμα ἢ οὔ. Οὕτως οἵ γε νόμοι κάλλιστα κεῖνται
οἱ περὶ φόνου, οὓς οὐδεὶς πώποτε ἐτόλμησε κινῆσαι·
σὺ δὲ μόνος δὴ τετόλμηκας γενέσθαι νομοθέτης ἐπὶ τὰ

13. Totam § post § 18 transp. P. Foerster (ap. S.) J. — *ἂν ἀπιών*] *ἀνάπτων* N et pr. A sec. J. (corr.[2]), *ἀναπιων* A pr. sec. Sigg. — *ἐμοί, εἰ* cum Bernhardyo Mr. — *μοι*] *οἶμαι* W. — *εἶναι* post *ὀφλ.* inserui ex A (ubi punctis a m. 1 notatum est): „aequum erat licere mihi". — *τὴν δίκην* om. N Schoem. Fr. J. — *ἐξεῖναι* del. D., *ἐξῆν* ci. R. Fr., *ἐξείη ἂν* S. — *σὺ δὲ ὃ κτέ.*] si contuleris § 17 extr. *ὥστε καὶ οὗτος κτέ.*, videas perperam hanc § post 18 transponi. — *με*] *ἐμὲ* Bk.

14. Hanc § praeter primum verbum del. S., tamquam illatam ex or. VI § 2; del. etiam *οὕτως* § 15 init. — *ὑμᾶς*] *ἡμᾶς* N. — *τῶν κατηγόρων* pr. A S.: *τοῦ κατηγόρου*. — *διδάσκουσι* ci. R.: *διδάξουσι* A v., *διδάξει* N (*διδάσκει* W. J.).

πονηρότερα, καὶ ταῦτα παρελθὼν ζητεῖς με ἀδίκως
ἀπολέσαι. ἃ δὲ σὺ παρανομεῖς, αὐτὰ ταῦτά μοι μέγιστα
μαρτύριά ἐστιν· εὖ γὰρ ᾔδεις ὅτι οὐδεὶς ἂν ἦν σοι ὃς
ἐκεῖνον τὸν ὅρκον διομοσάμενος ἐμοῦ κατεμαρτύρησεν.
Ἔπειτα δὲ οὐχ ὡς πιστεύων τῷ πράγματι ἀναμφισβη- 1
τήτως ἕνα τὸν ἀγῶνα περὶ τοῦ πράγματος ἐποιήσω,
ἀλλὰ ἀμφισβήτησιν καὶ λόγον ὑπελίπου ὡς καὶ τοῖσδε
τοῖς δικασταῖς ἀπιστήσων. ὥστε μηδέν μοι ἐνθάδε [μηδὲ]
πλέον εἶναι μηδ' ἀποφυγόντι, ἀλλ' ἐξεῖναί σοι λέγειν
ὅτι κακοῦργος ἀπέφυγον, ἀλλ' οὐ τοῦ φόνου τὴν δίκην·
ἑλὼν δ' αὖ ἀξιώσεις με ἀποκτεῖναι ὡς τοῦ φόνου τὴν
δίκην ὠφληκότα. καίτοι πῶς ἂν εἴη τούτων δεινότερα
μηχανήματα, εἰ ὑμῖν μὲν ἅπαξ τουτουσὶ πείσασι κατείρ-
γασται ἃ βούλεσθε, ἐμοὶ δ' ἅπαξ ἀποφυγόντι ὁ αὐτὸς
κίνδυνος ὑπολείπεται; Ἔτι δὲ μάλ' ἐδέθην ὦ ἄνδρες 1
παρανομώτατα ἁπάντων ἀνθρώπων. ἐθέλοντος γάρ
μου ἐγγυητὰς τρεῖς καθιστάναι κατὰ τὸν νόμον, οὕτως
οὗτοι διεπράξαντο ὥστε τοῦτο μὴ ἐγγενέσθαι μοι
ποιῆσαι. τῶν δὲ ἄλλων ξένων ὅστις πώποτε ἠθέλησε
καταστῆσαι ἐγγυητάς, οὐδεὶς πώποτε ἐδέθη. καίτοι οἱ

15. πονηρότερα N Schoem. J.: πονηρότατα. — καὶ ταῦτα] offendit R. — μεγίστη N corr.[2], μαρτυρία N. — ᾔδησθ' J.

16. περὶ τοῦ ⟨αὐτοῦ⟩ πρ. susp. R. — ὑπελείπου N et pr. A. — τοῖσδε τοῖς P.: τοῖς τότε (ὡς κἂν τοῖς τότε δικ. ἀμφισβητήσων S., perperam, nam opponuntur inter se ὡς πιστεύων — ὡς ἀπιστήσων). — ἀπιστῶν P. — μηδὲ post ἐνθάδε del. R. J. (ὥ. μηδὲ πλέον μοι ἐ. μηδὲν εἶναι c. Mr. Schoem.). — κακουργίας ci. R. — αὖ Bk.: ἂν. — ἀξιώσῃς N et pr. A (corr.[2]). ἂν ἀξιώσαις ci. S. (post G. Hermannum de ἄν partic. p. 185). — ἀπολείπεται N, pr. A, BZ.

17. καθεστάναι A pr. sec. J. et me (καθιστάναι sec. Sigg.); καθιστᾶναι corr.[2]. — ὥστε τοῦτο ci. R.: τοῦτο ὥστε. — μοι] με N. — ὅστις πώποτε] ὅστίς ποτε N. — ἐδέθη] ἐδέ . . . A pr.

ἐπιμεληταὶ τῶν κακούργων τῷ αὐτῷ χρῶνται νόμῳ
τούτῳ. ὥστε καὶ οὗτος κοινὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὢν
18 ἐμοὶ μόνῳ ἐπέλιπε μὴ ὠφελῆσαι *τοῦδε κόσμου. τού-
τοις γὰρ ἦν τοῦτο συμφέρον, πρῶτον μὲν ⟨ὡς⟩ ἀπαρα-
σκευότατον γενέσθαι με μὴ δυνάμενον διαπράσσε-
σθαι αὐτὸν τἀμαυτοῦ πράγματα, ἔπειτα κακοπαθεῖν
τῷ σώματι, τούς τε φίλους προθυμοτέρους ἔχειν τοὺς
ἐμαυτοῦ τούτοις τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν ἢ ἐμοὶ τἀληθῆ
λέγειν, διὰ τὴν τοῦ σώματος κακοπάθειαν. ὄνειδός τε
αὐτῷ τε ἐμοὶ περιέθεσαν καὶ τοῖς ἐμοῖς προσήκουσιν
εἰς τὸν βίον ἅπαντα.

19 Οὑτωσὶ μὲν δὴ πολλοῖς ἐλασσωθεὶς τῶν νόμων
τῶν ὑμετέρων καὶ τοῦ δικαίου καθέστηκα εἰς τὸν ἀγῶνα·
ὅμως μέντοι γε καὶ ἐκ τούτων πειράσομαι ἐμαυτὸν
ἀναίτιον ἐπιδεῖξαι. καίτοι χαλεπόν γε τὰ ἐκ πολλοῦ
κατεψευσμένα καὶ ἐπιβεβουλευμένα, ταῦτα παραχρῆμα
ἀπελέγχειν· ἃ γάρ τις μὴ προσεδόκησεν, οὐδὲ φυλάξα-
σθαι ἐγχωρεῖ.

Ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πλοῦν ἐποιησάμην ἐκ τῆς Μυ-

ἐπέλειπε pr. N, ὑπέλειπε pr. A. ἐνέλιπε Bait., ⟨ἐπ'⟩ ἐμοὶ — ἐπέλ. ci. R. — ὠφελῆσαι N et pr. A: ὠφελεῖσθαι A corr.[2] v. Pro τοῦδε κόσμου (N et pr. A, h. e. τοῦ δεσμοῦ ut vid.) A corr.[2] rell. habent τοῦδε τοῦ νόμου, quod del. Bait.; mihi lacuna esse videtur. Ὠφελεῖν c. dat. est 6, 88.

18. συμφέρον] συμφέρο in rasura A. — ὡς ante ἀπαρ. add. Hi. — αὐτὸν τἀμ. Bk.: ἐμαυτὸν τἀμ. (om. ἐμαυτὸν Ald.). — προθυμοτέρως (R.) Hi. Cob. J. Sed tum ἐμοὺς scribendum erit. — τούτοις A corr.[2] Ald.: τοῖς. — λέγειν secl. J., διὰ τὴν τ. σ. κακοπάθ. del. D. J. — ὄνειδος γὰρ ci. J. — αὐτῷ τε R.: αὐτῷ γε. — ἐμοὶ προσήκ. Hi. coll. § 59.

19. πολλὰ D., ⟨ἐν⟩ πολλοῖς S. — ἐλασσωθεὶς coni. invenit D., praebent N et pr. A: ἔλος σωθεὶς A corr.[1], ἕλος σωθεὶς cett. libri, ἂν σωθεὶς v. — μέντοι γε] γε del. J. cf. 6, 3.

λάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι, ἢ τοῖς
ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι, καὶ ψῆφον περὶ
αὐτοῦ γενέσθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θά-
νατον τοῦ ἀνδρὸς ἀπεκτείνατε· ὃ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν,
ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. καὶ τῶν
μὲν ἄλλως λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσὶ κριτὰς ἠξιώ-
σατε γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ ἐγένε-
σθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς δεσπότας ἀποκτείναντες, ἐὰν 4
ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὗτοι ἀποθνήσκουσιν
ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐ-
τοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμετέρους πατρίους. εἴπερ
γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου
τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότῃ, ἂν δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ
τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον δύναται τῷ δοῦλον
ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον, εἰκός τοι καὶ ψῆφον
γενέσθαι περὶ αὐτοῦ ἦν, καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν
αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥστε πολλῷ ἂν δικαιότερον ὑμεῖς
ἐκρίνεσθε ἢ ἐγὼ νῦν φεύγω ὑφ' ὑμῶν ἀδίκως.

Σκοπεῖτε δὲ ὦ ἄνδρες καὶ ἐκ τοῖν λόγοιν τοῖν 4
ἀνδροῖν ἑκατέροιν τοῖν βασανισθέντοιν τὸ δίκαιον καὶ
τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος δύο λόγω ἔλεγε· τοτὲ μὲν
ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη· ὁ δὲ
ἐλεύθερος οὐδέπω ⟨καὶ⟩ νῦν εἴρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον
οὐδέν, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος. τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ 5

ἄλλως scr.: ἄλλων (del. D. J.). — ἐγένεσθε Schoell. J.: γίνεσθε (γίνεσθαι Z Turr., ἐγίνεσθε R.).

48. ἀποθνήσκουσιν NMr.: θνήσκουσιν. — κολασθῆναι post ἀρχῇ desider. R. — ⟨τοὺς⟩ ὑμετέρους ci. J. — τῷ ἐλεύθερον ci. R., recep. Bk.: τὸν ἐλ. — δικαιότ. ὑμεῖς NMr.: ὑμεῖς δικ. — κρίνεσθε codd.; κρίνοισθε v.

49. σκοπεῖτε δὴ NAB. — δύω A Ald. (Turr.). cf. 3 β 12; 6, 31. — καὶ post οὐδέπω add. Weil.

ἣν αὐτῷ ἐλευθερίαν προτείναντας ὥσπερ τὸν ἕτερον πεῖσαι· τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἐβούλετο κινδυνεύων πάσχειν ὅ τι δέοι, ἐπεὶ τό γε συμφέρον καὶ οὗτος ἠπίστατο, ὅτι τότε παύσοιτο στρεβλούμενος, ὁπότε εἴποι τὰ τούτοις δοκοῦντα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιστεῦσαι, τῷ διὰ τέλους τὸν αὐτὸν ἀεὶ λόγον λέγοντι, ἢ τῷ τοτὲ μὲν φάσκοντι τοτὲ δ' οὔ; ἀλλὰ καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης οἱ τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσιν
51 αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς ἑκατέρων ἐγεγόνει, τούτων μὲν τὸ φάσκειν, ἐμὴ δὲ τὸ μὴ φάσκειν, ἔκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν τοῖν βασανισθέντοιν· ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρνος ἦν. καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γενόμενα τοῦ φεύγοντός ἐστι μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος, εἴπερ γε καὶ τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου γενόμενος τὸν φεύγοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν διώκοντα.

52 Ἡ μὲν βάσανος ὦ ἄνδρες τοιαύτη γεγένηται, ᾗ οὗτοι πιστεύοντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ' ἐμοῦ ἀπο-

50. προτείναντας NA sec. Bk. et ci. R.: προτείνοντας A teste Siggio, προτείναντι v. ante Bk. — πάσχειν] παρασχεῖν A pr. — παύσοιτο Madvig: παύσαιτο. — ἀεὶ λόγον NMr.: λόγον A pr. et Z, quod prob. S.; λόγον ἀεὶ A corr. v. — τῶν αὐτῶν] τῶν ἄλλων A pr.

51. καὶ ἔκ ⟨τε⟩ τῶν S. ap. Schaeferum. — τοῦ ⟨ἑτέρου⟩ ἀνθρώπου Hi., qui del. vv. ἔκ τε ἀμφ. — ἔξαρνος ἦν. — μερὶς ἑκατέρων ἐγεγόνει scripsi (antea ἑκατέροις [c. W.] ἂν εἴη): μ. ἑκατέρῳ ἴσον, εἰ N, μ. ἑκατέρω ἴσον εἰς A pr., μ. ἑκατέρῳ ἴση ἐστί A corr.[2] v. — τούτων μὲν τὸ φ. ἐμὴ δὲ scr.: τοῦτον μέντοι φ. ἐμοὶ δὲ NA pr., τούτοις μὲν τὸ φ. ἐμοὶ δὲ A corr.[2] v. — ⟨πρὸς⟩ τοῦ φεύγοντος Hi. J. — γενόμενος] γιγνόμενος NJ. (ego ed. I).

52. γεγένηται N: ἐγένετο.

λάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι, ἢ τοῖς
ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι, καὶ ψῆφον περὶ
αὐτοῦ γενέσθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θά-
νατον τοῦ ἀνδρὸς ἀπεκτείνατε· ὃ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν,
ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. καὶ τῶν
μὲν ἄλλως λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσὶ κριτὰς ἠξιώ-
σατε γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ ἐγένε-
σθε. καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς δεσπότας ἀποκτείναντες, ἐὰν 48
ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὗτοι ἀποθνήσκουσιν
ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐ-
τοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμετέρους πατρίους. εἴπερ
γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου
τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότῃ, ἂν δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ
τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον δύναται τῷ δοῦλον
ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον, εἰκός τοι καὶ ψῆφον
γενέσθαι περὶ αὐτοῦ ἦν, καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν
αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥστε πολλῷ ἂν δικαιότερον ὑμεῖς
ἐκρίνεσθε ἢ ἐγὼ νῦν φεύγω ὑφ' ὑμῶν ἀδίκως.

Σκοπεῖτε δὲ ὦ ἄνδρες καὶ ἐκ τοῖν λόγοιν τοῖν 49
ἀνδροῖν ἑκατέροιν τοῖν βασανισθέντοιν τὸ δίκαιον καὶ
τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος δύο λόγω ἔλεγε· τοτὲ μὲν
ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη· ὁ δὲ
ἐλεύθερος οὐδέπω ⟨καὶ⟩ νῦν εἴρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον
οὐδέν, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος. τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ 50

ἄλλως scr.: ἄλλων (del. D. J.). — ἐγένεσθε Schoell. J.: γίνεσθε (γίνεσθαι Z Turr., ἐγίνεσθε R.).

48. ἀποθνήσκουσιν NMr.: θνήσκουσιν. — κολασθῆναι post ἀρχῇ desider. R. — ⟨τοὺς⟩ ὑμετέρους ci. J. — τῷ ἐλεύθερον ci. R., recep. Bk.: τὸν ἐλ. — δικαιότ. ὑμεῖς NMr.: ὑμεῖς δικ. — κρίνεσθε codd.; κρίνοισθε v.

49. σκοπεῖτε δὴ NAB. — δύω A Ald. (Turr.). cf. 3 β 12; 6, 31. — καὶ post οὐδέπω add. Weil.

τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ γε μὴ πάνυ πόρρω ἀπῆλθεν ἀπὸ
28 τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' ὡς κατεποντώθη λέγουσιν. ἐν τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξηυρέθη; καὶ μὴν εἰκός γε ἦν καὶ σημεῖόν τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρὸς τεθνεῶτος <ἐντιθεμένου> καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ. νῦν δὲ ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινεν, ἐν τούτῳ φασὶν εὑρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη, οὐχ ηὗρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τούτων δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχήσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φροῦδος ἦ πλέων εἰς τὴν Αἶνον, τὸ δὲ πλοῖον ἧκεν εἰς τὴν Μυτιλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ
133 καὶ ὁ Ἡρῴδης | ἐπίνομεν, πρῶτον μὲν εἰσβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἠρεύνων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα ηὗρον, ἐνταῦθα ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο οὐκ ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο τῶν προβάτων ὂν αἷμα, ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβα-

εἴπερ γε NSp.: εἴπερ.

28. ἐξηυρέθη J.: ἐξευρέθη. item ηὗρον J. pro εὗρον paullo infra et § 29. — ἐντιθεμένου addidi coll. § 45; an delendum καί? — ἐν μὲν ᾧ NMr.: μὲν ᾧ pr. A, ἐν ᾧ μὲν A corr.[2] v. — αὐτοὶ ὁμολ. μὴ Fr. J. — ὁμολογῶσιν codd. praeter A corr.[1]. — αὐτὸ τὸ NAR.: αὐτὸ. — παρασχήσομαι Bk. coll. § 24: παραστήσομαι.

29. φροῦδος] cf. Harp.: φρ. Ἀντ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρ. φόνου ἀντὶ τοῦ ἐκποδών. — μὲν φροῦδος NMr.: φροῦδος μὲν AB, φροῦδος v. — ὁ Ἡρ. NMr.: Ἡρώδης. — ἐπίνομεν Weil: ἐπλέομεν. — τὸ αἷμα codd. Mr.: τι αἷμα Ald. — τῶν ante προβάτων del. R. J.

θανόντα τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ παράπαν ἔγωγ' ἂν εἴ τι
συνήδη ἐμαυτῷ καὶ εἴ τί μοι τοιοῦτον εἴργαστο, ἠφάνισ'
ἂν τὼ ἀνθρώπω, ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν
Αἶνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἤπειρον
διαβιβάσαι, καὶ μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτὰς κατ' ἐμαυ-
τοῦ τοὺς συνειδότας. φασὶ δὲ γραμματείδιον εὑρεῖν 53
ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἔπεμπον ἐγὼ Λυκίνῳ, ὡς ἀποκτείναιμι
τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει με γραμματείδιον πέμπειν,
αὐτοῦ συνειδότος τοῦ τὸ γραμματείδιον φέροντος;
ὥστε τοῦτο μὲν σαφέστερον αὐτὸς ἔμελλεν ἐρεῖν ὁ
εἰργασμένος, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔδει κρύπτειν αὐτά· ἃ
γὰρ μὴ οἷόν τε εἰδέναι τὸν φέροντα, ταῦτ' ἄν τις μά-
λιστα συγγράψας πέμψειεν. ἔπειτα δὲ ὅτι μὲν μακρὸν 54
εἴη πρᾶγμα, τοῦτο μὲν ἄν τις ἀναγκασθείη γράψαι τῷ
μὴ διαμνημονεύειν τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους·
τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι τέθνηκεν ὁ ἀνήρ.
ἔπειτα ἐνθυμεῖσθε ὅτι διάφορον 〈μὲν〉 ἦν τὸ γραμ-
ματείδιον τῷ βασανισθέντι, διάφορος δ' ὁ ἄνθρωπος
τῷ γραμματειδίῳ· ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη
ἀποκτεῖναι, τὸ δὲ γραμματείδιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν

συνήδη J.: συνήδειν. — εἴ τι μοὶ A corr.[2] sec. Sigg.: εἴ τ' ἐμοὶ N et pr. A, εἴ τι ἐμοὶ A corr.[2] sec. J. rell. — ἀπάγων N et pr. A (corr.[2]). — ἅμα ἐμοί] ἐμοὶ pro ἅμα ἐ. A pr.

53. γραμματείδιον Bk.: γραμματίδιον ubique libri. — post φέροντος codd. inserunt: τίνος γε δὴ ἕνεκα — ἐμοὶ κἀκείνῳ (§ 57 init.), quae verba suo loco omissa sunt. Transposuit Aldus. — αὐτὸς R. Turr.: αὐτοῖς. — ἐρεῖν] εὑρεῖν N. — αὐτὰ codd. Fr.: αὐτόν.

54. τοῦτο μὲν] μὲν add. N Mr.; τούτου N et pr. A [sec. J.; τοῦ sec. Dobs. et me] corr.[2]. — τῷ μὴ corr.[2] A sec. Sigg. et J. v.: τὸ μὴ A corr. sec. Dobs. et me, τοῦ μὴ N et pr. A Fr. J. — διάφορον R. Turr.: διαφέρον. — μὲν add. J. — γραμματειδίῳ (-τιδίῳ) ci. R.: γραμματείω N (-τείῳ Bk.), γραμματίῳ v. — γραμματίδιον N M Z Mr.: γραμμάτιον (γραμματεῖον Bk.).

33 ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσιν αὐτοῖς συμφερόντων. ἕως μὲν
οὖν μετὰ χρηστῆς τῆς ἐλπίδος ἐγίγνωσκέ μου καταψευ-
σάμενος, τούτῳ δυσχυρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐγί-
γνωσκεν ἀποθανούμενος, ἐνταῦθ᾽ ἤδη τῇ ἀληθείᾳ
ἐχρῆτο, καὶ ἔλεγεν ὅτι πεισθείη ὑπὸ τούτων ἐμοῦ
34 καταψεύδεσθαι. διαπειραθέντα δ᾽ αὐτὸν τὰ ψευδῆ
λέγειν, ὕστερον δὲ τἀληθῆ λέγοντα, οὐδέτερα ὠφέλησεν,
ἀλλ᾽ ἀπέκτειναν ἄγοντες τὸν ἄνδρα, τὸν μηνυτήν, ᾧ
πιστεύοντες ἐμὲ διώκουσι, τοὐναντίον ποιήσαντες ἢ οἱ
ἄλλοι ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς μηνυταῖς τοῖς
μὲν ἐλευθέροις χρήματα διδόασι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευ-
θεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεὰν
ἀπέδοσαν, ἀπαγορευόντων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ
35 ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν [ἂν] ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον
οὖν ὅτι οὐ τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἦν αὐτοῖς, ἀλλὰ
τῶν λόγων· ζῶν μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βα-
σάνου ἰὼν ὑπ᾽ ἐμοῦ κατήγορος ἂν ἐγίγνετο τῆς τού-
των ἐπιβουλῆς, τεθνεὼς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀλη-
θείας ἀπεστέρει δι᾽ αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου,
τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ᾽ ἐκείνου ὡς ἀλη-
θέσιν οὖσιν ἐγὼ ἀπόλλυμαι. τούτων δὲ μάρτυράς
μοι κάλει.

ἐπιτιμηταὶ] ἐπιμεληταὶ Hug. — σφίσι N.
33. τῆς post χρηστῆς om. N Mr. J. (etiam R. abesse mal.; τινὸς W.). — κατεψευσάμενος N pr. (corr.[2]); καταψευσόμ. R. D. — ἐνταῦτ᾽ pr. A (corr.[2]). — πειθείη N pr. (corr.[2]). — κατεψεύδεσθαι N.
34. ὕστερον μὲν A pr. — ὠφέλησεν R. Turr.: ὠφέλησαν. — ἀπάγοντες ci. R. — ἄθρωποι A pr. (corr.[2]). — δωρειὰν J. — ἀπογορευόντων A. — πρὶν ἂν] ἂν del. D., πρὶν ἢ ci. W.
35. αὐτοῦ post σώμ. om. pr. A. — δι᾽ del. S., ἀπεστέρει ἐμὲ διὰ τοῦ σώμ. ci. R., ἀπολλυμένου del. Schoell. — ἐγὼ ἀπόλλ in ras. maiore A.

*αὐτὸς παρ' ἐκείνου τοῦτο πάθοιμι; καὶ γὰρ ἂν τῶν
τοιούτων ἕνεκά τις ἀναγκασθείη τοῦτο ἐργάσασθαι.
ἀλλὰ οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρκτο εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ
χρήματα ἔμελλον λήψεσθαι ἀποκτείνας αὐτόν; ἀλλ' οὐκ
ἦν αὐτῷ. ἀλλὰ σοὶ μᾶλλον ἐγὼ τὴν πρόφασιν ταύτην* 59
*ἔχοιμ' ἂν εἰκότως μετὰ τῆς ἀληθείας ἀναθεῖναι, ὅτι
χρημάτων ἕνεκα ζητεῖς ἐμὲ ἀποκτεῖναι, μᾶλλον ἢ σὺ
ἐμοὶ ἐκεῖνον· καὶ πολὺ ἂν δικαιότερον ἁλοίης ⟨σὺ⟩ τοῦ
φόνου ἐμὲ ἀποκτείνας ὑπὸ τῶν ἐμοὶ προσηκόντων, ἢ
ἐγὼ ὑπὸ σοῦ καὶ τῶν ἐκείνου ἀναγκαίων. ἐγὼ μὲν γὰρ
σοῦ φανερὰν τὴν πρόνοιαν εἰς ἐμὲ ἀποδείκνυμι, σὺ δ'
ἐμὲ ἐν ἀφανεῖ λόγῳ ζητεῖς ἀπολέσαι.*

Ταῦτα μὲν ὑμῖν λέγω, ὡς αὐτῷ μοι πρόφασιν 60
*οὐδεμίαν ἔχει ἀποκτεῖναι τὸν ἄνδρα· δεῖ δέ με καὶ
ὑπὲρ Λυκίνου ἀπολογήσασθαι, ὡς ἔοικεν, ἀλλ' οὐχ
ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον, ὡς οὐδὲ ἐκεῖνον εἰκότως αἰτιῶν-
ται. λέγω τοίνυν ὑμῖν ὅτι ταὐτὰ ὑπῆρχεν αὐτῷ εἰς
ἐκεῖνον ἅπερ ἐμοί· οὔτε γὰρ χρήματα ἦν αὐτῷ ὁπόθεν
ἂν ἔλαβεν ἀποκτείνας ἐκεῖνον, οὔτε κίνδυνος αὐτῷ
ὑπῆρχεν οὐδεὶς ὅντινα διέφευγεν ἀποθανόντος ἐκείνου.
τεκμήριον δὲ μέγιστον ὡς οὐκ ἐβούλετο αὐτὸν ἀπολέσαι·* 61
ἐξὸν γὰρ αὐτῷ ἐν ἀγῶνι καὶ κινδύνῳ μεγάλῳ κατα-

58. vv. *ἀλλὰ χρήματα — οὐκ ἦν αὐτῷ* legebantur post *ἔχθρα οὐδεμία* (§ 57 extr.): transp. D. Mr.

59. *σὺ ἐμοὶ*] *σὺν ἐμοὶ* N, pr. A, MZ. — ⟨*ὅτι*⟩ *ἐκεῖνον* ci. R. — *σὺ τοῦ φόνου* Ald.: *τοῦ φόνου* codd. Bk., *σὺ φόνου* Mr. J. — *γάρ σοῦ* (*γάρ σου*) J.: *γάρ σοι.* — *δ' ἐμὲ* scr.: *δέ με.*

60. *ἔχει* ⟨*ἀναθεῖναι*⟩ Bait.; *εἶχε* ⟨*τὸ*⟩ *ἀποκτ.* K., *πρόφασις οὐδεμία ὑπῆρχεν* ci. J. — *δεῖ δέ με*] *δὲ* om. N. — *αὐτοῦ*] ita iam R.; *αὐτοῦ* etiam A pr. et ft. N pr. — *αὐτῷ* post *ἦν* suspectum Nauckio. — *ὅντιν' ἂν?* cf. D. Mr.

*ἕκαστον, εἴ τίς τινα ἔροιτο ὅ τι μὴ τύχοι εἰδώς, τοσοῦ-
τον ἂν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ οἶδεν· εἰ δέ τις περαιτέρω τι
κελεύοι λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν ἔχεσθαι ὑμᾶς ἀπορίᾳ δοκῶ.*
66 *μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο, ἐν ᾧ μηδ' ἂν
αὐτοὶ ηὐπορεῖτε· μηδὲ ἐὰν εὖ εἰκάζω, ἐν τούτῳ μοι
ἀξιοῦτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω μοι ἐμαυτὸν
ἀναίτιον ἀποδεῖξαι τοῦ πράγματος. ἐν τούτῳ οὖν ἀν-
αίτιός εἰμι, οὐκ ἐὰν ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ ἀφανής ἐστιν ἢ
ἀπόλωλεν ἀνήρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσήκει μοι μηδὲν ὥστ'*
67 *ἀποκτεῖναι αὐτόν. Ἤδη δ' ἔγωγε καὶ πρότερον ἀκοῇ
ἐπίσταμαι γεγονός, τοῦτο μὲν τοὺς ἀποθανόντας τοῦτο
δὲ τοὺς ἀποκτείναντας οὐχ εὑρεθέντας· οὔκουν ἂν κα-
λῶς ἔχοι, εἰ τούτων δέοι τὰς αἰτίας ὑποσχεῖν τοὺς
συγγενομένους. πολλοὶ δέ γ' ἤδη σχόντες ἑτέρων
πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφὲς αὐτῶν γνωσθῆναι,*
68 *προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέτερον πολίτην
οὐδέπω ⟨καὶ⟩ νῦν ηὕρηνται οἱ ἀποκτείναντες· εἰ οὖν
τις ἠξίου τοὺς συνόντας ἐκείνῳ εἰκάζειν οἵτινες ἦσαν
οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνόχους εἶναι τῷ*

εἶπεν N et pr. A (corr.^{2}). — τι (τί) post περαιτέρω add. NJ. (εἰ δέ τι καὶ περαιτ. R.). — κελεύοι R.: κελεύει. — ἔχεσθαι ὑμᾶς NMr.: ὑμᾶς ἔχεσθαι.

66. ηὐπορεῖτε J.: εὐπορεῖτε A pr. (ut vid.) BBk.; εὐποροῖτε A corr., εὐπορῆτε Nv. — μοι] με A pr. — ἀξιοῦται A pr. (corr.^{2}). — ἐὰν ἐξεύρω R. Turr.: ἐὰν μὴ ἐξεύρω (ἐξεύρω om. pr. A). — ἢ ἀπόλωλεν cum R. del. Mr. — ἀνὴρ S. Turr.: ἀνήρ. — προσήσκει N.

67. ἔχη^{οι} A. — τούτων] τούτῳ BZ et v. ante R. — προσαπώλοντο A pr.

68. οὐδέπω ⟨καὶ⟩ νῦν cf. § 49. — ηὕρηνται J.: εὕρηνται. — ἠξίου] ἤξει οὐ A pr. (corr.^{2}). — Ἐφιάλτην post ἀποκτ. del. D.

ἐπεὶ ἐκεῖνός γ' ἑαυτὸν οὐδ' ὑπερήμερον γενόμενον ἑπτὰ μνῶν δυνατὸς ἦν λύσασθαι, ἀλλ' οἱ φίλοι αὐτὸν ἐλύσαντο. καὶ μὲν δή, καὶ τῆς χρείας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Λυκίνου τοῦτο ὑμῖν μέγιστον τεκμήριόν ἐστιν, ὅτι οὐ σφόδρα ἐχρώμην ἐγὼ Λυκίνῳ φίλῳ, ὡς πάντα ποιῆσαι ἂν τὰ ἐκείνῳ δοκοῦντα· οὐ γὰρ δή που ἑπτὰ μὲν μνᾶς οὐκ ἀπέτεισα ὑπὲρ αὐτοῦ δεδεμένου καὶ λυμαινομένου, κίνδυνον δὲ τοσοῦτον ἀράμενος ἄνδρα ἀπέκτεινα δι' ἐκεῖνον.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ αὐτὸς αἴτιός εἰμι τοῦ πράγματος 64
οὐδὲ ἐκεῖνος, ἀποδέδεικται καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι | 137
μάλιστα. τούτῳ δὲ χρῶνται πλείστῳ λόγῳ οἱ κατήγοροι,
ὅτι ἀφανής ἐστιν ὁ ἀνήρ, καὶ ὑμεῖς ἴσως περὶ τούτου
αὐτοῦ ποθεῖτε ἀκοῦσαι. εἰ μὲν οὖν τοῦτο εἰκάζειν με
δεῖ, ἐξ ἴσου τοῦτό ἐστι καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί· οὔτε γὰρ
ὑμεῖς αἴτιοι τοῦ ἔργου ἐστὲ οὔτε ἐγώ· εἰ δὲ δεῖ τοῖς
ἀληθέσι χρῆσθαι, τῶν εἰργασμένων τινὰ ἐρωτώντων·
ἐκείνου γὰρ ἄριστ' ἂν πύθοιντο. ἐμοὶ μὲν γὰρ τῷ μὴ 65
εἰργασμένῳ τοσοῦτον τὸ μακρότατον τῆς ἀποκρίσεώς
ἐστιν, ὅτι οὐκ εἴργασμαι· τῷ δὲ ποιήσαντι ῥᾳδία ἐστὶν
ἡ ἀπόδειξις, καὶ μὴ ἀποδείξαντι εὖ εἰκάσαι. οἱ μὲν
γὰρ πανουργοῦντες ἅμα τε πανουργοῦσι καὶ πρόφασιν
εὑρίσκουσι τοῦ ἀδικήματος· τῷ δὲ μὴ εἰργασμένῳ χαλεπὸν περὶ τῶν ἀφανῶν εἰκάζειν. οἶμαι δ' ἂν καὶ ὑμῶν

num τεκμ. ἔσται? — ἀπέτεισα scr.: ἀπέτισα (ἐπέτισα N). — ὑπὲρ αὐτοῦ Meier (mal. etiam Bk.) Mr.: περὶ αὐτοῦ.

64. αἴτιός εἰμι] αἴτιός μοι A pr. — δύνωμαι A pr. — περὶ τούτου αὐτοὶ R. — με δεῖ N Mr.: δεῖ με. — ἄριστ' ἂν Hi. J.: ἄριστα (ἂν ἄριστα D. Turr.).

65. μακρότατον R. N Mr.: μακρότερον. — τῷ δὲ μὴ εἰργασμ.] τ. δ. μ. ἐργασαμένῳ N.

ἕκαστον, εἴ τίς τινα ἔροιτο ὅ τι μὴ τύχοι εἰδώς, τοσοῦ-
τον ἂν εἰπεῖν, ὅτι οὐκ οἶδεν· εἰ δέ τις περαιτέρω τι
κελεύοι λέγειν, ἐν πολλῇ ἂν ἔχεσθαι ὑμᾶς ἀπορίᾳ δοκῶ.
66 μὴ τοίνυν ἐμοὶ νείμητε τὸ ἄπορον τοῦτο, ἐν ᾧ μηδ' ἂν
αὐτοὶ ηὐπορεῖτε· μηδὲ ἐὰν εὖ εἰκάζω, ἐν τούτῳ μοι
ἀξιοῦτε τὴν ἀπόφευξιν εἶναι, ἀλλ' ἐξαρκείτω μοι ἐμαυτὸν
ἀναίτιον ἀποδεῖξαι τοῦ πράγματος. ἐν τούτῳ οὖν ἀν-
αίτιός εἰμι, οὐκ ἐὰν ἐξεύρω ὅτῳ τρόπῳ ἀφανής ἐστιν ἢ
ἀπόλωλεν ἁνήρ, ἀλλ' εἰ μὴ προσήκει μοι μηδὲν ὥστ'
67 ἀποκτεῖναι αὐτόν. Ἤδη δ' ἔγωγε καὶ πρότερον ἀκοῇ
ἐπίσταμαι γεγονός, τοῦτο μὲν τοὺς ἀποθανόντας τοῦτο
δὲ τοὺς ἀποκτείναντας οὐχ εὑρεθέντας· οὔκουν ἂν κα-
λῶς ἔχοι, εἰ τούτων δέοι τὰς αἰτίας ὑποσχεῖν τοὺς
συγγενομένους. πολλοὶ δέ γ' ἤδη σχόντες ἑτέρων
πραγμάτων αἰτίας, πρὶν τὸ σαφὲς αὐτῶν γνωσθῆναι,
68 προαπώλοντο. αὐτίκα Ἐφιάλτην τὸν ὑμέτερον πολίτην
οὐδέπω <καὶ> νῦν ηὕρηνται οἱ ἀποκτείναντες· εἰ οὖν
τις ἠξίου τοὺς συνόντας ἐκείνῳ εἰκάζειν οἵτινες ἦσαν
οἱ ἀποκτείναντες Ἐφιάλτην, εἰ δὲ μή, ἐνόχους εἶναι τῷ

εἶπεν N et pr. A (corr.[2]). — τι (τί) post περαιτέρω add. NJ. (εἰ δέ τι καὶ περαιτ. R.). — κελεύοι R.: κελεύει. — ἔχεσθαι ὑμᾶς NMr.: ὑμᾶς ἔχεσθαι.

66. ηὐπορεῖτε J.: εὐπορεῖτε A pr. (ut vid.) BBk.; εὐποροῖτε A corr., εὐπορῆτε Nv. — μοι] με A pr. — ἀξιοῦται A pr. (corr.[2]). — ἐὰν ἐξεύρω R. Turr.: ἐὰν μὴ ἐξεύρω (ἐξεύρω om. pr. A). — ἢ ἀπόλωλεν cum R. del. Mr. — ἁνήρ S. Turr.: ἀνήρ. — προσήσκει N.

67. ἔχῃ (οι suprascr.) A. — τούτων] τούτῳ BZ et v. ante R. — προσαπώλοντο A pr.

68. οὐδέπω <καὶ> νῦν cf. § 49. — ηὕρηνται J.: εὕρηνται. — ἠξίου] ἥξει οὐ A pr. (corr.[2]). — Ἐφιάλτην post ἀποκτ. del. D.

λάσσειν, ἢ τοῖς φίλοις τοῖς ἐμοῖς ἐξεγγυῆσαι, ἢ τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις παραδοῦναι, καὶ ψῆφον περὶ αὐτοῦ γενέσθαι. νῦν δὲ αὐτοὶ καταγνόντες τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς ἀπεκτείνατε· ὃ οὐδὲ πόλει ἔξεστιν, ἄνευ Ἀθηναίων οὐδένα θανάτῳ ζημιῶσαι. καὶ τῶν μὲν ἄλλως λόγων τῶν ἐκείνου τουτουσὶ κριτὰς ἠξιώσατε γενέσθαι, τῶν δὲ ἔργων αὐτοὶ δικασταὶ ἐγένεσθε.
καίτοι οὐδὲ οἱ τοὺς δεσπότας ἀποκτείναντες, ἐὰν 4
ἐπ' αὐτοφώρῳ ληφθῶσιν, οὐδ' οὗτοι ἀποθνῄσκουσιν ὑπ' αὐτῶν τῶν προσηκόντων, ἀλλὰ παραδιδόασιν αὐτοὺς τῇ ἀρχῇ κατὰ νόμους ὑμετέρους πατρίους. εἴπερ γὰρ καὶ μαρτυρεῖν ἔξεστι δούλῳ κατὰ τοῦ ἐλευθέρου τὸν φόνον, καὶ τῷ δεσπότῃ, ἂν δοκῇ, ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τοῦ δούλου, καὶ ἡ ψῆφος ἴσον δύναται τῷ δοῦλον ἀποκτείναντι καὶ τῷ ἐλεύθερον, εἰκός τοι καὶ ψῆφον γενέσθαι περὶ αὐτοῦ ἦν, καὶ μὴ ἄκριτον ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. ὥστε πολλῷ ἂν δικαιότερον ὑμεῖς ἐκρίνεσθε ἢ ἐγὼ νῦν φεύγω ὑφ' ὑμῶν ἀδίκως.

Σκοπεῖτε δὲ ὦ ἄνδρες καὶ ἐκ τοῖν λόγοιν τοῖν 4
ἀνδροῖν ἑκατέροιν τοῖν βασανισθέντοιν τὸ δίκαιον καὶ τὸ εἰκός. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος δύο λόγω ἔλεγε· τοτὲ μὲν ἔφη με εἰργάσθαι τὸ ἔργον, τοτὲ δὲ οὐκ ἔφη· ὁ δὲ ἐλεύθερος οὐδέπω ⟨καὶ⟩ νῦν εἴρηκε περὶ ἐμοῦ φλαῦρον
οὐδέν, τῇ αὐτῇ βασάνῳ βασανιζόμενος. τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ 5

ἄλλως scr.: ἄλλων (del. D. J.). — ἐγένεσθε Schoell. J.: γίνεσθε (γίνεσθαι Z Turr., ἐγίνεσθε R.).

48. ἀποθνῄσκουσιν NMr.: θνῄσκουσιν. — κολασθῆναι post ἀρχῇ desider. R. — ⟨τοὺς⟩ ὑμετέρους ci. J. — τῷ ἐλεύθερον ci. R., recep. Bk.: τὸν ἐλ. — δικαιότ. ὑμεῖς NMr.: ὑμεῖς δικ. — κρίνεσθε codd.; κρίνοισθε v.

49. σκοπεῖτε δὴ NAB. — δύω A Ald. (Turr.). cf. 3 β 12; 6, 31. — καὶ post οὐδέπω add. Weil.

ἣν αὐτῷ ἐλευθερίαν προτείναντας ὥσπερ τὸν ἕτερον πεῖσαι· τοῦτο δὲ μετὰ τοῦ ἀληθοῦς ἐβούλετο κινδυνεύων πάσχειν ὅ τι δέοι, ἐπεὶ τό γε συμφέρον καὶ οὗτος ἠπίστατο, ὅτι τότε παύσοιτο στρεβλούμενος, ὁπότε εἴποι τὰ τούτοις δοκοῦντα. ποτέρῳ οὖν εἰκός ἐστι πιστεῦσαι, τῷ διὰ τέλους τὸν αὐτὸν ἀεὶ λόγον λέγοντι, ἢ τῷ τοτὲ μὲν φάσκοντι τοτὲ δ' οὔ; ἀλλὰ καὶ ἄνευ βασάνου τοιαύτης οἱ τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν λόγους λέγοντες πιστότεροί εἰσι τῶν διαφερομένων σφίσιν
51 αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ καὶ ἐκ τῶν λόγων τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερὶς ἑκατέρων ἐγεγόνει, τούτων μὲν τὸ φάσκειν, ἐμὴ δὲ τὸ μὴ φάσκειν, ἔκ τε ἀμφοῖν τοῖν ἀνδροῖν τοῖν βασανισθέντοιν· ὁ μὲν γὰρ ἔφησεν, ὁ δὲ διὰ τέλους ἔξαρνος ἦν. καὶ μὲν δὴ τὰ ἐξ ἴσου γενόμενα τοῦ φεύγοντός ἐστι μᾶλλον ἢ τοῦ διώκοντος, εἴπερ γε καὶ τῶν ψήφων ὁ ἀριθμὸς ἐξ ἴσου γενόμενος τὸν φεύγοντα μᾶλλον ὠφελεῖ ἢ τὸν διώκοντα.
52 Ἡ μὲν βάσανος ὦ ἄνδρες τοιαύτη γεγένηται, ᾗ οὗτοι πιστεύοντες εὖ εἰδέναι φασὶν ὑπ' ἐμοῦ ἀπο-

50. προτείναντας NA sec. Bk. et ci. R.: προτείνοντας A teste Siggio, προτείναντι v. ante Bk. — πάσχειν] παρασχεῖν A pr. — παύσοιτο Madvig: παύσαιτο. — ἀεὶ λόγον NMr.: λόγον A pr. et Z, quod prob. S.; λόγον ἀεὶ A corr. v. — τῶν αὐτῶν] τῶν ἄλλων A pr.

51. καὶ ἐκ <τε> τῶν S. ap. Schaeferum. — τοῦ <ἑτέρου> ἀνθρώπου Hi., qui del. vv. ἔκ τε ἀμφ. — ἔξαρνος ἦν. — μερὶς ἑκατέρων ἐγεγόνει scripsi (antea ἑκατέροις [c. W.] ἂν εἴη): μ. ἑκατέρῳ ἴσον, εἰ N, μ. ἑκατέρω ἴσον εἰς A pr., μ. ἑκατέρῳ ἴση ἐστί A corr.[2] v. — τούτων μὲν τὸ φ. ἐμὴ δὲ scr.: τοῦτον μέντοι φ. ἐμοὶ δὲ NA pr., τούτοις μὲν τὸ φ. ἐμοὶ δὲ A corr.[2] v. — <πρὸς> τοῦ φεύγοντος Hi. J. — γενόμενος] γιγνόμενος NJ. (ego ed. I).

52. γεγένηται N: ἐγένετο.

θανόντα τὸν ἄνδρα. καίτοι τὸ παράπαν ἔγωγ' ἂν εἴ τι συνῄδη ἐμαυτῷ καὶ εἴ τί μοι τοιοῦτον εἴργαστο, ἠφάνισ' ἂν τὼ ἀνθρώπω, ὅτε ἐπ' ἐμοὶ ἦν τοῦτο μὲν εἰς τὴν Αἶνον ἀπάγειν ἅμα ἐμοί, τοῦτο δὲ εἰς τὴν ἤπειρον διαβιβάσαι, καὶ μὴ ὑπολείπεσθαι μηνυτὰς κατ' ἐμαυτοῦ τοὺς συνειδότας. φασὶ δὲ γραμματείδιον εὑρεῖν ἐν τῷ πλοίῳ, ὃ ἔπεμπον ἐγὼ Λυκίνῳ, ὡς ἀποκτείναιμι τὸν ἄνδρα. καίτοι τί ἔδει με γραμματείδιον πέμπειν, αὐτοῦ συνειδότος τοῦ τὸ γραμματείδιον φέροντος; ὥστε τοῦτο μὲν σαφέστερον αὐτὸς ἔμελλεν ἐρεῖν ὁ εἰργασμένος, τοῦτο δὲ οὐδὲν ἔδει κρύπτειν αὐτά· ἃ γὰρ μὴ οἷόν τε εἰδέναι τὸν φέροντα, ταῦτ' ἄν τις μάλιστα συγγράψας πέμψειεν. ἔπειτα δὲ ὅ τι μὲν μακρὸν εἴη πρᾶγμα, τοῦτο μὲν ἄν τις ἀναγκασθείη γράψαι τῷ μὴ διαμνημονεύειν τὸν ἀπαγγέλλοντα ὑπὸ πλήθους· τοῦτο δὲ βραχὺ ἦν ἀπαγγεῖλαι, ὅτι τέθνηκεν ὁ ἀνήρ. ἔπειτα ἐνθυμεῖσθε ὅτι διάφορον ⟨μὲν⟩ ἦν τὸ γραμματείδιον τῷ βασανισθέντι, διάφορος δ' ὁ ἄνθρωπος τῷ γραμματειδίῳ· ὁ μὲν γὰρ βασανιζόμενος αὐτὸς ἔφη ἀποκτεῖναι, τὸ δὲ γραμματείδιον ἀνοιχθὲν ἐμὲ τὸν

συνῄδη J.: *συνῄδειν*. — *εἴ τι μοὶ* A corr.[2] sec. Sigg.: *εἴ τ' ἐμοὶ* N et pr. A, *εἴ τι ἐμοὶ* A corr.[2] sec. J. rell. — *ἀπάγων* N et pr. A (corr.[2]). — *ἅμα ἐμοὶ*] *ἐμοὶ* pro *ἅμα ἐ.* A pr.

53. *γραμματείδιον* Bk.: *γραμματίδιον* ubique libri. — post *φέροντος* codd. inserunt: *τίνος γε δὴ ἕνεκα — ἐμοὶ κἀκείνῳ* (§ 57 init.), quae verba suo loco omissa sunt. Transposuit Aldus. — *αὐτὸς* R. Turr.: *αὐτοῖς*. — *ἐρεῖν*] *εὑρεῖν* N. — *αὐτὰ* codd. Fr.: *αὐτόν*.

54. *τοῦτο μὲν*] *μὲν* add. N Mr.; *τούτου* N et pr. A [sec. J.; *τοῦ* sec. Dobs. et me] corr.[2]. — *τῷ μὴ* corr.[2] A sec. Sigg. et J. v.: *τὸ μὴ* A corr. sec. Dobs. et me, *τοῦ μὴ* N et pr. A Fr. J. — *διάφορον* R. Turr.: *διαφέρον*. — *μὲν* add. J. — *γραμματειδίῳ* (-*τιδίῳ*) ci. R.: *γραμματείω* N (-*τείῳ* Bk.), *γραμματίῳ* v. — *γραμματίδιον* N M Z Mr.: *γραμμάτιον* (*γραμματεῖον* Bk.).

τὸν ἄνθρωπον, εἴπερ γε μὴ πάνυ πόρρω ἀπῆλθεν ἀπὸ
28 τῆς θαλάσσης. Ἀλλ' ὡς κατεποντώθη λέγουσιν. ἐν
τίνι πλοίῳ; δῆλον γὰρ ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ λιμένος ἦν τὸ
πλοῖον. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἐξηυρέθη; καὶ μὴν εἰκός γε
ἦν καὶ σημεῖόν τι γενέσθαι ἐν τῷ πλοίῳ ἀνδρὸς
τεθνεῶτος <ἐντιθεμένου> καὶ ἐκβαλλομένου νύκτωρ.
νῦν δὲ ἐν μὲν ᾧ ἔπινε πλοίῳ καὶ ἐξ οὗ ἐξέβαινεν, ἐν
τούτῳ φασὶν εὑρεῖν σημεῖα, ἐν ᾧ αὐτοὶ μὴ ὁμολογοῦσιν
ἀποθανεῖν τὸν ἄνδρα· ἐν ᾧ δὲ κατεποντώθη, οὐχ
ηὗρον οὔτ' αὐτὸ τὸ πλοῖον οὔτε σημεῖον οὐδέν. τού-
των δ' ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρασχήσομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ μὲν φροῦδος ἦ πλέων εἰς τὴν
Αἶνον, τὸ δὲ πλοῖον ἧκεν εἰς τὴν Μυτιλήνην ἐν ᾧ ἐγὼ
133 καὶ ὁ Ἡρῴδης | ἐπίνομεν, πρῶτον μὲν εἰσβάντες εἰς
τὸ πλοῖον ἠρεύνων, καὶ ἐπειδὴ τὸ αἷμα ηὗρον, ἐνταῦθα
ἔφασαν τεθνάναι τὸν ἄνδρα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς τοῦτο
οὐκ ἐνεχώρει, ἀλλ' ἐφαίνετο τῶν προβάτων ὂν αἷμα,
ἀποτραπόμενοι τούτου τοῦ λόγου συλλαβόντες ἐβα-

εἴπερ γε NSp.: εἴπερ.

28. ἐξηυρέθη J.: ἐξευρέθη. item ηὗρον J. pro εὗρον paullo infra et § 29. — ἐντιθεμένου addidi coll. § 45; an delendum καί? — ἐν μὲν ᾧ NMr.: μὲν ᾧ pr. A, ἐν ᾧ μὲν A corr.[2] v. — αὐτοὶ ὁμολ. μὴ Fr. J. — ὁμολογῶσιν codd. praeter A corr.[1]. — αὐτὸ τὸ NAR.: αὐτό. — παρασχήσομαι Bk. coll. § 24: παραστήσομαι.

29. φροῦδος] cf. Harp.: φρ. Ἀντ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡρ. φόνου ἀντὶ τοῦ ἐκποδών. — μὲν φροῦδος NMr.: φροῦδος μὲν AB, φροῦδος v. — ὁ Ἡρ. NMr.: Ἡρώδης. — ἐπίνομεν Weil: ἐπλέομεν. — τὸ αἷμα codd. Mr.: τι αἷμα Ald. — τῶν ante προβάτων del. R. J.

*πατρίδα ἀνάστατον γενομένην. ἃ δὲ ἰδίᾳ οὗτοι δια-
βάλλουσι τὸν ἐμὸν πατέρα, μὴ πείθεσθε· χρημάτων γὰρ
ἕνεκα ἡ πᾶσα παρασκευὴ γεγένηται ἐπ᾽ ἐμοὶ κἀκείνῳ.
πολλὰ δέ ἐστι τὰ συμβαλλόμενα τοῖς βουλομένοις τῶν
ἀλλοτρίων ἐφίεσθαι. γέρων μὲν ἐκεῖνος ὥστ᾽ ἐμοὶ
βοηθεῖν, νεώτερος δ᾽ ἐγὼ πολλῷ ἢ ὥστε δύνασθαι ἐμαυ-
τῷ τιμωρεῖν ἱκανῶς. ἀλλ᾽ ὑμεῖς βοηθήσατέ μοι, καὶ* 80
*μὴ διδάσκετε τοὺς συκοφάντας μεῖζον ὑμῶν αὐτῶν
δύνασθαι. ἐὰν μὲν γὰρ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς ἃ βούλονται
πράσσωσι, δεδειγμένον ἔσται τούτους μὲν πείθειν, τὸ
δ᾽ ὑμέτερον πλῆθος φεύγειν· ἐὰν δὲ εἰσιόντες εἰς ὑμᾶς
πονηροὶ μὲν αὐτοὶ δοκῶσιν εἶναι, πλέον δ᾽ αὐτοῖς μηδὲν
γίγνηται, ὑμετέρα ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις ἔσται, ὥσπερ
καὶ τὸ δίκαιον ἔχει. ὑμεῖς οὖν ἐμοί τε βοηθεῖτε καὶ τῷ
δικαίῳ.*

Ὅσα | μὲν οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τεκμηρίων καὶ 81
μαρτυριῶν οἷά τε ἦν ἀποδειχθῆναι, ἀκηκόατε· χρὴ δὲ 139
*καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν θεῶν σημείοις γενομένοις εἰς τὰ τοι-
αῦτα οὐχ ἥκιστα τεκμηραμένους ψηφίζεσθαι. καὶ γὰρ
τὰ τῆς πόλεως κοινὰ τούτοις μάλιστα πιστεύοντες
ἀσφαλῶς διαπράσσεσθε, τοῦτο μὲν τὰ εἰς τοὺς κιν-
δύνους ἥκοντα, τοῦτο δὲ εἰς τὰ ἔξω τῶν κινδύνων.*

79. *ἰδίᾳ δίκην* codd. R. (*ἰδ.* om. pr. A): *ἰδίαν δ.* — *πολῆς* A. — *πείθεσθαι* N pr. — *ὑπ᾽ ἐμοὶ* N. — *τοῖς βουλ.*] *τούτοις β.* ci. J. — *γέρων μὲν γὰρ* mal. Mr. — *ἐμαυτῷ*] *ἐκείνῳ* J. speciosius quam verius.

80. *γὰρ* add. NAB Bk. (ci. R.). — *δεδογμένον* ci. J.; ipse malim cum Pahlio ⟨*δεῖν*⟩ *πείθειν* (*μὲν μὴ πείθειν* Z et v. ante R.). — *γίγνηται* scr.: *γένηται*. — *τε* om. pr. AMZ.

81. *τοῖς τῶν ἀπὸ τῶν* A pr. — *διαπράσεσθε* N. — *εἰς* ante *τὰ ἔξω* del. Bk. Respondet *εἰς* locutioni *τὰ εἰς — ἥκοντα* („quod attinet ad").

33 *ἐπιτιμηταὶ τῶν σφίσιν αὐτοῖς συμφερόντων. ἕως μὲν*
οὖν μετὰ χρηστῆς τῆς ἐλπίδος ἐγίγνωσκέ μου καταψευ-
σάμενος, τούτῳ διισχυρίζετο τῷ λόγῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐγί-
γνωσκεν ἀποθανούμενος, ἐνταῦθ᾽ ἤδη τῇ ἀληθείᾳ
ἐχρῆτο, καὶ ἔλεγεν ὅτι πεισθείη ὑπὸ τούτων ἐμοῦ
34 *καταψεύδεσθαι. διαπειραθέντα δ᾽ αὐτὸν τὰ ψευδῆ*
λέγειν, ὕστερον δὲ τἀληθῆ λέγοντα, οὐδέτερα ὠφέλησεν,
ἀλλ᾽ ἀπέκτειναν ἄγοντες τὸν ἄνδρα, τὸν μηνυτήν, ᾧ
πιστεύοντες ἐμὲ διώκουσι, τοὐναντίον ποιήσαντες ἢ οἱ
ἄλλοι ἄνθρωποι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς μηνυταῖς τοῖς
μὲν ἐλευθέροις χρήματα διδόασι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευ-
θεροῦσιν· οὗτοι δὲ θάνατον τῷ μηνυτῇ τὴν δωρεὰν
ἀπέδοσαν, ἀπαγορευόντων τῶν φίλων τῶν ἐμῶν μὴ
35 *ἀποκτείνειν τὸν ἄνδρα πρὶν [ἂν] ἐγὼ ἔλθοιμι. δῆλον*
οὖν ὅτι οὐ τοῦ σώματος αὐτοῦ χρεία ἦν αὐτοῖς, ἀλλὰ
τῶν λόγων· ζῶν μὲν γὰρ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς αὐτῆς βα-
σάνου ἰὼν ὑπ᾽ ἐμοῦ κατήγορος ἂν ἐγίγνετο τῆς τού-
των ἐπιβουλῆς, τεθνεὼς δὲ τὸν μὲν ἔλεγχον τῆς ἀλη-
θείας ἀπεστέρει δι᾽ αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀπολλυμένου,
τοῖς δὲ λόγοις τοῖς ἐψευσμένοις ὑπ᾽ ἐκείνου ὡς ἀλη-
θέσιν οὖσιν ἐγὼ ἀπόλλυμαι. τούτων δὲ μάρτυράς
μοι κάλει.

ἐπιτιμηταὶ] *ἐπιμεληταὶ* Hug. — *σφίσι* N.
33. *τῆς* post *χρηστῆς* om. N Mr. J. (etiam R. abesse mal.; *τινὸς* W.). — *κατεψευσάμενος* N pr. (corr.[2]); *καταψευσόμ.* R. D. — *ἐνταῦτ᾽* pr. A (corr.[2]). — *πειθείη* N pr. (corr.[2]). — *κατ-εψεύδεσθαι* N.
34. *ὕστερον μὲν* A pr. — *ὠφέλησεν* R. Turr.: *ὠφέλησαν*. — *ἀπάγοντες* ci. R. — *ἄθρωποι* A pr. (corr.[2]). — *δωρειὰν* J. — *ἀπογορευόντων* A. — *πρὶν ἂν*] *ἂν* del. D., *πρὶν ἢ* ci. W.
35. *αὐτοῦ* post *σώμ.* om. pr. A. — *δι᾽* del. S., *ἀπεστέρει ἐμὲ διὰ τοῦ σώμ.* ci. R., *ἀπολλυμένου* del. Schoell. — *ἐγὼ ἀπόλλ* in ras. maiore A.

*αἰτίας ταύτην σαφεστάτην ἀπέφαινον, τὰ σημεῖα τὰ
ἀπὸ τῶν θεῶν· νῦν δὲ τῶν τε σημείων ἐναντίων τοῖς
τούτων λόγοις γεγενημένων, τῶν τε μαρτύρων ἃ μὲν
ἐγὼ λέγω μαρτυρούντων ἀληθῆ εἶναι, ἃ δ' οὗτοι κατ-
ηγοροῦσι ψευδῆ, τοῖς μὲν μαρτυροῦσιν ἀπιστεῖν ὑμᾶς
κελεύουσι, τοῖς δὲ λόγοις οὓς αὐτοὶ λέγουσι πιστεύειν
ὑμᾶς φασὶ χρῆναι. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς
ἔργοις τοὺς λόγους ἐλέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις τὰ
ἔργα ζητοῦσιν ἄπιστα καθιστάναι.*

Ὅσα μὲν οὖν ἐκ τῶν κατηγορηθέντων μέμνημαι 85
*ὦ ἄνδρες, ἀπολελόγημαι· οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν . . . . . ἀπο-
ψηφίσασθαι. ταὐτὰ γάρ ἐμέ τε σῴζει, καὶ ὑμῖν νόμιμα
καὶ εὔορκα γίγνεται. κατὰ γὰρ τοὺς νόμους ὠμόσατε
δικάσειν· ἐγὼ δὲ καθ' οὓς μὲν ἀπήχθην, οὐκ ἔνοχός
εἰμι τοῖς νόμοις, ὧν δ' ἔχω τὴν αἰτίαν, ἀγών μοι νό-
μιμος ὑπολείπεται. εἰ δὲ δύο ἐξ ἑνὸς ἀγῶνος γεγένη-
σθον, οὐκ ἐγὼ αἴτιος, ἀλλ' οἱ κατήγοροι. καίτοι οὐ δή
που οἱ μὲν ἔχθιστοι οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ πε-
ποιήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προ-
καταγνώσεσθέ μου ἐν τῷδε τῷ ἀγῶνι τὸν φόνον. μὴ* 86
*ὑμεῖς γε ὦ ἄνδρες· ἀλλὰ δότε τι καὶ τῷ χρόνῳ, μεθ'
οὗ ὀρθότατα εὑρίσκουσιν οἱ τὴν ἀκρίβειαν ζητοῦντες*

ἐναντίον pr. A (corr.[2]). — *γεγενημένων* W.: *γιγνομένων*. — *ἐμοὶ μαρτυροῦσιν* Ald. num *τοῖς μὲν μάρτυσι τοῖς ἐμοὶ μαρτυροῦσιν*? cf. 6, 28; Gebauer. arg. ex contr. p. 243. — *φασὶ χρῆναι* NJ.: *χρ. φ.* — *τὰ ἔργα ζητοῦσιν* NMr.: *ζητοῦσι τὰ ἔργα*.

85. *καὶ* ante *ὑμῶν* om. N. — *οἶμαι δ' εἶναι ὑμῶν ἀποφ.* Scheibe; lacunam post *ὑμῶν* esse statuit Schoem. (*οἶμαι δὲ καὶ ὑμ. αὐτῶν ἕνεκα δεῖν ὑμᾶς ἐμοῦ ἀπ.*); ⟨*πρὸς*⟩ *ὑμῶν* ⟨*εἶναι*⟩ K.; *δέομαι* pro *οἶμαι* D. — *ἀγῶνος*] *ἀγῶνε* Cob. — *ἔχθιστοί μοι δ. ἀ. πρὸς ἐμοῦ* Hertl. — *κριταὶ*] *κριτοὶ* A. — *μου*] *με* N. — *ἀγῶνι* ci. Mr.: *λόγῳ*, quod def. Fr.

τῶν πραγμάτων. ἠξίουν μὲν γὰρ ἔγωγε περὶ τῶν τοι-
ούτων ὦ ἄνδρες εἶναι τὴν δίκην κατὰ τοὺς νόμους,
κατὰ μέντοι ⟨τούτους⟩ τὸ δίκαιον ὡς πλειστάκις ἐλέγχε-
σθαι. τοσούτῳ γὰρ ἄμεινον ἂν ἐγιγνώσκετο· οἱ γὰρ
πολλοὶ ἀγῶνες τῇ μὲν ἀληθείᾳ σύμμαχοί εἰσι, τῇ δὲ
87 διαβολῇ πολεμιώτατοι. φόνου γὰρ δίκη καὶ μὴ ὀρθῶς
γνωσθεῖσα ἰσχυρότερον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς
ἐστιν· ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς [μου] καταψηφίσησθε,
καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδ' ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρῆσθαι τῇ
δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ· καὶ οὐδεὶς ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν
δίκην τὴν δεδικασμένην παραβαίνειν πιστεύσας αὑτῷ
ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστιν, οὔτε ξυνειδὼς αὑτῷ τοιοῦτον
ἔργον εἰργασμένῳ μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ
τῆς ⟨τε⟩ δίκης νικᾶσθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ
88 ἀληθοῦς, ἄλλως τε καὶ ἐὰν μὴ ᾖ ὁ τιμωρήσων. αὐτῶν
δὲ τούτων εἵνεκα οἵ τε νόμοι καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ
τόμια καὶ αἱ προρρήσεις, καὶ τἆλλα ὁπόσα γίγνεται τῶν
δικῶν ἕνεκα τοῦ φόνου, πολὺ διαφέροντά ἐστιν ἢ [καὶ]
ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν οἱ
κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν ὀρθῶς γιγνώσκεσθαι·
140 | ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τιμωρία ἐστὶ τῷ ἀδικη-
θέντι, φονέα δὲ τὸν μὴ αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ
ἀσέβειά ἐστιν εἴς τε τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τοὺς νόμους.

86. τῶν ante τοιούτων om. pr. A. — τούτους add. S. — ἄμεινον ἂν N Mr.: ἂν ἄμεινον.

87. γὰρ] δὲ R. — καὶ ante μὴ ὀρθῶς om. Ald. (cf. 6, 3); del. etiam Fr. — ἰσχυροτέρα Ald. (cf. 6, 3). — μου del. J. (cf. 6, 4). — τε ante δίκης add. Br. coll. 6, 5, quo loco duce (cf. etiam 6, 4) etiam ἄλλως τε del Sp.

88. εἵνεκα N Mr.: ἕνεκα sicut 6, 6. — τἆλλα ὅσα N J. sicut exstat 6, 6; τἆλλ' ὁπόσα cett. — καὶ post ἢ del. Mr. Turr. coll. 6, 6.

καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τόν τε διώκοντα μὴ ὀρθῶς αἰτιάσα- 89
σθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς μὴ ὀρθῶς γνῶναι. ἡ μὲν
γὰρ τούτων αἰτίασις οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστι
καὶ τῇ δίκῃ· ὅ τι δ' ἂν ὑμεῖς ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ μὴ ὀρθῶς
γνῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἄν τις ἀνενεγκὼν τὴν
ἁμαρτίαν ἀπολύσαιτο. πῶς ἂν οὖν ὀρθῶς δικάσαιτε 90
περὶ αὐτῶν; εἰ τούτους τε ἐάσετε τὸν νομιζόμενον
ὅρκον διομοσαμένους κατηγορῆσαι, κἀμὲ περὶ αὐτοῦ
τοῦ πράγματος ἀπολογήσασθαι. πῶς δὲ ἐάσετε; ἐὰν
νυνὶ ἀποψηφίσησθέ μου. διαφεύγω γὰρ οὐδ' οὕτω τὰς
ὑμετέρας γνώμας, ἀλλ' ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ κἀκεῖ περὶ ἐμοῦ
διαψηφιζόμενοι. καὶ φεισαμένοις μὲν ὑμῖν ἐμοῦ νῦν
ἔξεστι τότε χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούλησθε, ἀπολέσασι δὲ
οὐδὲ βουλεύσασθαι ἔτι περὶ ἐμοῦ ἐγχωρεῖ. καὶ μὴν εἰ 91
δέοι ἁμαρτεῖν τι, τὸ ἀδίκως ἀπολῦσαι ὁσιώτερον ἂν εἴη
τοῦ μὴ δικαίως ἀπολέσαι· τὸ μὲν γὰρ ἁμάρτημα μόνον
ἐστί, τὸ δὲ ἕτερον καὶ ἀσέβημα. ἐν ᾧ χρὴ πολλὴν πρό-
νοιαν ἔχειν, μέλλοντας ἀνήκεστον ἔργον ἐργάζεσθαι. ἐν

89. *αἰτιᾶσθαι* A pr. Fuhr. — *τούτων*] *τούτου* J. — *αἰτίασις*] cf. Poll. 3, 138: *'Α. δὲ καὶ αἰτίασις εἴρηκεν.* — *ἁμαρτίαν*] *αἰτίαν* 6, 6.

90. *δικάσαιτε* Bk.: *δικάσητε.* — *διομοσομένους* N. — *κἀκεῖ* Ald.: *κακοὶ* codd. — *φεισαμένοις* NJ.: *ψηφισαμένοις* cett. codd., *ἀποψηφισ.* Ald. — *ἂν βούλησθε* D. (?) J.: *ἃ δὴ βούλεσθαι* NA, *δὴ βούλεσθε* Bk. —*ἀπολέσασι δὲ* Dobr. (Mr. Turr.): *ἀπολογήσασθαι.*

91. vv. *εἰ δέοι* — *ἀσέβημα* affert Stob. flor. 46, 19. — *ἁμαρτεῖν τι, τὸ* ci. Mr.: *τι ἁμ. τὸ* Stob., *ἁμ. ἐπί τῳ* Bk., *ἁμ. ἐπὶ τῷ* codd. — *ἂν εἴη τοῦ* Dobr. (Mr.): *ἂν ᾖ τὸ* codd. (*ἂν ᾖ τοῦ* v.), *τοῦ* Stob. AB rc., *ἢ τὸ* Stobaei rell. (*ἂν ἢ τὸ* S. Turr.; *ἁμαρτ., ἐπὶ τῷ ἀδ. ἀπ. ὁσ. ἂν ἢ τῷ* Emp.). — *μὴ δικαίως*] *ἀδίκως* Stob. — *ἁμ. μόνον* NMr.: *μόνον ἁμαρτ.* v., om. *μόνον* MZ Stob. — *τὸ δὲ ἕτερον καί*] *τὸ δὲ ἀδίκως ἀποκτεῖναι* Stob. (*καὶ* om. etiam A pr.). — *ἀνήκεστον* c. Steph. R.: *ἀνηκέστερον.*

μὲν γὰρ ἀκεστῷ πράγματι καὶ ὀργῇ χρησαμένους καὶ
διαβολῇ πιθομένους ἔλασσόν ἐστιν ἐξαμαρτεῖν· μετα-
γνοὺς γὰρ ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλεύσαιτο· ἐν δὲ τοῖς ἀνη-
κέστοις πλέον βλάβος τὸ μετανοεῖν καὶ γνῶναι ἐξ-
ημαρτηκότας. ἤδη δέ τισιν ὑμῶν καὶ μετεμέλησεν
ἀπολωλεκόσι. καίτοι ὅπου ὑμῖν τοῖς ἐξαπατηθεῖσι με-
τεμέλησεν, ἦ καὶ πάνυ τοι χρῆν τούς γε ἐξαπατῶντας
92 *ἀπολωλέναι. ἔπειτα δὲ τὰ μὲν ἀκούσια τῶν ἁμαρτη-*
μάτων ἔχει συγγνώμην, τὰ δὲ ἑκούσια οὐκ ἔχει. τὸ μὲν
γὰρ ἀκούσιον ἁμάρτημα ὦ ἄνδρες τῆς τύχης ἐστί, τὸ δὲ
ἑκούσιον τῆς γνώμης. ἑκούσιον δὲ πῶς ἂν εἴη μᾶλλον
ἢ εἴ τις, ὧν βουλὴν ποιοῖτο, ταῦτα παραχρῆμα ἐξερ-
γάζοιτο; καὶ μὴν τὴν ἴσην γε δύναμιν ἔχει, ὅστις τε ἂν
93 *τῇ χειρὶ ἀποκτείνῃ ἀδίκως καὶ ὅστις τῇ ψήφῳ. εὖ δ'*
ἴστε ὅτι οὐκ ἄν ποτ' ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, εἴ τι ξυν-
ῄδη ἐμαυτῷ τοιοῦτον· νῦν δὲ πιστεύων τῷ δικαίῳ, οὗ
πλέονος οὐδέν ἐστιν ἄξιον ἀνδρὶ συναγωνίζεσθαι, μηδὲν
αὑτῷ συνειδότι ἀνόσιον εἰργασμένῳ μηδ' εἰς τοὺς θεοὺς
ἠσεβηκότι· ἐν γὰρ τῷ τοιούτῳ ἤδη καὶ τὸ σῶμα ἀπειρη-
κὸς ἡ ψυχὴ συνεξέσωσεν, ἐθέλουσα ταλαιπωρεῖν διὰ

ἀκεστῷ cum Steph. R.: *ἑκάστῳ*. cf. B. A. p. 202: *ἀκεστῷ τῷ ἰασίμῳ καὶ θεραπευσίμῳ πράγματι* (J.). — *πιθομένους* Cob. J.: *πειθομένους*. — *ἔλαττον ἔστι* Bk.; *ἔλασσον* ipse restitui. — *ἔτι ἂν ὀρθῶς βουλ.*] ⟨*ἄν τις τὸ γεγονὸς*⟩ *ἐπανορθώσαιτο* speciose Cb. — *ἀπολελωκόσι* N. — *ὅπου* — *ἦ καὶ* suppeditavit F. Leo, cum scripsissem *εἰ οὕτω* — *καί*: *οὔπω* — *εἰ καὶ* codd. — *τοι* codd. Fr.: *τι*. — *χρῆν* scr.: *χρὴ*. — *ἀπολωλέναι* NMr.: *ἀπωλωλέναι* A, *ἀπολωλεκέναι* v.

92. *γὰρ* om. N. — post *γνώμης* add. *ἐστίν* N. — *ἐξεργάζοιτο* NMr.: *ἐργάζοιτο*.

93. *ξυνῄδη* J.: *ξυνῄδειν*. — *ἐστι ἄξιον* NJ. — *εἰργασμένον* ABZM. — *μηδ'* Fr.: *μήτ'* (⟨*μήτ*⟩ *ἀνόσ*. — *μήτ'* P.). — *συνεξέωσεν* N, *συνεξ.σωσεν* A pr. („erasum *αι* aut *ω*" J.).

*τὸ μὴ ξυνειδέναι ἑαυτῇ· τῷ δὲ ξυνειδότι τοῦτο αὐτὸ
πρῶτον πολέμιόν ἐστιν· ἔτι γὰρ καὶ τοῦ σώματος ἰσχύ-
οντος ἡ ψυχὴ προαπολείπει, ἡγουμένη τὴν τιμωρίαν
οἱ ἥκειν ταύτην τῶν ἀσεβημάτων· ἐγὼ δ' ἐμαυτῷ τοι-
οῦτον οὐδὲν ξυνειδὼς ἥκω εἰς ὑμᾶς. τὸ δὲ τοὺς κατ-* 94
*ηγόρους διαβάλλειν οὐδέν ἐστι θαυμαστόν. τούτων γὰρ
ἔργον τοῦτο, ὑμῶν δὲ τὸ μὴ πείθεσθαι τὰ μὴ δίκαια.
τοῦτο μὲν γὰρ ἐμοὶ πειθομένοις ὑμῖν μεταμελῆσαι ἔστιν,
καὶ τούτου φάρμακον τὸ αὖθις κολάσαι, τοῦ δὲ τούτοις
πειθομένους ἐξεργάσασθαι ἃ οὗτοι βούλονται οὐκ ἔστιν
ἴασις. οὐδὲ χρόνος πολὺς ὁ διαφέρων, ἐν ᾧ ταῦτα
νομίμως πράξεθ' ἃ νῦν ὑμᾶς παρανόμως πείθουσιν οἱ
κατήγοροι ψηφίσασθαι. οὔ τοι τῶν ἐπειγομένων ἐστὶ
τὰ πράγματα, ἀλλὰ τῶν εὖ βουλευομένων. νῦν μὲν οὖν
γνωρισταὶ γίγνεσθε τῆς δίκης, τότε δὲ δικασταὶ τῶν
μαρτύρων· νῦν μὲν δοξασταί, τότε δὲ κριταὶ τῶν ἀλη-
θῶν. Ῥᾷστον δέ τοί ἐστιν ἀνδρὸς περὶ θανάτου φεύ-* 95
*γοντος τὰ ψευδῆ καταμαρτυρῆσαι. ἐὰν γὰρ τὸ παρα-
χρῆμα μόνον πείσωσιν ὥστε ἀποκτεῖναι, ἅμα τῷ σώματι*

ἐστιν ὅτι [*γὰρ*] Nauck. — *καὶ* post *γὰρ* om. pr. A. — *τὴν* ante *τιμωρ.* del. Mr. S. J., def. Schoem. Linder. — *ἀσεβημάτων* NBk.: *ἀσεβηκότων* cett. codd.

94. *τὸ δὲ* Ald.: *τῷ* (*τῶ*) codd. — *τούτων* ⟨*μὲν*⟩ dubitanter ci. Li. — *ἔργῳ* AB. — *μὴ δίκαια* NAB Bk. (ci. R.): *δίκαια*. — *ἐμοὶ*] *ὑμῖν* pr. A. — *πιθομένοις* et mox *πιθομένους*? — *ὑμῖν*] *ἡμῖν* A. — *τοῦ δὲ* NAB R.: *τοὺς δὲ*. — *πράξεσθ'* N, corr. A, B. — *ἃ νῦν*] *ἂν νῦν* N. — *οὗτοι* NABZ Bk. (ci. R.): *οὔτι*. — *τῶν μαρτύρων* post *δοξασταί* transp. S. (E. cr. p. 118), del. J.; *γν. γ. τῶν μαρτ., τότε δὲ δικ. τῆς δίκης* ci. Mr.; *τῆς δίκης* del. Emp.; add. *τῶν ἀδήλων* post *δοξ.* R., *τῶν εἰκότων* K. — *δοξασταί*] Hesychius: *δοξασταί· δικασταί* (J.).

95. *ῥᾷστον δέ τοι* Dobrei est coniectura (Mr. Turr.): om. N in lacuna VIII fere litt. capaci; *ἀραῖστῶνδετοι* A rell.

καὶ ἡ τιμωρία ἀπόλωλεν. οὔτε γὰρ οἱ φίλοι ἔτι θελή-
σουσιν ὑπὲρ ἀπολωλότος τιμωρεῖν· ἐὰν δὲ καὶ βου-
96 *ληθῶσιν, τί ἔσται πλέον τῷ γε ἀποθανόντι; νῦν μὲν*
οὖν ἀποψηφίσασθέ μου· ἐν δὲ τῇ τοῦ φόνου δίκῃ οὗτοί
τε τὸν νομιζόμενον ὅρκον διομοσάμενοι ἐμοῦ κατηγο-
ρήσουσι, καὶ ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ κατὰ τοὺς κειμένους
νόμους διαγνώσεσθε, καὶ ἐμοὶ οὐδεὶς λόγος ἔσται ἔτι,
141 *ἐάν τι | πάσχω, ὡς παρανόμως ἀπωλόμην. ταῦτά τοι*
δέομαι ὑμῶν, οὔτε τὸ ὑμέτερον εὐσεβὲς παρεὶς οὔτε
ἐμαυτὸν ἀποστερῶν τὸ δίκαιον· ἐν δὲ τῷ ὑμετέρῳ ὅρκῳ
καὶ ἡ ἐμὴ σωτηρία ἔνεστι. πειθόμενοι δὲ τούτων ὅτῳ
βούλεσθε, ἀποψηφίσασθέ μου.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΟΡΕΥΤΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πόσοι μέν εἰσιν Ἀθήνησι χορηγοί, καὶ τίνος προβάλλονται χάριν, καὶ πόσους τρέφειν ἀναγκάζονται παῖδας, ἐκ τῶν Δημοσθένους ἀκριβῶς ἔγνωμεν λόγων. τὸ μέντοι νῦν ἐν τοῖς χρόνοις Ἀντιφῶντος τοῦ ῥήτορος χορηγός τις εἶναι λαχὼν τῆς αὐτοῦ φυλῆς Ἐρεχθηίδος, καὶ προσέτι Κεκροπί-

96. *μου*] *με* pr. A. — *ἐν δὲ*] *ἐὰν δὲ* N. — *κατηγορήσωσι* N corr. — *διαγνώσησθε* N pr. — *ἔσται* AB Bk.: *ἐστὶ* N, om. v. — *ἐάν τι* Bk.: *ἐάν γε*. — *πάσχω* NAB Bk. (ci. R.): *πάσχων*. — *παρανόμως* R.: *παράνομος*. — *ἀπωλόμην* NA Bk.: *ἀπόλωμαι* v., *ἀπόλλυμαι* ci. Bk. Hi. — *παριεὶς* Fuhr. — *πιθόμενοι*? — *ὅτῳ*] *ὁποτέρῳ*? — subicit N *ὑπὲρ τοῦ Ἡρώδου φόνου*.

Or. VI. Inscriptionis loco *ὑπόθεσις τοῦ ἑξῆς* A. — *ΥΠΟΘ.*] *τὸ μέντοι νῦν* scr.: *ὁ μέντοι νῦν* NA (*ὁ μὲν τοίνυν* v., *ἐν τοίνυν τοῖς χρ.* ci. J.). — *ἐν* ante *τοῖς χρ.* om. N. — *Ἐρεχθηίδος* Scalig.: *Ἐρεχθίδος*.

δος, τοὺς χορεύειν μέλλοντας ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔτρεφε παῖδας. τούτων εἷς εὐφωνίας χάριν ἔπιε φάρμακον, καὶ πιὼν τέθνηκεν. ὁ οὖν πατὴρ τοῦ τεθνεῶτος παιδὸς κατηγορεῖ τοῦ χορηγοῦ ὡς αὐτοῦ πεποιηκότος τὸν φόνον. ἀπολογεῖται δὲ ὁ χορηγὸς ἀρνούμενος τὸν φόνον. Ἡ στάσις στοχασμός. ἀδήλου <γὰρ> τοῦ ἐγκλήματος ὄντος, σημεῖον φανερὸν ὁ κατήγορος λαμβάνει τὸ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ χορηγοῦ γυμνάζεσθαι τοὺς παῖδας· ὅπερ ἐστὶν ἀνεύθυνον μέν, πιθανὸν δ' εἰς ὑποψίαν.

Ἥδιστον μὲν ὦ ἄνδρες δικασταὶ ἀνθρώπῳ ὄντι μὴ γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώματος, καὶ εὐχόμενος ἄν τις ταῦτα εὔξαιτο· εἰ <δ'> ἄρα τις καὶ ἀναγκάζοιτο κινδυνεύειν, τοῦτο γοῦν ὑπάρχειν, ὅπερ μέγιστον ἐγὼ νομίζω ἐν πράγματι τοιούτῳ, αὐτὸν ἑαυτῷ συνειδέναι μηδὲν ἐξημαρτηκότι, ἀλλ' εἴ τις καὶ συμφορὰ γίγνοιτο, ἄνευ κακότητος καὶ αἰσχύνης γίγνεσθαι, καὶ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀδικίᾳ. καὶ τοὺς μὲν νόμους οἳ κεῖνται 2
περὶ τῶν τοιούτων πάντες ἂν ἐπαινέσειαν κάλλιστα νόμων κεῖσθαι καὶ ὁσιώτατα. ὑπάρχει μὲν γὰρ αὐτοῖς ἀρχαιοτάτοις εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἔπειτα τοὺς αὐτοὺς αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν, ὅπερ μέγιστον σημεῖον νόμων καλῶς κειμένων· ὁ χρόνος γὰρ καὶ ἡ ἐμπειρία τὰ μὴ καλῶς ἔχοντα διδάσκει τοὺς ἀνθρώπους. ὥστ' οὐ δεῖ ὑμᾶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κατηγοροῦντος τοὺς νόμους μαθεῖν εἰ

χορηγοῦ et ὁ χορηγὸς Spanh.: χορευτοῦ et χορευτὴς libri, vitio etiam prooemiographi inscitiam superante. sic et infra χορευτοῦ libri, χορηγοῦ postul. Turr. — vv. ἀπολογεῖται — τὸν φόνον om. N. — praemittitur orationi ἀντιφῶντος (hoc om. A) περὶ τοῦ χορευτοῦ NA.

1. ὦ om. N. — δ' ante ἄρα add. Ald. — ὅπερ NMr.: ὃ A, ὃ v. — συνειδότι pr. A.

2. ἐπαινέσειαν N (R. Bk.): ἐπαινέσειεν (ἐπαινέσαιεν Turr.). cf. § 51. — νόμων ἁπάντων 5, 14. — ἡ ante ἐμπειρία om. N. — δεῖ ὑμᾶς NMr. (sicut est 5, 15): ὑμ. post κατηγοροῦντος v.

καλῶς ἔχουσιν ἢ μή, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων τοὺς τούτων λόγους, εἰ ὀρθῶς ὑμᾶς καὶ νομίμως διδάσκουσιν ἢ οὔ.
3 Ὁ μὲν οὖν ἀγὼν ἐμοὶ μέγιστος τῷ κινδυνεύοντι καὶ διωκομένῳ· ἡγοῦμαι μέντοι γε καὶ ὑμῖν τοῖς δικασταῖς περὶ πολλοῦ εἶναι τὰς φονικὰς δίκας ὀρθῶς διαγιγνώσκειν, μάλιστα μὲν τῶν θεῶν ἕνεκα καὶ τοῦ εὐσεβοῦς, ἔπειτα δὲ καὶ ὑμῶν αὐτῶν. ἔστι μὲν γὰρ περὶ τοῦ τοιούτου [αὐτοῦ] μία δίκη· αὕτη δὲ μὴ ὀρθῶς καταγνωσθεῖσα ἰσχυροτέρα ἐστὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς.
4 ἀνάγκη γάρ, ἐὰν ὑμεῖς καταψηφίσησθε, καὶ μὴ ὄντα φονέα μηδὲ ἔνοχον τῷ ἔργῳ χρήσασθαι τῇ δίκῃ, καὶ νόμῳ εἴργεσθαι πόλεως ἱερῶν ἀγώνων θυσιῶν, ἅπερ μέγιστα καὶ παλαιότατα τοῖς ἀνθρώποις. τοσαύτην γὰρ ἀνάγκην ὁ νόμος ἔχει, ὥστε καὶ ἄν τις κτείνῃ τινὰ ὧν αὐτὸς κρατεῖ καὶ μὴ ἔστιν ὁ τιμωρήσων, τὸ νομιζόμενον καὶ τὸ θεῖον δεδιὼς ἁγνεύει τε ἑαυτὸν καὶ ἀφέξεται ὧν εἴρηται ἐν τῷ νόμῳ, ἐλπίζων οὕτως ἂν ἄριστα πράξειν.
5 ἔστι μὲν γὰρ τὰ πλεῖω τοῖς ἀνθρώποις τοῦ βίου ἐν ταῖς ἐλπίσιν· ἀσεβῶν δὲ καὶ παραβαίνων τὰ εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αὐτῆς ἂν τῆς ἐλπίδος, ὅπερ μέγιστόν ἐστι τοῖς ἀν-

3. *γε* del. J. (cf. 5, 19). — *δίκας* om. Ald., add. ci. R. — *τοῦ τοιούτου* NADobs. Mr. Turr.: *τοιούτου*. — ⟨*τοῦ*⟩ *αὐτοῦ* Scheibe (i. e. eiusdem hominis); del. *αὐτοῦ* Mr.

4. *γὰρ* post *ἀνάγκη* in ras. A („pr. *δὲ* ut vid." J.). — *νόμῳ* NAB Bk.: *τῷ νόμῳ* v. (Turr.), ut est or. 5, 87. *νόμῳ* del. Wilam. — *ἱερῶν ἀγώνων θυσιῶν* NA: *ἀγ. ἱερ. θυσ.* B; *θυσ. ἱερ. ἀγ.* Ald. pro *θυσιῶν* mal. *ὁσίων* D., *ἱερ. καὶ ὁσίων καὶ τῶν ἄλλων* coll. 5, 62 ci. J. cf. Dem. 23, 37. — *παλαιότατα*] *τιμιώτατα* Valck., *σπουδαιότατα* ci. J. (coll. Lyc. Leocr. 131), *κἀναγκαιότατα* Wilam. (Philol. Unters. I p. 48). *περὶ πλείστου ἐστὶν ἀνθρώποις* est 5, 62; cf. etiam 6, 25. — *ἁγνεύσει* ci. R. — *τε αὐτὸν* N pr. — *πρᾶξαι* J. („vel del. *ἂν* vel l. *πρᾶξαι*" D.).

5. *μέγιστόν ἐστι* NMr., *τοῖς* add. NJ.: *ἐστὶ μέγ.* (*ἐστὶ* del. Wilam.):

θρώποις ἀγαθόν, αὐτὸς αὑτὸν ἀποστεροίη. καὶ οὐδεὶς
ἂν τολμήσειεν οὔτε τὴν δίκην τὴν δεδικασμένην παρα-
βαίνειν πιστεύσας ὅτι οὐκ ἔνοχός ἐστι τῷ ἔργῳ, οὔτ'
αὖ συνειδὼς αὐτὸς αὑτῷ ἔργον εἰργασμένος τοιοῦτον
μὴ οὐ χρῆσθαι τῷ νόμῳ· ἀνάγκη δὲ τῆς τε δίκης νικᾶ-
σθαι παρὰ τὸ ἀληθές, αὐτοῦ τε τοῦ ἀληθοῦς, κἂν μὴ
ὁ τιμωρήσων ᾖ. αὐτῶν δὲ τούτων ἕνεκα οἵ τε νόμοι 6
καὶ αἱ διωμοσίαι καὶ τὰ τόμια καὶ αἱ προρρήσεις, καὶ
τἆλλα ὅσα γίγνεται τῶν δικῶν τοῦ φόνου ἕνεκα, πολὺ
διαφέροντά ἐστιν ἢ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις, | ὅτι καὶ αὐτα τὰ 142
πράγματα, περὶ ὧν οἱ κίνδυνοι, περὶ πλείστου ἐστὶν
ὀρθῶς γιγνώσκεσθαι· ὀρθῶς μὲν γὰρ γνωσθέντα τι-
μωρία ἐστὶν ὑπὲρ τοῦ ἀδικηθέντος, φονέα δὲ τὸν μὴ
αἴτιον ψηφισθῆναι ἁμαρτία καὶ ἀσέβεια εἴς τε τοὺς
θεοὺς καὶ τοὺς νόμους. καὶ οὐκ ἴσον ἐστὶ τόν τε διώ-
κοντα μὴ ὀρθῶς ⟨αἰτιάσασθαι καὶ ὑμᾶς τοὺς δικαστὰς
μὴ ὀρθῶς⟩ γνῶναι. ἡ μὲν γὰρ τούτου αἰτίασις οὐκ
ἔχει νῦν τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστι καὶ τῇ δίκῃ· ὅ τι δ'
ἂν ὑμεῖς μὴ ὀρθῶς γνῶτε, τοῦτο οὐκ ἔστιν ὅποι ἂν
ἀνενεγκών τις τὴν αἰτίαν ἀπολύσαιτο.

Ἐγὼ δὲ ὦ ἄνδρες οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω περὶ 7
τῆς ἀπολογίας ἥνπερ οἱ κατήγοροι περὶ τῆς κατηγορίας.
οὗτοι ⟨μὲν⟩ γὰρ τὴν μὲν δίωξιν εὐσεβείας ἕνεκά φασι

οὔτ' ἂν τὴν N. — δεδικασμένην cum St. Bk. coll. 5, 87: δεδοκιμασμένην (δεδοκισμασμένην A.). — νικᾶσθαι] δικᾶσθαι N. — ⟨καὶ⟩ παρὰ τὸ ἀλ. F. Leo. — ἄλλως τε καὶ ἐὰν ex 5, 87 leg. ci. R.

6. διωμοσίαι] δημοσίαι N. — αὐτὰ τὰ Ald.: αὐτὰ ταῦτα. — ὀρθῶς μὲν γὰρ] γὰρ om. N. — τόν τε διώκοντα N R. Bk.: τόν γε διώκ. — αἰτιάσασθαι Bk. coll. 5, 89: αἰτιᾶσθαι Ald., qui add. vv. αἰτ. — ὀρθῶς, in codd. omissa. — νῦν uncis incl. R. J. coll. 5, 89. — ἂν ἀνενεγκών R. coll. 5, 89: ἂν ἐνεγκών (ἀν-ενεγκών Bk.). — αἰτίαν] ἁμαρτίαν or. 5.

ποιεῖσθαι καὶ τοῦ δικαίου, τὴν δὲ κατηγορίαν ἅπασαν
πεποίηνται διαβολῆς ἕνεκα καὶ ἀπάτης, ὅπερ ἀδικώτατόν
ἐστι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ οὐκ ἐλέγξαντες, εἴ τι ἀδικῶ,
δικαίως με βούλονται τιμωρεῖσθαι, ἀλλὰ διαβαλόντες,
καὶ εἰ μηδὲν ἀδικῶ, ζημιῶσαι καὶ ἐξελάσαι ἐκ τῆς γῆς
8 ταύτης. ἐγὼ δὲ ἀξιῶ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τοῦ πρά-
γματος ἀποκρίνεσθαι, καὶ διηγήσασθαι ἐν ὑμῖν τὰ γε-
νόμενα πάντα· ἔπειτα περὶ τῶν ἄλλων ὧν οὗτοι κατη-
γοροῦσιν, ἐὰν ὑμῖν ἡδομένοις, βουλήσομαι ἀπολογήσα-
σθαι. ἡγοῦμαι γάρ μοι τιμὴν καὶ ὠφέλειαν αὐτὰ οἴσειν,
τοῖς δὲ κατηγόροις καὶ τοῖς ἐπηρεάζουσιν αἰσχύνην·
9 ἐπεί τοί γε καὶ δεινὸν ὦ ἄνδρες· ἵνα μὲν ἐξῆν αὐτοῖς,
εἴ τι ἠδίκουν ἐγὼ τὴν πόλιν ἢ ἐν χορηγίᾳ ἢ ἐν ἄλλοις
τισίν, ἀποφῆναι καὶ ἐξελέγξασιν ἄνδρα τε ἐχθρὸν
τιμωρήσασθαι καὶ τὴν πόλιν ὠφελῆσαι, ἐνταῦθα μὲν
οὐδεὶς πώποτε οἷός τε ἐγένετο αὐτῶν οὔτε μικρὸν οὔτε
μέγα ἐξελέγξαι ἀδικοῦντα τόνδε τὸν ἄνδρα τὸ πλῆθος
τὸ ὑμέτερον· ἐν δὲ τούτῳ τῷ ἀγῶνι, φόνου διώκοντες
καὶ τοῦ νόμου οὕτως ἔχοντος, εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα
κατηγορεῖν, μηχανῶνται ἐπ' ἐμοὶ λόγους ψευδεῖς συν-
τιθέντες καὶ διαβάλλοντες τὰ εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ
μὲν πόλει, εἴπερ ἀδικεῖται, κατηγορίαν ἀντὶ τιμωρίας

7. εἴ τι Bk. coll. 9. 10: εἴ γ'. — διαβαλόντες Bait.: δια-βάλλοντες (διαβαλλόντες A pr.).

8. ⟨ἀπο⟩κρίνεσθαι (h. e. ἀπολογεῖσθαι cf. 14. 18) R.; ἀπο-κρίνασθαι Reutzel. — κατηγοροῦσιν NAB Tayl.: κατηγορήσουσιν. — ἡδομένοις ⟨ἢ⟩ Ald. Bk. — μοι om. pr. A.

9. γε post τοι del. J. — ἐξῆν Ald.: ἐξῇ libri. — εἴ τι] ὅτι A pr. — ἠδίκουν ἐγὼ NMr.: ἐγὼ ἠδίκουν. — τιμωρήσεσθαι codd.; em. Ald. — οἷος ἐγένετο ci. J. — ἐξελέγξαι NMr.: ἐλέγ-ξαι. — ⟨πᾶν⟩ μηχαν. vel διαβάλλουσι D. — ἐπ' ἐμοὶ scr. (cf. 86. 48): ἐπ' ἐμὲ. — εἴπερ scr.: εἰ μὲν.

*ἀπονέμουσιν, αὐτοὶ δὲ ὧν τὴν πόλιν φασὶν ἀδικεῖσθαι,
τούτων ἰδίᾳ ἀξιοῦσι δίκην λαμβάνειν. καίτοι αὗται αἱ* 10
*κατηγορίαι οὔτε χάριτος ἄξιαι οὔτε πίστεως. οὔτε γὰρ
δὴ οὗ ἡ πόλις ἐλάμβανεν ἂν δίκην εἴ τι ἠδίκητο, ἐνταῦθα τὴν κατηγορίαν ποιεῖται, ὥστε χάριτος ἄξιον εἶναι
τῇ πόλει· οὔτε ὅστις [οὐκ] ἄλλα κατηγορεῖ ἢ ἃ διώκει
ἐν πράγματι τοιούτῳ, πιστεῦσαι δήπου αὐτῷ ἀξιώτερόν
ἐστιν ἢ ἀπιστῆσαι. ἐγὼ δὲ σχεδὸν ἐπίσταμαι τὴν ὑμετέραν γνώμην, ὅτι οὔτ' ἂν καταψηφίσαισθε οὔτ' ἂν
ἀποψηφίσαισθε ἑτέρου τινὸς ἕνεκα μᾶλλον ἢ αὐτοῦ τοῦ
πράγματος· ταῦτα γὰρ καὶ ὅσια καὶ δίκαια. ἄρξομαι
δὲ ἐντεῦθεν.*

Ἐπειδὴ χορηγὸς κατεστάθην εἰς Θαργήλια καὶ 11
*ἔλαχον Πανταχλέα διδάσκαλον καὶ Κεκροπίδα φυλὴν
πρὸς τῇ ἐμαυτοῦ, [τουτέστι τῇ Ἐρεχθηίδι,] ἐχορήγουν ὡς
ἄριστα ἐδυνάμην καὶ δικαιότατα. καὶ πρῶτον μὲν διδασκαλεῖον ⟨ᾗ⟩ ἦν ἐπιτηδειότατον τῆς ἐμῆς οἰκίας κατεσκεύασα, ἐν ᾧπερ καὶ Διονυσίοις ὅτε ἐχορήγουν ἐδίδα-*

ὧν scr.: *ᾧ* (*ἐν ᾧ* R.). — *τούτων ἰδίᾳ* scr., *τούτου ἰδίᾳ* Bk.: *τούτου εἴδει* A pr., *τουτουὶ δὴ* N A corr. v.

10. mal. *καίτοι αἱ τοιαῦται*. — *δὴ*] *δή που* Schaefer. — *ἠδικεῖτο* ci. J. — *ἐνταῦθα* . . . (*ἐστιν ἰδίᾳ* vel simile quid) *τ. κατ. ποιεῖσθαι* J. non recte. — *ἄξιον*] num *ἀξίαν*? — *οὐκ* del. Tayl. Bk., *οὖν* Dobs. Turr., *εἰς* F. Leo coll. § 9. — *ὅτι οὔτ'* Turr.: *ὅτι οὐκ*. — *καταψηφίσαισθε* et *ἀποψηφίσαισθε* Bk.: — *εσθε* N et pr. A, — *ησθε* v. — *οὔτ' αὖ ἀποψ*. ci. R. — *τινὸς* om. pr. A, item *καὶ* post *γάρ*. — *ὅσια καὶ δίκαια* N Mr.: *δίκαια καὶ ὅσια*.

11. *ἔλαχον*] *ἔλεγχον* N. — *Παντ.*] cf. Harpocr. *διδάσκαλος*: *Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ „ἔλαχον“ φησὶ „Πανταχλέα διδάσκαλον“*. „vid. Kirchhoff C. I. Att. I p. 179“ J. — post *ἐμαυτοῦ* in A XII vel XIII litt. erasae („ni fallor *πρὸς τῇ ἐμαυτοῦ*“ J.), et deinde *πρὸς τῇ ἐμ.* repetitum punctis notatum est. — *τουτέστι τῇ Ἐρεχθ.*] scholium hoc esse (cf. § 13) iam R. suspicatus est. — *διδασκάλιον* N et pr. A. — *ᾗ ἦν* Bk.: *ἦν* (*ᾗ* Ald.). — *ἐδίδασκεν* scil. *ὁ διδάσκαλος*?

σκον· ἔπειτα τὸν χορὸν συνέλεξα ὡς ἐδυνάμην ἄριστα, οὔτε ζημιώσας οὐδένα οὔτε ἐνέχυρα βίᾳ φέρων οὔτ' ἀπεχθανόμενός οὐδενί, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἥδιστα καὶ ἐπιτηδειότατα ἀμφοτέροις ἐγίγνετο, ἐγὼ μὲν ἐκέλευον καὶ
12 ᾐτούμην, οἱ δ' ἑκόντες καὶ βουλόμενοι ἔπεμπον. ἐπεὶ δὲ ἧκον οἱ παῖδες, πρῶτον μέν μοι ἀσχολία ἦν παρεῖναι καὶ ἐπιμελεῖσθαι· ἐτύγχανε γάρ μοι πράγματα ὄντα πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον, ἃ ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἐποιούμην, ἐπειδή περ εἰσήγγειλα, ὀρθῶς καὶ δικαίως ἀποδεῖξαι τῇ βουλῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. ἐγὼ μὲν οὖν τούτοις προσεῖχον τὸν νοῦν, κατέστησα δὲ ἐπιμελεῖσθαι, εἴ τι δέοι τῷ χορῷ, Φανόστρατον, δημότην μὲν τουτωνὶ τῶν διωκόντων, κηδεστὴν δ' ἐμαυτοῦ, ᾧ ἐγὼ δέδωκα τὴν θυγατέρα, καὶ ἠξίουν αὐτὸν ⟨ὡς⟩ ἄριστα ἐπιμελεῖσθαι·
13 ἔτι δὲ πρὸς τούτῳ δύο ἄνδρας, τὸν μὲν Ἐρεχθῇδος
143 Ἀμυνίαν, ὃν αὐτοὶ οἱ φυλέται ἐψηφίσαντο | συλλέγειν καὶ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φυλῆς ἑκάστοτε, δοκοῦντα χρηστὸν εἶναι, τὸν δ' ἕτερον τῆς Κεκροπίδος, ὅσπερ ἑκάστοτε εἴωθεν ταύτην τὴν φυλὴν συλλέγειν· ἔτι δὲ τέταρτον Φίλιππον, ᾧ προσετέτακτο ὠνεῖσθαι καὶ ἀναλίσκειν εἴ τι φράζοι ὁ διδάσκαλος ἢ ἄλλος τις τούτων, ὅπως ⟨ὡς⟩ ἄριστα χορηγοῖντο οἱ παῖδες καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς εἶεν διὰ τὴν ἐμὴν ἀσχολίαν. καθειστήκει μὲν ἡ χορηγία οὕτω. καὶ τούτων εἴ τι ψεύδομαι προφάσεως ἕνεκα, ἔξεστι τῷ κατηγόρῳ ἐξελέγξαι ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ ὅ τι

ᾐτούμην ci. Bk. (Turr.): ἡγούμην.
12. ἐπιμέλεσθαι ubique J.; item § 13.
13. Ἐρεχθῇδος scr.: Ἐρεχθηΐδος. — Ἀμυνίαν ὃν] ἀμηνιανὸν NA. posse etiam Ἀμεινίαν fuisse monet J. — ἕτερον] „nomen aut excidit aut latet in ἕτερον“ Turr. — τούτων in ras. III fere litt., ὅπως in mg. A. — καθ. μὲν] οὖν add. ci. R.
14. ἕνεκα in mg. A.

ἂν βούληται [εἰπεῖν]· ἐπεί τοι οὕτως ἔχει ὦ ἄνδρες· πολλοὶ τῶν περιεστώτων τούτων τὰ μὲν πράγματα ταῦτα πάντα ἀκριβῶς ἐπίστανται, καὶ τοῦ ὁρκωτοῦ ἀκούουσι, καὶ ἐμοὶ προσέχουσι τὸν νοῦν ἅττα ἐγὼ ἀποκρίνομαι, οἷς ἐγὼ βουλοίμην ἂν δοκεῖν αὐτός τε εὔορκος εἶναι καὶ ὑμᾶς τἀληθῆ λέγων πεῖσαι ἀποψηφίσασθαί μου.
15 *πρῶτον μὲν οὖν ἀποδείξω ὑμῖν ὅτι οὔτε ἐκέλευσα πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμακον οὔτ᾽ ἠνάγκασα οὔτ᾽ ἔδωκα καὶ οὐδὲ παρῇ ὅτ᾽ ἔπιεν. καὶ οὐ τούτου ἕνεκα ταῦτα* <*οὕτω*> *σφόδρα λέγω, ὡς ἐμαυτὸν ἔξω αἰτίας καταστήσω, ἕτερον δέ τινα εἰς αἰτίαν ἀγάγω· οὐ δῆτα ἔγωγε, πλήν γε τῆς τύχης, ἥπερ οἶμαι καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀνθρώπων αἰτία ἐστὶν ἀποθανεῖν· ἣν οὔτ᾽ ἂν ἐγὼ οὔτ᾽ ἄλλος οὐδεὶς οἷός τ᾽ ἂν εἴη ἀποτρέψαι μὴ οὐ γενέσθαι ἥντινα δεῖ ἑκάστῳ. . . . .*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

16 *Μεμαρτύρηται μὲν οὖν ὦ ἄνδρες περὶ τοῦ πράγματος ἃ ἐγὼ ὑμῖν ὑπεσχόμην· ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων χρὴ σκοπεῖν ἅ τε οὗτοι διωμόσαντο καὶ ἃ ἐγώ, πότεροι ἀληθέστερα καὶ εὐορκότερα. διωμόσαντο δὲ οὗτοι μὲν ἀποκτεῖναί με Διόδοτον βουλεύσαντα τὸν θάνατον, ἐγὼ δὲ μὴ ἀποκτεῖναι, μήτε χειρὶ ἐργασάμενος μήτε*

εἰπεῖν ut ex *ἐπεί* natum del. D. (*εἰπών*? S.) — *βουλοίμην* D.: *ἐβουλόμην*.

15. *πιεῖν τὸν παῖδα* N (cf. § 17): *τὸν παῖδα πιεῖν*. — *καὶ οὐδὲ* R. S. (Ep. cr.): *οὔτε* ZM Bk., *καὶ οὔτε* NAB et v. ante Bk. — *παρῇ* J.: *παρῆν*. — *ἔπινεν* mal. W. — *οὕτω σφόδρα* ci. R. — *ἀγάγω*] *ἀγάγω ἢ* N, *ἀγάγειν* A. — *ἀποτρέψαι* Dobr.: *ἀποστρέψαι*. — post *ἑκάστῳ* intercidisse videtur *καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες*; cf. ad 5, 61.

16. *ἐργασάμενος* Dobr. (*ἐργασάμενον* Valck.) coll. Andoc. 1, 94: *ἀράμενος* codd. Bk. nisi, quod idem Dobr. ci., *χεῖρα ἀράμενος* fuit.

17 βουλεύσας. αἰτιῶνται δὲ οὗτοι μὲν ἐκ τούτων ὡς
*οὗτος ἐκέλευσε πιεῖν τὸν παῖδα τὸ φάρμακον ἢ ἠνάγ-
κασεν ἢ ἔδωκεν· ἐγὼ δ' ἐξ αὐτῶν τούτων ὧν αἰτιῶνται
οὗτοι ἀποφαίνω ὅτι οὐκ ἔνοχός εἰμι· οὔτε γὰρ ἐκέλευσα
οὔτ' ἠνάγκασα οὔτ' ἔδωκα· καὶ ἔτι προστίθημι αὐτοῖς
ὅτι οὐδὲ παρεγενόμην πίνοντι. καὶ εἴ φασιν ἀδικεῖν
εἴ τις ἐκέλευσεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ γὰρ ἐκέλευσα. καὶ
εἴ φασιν ἀδικεῖν εἴ τις ἠνάγκασεν, ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ· οὐ
γὰρ ἠνάγκασα. καὶ εἰ τὸν δόντα τὸ φάρμακόν φασιν
18 αἴτιον εἶναι, ἐγὼ οὐκ αἴτιος· οὐ γὰρ ἔδωκα. αἰτιάσα-
σθαι μὲν οὖν καὶ καταψεύσασθαι ἔξεστι τῷ βουλομένῳ·
αὐτὸς γὰρ ἕκαστος τούτου κρατεῖ· γενέσθαι μέντοι τὰ
μὴ γενόμενα καὶ ἀδικεῖν τὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐκ ἐν τοῖς
τούτων λόγοις ἡγοῦμαι εἶναι, ἀλλ' ἐν τῷ δικαίῳ καὶ
τῷ ἀληθεῖ. ὁπόσα μὲν γὰρ λάθρᾳ πράττεται καὶ ἐπὶ
θανάτῳ βουλευθέντα, ὧν μή εἰσι μάρτυρες, ἀνάγκη
περὶ τῶν τοιούτων ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων τῶν τε τοῦ
κατηγόρου καὶ τοῦ ἀποκρινομένου τὴν διάγνωσιν ποιεῖ-
σθαι καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγό-
μενα, καὶ εἰκάζοντας μᾶλλον ἢ σάφα εἰδότας ψηφίζεσθαι
19 περὶ τῶν πραγμάτων· ὅπου δὲ πρῶτον μὲν αὐτοὶ οἱ

17. ὡς] καὶ pr. A. — οὗτος] αἴτιος ὃς S., οὗτος ἔνοχος ὃς Fuhr, ὡς οὗτος ἔνοχός ἐστι τῷ φόνῳ ὃς ci. J.; ipse mal. ὡς ⟨ἔνοχός ἐστι τῷ φ.⟩ εἴ τις. — ἐκέλευσε Bait.: κελεύσειε. — ἀποφαίνω scr.: ἀποφαίνω N, ἀποφανῶ A rell. — οὔτ' ἠνάγκασα οὔτ' ἔδωκα Dobr. (Turr. Mr.): οὔτ' ἔδωκα οὔτ' ἠνάγκασα. — ἔτι προστ. Ald.: ἐπιπρ. cf. 3 β 10. — ὅτι οὐδὲ scr.: ὅτι οὐ. cf. 15; Dem. 19, 45, quem locum comp. W. — vv. ἐκέλευσεν — εἴ τις add. A Bk.

18. τούτου NAB Bk. (ci. R.): τοῦτο. — καὶ τῷ ἀλ. NJ.: καὶ ἐν τῷ ἀλ. — λάθρᾳ scr.: λάθρα. — ἐπὶ θαν. βουλ. del. D. — τοῦ κατηγ.] τοῦ supra vers. A. — ὑπονοεῖν] ὑπο om. pr. A.

19. οἱ post αὐτοὶ om. pr. A.

κατήγοροι ὁμολογοῦσι μὴ ἐκ προνοίας μηδ' ἐκ παρασκευῆς γενέσθαι τὸν θάνατον τῷ παιδί, ἔπειτα τὰ πραχθέντα φανερῶς ἅπαντα πραχθῆναι καὶ ἐναντίον μαρτύρων πολλῶν, καὶ ἀνδρῶν καὶ παίδων, καὶ ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἐξ ὧνπερ καὶ εἴ τίς τι ἠδίκηκε, φανερώτατος ἂν εἴη, καὶ εἴ τις μὴ ἀδικοῦντα αἰτιῷτο, μάλιστ' ἂν ἐξελέγχοιτο.

Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι ὦ ἄνδρες ἀμφότερα καὶ 20
τῆς γνώμης τῶν ἀντιδίκων καὶ οἵῳ τρόπῳ ἔρχονται
ἐπὶ τὰ πράγματα. ἐξ ἀρχῆς γὰρ οὐδὲν ὁμοίως οὗτοί τε
πρὸς ἐμὲ πράττουσι καὶ ἐγὼ πρὸς τούτους. ἔλεξε μὲν 21
γὰρ Φιλοκράτης οὑτοσὶ ἀναβὰς εἰς τὴν ἡλιαίαν τὴν
τῶν θεσμοθετῶν, τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ὁ παῖς ἐξεφέρετο, ὅτι
ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀποκτείναιμι ἐγὼ ἐν τῷ χορῷ, φάρμακον
ἀναγκάσας πιεῖν. ἐπειδὴ δὲ οὗτος ταῦτα ἔλεγεν, ἀναβὰς
ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἔλεξα
*ὅτι *τὸν μὲν νόμον οὐ δίκαιον οὐ προκαθισταίη Φιλοκράτης κατηγορῶν καὶ διαβάλλων εἰς τὸ δικαστήριον, μελλόντων ἔσεσθαί μοι ἀγώνων πρὸς Ἀριστίωνα καὶ Φιλῖνον αὔριον <καὶ> τῇ ἕνῃ, ὧνπερ ἕνεκα τοὺς λόγους*

ἅπαντ' ἐπράχθη ci. J. (sed cf. 29). — *ἂν εἴη*] *τ' ἂν εἴη* N. num *τἂν εἴη* vel *γ' ἂν εἴη*? — *μὴ* om. pr. A. — *μάλιστ' ἂν* S. Turr.: *μάλιστα*. — apodosin deesse putavit R.

21. *ἡλιαίαν* Taylor J.: *ἡλιακήν*. C. I. Att. IV 27 a v. 75 conf. J. — *πιεῖν*] *ποιεῖν* N pr. — *δὲ* post *ἐπειδὴ* add. codd. Bk. (ci. R.). — *τὸν μὲν νόμον κτλ.*] dedi lectionem corruptam codicis N, nisi quod ibi est *προκάθισται ἢ* et alterum *οὐ* in *οὗ* mutatum est. A hoc *οὐ* supra vers. habet, deinde *προκαθῆσθαι εἰ*. R.: *τὸ μὲν ὅλον οὐ δίκαιον οὐδὲ προσῆκον ποιεῖ Φιλ.*; D. fere: *τῶν μὲν νομίμων οὐ δικαίως προαγορεύοι εἴργεσθαι Φιλ.*; S.: *τὸν μὲν ν. οὐ δίκαιον εἰ προφασίζεται Φιλ.*, atque alii aliter. fort. latet verbum *προσταίη*, cf. *προΐστασθαι* et *προστασία* 2 γ 1; Dem. 30, 5. 30, et *οὐ προῖκα*, quod ci. Bake. — *ἔσεσθέ* pr. N (corr.[2]). — *καὶ* ante *τῇ ἕνῃ* (*ἕννη* A, *ἕνῃ* Tayl. J.) c. R. add. Turr.

22 τούτους | λέγοι· ἃ μέντοι αἰτιῷτο καὶ διαβάλλοι, ῥᾳδίως
144 ἐξελεγχθήσοιτο ψευδόμενος. εἶεν γὰρ οἱ συνειδότες πολλοί, καὶ ἐλεύθεροι καὶ δοῦλοι, καὶ νεώτεροι καὶ πρεσβύτεροι, σύμπαντες πλείους ἢ πεντήκοντα, οἳ τούς τε λόγους τοὺς λεχθέντας περὶ τῆς πόσεως τοῦ φαρμάκου καὶ τὰ πραχθέντα καὶ τὰ γενόμενα πάντα ἠπίσταντο.
23 καὶ εἰπόν τε ταῦτα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ προὐκαλούμην αὐτὸν εὐθὺς τότε, καὶ αὖθις τῇ ὑστεραίᾳ ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς, καὶ ἰέναι ἐκέλευον λαβόντα μάρτυρας ὁπόσους βούλοιτο ἐπὶ τοὺς παραγενομένους, λέγων αὐτῷ ὀνόματι ἕκαστον, τούτους ἐρωτᾶν καὶ ἐλέγχειν, τοὺς μὲν ἐλευθέρους ὡς χρὴ τοὺς ἐλευθέρους, οἳ σφῶν ⟨τ' αὐτῶν⟩ ἕνεκα καὶ τοῦ δικαίου ἔφραζον ἂν τἀληθῆ καὶ τὰ γενόμενα, τοὺς δὲ δούλους, εἰ μὲν αὐτῷ ἐρωτῶντι τἀληθῆ δοκοῖεν λέγειν, εἰ δὲ μή, ἕτοιμος ἢ ἐκδιδόναι βασανίζειν τούς τε ἐμαυτοῦ πάντας, καὶ εἴ τινας τῶν ἀλλοτρίων κελεύοι, ὡμολόγουν πείσας τὸν δεσπότην παραδώσειν αὐτῷ βασανίζειν τρόπῳ ὁποίῳ βούλοιτο.
24 καὶ ταῦτα ἐμοῦ προκαλουμένου καὶ λέγοντος ἐν τῷ δικαστηρίῳ, οὗ καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ καὶ ἕτεροι ἰδιῶται

λέγοι N Mr.: λέγει.

22. εἶεν Mr., εἰ ἓν N, ἐι . . A pr. (super ἐι fort. accentus circumfl. erasus): εἰσὶ A corr. v. — οἱ ante σύμπαντες cum R. add. Mr. V. Krueger ad Thuc. I, 107, 4. — τούς τε] τούτους ut vid. pr. A. — γενόμενα ci. R. (aut del. καὶ τὰ λ.): λεγόμενα. — ἐπίσταιντο (hoc rec. J.) vel ἐπίστανται mal. Mr.

23. αὐτῷ ὀνόματι codd. et defend. Turr. coll. § 40: αὐτῶν ὀνομαστὶ cum R. Bk., αὐτῷ ὀνομαστὶ Mr. — καὶ ante τούτους addi mal. S. — τ' αὐτῶν add. S., αὐτῶν R. — διδόναι post ἐρωτῶντι add. codd., om. Ald. — ἕτ. ἢ ἐκδιδόναι scripsi, ἕτ. ἢ διδ. J.: ἕτ. εἰμι διδόναι N, ἕτοιμος εἶεν διδόναι A pr., ἕτοιμοι εἶεν δ. corr. A rell., ἕτοιμος εἴην δ. Taylor Bk., ἕτ. εἶναι δ. D. cf. § 38. — κελεύοι Bk. in Add. Mr.: κελεύει.

πολλοὶ μάρτυρες παρῆσαν, οὔτε τότε παραχρῆμα οὔτε
ὕστερον ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ οὐδεπώποτε ἠθέλησαν
ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο τὸ δίκαιον, εὖ εἰδότες ὅτι οὐκ ἂν
τούτοις κατ' ἐμοῦ ἔλεγχος ἐγίγνετο οὗτος, ἀλλ' ἐμοὶ
κατὰ τούτων ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ᾐτιῶντο.
ἐπίστασθε δὲ ὦ ἄνδρες, ὅτι αἱ ἀνάγκαι αὗται ἰσχυρό- 25
ταταί καὶ μέγισταί εἰσι τῶν ἐν ἀνθρώποις, καὶ ἔλεγχοι
ἐκ τούτων σαφέστατοι καὶ πιστότατοι περὶ τοῦ δικαίου,
ὅπου εἶεν μὲν ἐλεύθεροι πολλοὶ οἱ συνειδότες, εἶεν δὲ
δοῦλοι, καὶ ἐξείη μὲν τοὺς ἐλευθέρους ὅρκοις καὶ πί-
στεσιν ἀναγκάζειν, ἃ τοῖς ἐλευθέροις μέγιστα καὶ περὶ
πλείστου ἐστίν, ἐξείη δὲ τοὺς δούλους ἑτέραις ἀνάγκαις,
ὑφ' ὧν καὶ ἢν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι κατειπόντες,
ὅμως ἀναγκάζονται τἀληθῆ λέγειν· ἡ γὰρ παροῦσα
ἀνάγκη ἑκάστῳ ἰσχυροτέρα ἐστὶ τῆς μελλούσης ἔσεσθαι.
εἰς πάντα τοίνυν ἐγὼ ταῦτα προὐκαλεσάμην τούτους, 26
καὶ ἐξ ὧν γε χρὴ ἄνθρωπον ὄντα τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια
πυνθάνεσθαι, ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι, καὶ πρόφασις
οὐδεμία ὑπελείπετο. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ τὴν αἰτίαν ἔχων
καὶ ἀδικῶν, ὥς οὗτοί φασιν, ἕτοιμος ἦ αὐτοῖς κατ'
ἐμαυτοῦ παρέχειν ἔλεγχον τὸν δικαιότατον· οἱ δ' αἰτιώ-
μενοι καὶ φάσκοντες ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ ἦσαν οἱ οὐκ
ἐθέλοντες ἐλέγχειν εἴ τι ἠδικοῦντο. καὶ εἰ μὲν ἐγὼ 27
τούτων προκαλουμένων μὴ ἠθέλησα τοὺς παραγενο-

24. τῷ post παντὶ om. pr. N et v. ante Bk. (add. ci. R.).

25. μὲν ἐλεύθεροι NMr.: ἐλεύθ. μὲν. — ἐξείη μὲν N: ἐξείημεν cett. cod. — ἐξείη δὲ N corr.: ἐξείημεν δὲ N pr. et cett. cod.

26. εἰς πάντα scr.: εἰς πᾶν. — γε Ald.: σε. — πυνθάνεσθαι καὶ προ in ras. A (pr. om. πυνθάν.). — ἦ J.: ἦν. — αὐτοὶ] οὗτοι Hertl. coll. § 27.

*μένους ἀποφῆναι, ⟨ἢ⟩ θεράποντας ἐξαιτοῦσι μὴ ἤθελον
ἐκδιδόναι, ἢ ἄλλην τινὰ πρόκλησιν ἔφευγον, αὐτὰ ἂν
ταῦτα μέγιστα τεκμήρια κατ' ἐμοῦ ἐποιοῦντο ὅτι ἀλη-
θὴς ἦν ἡ αἰτία· ἐπεὶ δ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὗτοι
ἦσαν οἱ φεύγοντες τὸν ἔλεγχον, ἐμοὶ δήπου δίκαιον
κατὰ τούτων τὸ αὐτὸ τοῦτο τεκμήριον γενέσθαι ὅτι*
28 *οὐκ ἀληθὴς ἦν ἡ αἰτία ἣν αἰτιῶνται κατ' ἐμοῦ. ἐπί-
σταμαι δὲ καὶ τάδε ὦ ἄνδρες, ὅτι εἰ μὲν τούτοις ἐμοῦ
κατεμαρτύρουν οἱ μάρτυρες οἱ παραγενόμενοι, αὐτοῖς
ἂν τούτοις ἰσχυροτάτοις ἐχρῶντο καὶ πίστιν ταύτην
σαφεστάτην ἀπέφαινον, τοὺς μάρτυρας τοὺς καταμαρ-
τυροῦντας· τῶν αὐτῶν δὲ τούτων μαρτυρούντων, ἃ
μὲν ἐγὼ λέγω, ἀληθῆ εἶναι, ἃ δὲ οὗτοι λέγουσιν, οὐκ
ἀληθῆ, τοῖς μὲν μάρτυσι τοῖς ⟨ἐμοὶ⟩ μαρτυροῦσιν
ἀπιστεῖν ὑμᾶς διδάσκουσι, τοῖς δὲ λόγοις οἷς αὐτοὶ
λέγουσι πιστεύειν ὑμᾶς φασι χρῆναι, οὓς ἐγὼ εἰ ἔλεγον*
29 *ἄνευ μαρτύρων, ψευδεῖς ἂν κατηγόρουν εἶναι. καίτοι
δεινὸν εἰ οἱ αὐτοὶ μάρτυρες τούτοις μὲν ἂν μαρτυ-
ροῦντες πιστοὶ ἦσαν, ἐμοὶ δὲ μαρτυροῦντες ἄπιστοι
ἔσονται. καὶ εἰ μὲν πάνυ μὴ παρεγένοντο μάρτυρες,
ἐγὼ δὲ παρειχόμην, ἢ τοὺς παραγενομένους μὴ παρει-
χόμην, ἑτέρους δέ τινας, εἰκότως ἂν οἱ τούτων λόγοι
πιστότεροι ἦσαν τῶν ἐμῶν μαρτύρων· ὅπου δὲ μάρ-
τυράς τε ὁμολογοῦσι παραγενέσθαι, καὶ ἐγὼ τοὺς παρα-*

27. *ἀποφήνασθαι* pr. A. — *ἢ* add. Bk. — *ἔφευγον*] *ἔφευγεν* N pr. (corr. ft. 2) et A pr. ut vid. — *ἡ αἰτία· ἐπεὶ δ'*] om. *ἡ* AB. — in extr. § aut *ἦν* del. aut leg. *ἠτιῶντο* J.

28. *μαρτυρούντων* pr. A Bk.: *καταμαρτυρούντων*. — *ἐμοὶ* auctore R. add. Bk.

29. *μάρτυρες τούτ. μὲν* NMr.: *μὲν μάρτ. τούτοις*. — *μὴ παρειχόμην* Steph.: *μὴ παρεσχόμην* N, *μὴ παρευχόμην* A, *μὴ παρεχόμην* M Ald.

γενομένους παρέχομαι, ⟨καὶ⟩ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ αὐτὸς ἐγω καὶ οἱ μάρτυρες ἅπαντες φανεροί ἐσμεν λέγοντες ἅπερ νυνὶ πρὸς ὑμᾶς, πόθεν χρὴ ὦ ἄνδρες ἢ τἀληθῆ πιστὰ ἢ τὰ | μὴ ἀληθῆ ἄπιστα ποιεῖν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν τοιούτων; ὅπου μὲν γὰρ λόγῳ τις 3
διδάσκοι περὶ τῶν πραχθέντων, μάρτυρας δὲ μὴ παρέχοιτο, μαρτύρων ἂν τις τοὺς λόγους τούτους ἐνδεεῖς φαίη εἶναι· ὅπου δὲ μάρτυρας μὲν παρέχοιτο, τεκμήρια δὲ αὖ τοῖς μαρτυροῦσιν ὅμοια μὴ ἀποφαίνοι, τοιαῦτα ἂν τις ἔχοι εἰπεῖν, εἰ βούλοιτο. ἐγὼ τοίνυν τούς τε 3
λόγους ὑμῖν εἰκότας ἀποφαίνω, καὶ τοῖς λόγοις τοὺς μάρτυρας ὁμολογοῦντας καὶ τοῖς μάρτυσι τὰ ἔργα, καὶ τεκμήρια ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις δύο τὼ μεγίστω καὶ ἰσχυροτάτω, τούτους μὲν αὐτούς τε ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐξελεγχομένους καὶ ὑπ' ἐμοῦ, ἐμὲ δὲ ὑπό τε τούτων καὶ ὑπὸ ἐμαυτοῦ ἀπολυόμενον· ὅπου 3
γὰρ ἐμοῦ ἐθέλοντος ἐλέγχεσθαι περὶ ὧν ᾐτιῶντο οὗτοι μὴ ἤθελον ἐλέγχειν ⟨εἴ τι⟩ ἠδικοῦντο, ἐμὲ μὲν δήπου ἀπέλυον, αὐτοὶ δὲ κατὰ σφῶν αὐτῶν μάρτυρες ἐγένοντο ὅτι οὐδὲν δίκαιον οὐδ' ἀληθὲς ᾐτιῶντο. καίτοι εἰ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ μάρτυσι τοὺς ἀντιδίκους αὐτοὺς μάρ-

⟨καὶ⟩ εὐθὺς R. Turr. — τῆς supra vers. A. — ἅπαντες NMr.: πάντες.

30. διδάσκει A corr., B, Ald. — num τοὺς τούτου λόγους? — μὲν παρέχοιντο (ita etiam N pr.) et ἀποφαίνοιντο ABMZ; ἀποφαίνοιτο N v., ἀποφαίνοι R. (in ind. gr.) J. — αὖ τοῖς R.: αὐτοῖς. — τοιαῦτα scripsi, ταῦτα codd. J. (scil. τὸ τεκμήρια τοῦτον μὴ ἀποφ.): ταὐτά. nempe ΑΠΟΦΑΙΝΟΙΤΟΙΑΥΤΑ abiit in ΑΠΟΦΑΙΝΟΙΤΟΤΑΥΤΑ.

31. δύω A Turr., cf. 5, 49.

32. ἐμοῦ ἐθέλ. ἐλέγχ. NMr.: ἐθ. ἐλ. ἐμοῦ. — vv. οὗτοι μὴ — ᾐτιῶντο om. N. — εἴ τι ἠδικοῦντο] ἠδίκουν καί. (ἀδικοῦντα S.: cf. 8 26).

τυρας παρέχομαι, ποῖ ἔτι ἐλθόντα δεῖ ἢ πόθεν ἀποδείξαντα τῆς αἰτίας ἀπολελύσθαι;

33 Ἡγοῦμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἀποδεδειγμένων ὦ ἄνδρες δικαίως ἄν μου ἀποψηφίσασθαι ὑμᾶς, καὶ ἐπίστασθαι ἅπαντας ὅτι οὐδέν μοι προσήκει τῆς αἰτίας ταύτης. ἵνα δ' ἔτι καὶ ἄμεινον μάθητε, τούτου ἕνεκα πλείω λέξω, καὶ ἀποδείξω ὑμῖν τοὺς κατηγόρους τούτους ἐπιορκοτάτους ὄντας καὶ ἀσεβεστάτους ἀνθρώπων, καὶ ἀξίους οὐ μόνον ὑπ' ἐμοῦ μισεῖσθαι ἀλλὰ καὶ ὑφ' ὑμῶν πάντων καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν

34 τῆς δίκης ἕνεκα ταυτησί. Οὗτοι γὰρ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἀπέθανεν ὁ παῖς, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ προέκειτο, οὐδ' αὐτοὶ ἠξίουν αἰτιᾶσθαι ἐμὲ οὐδ' ἀδικεῖν ἐν τῷ πράγματι τούτῳ οὐδέν, ἀλλὰ συνῆσαν ἐμοὶ καὶ διελέγοντο· τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξεφέρετο ὁ παῖς, ταύτῃ δὴ πεπεισμένοι ἦσαν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν, καὶ παρεσκευάζοντο αἰτιᾶσθαι καὶ προαγορεύειν εἴργεσθαι τῶν νομίμων. τίνες οὖν ἦσαν οἱ πείσαντες αὐτούς; καὶ τίνος ἕνεκα καὶ πρόθυμοι ἐγένοντο πεῖσαι [αὐτούς];

35 δεῖ γάρ με καὶ ταῦτα ὑμᾶς διδάξαι. κατηγορήσειν ἔμελλον Ἀριστίωνος καὶ Φιλίνου καὶ Ἀμπελίνου καὶ τοῦ ὑπογραμματέως τῶν θεσμοθετῶν, μεθ' οὗπερ συνέκλεπτον, περὶ ὧν εἰσήγγειλα εἰς τὴν βουλήν. καὶ αὐτοῖς ἐκ μὲν τῶν πεπραγμένων οὐδεμία ἦν ἐλπὶς ἀποφεύξε-

33. μάθητε] πάθητε Z et vett. ed. (corr. Taylor).

34. ὑστέρα N. — οὐδ' (οὔτ') αὐτοὶ ἠξ. ἀδικεῖσθαι οὐδ' (οὔτ') ἐμὲ ἀδικεῖν ci. J. — ταύτῃ] ταύτη N, ταυτὶ ABMZ. — δὴ NAB Taylor: δὲ. — post πεπεισμ. ἦσαν v. τινες addebatur, quod del. D. Mr. Turr. — τίνες codd. Tayl.: τίνος.

35. καὶ ante τοῦ ὑπογρ. susp. J. — αὐτοῖς ante ἐλπὶς iterat A pr.

σθαι — τοιαῦτα ἄρ' ἦν τὰ ἠδικημένα —· πείσαντες
δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι καὶ προαγορεύειν ἐμοὶ εἴργε-
σθαι τῶν νομίμων, ἡγήσαντο ταύτην σφίσιν ἔσεσθαι
σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγμάτων ἁπάντων. ὁ 36
γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπειδάν τις ἀπογραφῇ φόνου
δίκην, εἴργεσθαι τῶν νομίμων· καὶ οὔτ' ἂν ἐγὼ οἷός τ'
ἦ ἐπεξελθεῖν εἰργόμενος τῶν νομίμων, ἐκεῖνοί τε ἐμοῦ
τοῦ εἰσαγγείλαντος καὶ ἐπισταμένου τὰ πράγματα μὴ
ἐπεξιόντος ῥᾳδίως ἔμελλον ἀποφεύξεσθαι καὶ δίκην οὐ
δώσειν ὑμῖν ὧν ἠδίκησαν. καὶ τοῦτο οὐκ ἐπ' ἐμοὶ
πρῶτον ἐμηχανήσαντο Φιλῖνος καὶ οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ καὶ
ἐπὶ Λυσιστράτῳ πρότερον, ὡς αὐτοὶ ὑμεῖς ἠκούσατε.
καὶ οὗτοι τότε μὲν πρόθυμοι ἦσαν ἀπογράφεσθαί με 37
εὐθὺς τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ ὁ παῖς ἐθάπτετο, πρὶν τὴν οἰκίαν
καθῆραι καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, αὐτὴν ταύτην
φυλάξαντες τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ἔμελλεν ὁ πρῶτος ἐκείνων
κριθήσεσθαι, ὅπως μηδὲ καθ' ἑνὸς αὐτῶν οἷός τε γε-
νοίμην ἐπεξελθεῖν μηδ' ἐνδεῖξαι τῷ δικαστηρίῳ τἀδι-
κήματα· ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τούς τε νόμους 38
ἀνέγνω, καὶ ⟨τὸν⟩ χρόνον ἐπέδειξεν ὅτι οὐκ ἐγχωροίη
ἀπογράψασθαι καὶ τὰς κλήσεις καλεῖσθαι ὅσας ἔδει, καὶ
ἐγὼ τοὺς ταῦτα μηχανωμένους εἰσάγων εἰς τὸ δικα-

ἄρ'] γὰρ Bait. — vv. καὶ προαγορ. — νομίμων suspecta D.
36. ἦ J.: ἦν. — ὑμῖν] ἐμοὶ A pr. — πρῶτον] μόνον A pr.
37. τότε μὲν πρόθυμοι N Mr.: μὲν πρόθ. τότε. — ὑστεραίᾳ ᾗ ᾗ Bait. cf. Turr. ad Lys. 19, 22. — καθῆραι S.: καθᾶραι. — οἷός τε codd. R.: οἷός τε με. — ἐγενόμην A pr. — ἐνδεῖξαι] ἐπιδεῖξαι?
38. αὐτοῖς in mg. A, αὐτ . . . N pr., m. 2 αὐτός. — τούς τε] τούτους A pr. — χρόνον Steph., ⟨τὸν⟩ χρ. Mr.: χρόνους. — ἐπέδειξε NJ.: ἀπέδειξε. — ὅτι D. Mr.: τί.

στήριον εἷλον ἅπαντας, καὶ ἐτιμήθη αὐτοῖς ὧν ὑμεῖς
ἐπίστασθε, καὶ οὗτοι ὧν ἕνεκα ἐλάμβανον χρήματα
οὐδὲν αὐτοῖς οἷοί τε ἦσαν ὠφελῆσαι, τότε δὴ προσ-
146 *ιόντες | αὐτῷ τ' ἐμοὶ καὶ τοῖς φίλοις ἐδέοντο διαλ-*
λαγῆναι, καὶ δίκην ἕτοιμοι ἦσαν διδόναι τῶν ἡμαρτη-
39 *μένων. καὶ ἐγὼ πεισθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων διηλλάγην*
τούτοις ἐν τῇ πόλει ἐναντίον μαρτύρων, οἵπερ διήλλατ-
τον ἡμᾶς πρὸς τῷ νεῴ τῆς Ἀθηνᾶς· καὶ μετὰ τοῦτο
συνῆσάν μοι καὶ διελέγοντο ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐν τῇ ἀγορᾷ,
ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἐν τῇ σφετέρᾳ αὐτῶν καὶ ἑτέρωθι
40 *πανταχοῦ. τὸ τελευταῖον, ὦ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάντες, Φιλο-*
κράτης αὐτὸς οὑτοσὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἐναντίον τῆς
βουλῆς, ἑστὼς μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἁπτόμενος
ἐμοῦ διελέγετο, ὀνόματι οὗτος ἐμὲ προσαγορεύων, καὶ
ἐγὼ τοῦτον, ὥστε δεινὸν δόξαι εἶναι τῇ βουλῇ, ἐπειδή
μοι ἐπύθετο προειρημένον εἴργεσθαι τῶν νομίμων ὑπὸ
τούτων, οὓς ἑώρων μοι τῇ προτεραίᾳ συνόντας καὶ
41 *διαλεγομένους. σκέψασθε δὲ καί μοι μνήσθητε ὦ ἄν-*

αὐτοῖς οἷοί τε κτἑ.] *αὐτοὺς* rescribere in promptu est. „poterat abesse *αὐτοὺς*" J. cf. 5, 18.

39. *ἐν τῇ πόλει*] *ἐν Διιπολείοις* Scheibe coll. Harp.: *Διιπόλεια· ἑορτή τις ἦν Ἀθήνησι τὰ Διιπόλεια· Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ χορευτοῦ.* Tempus sane Diipoliorum convenit, sed nisi erravit Harp. (exstat *Δ.* or. 2 *δ* 8), de extrema potius parte orationis, quae manca esse videtur, cogitandum erit. — *καὶ ἐν τῇ σφ. ἑαυτῶν* N. — *ἑτέροθι* AMAld.

c τι
40. *οὗτος* NMr.: *ὁ τοιοῦτος* (ONOMATIOTTOC vel ONO-
τι
MACTIOTTOC antiquitus fuerit). *οὕτως αὐτός τ'* ci. W. num *οὗτός* <*τε*>? — *μοι* post *ἐπειδή* habuit pr. A, post *εἴργεσθαι* add. corr. (v.); ante *εἴργεσθαι* collocant NMr. — *ἑώρων* NJ.: *ἑώρα.* — *προτεραίᾳ* Turr.: *προτέρᾳ.* — ante § 41 intercidisse ΜΑΡΤΥΡΕΣ susp. S.

δρες· ταῦτα γὰρ οὐ μόνον μάρτυσιν ὑμῖν ἀποδείξω, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ἃ τούτοις πέπρακται ῥᾳδίως γνώσεσθε ὅτι ἀληθῆ λέγω. καὶ πρῶτον ἃ τοῦ βασιλέως κατηγοροῦσι καὶ διὰ τὴν ἐμὴν σπουδὴν οὔ φασιν ἐθέλειν αὐτὸν ἀπογράφεσθαι τὴν δίκην, τοῦτο δὲ κατ' αὐτῶν τούτων ἔσται τεκμήριον ὅτι οὐκ ἀληθῆ
λέγουσι. ἔδει μὲν γὰρ τὸν βασιλέα, ἐπειδὴ ἀπεγράψατο, 4
τρεῖς προδικασίας ποιῆσαι ἐν τρισὶ μησί, τὴν δίκην δ' εἰσάγειν τετάρτῳ μηνί, ὥσπερ νυνί· τῆς δ' ἀρχῆς αὐτῷ λοιποὶ δύο μῆνες ἦσαν, Θαργηλιὼν καὶ Σκιροφοριών. καὶ οὔτ' εἰσάγειν δήπου οἷός τ' ἂν ἦν ἐφ' ἑαυτοῦ, οὔτε παραδοῦναι φόνου δίκην ἔξεστιν, οὐδὲ παρέδωκεν οὐδεὶς πώποτε βασιλεὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. ἣν τινα οὖν μήτε εἰσάγειν μήτε παραδοῦναι ἐξῆν αὐτῷ, οὐδ' ἀπο-
γράφεσθαι ἠξίου παρὰ τοὺς ὑμετέρους νόμους. καὶ 4
ὅτι οὐκ ἀδικεῖ αὐτούς, μέγιστον σημεῖον· Φιλοκράτης γὰρ οὑτοσὶ ἑτέρους ⟨μὲν⟩ τῶν ὑπευθύνων ἔσειε καὶ ἐσυκοφάντει, τούτου δὲ τοῦ βασιλέως, ὅν φασι δεινὰ καὶ σχέτλια εἰργάσθαι, οὐκ ἦλθε κατηγορήσων εἰς τὰς εὐθύνας. καίτοι τί ἂν ὑμῖν τούτου μεῖζον τεκμήριον ἀποδείξαιμι, ὅτι οὐκ ἠδικεῖτο οὔθ' ὑπ' ἐμοῦ οὔθ' ὑπ'

41. *μὲν* post *πρῶτον* add. Dobr., contra dicit Geb. Lys. p. 297. — *ἐθέλειν αὐτὸν* NMr.: *αὐτὸν ἐθέλειν.* — *τοῦτο δὴ* Bait.

42. *εἰ δὴ ἀπεγρ.* W. — *προδικασίας*] cf. Poll. 8, 24: *προδικασία ὡς Ἀντιφῶν* (Phot. p. 452 conf. Schoell). *προδιαδικασίας* NA, *προδικασίας* A pr. (Bk.); *διαδικασίας* v. — *γαρθηλιὼν* AB. — *Σκιροφοριών* NABMr.: *Σκιρροφοριών.* — *οἷός τ' ἂν ἦν*] *ἦν* om. pr. A; *ἂν* del. Bk. Dobs. Turr. — *οὔτε παραδοῦναι* c. R. Bk.: *οὐδὲ παρ.* — *δίκην* post *φόνου* add. NMr. — *ὑμετέρους* NADobs. Mr.: *ἡμετέρους.*

43. *ἠδίκει* cum R. Bk. Turr. — *τούτου μεῖζον* NMZMr.: *μεῖζ. τούτου.*

44 *ἐκείνου; ἐπειδὴ δὲ οὑτοσὶ ὁ βασιλεὺς εἰσῆλθεν, ἐξὸν*
αὐτοῖς ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις τοῦ Ἑκα-
τομβαιῶνος μηνὸς τριάκονθ' ἡμέρας συνεχῶς τού-
των ἢ τινι ἐβούλοντο ἀπογράφεσθαι, ἀπεγράφοντο
οὐδεμιᾷ· καὶ αὖθις τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς
πρώτης ἡμέρας ἀρξαμένοις ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι
ἢ τινι ἐβούλοντο, οὐδ' αὖ πω ἐνταῦθα ἀπεγράψαντο,
*ἀλλὰ παρεῖσαν καὶ τούτου τοῦ μηνὸς *εἴκοσιν ἡμέρας·*
ὥστε αἱ σύμπασαι ἡμέραι ἐγένοντο αὐτοῖς πλέον ἢ
**πεντήκοντα ἐπὶ τούτου τοῦ βασιλέως, ἐν αἷς ἐξὸν αὐ-*
45 *τοῖς ἀπογράψασθαι οὐκ ἀπεγράψαντο. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι*
ἅπαντες ὅσοις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ὁ χρόνος μὴ
ἐγχωρεῖ....., οὗτοι δ' ἐπιστάμενοι μὲν τοὺς νόμους
ἅπαντας, ὁρῶντες δ' ἐμὲ βουλεύοντα καὶ εἰσιόντ' εἰς
τὸ βουλευτήριον — καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βουλευτηρίῳ Διὸς
βουλαίου καὶ Ἀθηνᾶς βουλαίας ἱερόν ἐστι, καὶ εἰσιόν-
τες οἱ βουλευταὶ προσεύχονται, ὧν κἀγὼ εἷς ἦ, ὃς ταῦτα
πράττων, καὶ εἰς τἆλλα ἱερὰ πάντα εἰσιὼν μετὰ τῆς
βουλῆς, καὶ θύων καὶ εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύ-

44. *δὲ* Geb. arg. ex contr. 295: *γάρ*. — *ἀρξαμένους* pr. A. — *τριάκονθ' ἡμέρας*] *τρ. ἡμέραι ὁ* (i. e. ΗΜΕΡΑΙC) NA, *τρ. ἡμέρας ὁ* B. — *ἀπογρ. ἢ τινι*] *ἢ* om. NAB. — *αὖ πω* scripsi, *αὖ* Bk.: *αὐτῷ* NA, *αὐτὸ* v. — *παρεῖσαν* ND. Turr.: *παρῆσαν*. — *εἴκοσιν* et *πλέον ἢ πεντήκοντα* corrupta esse viderunt Sam. Petitus (Comm. in leg. Att. p. 49) et Mr., coll. § 45 *πρυτανεύσας κτἑ*. Fort. *πέντε ἢ ἓξ* (h. e. *ε' ἢ* ϛ') et *πλέον ἢ πέντε καὶ τριάκοντα* rescribenda sint. — *ἡμέρας*] *ἡμέραις* N et corr. A, *ἡμέραι* pr. A. — *πλεῖν ἢ* Fr.

45. *ὅσοις*] ult. littera in ras. A, *ὅσοι* N. — *ὁ χρόνος* om. pr. A. — *ἐγχωρεῖ* D. (Geb. p. 178) J.: *ἐχώρει* N, *ἐνεχώρει* A v. Lacunam indic. R. — *εἰσιόντ' εἰς* NMr.: *εἰσιόντ' ἐς* AR. (similiter Scal.?) Bk., *εἰσιόντες* v. — *ἦ* J.: *ἦν*. — *ὃς ταῦτα* scripsi (*καὶ τ.* S.): *ὁ ταῦτα*. — *ἱερὰ πάντα* NMr.: *πάντα ἱερά*.

της, καὶ πρὸς τούτοις πρυτανεύσας τὴν πρώτην πρυτα-
νείαν ἅπασαν πλὴν δυοῖν ἡμέραιν, καὶ ἱεροποιῶν καὶ
θύων ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, καὶ ἐπιψηφίζων καὶ λέγων
γνώμας περὶ τῶν μεγίστων καὶ πλείστου ἀξίων τῇ πό-
λει φανερὸς ἦ· καὶ οὗτοι παρόντες καὶ ἐπιδημοῦντες, 4
ἐξὸν αὐτοῖς ἀπογράφεσθαι καὶ εἴργειν ἐμὲ τούτων
ἁπάντων, οὐκ ἠξίουν ἀπογράφεσθαι· καίτοι ἱκανά γ'
ἦν ὑπομνῆσαι καὶ ἐνθυμηθῆναι, εἴπερ ἠδικοῦντο, ἀμ-
φότερα καὶ σφῶν αὐτῶν ἕνεκα καὶ τῆς πόλεως. διὰ τί
οὖν οὐκ ἀπεγράφοντο; δι' ὅ τι συνῆσαν καὶ διελέγοντο·
συνῆσάν τε γάρ μοι οὐκ ἀξιοῦντες φονέα εἶναι, καὶ
οὐκ | ἀπεγράφοντο τούτου αὐτοῦ ἕνεκα, οὐχ ἡγούμενοί 1
με ἀποκτεῖναι τὸν παῖδα οὐδ' ἔνοχον εἶναι τοῦ φόνου
οὐδὲ προσήκειν μοι τούτου τοῦ πράγματος οὐδέν.
καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωποι σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι 4
γένοιντο; οἵ τινες ἅπερ αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς οὐκ ἔπει-
σαν, ταῦθ' ὑμᾶς ἀξιοῦσι πεῖσαι, καὶ ἃ αὐτοὶ ἔργῳ
ἀπεδίκασαν, ταῦτα ὑμᾶς κελεύουσι καταδικάσαι· καὶ
οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους ἐξ-
ελέγχουσιν, οὗτοι δὲ τοῖς λόγοις ζητοῦσι τὰ ἔργα ἄπιστα
καταστῆσαι. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο μήτε εἶπον μήτε 4
ἀπέφηνα μήτε μάρτυρας παρεσχόμην, ἀλλὰ ⟨αὐτὰ⟩

πρυτανεύων ci. Mr. — ἦ J.: ἦν.

46. ἐξὸν] ἐξ ὧν AB. — καίτοι auct. R. Bk.: καὶ. — ὑπο-μνησθῆναι P. — αὐτῶν om. pr. A. — οὖν οὐκ ἀπεγρ. R. Bk.: ὅπου κατέγρ. — διὰ τί συνῆσαν R. Bk., δι' ὅ τι συν. D.: διὰ τί συνήεσαν.

47. γένοιντο; Gebauer (erat γένοιτο, et mox καταδικάσαι;). — αὐτοὺς om. pr. A. — καταδικάσειν N, καταδικάσαι (ειν) A. — ἄπιστα R. Bk.: πιστά.

48. καίτοι εἰ] καίτοι οἱ N pr. (corr.[2]).

ταῦτα ὑμῖν ἀπέδειξα, τούτους ὅπου μὲν χρήματα λαμβάνοιεν ἐπ' ἐμοί, αἰτιωμένους καὶ προαγορεύοντας, ὅπου δὲ μὴ εἴη ὁ δώσων, συνόντας καὶ διαλεγομένους, ἱκανὰ ἦν καὶ αὐτὰ ταῦτα ἀκούσαντας ἀποψηφίσασθαι καὶ τούτους νομίζειν ἐπιορκοτάτους καὶ ἀνοσιωτάτους
49 πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι γὰρ ποίαν δίκην οὐ δικάσαιντ' ἂν ἢ ποῖον δικαστήριον οὐκ ἐξαπατήσειαν ἢ τίνας ὅρκους οὐκ ἂν τολμήσειαν παραβαίνειν, οἵ τινες καὶ νῦν τριάκοντα μνᾶς ἐπ' ἐμοὶ λαβόντες παρὰ τῶν ποριστῶν καὶ τῶν πωλητῶν καὶ τῶν πρακτόρων καὶ τῶν ὑπογραμματέων οἷ τούτοις ὑπεγραμμάτευον, ἐξελάσαντές με ἐκ τοῦ βουλευτηρίου, ὅρκους τοιούτους διωμόσαντο, ὅτι πρυτανεύων πυθόμενος αὐτοὺς δεινὰ καὶ σχέτλια ἐργάζεσθαι εἰσῆγον εἰς τὴν βουλήν, καὶ
50 ἐδίδαξα ὡς χρὴ ζητοῦντας ἐπεξελθεῖν τῷ πράγματι. καὶ νῦν δίκην διδόασιν ὧν ἠδικήκασιν αὐτοί τε καὶ οἱ μεσεγγυησάμενοι, [καὶ] παρ' οἷς ἐτέθη τὰ χρήματα, καὶ τὰ πραχθέντα φανερὰ γεγένηται, ὥστ' οὐδ' ἂν οὗτοι βούλωνται ἀρνεῖσθαι ῥᾳδίως οἷοί τ' ἔσονται·
51 οὕτως αὐτοῖς πέπρακται τὰ πράγματα. ποῖον οὖν δικαστήριον οὐκ ἂν ἔλθοιεν ἐξαπατήσοντες, ἢ τίνας

μόνον post ταῦτα add. R. — τούτους Ald.: τούτοις. — ἱκανὰ ἂν ἦν D. — ante vel post ἀκούσ. add. πείθειν ὑμᾶς ἐμοῦ R.; μου post ἀποψ. etiam J. desiderat.

49. πωλητῶν R.: πολιτῶν. — ἐγραμμάτευον A pr. sec. Sigg. (sec. J. τούτοις ὑπεγραμμ. ex τούτουσέραμτ A). — διωμόσαντο R.: διομόσαντος A et pr. N, corr.[2] διομόσαντες. — εἰσῆγον] εἰσήγγελλον Bake. — πράμματι AB.

50. μεσεγγυησάμενοι N et corr. ABk.: μετεγγυησ. A pr. rell. — καὶ post μεσ. del. Platner (Proc. u. Klag. II p. 364).

51. totam hanc § del. esse susp. Philippi (d. Areop. u. d. Epheten p. 32 sq.).

ὅρκους οὐκ ἂν τολμήσαιεν παραβαίνειν οὗτοι οἱ ἀνοσιώτατοι, οἵτινες καὶ ὑμᾶς εἰδότες εὐσεβεστάτους τῶν Ἑλλήνων δικαστὰς καὶ δικαιοτάτους καὶ ἐφ' ὑμᾶς ἥκουσιν ἐξαπατήσοντες εἰ δύναιντο, ὅρκους τοιούτους διομοσάμενοι.

ὄντας post δικαιοτ. in ed. I addidi. — ἐφ' del. Geb. (arg. ex contr. p. 20). — τοιούτους Mr. coll. § 49 (cf. etiam 5, 15): τοσούτους. — subicit N φόνου ἀπολογία. deesse quaedam recte suspicari videtur Mr.

FRAGMENTA.

A. FRAGMENTA ANTIPHONTIS ORATORIS.

I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΕΤΑΣΤΑΣΕΩΣ.

V. Plutarch. V. Antiph. §§ 11. 20 quaeque ad hunc locum adnotavi.

1. *Στασιώτης·* *Ἀ. ἐν τῷ περὶ τῆς μεταστάσεως·* *περὶ τοίνυν ὧν Ἀπόληξις κατηγόρηκεν, ὡς στασιώτης ἦ ⟨καὶ⟩ ἐγὼ καὶ ὁ πάππος ὁ ἐμός. ἔοικε νῦν ὁ ῥήτωρ ἰδίως ἐπὶ τοῦ δορυφόρου κεχρῆσθαι τῷ ὀνόματι· ἐν γοῦν τοῖς ἑξῆς φησιν ὅτι· οὐκ ἂν τοὺς μὲν τυραννοῦντας ἠδυνήθησαν οἱ πρόγονοι κολάσαι, τοὺς δὲ δορυφόρους ἠδυνάτησαν.* Harp.

2. *διαστῆσαι ἀντὶ τοῦ διαταράξαι καὶ οἷον ἀδύνατον ποιῆσαι Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ.* Harp.

3. *Ἀ. ἐν τῷ περὶ τῆς μεταστ.: καὶ τοὺς ἐμποδὼν ἐκολάσατε, ἀντὶ τοῦ τοὺς ἐμπεσόντας.* Harp. s. v. *ἐμποδών*, cf. Etym. M. p. 336, 35.

4. *ἐπεσκήψατο — — λέγεται δὲ ἐνίοτε κατὰ τὸ σπάνιον καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγκαλέσαι φόνου, ὡς Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ.* Harp. cf. Etym. M. p. 355, 36.

5. *Ἠετιώνεια· Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ.* Harpocr.

1. *ἦ* scripsi: *ἦν*. — *κολάσαι* D. S.: *καλέσαι*. — 5. *ἠετιωνεία* A Ald., *ἠετιονεία* D, *ἠετιωνία* cett., *ἠετιωνεια* Phot., *Ἠετιώνεια* Suid. Steph. Byz.

6. *τετρακόσιοι*· Ἀ. ἐν τῷ π. τ. μεταστ. Harpocr. Ad eandem orationem frg. 77 (fort. etiam 79) referendum esse videtur.

II. ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΑΠΟΔΙΣΜΟΥ.

7. *Ἐπειδὴ γὰρ ἀπῳκίσθην Ἀθήναζε καὶ ἀπηλλάγην τῆς κληρουχίας.* B. A. p. 352, 29 (Bachm. Anecd. p. 40, 19).

III. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΓΡΑΦΗΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Cf. Plut. Vit. Antiph. § 20: *ὁ πρὸς Δημοσθένην τὸν στρατηγὸν παρανόμων.*

8. *Ἄλλος δέ ἐστιν Ἀλκιβιάδης οὗ μνημονεύει Ἀντιφῶν ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημοσθένους γραφὴν ἀπολογίᾳ· — — ἔστι δὲ Φηγούσιος, Ἀλκιβιάδου ξένος.* Harp. s. v. Ἀλκιβ.; cf. Bekker. Anecd. p. 378, 22.

9. *ἀποτειχίσαι τὸ ἀπολαβεῖν τείχει καὶ ἀποκλεῖσαι τῆς ἐξόδου, ἀποτετειχισμένος δὲ ὁ ἀπειλημμένος καὶ ἀποκεκλεισμένος τῷ τείχει· Ἀντιφῶν ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. καὶ Θουκυδίδης.* Harp.; cf. Bekk. Anecd. p. 437, 28.

10. *δεκατευτὰς ἀντὶ τοῦ τελώνας τοὺς τὴν δεκάτην ἐκλέγοντας* Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Δημ. γρ. ἀπολ. Harp.

11. *κελέοντες*· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Δημ. γρ. ἀπολ.: *ἵνα τοὺς κελέοντας κατέπηξεν. κυρίως μὲν κελέ-*

7. *ἀπωκίσθην* S.: *ἀπῴκεις τὴν.* — 8. *τὴν* om. BCFH. — *γραφῆς* BCH. — *ξένος*] *ἀνεψιός* suo iure ci. S. et Naberus coll. Xen. Hell. 1, 2, 13. — 9. *τὴν* om. CF. — *δημοσθένην* C, *δρόμους* F. — *γραφὴν ἀπολ.* om. ABCF Ald. (add. Maussacus). — 10. *δημοσθένην γραφῇ* om. *ἀπολ.* ABC; *γραφῇ* etiam Ald.; om. *ἀπολ.* etiam J Ald. — 11. *πρὸς* (*τὸν* add. Phot. Suid.) *Δημοσθένην γραφῇ* (om. *ἀπολ.*) Phot. Suid.

οντές εἰσιν οἱ ἱστόποδες — —· μεταφορικῶς δὲ νῦν ὁ ῥήτωρ λέγοι ἂν τὰ ὀρθὰ ξύλα. Harp.

12. *σκαφίον· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. ὅτι δὲ τὸ σκαφίον εἶδος κουρᾶς, καὶ Ἀριστοφάνης Γήρᾳ.* Harp.

13. *συνήγοροι· Ἀντ. ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γρ. ἀπολ. καὶ ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου.* Harp.

14. *Ἄνδρων· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς τὴν Δημ. γραφὴν ἀπολογίᾳ. Ἀνδρωνά φησιν εἶναι Κρατερὸς ἐν θ' τῶν ψηφισμάτων τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα τὸ περὶ Ἀντιφῶντος τοῦ ῥήτορος. ἦν δὲ εἷς τῶν υ' ὁ Ἄνδρων.* Harp.

IV. ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΟΣ ⟨ΚΑΤΑ⟩ ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΥ.

15. *ὅτι οἱ ποιητοὶ παῖδες ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον οὐκ ἦσαν κύριοι, εἰ μὴ παῖδας γνησίους καταλίποιεν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ποιησαμένου, Ἀ. ἐπιτροπικῷ ⟨κατὰ⟩ Καλλιστράτου καὶ Σόλων ἐν κα' Νόμων.* Harp.

V. ΕΠΙΤΡΟΠΙΚΟΣ ΤΙΜΟΚΡΑΤΕΙ.

16. *Σπάρτωλος· Ἀ. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιτροπικὸς Τιμοκράτει.* Harp.

VI. ΚΑΤΑ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ.

Cf. Plut. Vit. Antiph. § 21 quaeque ad eum locum

ἱστόποδες Maussac.: *ἰνόποδες* (*ἰνοπώλιδες* vel sim.). — 12. *τὴν Δημ.*] *διογένους* BCG. — 13. *ἐν τῇ*] *ἐν τῷ* C, om. BG. — *ἀπολ.* om. BCG Ald. (A?); add. Maussacus. — 14. *τῇ* C: *τῷ*. — *γραφὴν ἀπολογίᾳ* cum S. Dd.: om. A, *ἀντιγραφὴν* v. — *θ'*] *ε'* Meineke. — 15. *κατὰ* add. S.: nisi *Καλλιστράτῳ* ut *Τιμοκράτει* legendum est. — 16. *τιμοκράτης* A Ald., *τιμοκράτω* B.

de lectione codicum (*τοῦ ἰατροῦ στρατηγοῦ*) et virorum doctorum dissensione adnotavi.

VII. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΟΥ ΕΝΔΕΙΞΙΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

17. *ἀντὶ δὲ τοῦ ἀποδεδόμεθα διεθέμεθα εἶπεν* 18
Ἀ. ἐν τῷ πρὸς τὴν Καλλίου ἔνδειξιν. Harp. s. v.
διάθεσις.

18. *ἕρμα ἡ ὕφαλος πέτρα· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Καλλίου* 19
ἔνδειξιν ἀπολογίᾳ. Harp.

19. *ἦσμεν ἀντὶ τοῦ ᾔδειμεν. Ἀ. πρὸς τὴν Καλλ.* 20
ἐνδ. ἀπολογίᾳ· ἡμεῖς μὲν οὖν οὔτε ναυτικὸν
ἦσμεν ὁπόσον δέοι. Harp.

20. *μοιρολογχῆσαι ἀντὶ τοῦ μέρους μεταλαβεῖν* 21
Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Καλλίου ἐνδ. ἀπολ. Harp. cf. Phot.
p. 275, 11; Poll. 4, 176.

VIII. ΚΑΤΑ ΛΑΙΣΠΟΔΙΟΥ.

21. *ἀπιστεῖν ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν Ἀ. κατὰ Λαι-* 22
σποδίου. Harp.

22. *Γαληψός· Ἀ. κατὰ Λαισποδίου.* Harp. 23

23. *ἐπίσκοπος· Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φό-* 24
ρου καὶ ἐν τῷ κατὰ Λαισποδίου. ἐοίκασιν ἐκπέμπεσθαί
τινες ὑπὸ Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπηκόους πόλεις ἐπισκε-
πτόμενοι τὰ παρ' ἑκάστοις. Harp.

17. *ἀπεδόμεθα?* — *διεθέμεθα*] *διὰ θέμεθα* Ald., *δοώμεθα* B, *δὴ διώσμεθα* AJ. — 18. *ἕρμα ἡ* Blomfield S. (*ἕρμα* Vales.): *ἑρμὰν* (*ἑρμιὰν*, *ἑρμᾶν*) codd. — 19. *ἦσμεν* Valcken. S.: *ἤσμεν* B, cet. *ἤεμεν* vel *ἥεμεν.* — *ἀπολογίαν* A Ald. — *ὁπόσον* postulat S.; nisi verbum post *δέοι* excidit. — 20. *μοιροδικῆσαι* codd. Harp., *μοιροδοκῆσαι* Suid. Phot.; ap. Poll. *μοιρολοχῆσαι* A (quod Harpocrationi restit. Vales.), *μοιρολαχῆσαι* alii, *μοιρολογχῆσαι* Valck. et ap. Harp. Dd. — 21. *λαισπονδίου* A, *λαισπουδίου* cett.

25 24. *Οἰσύμη·* Ἀ. ἐν τῷ κατὰ Λαισποδίου. Harp.

x ## IX. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΙΝΔΙΩΝ ΦΟΡΟΥ.

26 25. *Ἀμφίπολις·* Ἀ. περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harpocr.

27 26. *ἀπειπεῖν* ἀντὶ τοῦ ἀποκαμεῖν καὶ ἀδυνατῆσαι Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπαρνήσασθαι παρὰ τῷ αὐτῷ. Harp.

28 27. *ἅττα* (h. l. ἅττα scil.) ἀντὶ μὲν τοῦ ὅσα ἢ ἅτινα Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harp.

29 28. *δι' ἐνιαυτοῦ* ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Ἀ. περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harp.

30 29. *ἐπαγγελία·* — — λέγεται δὲ — τὸ ἐπαγγέλλεσθαι καὶ ἀντὶ τοῦ προστάττειν ἢ αἰτεῖσθαι, ὡς παρά τε Ἀντιφῶντι ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου καὶ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ πρεσβείας. Harp.

31 30. *ἐπίσκοπος.* V. fr. 23.

32 31. *προσφορὰ* ἀντὶ τοῦ πρόσοδος Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Harp.

33 32. *συνήγοροι.* V. fr. 13.

34 33. *τριβωνευόμενοι·* Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. ἤτοι ἀντὶ τοῦ τριβὰς ἐμποιοῦντες, ἢ ἀντὶ τοῦ τεχνάζοντες ἀπὸ τοῦ τρίβωνες εἶναι πραγμάτων. Harp.

24. λαισκουδίου C (B?), λεσκουδίου A. — 25. ληναίων φόρου M, λιναίου (ληναίου Ald.) φόρου A, ληναιοφόρου C, ληναιφόρου BF; Λινδίων φ. Valesius. At Λιμναίων φόρου S., novam orationem (IX) inde efficiens. — 26. Ante καὶ ἀντὶ S. e collatione Suidae s. v. ἀπείπατο et Cramer. Anecd. IV p. 490, 5 aliquid excidisse suspicatur, in hunc modum ut τῷ αὐτῷ ad Lysiam iam referendum sit. — 27. τοῦ] τῶν ABF Ald. — λιδίων F. — φόνου A. — 28. λινδῶν ABJN Ald. — 31. προφορά A. — 32. τοῦ] τῶν A Ald. — 33. λινδίου C.

X. ΥΠΕΡ ΜΥΡΡΟΥ. XI

34. 35. *Ἀντιφῶν τῷ ἅττα κέχρηται ἀντὶ τοῦ* 35
ἅτινα ἐν τῇ ἀπολογίᾳ τοῦ Μύρρου· οὐ γάρ πω ἐπε-
πόνθη ταῦτα, ἅττα νῦν πέπονθα ὑπὸ τούτου.
καὶ αὖθις· Οἱ γὰρ ἄνθρωποι ἅττα ἂν ὁρῶσι τῇ 36
ὄψει πιστότερα ἡγοῦνται ἢ οἷς εἰς ἀφανὲς ἥκει
ὁ ἔλεγχος τῆς ἀληθείας. Suid. 1, 1 p. 822, 15
Bernh.

XI. ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΟΡΩΝ. XII

36. *ἀργυροκοπεῖον· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα.* 37
ὅπου κόπτεται τὸ νόμισμα· ὃ νῦν σημαντήριόν τινες
καλοῦσι. Harp.

37. *διὰ μέσου τεῖχος· Ἀ. πρὸς Νικοκλέα. τριῶν* 38
ὄντων τειχῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ — —, τοῦ τε βορείου καὶ
τοῦ νοτίου καὶ τοῦ Φαληρικοῦ, διὰ μέσου τῶν παρ'
ἑκάτερα ἐλέγετο τὸ νότιον. Harp.

38. *ὅτι δὲ καὶ Ἑρμῶν στοά τις ἐλέγετο, δεδή-* 39
λωκε καὶ Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. Harp. s. v. *Ἑρμαῖ.*

39. *εὐθύωρον τὸ κατ' εὐθεῖαν Ἀ. ἐν τῷ πρὸς* 40
Νικ. Harp.

40. *Κεραμεικός· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικ. περὶ ὅρων.* 41
ὅτι δύο εἰσὶ Κεραμεικοί, ὡς καὶ ὁ ῥήτωρ φησίν, ὁ μὲν ἔνδον τῆς πόλεως, ὁ δὲ ἕτερος ἔξω — —, δηλοῖ Καλλικράτης ἢ Μενεκλῆς ἐν τῷ περὶ Ἀθηνῶν. Harp.

34. *Μύρου* E et Med. — *οὐ γάρ πω* Cob. N. L. p. 277: *οὐ γὰρ ἐγώ.* — *ἐπεπόνθειν* v., *πέπονθα* E; *ἐπεπόνθη* Cob. — *ταῦτα*] *τότε* mal. S. — 36. cf. Poll. 2, 57 ex Antiphonte: *τῇ ὄψει, ἤγουν τοῖς ὀφθαλμοῖς.* — *ἀφανὲς*] *ἀσφαλὲς* B. — 37. *τείχους* (*τοῦ τείχους* A) codd., quod defendit S.; *τεῖχος* post Brunckium Dindorf. et Bergk. (sed Dd. in ed. Harp. *τείχους*). — 38. *Ἑρμῶν* Sluiter S.: *Θρᾳκῶν.*

42 41. *λέσχαι*· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. λέσχας ἔλεγον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς σχολὴν ἄγοντες ἐκαθέζοντο πολλοί. Harp.

43 42. *παράβυστον*. οὕτως ἐκαλεῖτό τι τῶν παρ' Ἀθηναίοις δικαστηρίων, ἐν ᾧ ἐδίκαζον οἱ ια'· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικ. περὶ ὅρων. Harp.

44 43. *πρυτανείας*· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. ἔστι δὲ ἀριθμὸς ἡμερῶν ἡ πρυτανεία ἤτοι λς' ἢ λε', ἃς ἑκάστη φυλὴ πρυτανεύει. Harp.

45 44. *Στεφανηφόρος*· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. Στεφανηφόρου ἡρῷον, ὡς ἔοικεν, ἦν ἐν ταῖς Ἀθήναις. Harpocr.

46 45. *Ὑπέρβολος*· Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Νικοκλέα. ἦν δὲ δημαγωγός. Harp.

XIII XII. ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

47 46. *Ναυμάχους ὡς περὶ δωρεῶν μὲν εἰπεῖν κατάγειν δεῦρο.* Suid. 1, 1 p. 1217, 16.

XIV XII. ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΕΥΚΤΟΝ.

48 47. *ἀνάδεξαι*· οἷον ἐγγύησαι. Ἀ. πρὸς Πολύευκτον. Antiattic. B. A. 82, 29.

XV XIV. ΚΑΤΑ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ (ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ).

49 48. *ἴσως δὲ καὶ κατὰ τοῦτο ῥητορικαὶ γραφαί τινες καλοῦνται, ὅτι κατὰ διαφόρους νόμους αἱ* <*κατὰ*>

41. *οἱ πολλοί* Toupius S. — 43. λς'] λῆ A. — ἃς S.: *καί*. — 45. τῷ] τῇ A. — XII. Recte Saupp. hanc orationem discernit ab ea quae fuit *πρὸς Δημοσθένην παρανόμων*, quacum confudit Westermannus. — 46. frg. corruptum. S. ci.: *ἐκ ναυμαχίας ὡς περὶ δωρ. συνειπεῖν κατάγει δεῦρο*. — XIV. an *Πρυτάνεως*? — 48. *κατὰ* ante *τῶν ῥητ.* add. Petitus.

τῶν ῥητόρων γραφαὶ εἰσάγονται, ὡς Ἀ. ἐν τῷ κατὰ πρυτάνεως, εἰ γνήσιος, ὑποσημαίνει. Harp. s. v. *ῥητορικὴ γραφή.*

XV. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΙΚΩΝ ΦΟΡΟΥ. XIV

49. *Σαμοθρᾴκη — φασὶ δὲ Σαμίους οἰκίσαντας* 50
*αὐτὴν τὸ ὄνομα θέσθαι τοῦτο· καὶ ἔστι παρὰ Ἀντιφῶντι ἐν τῷ Σαμοθρᾳκικῷ λόγῳ οὕτως εἰρημένον· καὶ γὰρ οἱ τὴν ἀρχὴν οἰκίσαντες τὴν νῆσον ἦσαν Σάμιοι, ἐξ ὧν ἡμεῖς ἐγενόμεθα. κατῳκίσθησαν δὲ ἀνάγκῃ, οὐκ ἐπιθυμίᾳ τῆς νήσου· ἐξέπεσον γὰρ ὑπὸ τυράννων ἐκ Σάμου καὶ τύχῃ ἐχρήσαντο ταύτῃ ** καὶ λείαν λαβόντες ἀπὸ τῆς Θρᾴκης ἀφικνοῦνται εἰς τὴν νῆσον.* Suid.

*50. *Ἡ ⟨μὲν⟩ γὰρ νῆσος, ἣν ἔχομεν, δήλη* 51
μὲν καὶ πόρρωθεν ⟨ὅτι⟩ ἐστὶν ὑψηλὴ καὶ τραχεῖα· καὶ τὰ μὲν χρήσιμα καὶ ἐργάσιμα μικρὰ αὐτῆς ἐστι, τὰ δ' ἀργὰ πολλά, μικρᾶς αὐτῆς οὔσης. Demetr. *π. ἑρμην.* § 53, orationis nomine non addito.

51. *Καίτοι οὐκ ἂν τῆς μὲν τῶν ἄλλων πο-* 52
λιτῶν ταλαιπωρίας προὐσκέψαντο, τῆς δὲ σφε-

49. Ante *καὶ γὰρ* haec fere antecesserunt: ⟨*ἡμεῖς γὰρ καλούμεθα μὲν Σαμοθρᾷκες·*⟩. — *οἰκίσαντες* Boeckh. cum E corr. et B. A. p. 305, 10 (S.): *οἰκήσαντες.* — Asteriscos post *ταύτῃ* posuit S. — *καὶ* ante *λείαν* om. AVE Med. — *ὑπὸ* pro *ἀπὸ* A. — 50. Frg. huc rettulit Victorius. — *μὲν* post *ἡ* add. Capperonerius; hoc enim adicit rhetor: *τρισὶ* (*δυσὶ* margo cod. b) *γὰρ τοῖς μὲν συνδέσμοις εἷς ὁ δὲ ἀνταποδίδοται.* — *ἣν ἔχομεν* libri m b Victorii: ceteri *ἣν ἐχομένη* vel *ἀνεχομένη.* — *ὅτι* add. S. (*ἐστιν ὅτι* Spengel.). — 51. *Ἐκλογεῖς* dici videntur; cf. fr. 52.

τέρας αὐτῶν σωτηρίας οὐκ ἐνεθυμήθησαν. Priscian. 18 § 280 (*Ἀ. Σαμοθρᾳκικῷ*).

53 52. *ἐκλογεῖς οἱ ἐκλέγοντες καὶ εἰσπράττοντες τὰ ὀφειλόμενα τῷ δημοσίῳ. Ἀ. ἐν τῷ περὶ τοῦ Σαμ. φόρου· ᾑρέθησαν γὰρ ἐκλογῆς παρ' ἡμῖν οἷς πλεῖστα ἐδόκει χρήματα εἶναι.* Harp.

54 53. *ἀεὶ ἀντὶ τοῦ ἕως παρ' Ἀντιφῶντι Σαμοθρᾳκικῷ.* Harp.

55 54. *ἀποδιδόμενοι Ἀ. ἐν τῷ π. τ. Σαμ. φόρου ἀντὶ τοῦ ἀποδιδόντες. ἑξῆς δέ φησιν ἀποδιδόμεθα ἤτοι ἀντὶ τοῦ ἀποδίδομεν ἢ ἀντὶ τοῦ πιπράσκομεν.* Harp. cf. B. A. p. 427, 18.

56 55. *ἀπόταξις τὸ χωρὶς τετάχθαι τοὺς πρότερον ἀλλήλοις συντεταγμένους εἰς τὸ ὑποτελεῖν τὸν ὡρισμένον φόρον· Ἀ. ἐν τῷ π. τ. Σαμ. φόρου.* Harp.

57 56. *συντελεῖς οἱ συνδαπανῶντες καὶ συνεισφέροντες· τὸ δὲ πρᾶγμα συντέλεια καλεῖται, ὡς ἔστιν εὑρεῖν ἐν τῷ Ἀντιφῶντος π. τ. Σαμ. φόρου. Δημοσθένης ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος.* Harp.

XVII XVI. ΠΡΟΣ ΕΡΑΣΙΣΤΡΑΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΑΩΝ.

Cf. Plut. Vit. Antiph. § 20.

58 57. *Ἀντιφῶντι δὲ τῷ ῥήτορι λόγος μὲν γέγραπται*

Σαμοθρᾳκικῷ (Boeckh) VR.: *σιμοεοακικων* M sec. Sp. (*σαμοεραkικωι* sec. Heyn.), *ὀλιγαρχικῷ* C Putsch. — *προυσκέψαντο* Spengel: *πουσκεψαντο* RM, *πουσκαντο* V. — *σφετέρας* Sp. et RV: *φετερας* M, *συτερας* C. — *σωτηρίας* Sp.: *ατηριας* RM, *ατιιριας* corr. ex *ατ..ριας* V, *ἀγεριας* C. — *ἐνεθυμήθησαν* Krehlius: *ενεθυμνθνσαν* M, *ενεθυμησησαν* R, *ἐνεθυμήθην* C, *ενθθυμησαν* V. — 52. *ἐκλογῆς* scr.: *ἐκλογεῖς*. — 53. *δεῦρ' ἀεί* vel tale quid ap. Ant. exstitit, v. Dd. — 56. *συντελεῖς* est apud Dem. § 104; ex Antiphonte nihil nisi *συντέλεια* affertur.

ἔχων ἐπίγραμμα περὶ ταῶν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ οὐδεμία μνεία τοῦ ὀνόματος γίνεται, ὄρνεις δὲ ποικίλους πολλάκις ἐν αὐτῷ ὀνομάζει, φάσκων τούτους τρέφειν Δῆμον τὸν Πυριλάμπους, καὶ πολλοὺς παραγίνεσθαι κατὰ πόθον τῆς τῶν ὀρνίθων θέας ἔκ τε Λακεδαίμονος καὶ Θετταλίας καὶ σπουδὴν ποιεῖσθαι τῶν ᾠῶν μεταλαβεῖν. περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῶν λέγων γράφει· εἴ τις ἐθέλοι καταβαλεῖν εἰς πόλιν τοὺς ὄρνιθας, οἰχήσονται ἀναπτόμενοι· ἐὰν δὲ τῶν πτερύγων ἀποτέμῃ, τὸ κάλλος ἀφαιρήσεται· τὰ πτερὰ γὰρ αὐτῶν τὸ κάλλος ἐστίν, ἀλλ' οὐ τὸ σῶμα. ὅτι δὲ καὶ περισπούδαστος ἦν αὐτῶν ἡ θέα, ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ πάλιν φησίν· ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας ὁ βουλόμενος εἰσῄει· τὰς δ' ἄλλας ἡμέρας εἴ τις ἔλθοι βουλόμενος θεάσασθαι, οὐκ ἔστιν ὅστις ἔτυχε. καὶ ταῦτα οὐκ ἐχθὲς οὐδὲ πρῴην, ἀλλ' ἔτη πλέον ἢ τριάκοντά ἐστιν. Ath. IX p. 397 CD.

58. ἐτιμῶντο δὲ τὸν ἄρρενα καὶ τὸν θῆλυν δραχμῶν χιλίων, ὡς Ἀ. ἐν τῷ πρὸς Ἐρασίστρατον λόγῳ φησί. Aelianus H. A. 5, 21. 59

59. εὐοφθάλμως ἀντὶ τοῦ εὐπρεπῶς Ἀ. ἐν τῷ περὶ ταώνων. Harp. 60

57. *Δῆμον τὸν Πυριλάμπους*] huc referenda Harp. glossa (fr. 61 S.): *Πυριλάμπης· Ἀ. ἐν τῷ περὶ τῶν ταῶν. ὄνομα κύριον. — ἀλλὰ τὰς μὲν νουμηνίας κτέ.*] Saupp. conferri iubet Ael. H. A. 5, 21; Eustath. ad Iliad. 2, 782. — 58. *χιλίων*] *μυρίων* Mc et mg. v. (Hercher), *ὡρίων* bv. *Μυρίων* post *ἄρρενα* addendum esse ci. S. — 59. *ταῶν* Dd.

XVIII XVII. ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΠΑΙΔΑ ΥΒΡΕΩΣ. (?)

62 60. *ἄξιοι* ἀντὶ τοῦ νομίζει Ἀ. ὑπὲρ τῆς εἰς τὸν ἐλ. παῖδα ⟨ὕβρεως⟩. Harp. cf. B. A. 412, 28.

XIX XVIII. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΝΟΥ.

Cf. or. VI § 12. 21. 35.

63 61. *θῆτες καὶ θητικόν*· Ἀ. ἐν τῷ κατὰ Φιλίνου φησί· τούς τε θῆτας ἅπαντας ὁπλίτας ποιῆσαι. Harp.

64 62. *ἀκροᾶσθαι* ἀντὶ τοῦ ὑπακούειν Ἀ. ἐν τῷ κατὰ Φιλ. Harp.; cf. B. A. p. 366, 28.

65 63. *ἀπολαχεῖν* ἀντὶ ἁπλοῦ τοῦ λαχεῖν Ἀ. ἐν τῷ κατὰ Φιλ. Harp.; cf. B. A. p. 430, 9; Bachm. Anecd. 1 p. 127, 9.

66 64. *διάληξις.* διαλαγχάνειν μὲν ἐστι τὸ κλήρῳ διαιρεῖσθαι, διάληξις δὲ τὸ πρᾶγμα· Ἀ. ἐν τῷ κατὰ Φιλίνου. Harp.

XX XIX. ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΝ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

67 65. *δημοτευόμενος.* δημοτεύεσθαί ἐστι τὸ τοῦδέ τινος δήμου κοινωνεῖν καὶ χρηματίζειν ἀπ' αὐτοῦ· Ἀ. ἐν τῇ πρὸς Φίλιππον ἀπολ., εἰ γνήσιος. Harp.

60. Lysiae nomen ante orationis inscriptionem intercidisse putat Meierus: nempe epitome et B. A. ita hanc glossam exhibent: *ἀξιοὶ Ἀντ. καὶ Λυσίας ἀντὶ τοῦ νομίζει.* Itaque iam incertum fit, Antiphontisne an Lysiae haec oratio fuerit. — *ὕβρεως* add. anonym. ap. Gronovium, om. codd. — 62. *φιλοίνου* F. — 63. *φιλοίνου* F. — 64. cf. fr. 138. *μὲν ἐστι* add. epit. Ald. — 65. *δημοτευόμενοι* BC, om. Ald. — XX. Secundum Plutarchum (cf. extrema eius verba) haec fuit orationis inscriptio: (*κατ'*) *Ἀλκιβιάδου λοιδορίαι*, et hoc praefert S.; secundum autem Athenaei codices: *κατ' Ἀλκιβ. λοιδορίας*, id quod Meiero magis placet. U. de Wilamowitz-Moellendorf (Herm. XI, 296) eandem orat. etiam *Πολιτικόν* vocatam esse censet (v. nr. XXVI).

XX. ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΟΙΔΟΡΙΑΙ. XXI

66. *Ἐν δὲ ταῖς Ἀντιφῶντος λοιδορίαις γέγραπται,* 68
*ὅτι παῖς ὢν ἐκ τῆς οἰκίας ἀπέδρα πρὸς Δημοκράτη
τινὰ τῶν ἐραστῶν, βουλομένου δ' αὐτὸν ἀποκηρύττειν
Ἀρίφρονος Περικλῆς οὐκ εἴασεν εἰπών, εἰ μὲν τέθνη-
κεν, ἡμέρᾳ μιᾷ διὰ τὸ κήρυγμα φανεῖσθαι πρότερον,
εἰ δὲ σῶς ἐστιν, ἄσωστον αὐτῷ τὸν λοιπὸν βίον ἔσε-
σθαι· καὶ ὅτι τῶν ἀκολουθούντων τινὰ κτείνειεν ἐν τῇ
Σιβυρτίου παλαίστρᾳ ξύλῳ πατάξας. ἀλλὰ τούτοις μὲν
οὐκ ἄξιον ἴσως πιστεύειν, ἅ γε λοιδορεῖσθαί τις αὐτῷ
δι' ἔχθραν ὁμολογῶν εἶπεν.* Plut. Alcib. c. 3.

67. *Ἐπειδὴ ἐδοκιμάσθης ὑπὸ τῶν ἐπιτρό-* 69
*πων, παραλαβὼν παρ' αὐτῶν τὰ σαυτοῦ χρή-
ματα, ᾤχου ἀποπλέων εἰς Ἄβυδον, οὔτε χρέος
ἴδιον σαυτοῦ πραξόμενος οὐδὲν οὔτε προξενίας
οὐδεμιᾶς ἕνεκα, ἀλλὰ τῇ σαυτοῦ παρανομίᾳ καὶ
ἀκολασίᾳ τῆς γνώμης ὁμοίους ἔργων τρόπους
μαθησόμενος παρὰ τῶν ἐν Ἀβύδῳ γυναικῶν,
ὅπως ἐν τῷ ἐπιλοίπῳ βίῳ σαυτοῦ ἔχοις χρῆσθαι
αὐτοῖς.* Ath. XII p. 525 B (*Α. ἐν τῷ κατ' Ἀλκιβ.
λοιδορίας*).

XXI. ΠΡΟΟΙΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΟΙ. XXII

68. *Ἐγραψάμην ταύτην τὴν γραφὴν ἠδι-* 70
*κημένος ὑπὸ τούτου νὴ Δία πολλά, ἔτι δὲ καὶ
πλείω ὑμᾶς ᾐσθημένος ἠδικημένους καὶ τοὺς*

66. *ἄσωστον*] *ἀβίωτον* Cob. — 67. fort. *ἐδοκ.* ⟨*καὶ ἀπηλλάγης*⟩ *ἀπὸ τ. ἐπ.* — *ἕνεκα* scripsi: *ἕνεκεν.* — *παρανομίᾳ*] male *παροινίᾳ* Ruhnken; v. Thuc. VI, 15. — *βίῳ* ⟨*τῷ*⟩ *σαυτοῦ*? an *σαυτοῦ βίῳ*? — 68. *ἔτι δὲ* ⟨*μείζω*⟩ *καὶ*? an del. *καί*?

ἄλλους πολίτας. Suid. 1, 2 p. 54, 10 (*Ἀ. ἐν προοιμίοις*), cf. B. A. p. 359, 6.

71 69. *ἀλλ' εἴ τό τε πρᾶγμά μοι κρεῖττον φαίνεται ἅμα τε μαρτυρίας ἀκριβεῖς παρέξομαι.* Suid. 1, 1 p. 255 (*ἐν Προοιμίοις*).

72 70. *Ἀντιφῶν δὲ — τῷ μὲν μοχθηρῷ ἐχρήσατο οὐκ ἐπὶ τοῦ κακοῦ ἀνδρὸς καὶ εἰσαγομένου εἰς δικαστήριον ἵνα κατηγορηθῇ, ἀλλ' ἐπὶ πατρὸς δίκην λαχόντος ὑπὲρ ἀπεσφαγμένου παιδὸς τὸν μοχθηρὸν ἔταξεν· καί φησιν οὕτως ἐν Προοιμίοις καὶ ἐπιλόγοις· κἀγὼ μὲν ὁ μοχθηρός, ὅντινα ἐχρῆν τεθνηκέναι, ζῶ τοῖς ἐχθροῖς κατάγελως.* Photius p. 278, 1; Suid. 2, 1 p. 896.

XXIII

XXII. ΡΗΤΟΡΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ ΑΒΓ ΕΙ ΓΝΗΣΙΑΙ.

73 71. *Ἀ. τε ἐν ταῖς ῥητορικαῖς τέχναις τὸ μὲν τὰ παρόντα ἔφη καὶ ὑπάρχοντα καὶ παρακείμενα αἰσθάνεσθαι κατὰ φύσιν εἶναι ἡμῖν· παρὰ φύσιν δὲ τὸ φυλάττειν αὐτῶν ἐκποδὼν γενομένων ἐναργῆ τὸν τύπον.* Longin. Sp. Rh. Gr. I p. 318, 9 (IX, 576 W.).

74 72. *σημεῖον καὶ τεκμήριον διαφέρει. Ἀ. ἐν τῇ τέχνῃ τὰ μὲν παροιχόμενα σημείοις πιστοῦσθαι, τὰ δὲ μέλλοντα τεκμηρίοις.* Ammon. *π. διαφ. λέξ.*

69. *τό τε* Spengel. S.: *τότε.* — *μαρτυρίᾳ αρετῆς πράξομαι* codd.; *μαρτυρίαν τῆς ἀρετῆς παρέξομαι* Bernhardy; *μαρτυρίας* S., *ἀκριβεῖς* A. Schaeferus probante S. Sed *παρέξομαι* cum *φαίνεται* male convenit; alterutrum mutandum esse puto. — 70. *οὕτως* Suid.: *οὗτος* Phot. — 71. *καὶ τὰ ὑπάρχ.* BC Bodl. Ven. A. — *τὸν τύπον* Finckhius: *τὸν πόθον.* — 72. *μὲν* add. Eranius. — *παρῳχημένα* Eranius S. — *πιστοῦσθαι* Eran. S.: *πιστεύεσθαι* Ammonius.

p. 127 Valck. cf. Eranius Philo p. 173 Valck., qui nomen scriptoris omisit.

73. ἀστοργία, φιλοστοργία, στοργή· Ἀ. ἐν 75
δευτέρῳ π. τῆς ῥητ. τέχνης. Antiattic. B. A. p. 78, 6.

74. ἀπαρασκεύαστον· Ἀ. τρίτῳ ῥητορικῆς τέχνης. 76
Antiatt. B. A. 79, 1. ἀπαρασκεύαστον δὲ ἐν ταῖς ῥητορικαῖς τέχναις· δοκοῦσι δ' οὐ γνήσιαι. Poll. VI § 143.

75. ὀλιγοφιλίαν· Ἀ. τρίτῳ. Antiattic. B. A. 110, 77
33. πολυφιλίαν δὲ καὶ ὀλιγοφιλίαν Ἀντιφῶν. Poll. III § 63.

*76. ὅτι δὲ καὶ αὐτὸς ἕκαστος τῶν περὶ λόγους 78
ἐχόντων ἠξίου ποιεῖν ὀνόματα καινά, δηλοῖ μὲν καὶ Ἀ. ἱκανῶς, ὅς γε ὅπως αὐτὰ ποιητέον ἐκδιδάσκει. Galen. ἐξήγ. τῶν Ἱπποκρ. γλωσσῶν 19, p. 66 Kühn.

XXIII. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

77. Περὶ τοῦ μὴ ἐλεεῖν ὑμᾶς ἐμὲ ἐδεήθη, 137
δείσας μὴ ἐγὼ δάκρυσι καὶ ἱκετείαις πειρῶμαι ὑμᾶς ἀναπείθειν. Suid. 1, 2 p. 977.

78. Τοῦτο δὲ τοὺς νόμους εἰδὼς πατρίους 139
καὶ παλαιοὺς ὄντας ὑμῖν. Suid. 2, 2 p. 146.

79. Τέως μὲν γὰρ ὁ πολὺς χρόνος τοῦ ὀλίγου 142
πιστότερος ἦν. Suid. 2, 2 p. 1073, 16.

76. Ad artem rettulit J. Jonsius. — XXIII. Huc ea tantum fragmenta rettuli, quae certis indiciis oratori Antiphonti vindicarentur; contra in quibus dubitationi locus relinqueretur glossasque omnes ad fragm. ambigua (C) reieci. — 77. Ad or. I referendum puto; cf. frg. 1. — μὴ ante ἐλεεῖν add. Bernhardy cum *V. — 79. μὲν γὰρ] μὲν οὖν E, om. γὰρ V. Duo quae apud Suid. sequuntur exempla: καὶ αὖθις· ἀποκαλύψαντες τὰ ὅπλα τέως ἐσκεπασμένα. καὶ αὖθις· καὶ διέφθειρε τοὺς τέως νενικηκότας, non videntur Antiphontis esse (Saupp.).

B. FRAGMENTA ANTIPHONTIS SOPHISTAE.

XXIV. ΑΛΗΘΕΙΑΣ ΛΟΓΟΙ β'.

Cf. de his et de eis quae sequuntur sive orationibus seu potius libellis philosophicis Hermog. *π. ἰδεῶν B* p. 414 Sp. In libris *ἀληθείας*, quos cum protagoreo libro, cui inscriptum erat *Ἀλήθεια ἢ περὶ τοῦ ὄντος*, apte componit Sauppius, de rerum natura sermonem institutum fuisse ex fragmentis apparet. Atque in primo quidem libro generales quaestiones pertractatae erant, alter in explicandis singulis quae in rerum natura fiunt versabatur.

98 80. *ἀδέητος ὁ μηδενὸς δεόμενος καὶ πάντα ἔχων. Ἀ. ἐν α' Ἀληθείας· διὰ τοῦτο οὐδενὸς δεῖται, οὐδὲ προσδέχεται οὐδενός τι, ἀλλ' ἄπειρος καὶ ἀδέητος.* Suid. 1, 1 p. 94; cf. Harp. s. v. *ἀδέητος*; B. A. p. 341, 3; Phot.

99 81. *μέμνημαι δὲ καὶ περὶ τοῦ τῆς γνώμης ὀνόματος εἰπὼν ὡς ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἐν ἴσῳ εἴτε τῷ διανοίας εἴτε καὶ ἐννοήσεως ἐλέγετο· — — ὥσπερ καὶ ὁ Ἀντ. ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς Ἀληθείας· [ἐν τῷ λόγῳ]*

80. *οὐδὲ* Bernhardy: *οὔτε*. — *ἄπειρος*] *εὔπορος* Ruhnken., *ἄπηρος* ci. S. — De Deo haec dicta esse uterque suspicatur. — 81. *περὶ* post *πρώτῳ* om. ed. basil., *ἐν τῷ περί τε* habet cod. paris. 1849. S., quum antea *περὶ* sustulisset et *ἐν τῷ λόγῳ* delenda esse coniecisset, nunc (de Antiph. sophista p. 10) proponit *ἐν τῷ π. τ. Ἀ. πρώτῳ λόγῳ*. Bernays pro *ἐν τῷ λ. κτέ.*: *ἐνί τε λόγῳ, ταυταδὶ νοῦς εἴσεται· ἕν τε οὐδὲν αὐτῷ· οὔτε οὖν ὄψει ὁρᾷ μακρ. οὔτε ἂν γνώμῃ γιγνώσκοι ὁ μακρ. γιγν.* (Rh. Mus. IX, p. 256). S. nunc: *ταῦτα δὲ* (*τοῦ τάδε* ed. basil.) *γνώσει ἕν τε οὐδὲν τὸ αὐτό· οὔτε οὖν* (*οὔτε ἦν* antea) *ὄψει*

ταῦτα δὲ γνοὺς εἰς ἕν τε οὐδὲν αὐτῷ οὐτέων ὄψει ὁρᾷ μακρότητα οὐτέην γνώμῃ γιγνώσκει ὁ μακρότητα γιγνώσκων. καὶ· πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις ἡ γνώμη τοῦ σώματος ἡγεῖται καὶ εἰς ὑγίειαν καὶ νόσον καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα. Galen. 18, 2 p. 656 Kühn.

82. καὶ γὰρ τὸ ῥῆμα διαθέσθαι λέγουσιν ἐπὶ 100
τοῦ διοικῆσαι· Ἀ. Ἀληθείας α'· γυμνωθεῖσα δὲ ἀφορμῆς πολλὰ ἂν καὶ καλὰ κακῶς διαθεῖτο. Harp. v. διάθεσις.

83. ἔμβιος· Ἀ. Ἀληθείας α'· καὶ ἡ σηπεδὼν 101
τοῦ ξύλου ἔμβιος γένοιτο, ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ζῆν, τουτέστι ζήσειε καὶ μὴ ξηρανθείη μηδ' ἀποθάνοι. Harp. — δοκεῖ δ' ἡ φύσις καὶ ἡ οὐσία τῶν φύσει ὄντων ἐνίοις εἶναι τὸ πρῶτον ἐνυπάρχον ἑκάστῳ ἀρρύθμιστον καθ' ἑαυτό, οἷον κλίνης φύσις τὸ ξύλον, ἀνδριάντος δ' ὁ χαλκός. σημεῖον δέ φησιν Ἀντιφῶν ὅτι εἴ τις κατορύξειε κλίνην καὶ λάβοι δύναμιν ἡ σηπεδὼν ὥστ' ἀνεῖναι βλαστόν, οὐκ ἂν γενέσθαι κλίνην ἀλλὰ ξύλον, ὡς τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχον, τὴν κατὰ νόμον διάθεσιν καὶ τὴν τέχνην, τὴν δ' οὐσίαν οὖσαν ἐκείνην ἣ καὶ διαμένει ταῦτα πάσχουσα συνεχῶς. εἰ δὲ καὶ τούτων ἕκαστον πρὸς ἕτερόν τι ταὐτὸ τοῦτο πέπονθεν, οἷον ὁ μὲν χαλκὸς καὶ ὁ χρυσὸς πρὸς ὕδωρ,

ὁρᾷ ὁ ὁρῶν (ὄψει ὁρᾷν Basil., ὄψι ὁρῶν cod. paris.) μακρ. οὔτε οὖν (οὔτε ἦν antea) γν. γ. ὁ γιγνώσκων, supplens et ad ὁρῶν et ad γιγνώσκων vocem ταῦτα h. e. res singulas. Comparat Bernays Diog. L. VI, 53. ὄψει] cf. frg. 35 et 174. — καὶ· πᾶσι S.: καὶ πᾶσι. — εἰς ante τὰ add. basil. — 82. δὲ] οὖν B. — καλὰ om. B. — διαθοῖτο J. Ald. — 83. ἡ σηπεδὼν] ἡ γῆ σηπ. Harp. A; ἡ ἐμπεδὼν G. — γένοιτο om. C. — ap. Aristot. pro κατὰ νόμον praebent κατὰ ῥυθμὸν Simplic. (γρ) et Philop. (γρ).

τὰ δ' ὀστᾶ καὶ ξύλα πρὸς γῆν, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ὁτιοῦν, ἐκεῖνα τὴν φύσιν εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῶν. Aristot. φυσ. ἀκρ. 2 p. 193a 9 Bk.

102 84. *ἀναποδιζόμενα* ἀντὶ τοῦ ἐξεταζόμενα ἢ ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν τὰ αὐτὰ πολλάκις λεγόμενα ἢ πραττόμενα Ἀ. Ἀληθείας α'. Harp. — καὶ *ἀναποδιζόμενα* Ἀ. τὰ πάλιν ἐξεταζόμενα. Poll. 2 § 196.

103 85. *ἀνήκει* παρ' Ἀ. Ἀληθείας α' ἀντὶ ἁπλοῦ τοῦ ἥκει, ἢ οἷον ἀνεβιβάσθη καὶ προελήλυθεν. Harp. — *ἀνήκει* Ἀ. μὲν ἀντὶ τοῦ καθήκει, Ἀμειψίας δὲ ἀνήκω ἀντὶ τοῦ ἀναβέβηκα καὶ προελήλυθα ἔφη. B. A. p. 403, 5 et Suid.

104 86. *ἄοπτα* ἀντὶ τοῦ ἀόρατα καὶ οὐκ ὀφθέντα ἀλλὰ δόξαντα ὁρᾶσθαι Ἀ. Ἀληθείας α'. Harp. B. A. p. 414, 6 cf. Pollux 2, 58.

105 87. *ἀπαθῆ* ἀντὶ τοῦ τὰ μὴ ὡς ἀληθῶς γεγονότα πάθη Ἀ. Ἀληθείας α'. Harp.

106 88. *Ἀφροδίτης* ἀντὶ τοῦ ἀφροδισίων. οὕτως Ἀ. ἐν Ἀληθείας πρώτῳ. B. A. p. 472, 14.

107 89. *δεήσεις* ἀντὶ τοῦ ἐνδείας Ἀ. Ἀληθείας α'. Harp. cf. fr. 80.

108 90. *ἐπαλλάξεις* ἀντὶ τοῦ συναλλαγὰς ἢ μίξεις Ἀ. Ἀληθείας α'. Harp.

109 91. *ὀριγνηθῆναι* ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμῆσαι Ἀ. Ἀληθείας α'. Harp.

---

110 92. *Ὅταν οὖν γένωνται ἐν τῷ ἀέρι ὄμβροι τε καὶ πνεύματα ὑπεναντία ἀλλήλοις, τότε συστρέφεται τὸ ὕδωρ καὶ πυκνοῦται κατὰ πολλά.*

91. ὀριγνησθῆναι A Ald.

ὅ τι γὰρ ἂν τῶν ξυμπιπτόντων κρατηθῇ, τοῦτ' ἐπυκνώθη καὶ συνεστράφη ὑπό τε τοῦ πνεύματος εἱλούμενον καὶ ὑπὸ τῆς βίας. Galen. XVII, 1 p. 681 Kühn. (παρ' Ἀ. κατὰ τὸ δεύτερον τῆς Ἀληθείας).

93. γρυπάνιον· Ἀ. Ἀληθείας β'· καῖον γὰρ 111
τὴν γῆν καὶ συντῆκον γρυπάνιον ποιεῖ. καὶ Μελάνθιος ἐν β' Ἀτθίδος εἰπὼν σεισμὸν γεγονέναι φησὶ „καὶ ἔγρυπεν ἡ γῆ". Harp. cf. E. M. p. 242, 11. — γρυπανίζειν· σείεσθαι τὴν γῆν παλλομένην καὶ ὥσπερ ῥυσοῦσθαι ἀπὸ σεισμοῦ. οὕτως Ἀντιφῶν. E. M. p. 242, 7.

94. διάστασις· Ἀ. Ἀληθ. β'· περὶ τῆς νῦν 113
κρατούσης διαστάσεως, ἀντὶ τοῦ διακοσμήσεως τῶν ὅλων. Harp. cf. Suid. s. v. διάθεσις (1, 1 p. 1279), ubi in fine haec adduntur: ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀληθείας ὁ αὐτὸς κέχρηται αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῆς διακοσμήσεως. V. ad frg. 160.

95. δίνῳ ἀντὶ τοῦ δινήσει Ἀ. Ἀληθείας β'. 114
Harp. p. 53, 3 Bk. 85, 17 Dd.

96. φορίνης· Ἀ. Ἀληθείας β'. ὅτι καὶ ἐπ' ἀν- 115
θρωπείου δέρματος ἐλέγετο ἡ φορίνη, καὶ Ἀριστομένης ἐν Γόησι δῆλον ποιεῖ. Harp. — ὅτι γὰρ καὶ ἐπ' ἀνθρώπων τάσσουσι τὴν φορίνην, δῆλον ποιεῖ Ἀ.

92. De grandine sermonem fuisse recte statuit S. — ὅ τι S.: ὅτι. — γὰρ] δ' codd. — κρατηθῇ S.: κρατήσῃ. — 93. καίων et συντήκων epitom. (Suid.) et E. M. Subiectum sententiae τὸ πῦρ fuerit. — ἣν ante τὴν add. Suid. — 94. Ad ipsum initium libri secundi refert S. — 95. δείνῳ (sic. Toup. pro δεινῷ) — δεινήσει v.; δινῶ — δινήσω N.; δίνῳ — δινήσει post Dd. S. — 96. φορίνης] φορίνη CG et epitome Dd.

ἐν β' Ἀληθείας. Harp. v. *πεφορειῶσθαι* cf. E. M. p. 798, 34.

116 97. *ἀειεστώ· Ἀ. τὴν ἀϊδιότητα καὶ τὸ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀεὶ ἑστάναι. — — ἡ λέξις παρὰ τῷ Διογενιανῷ. ἐν Ἀληθείας δευτέρῳ.* Suid. 1, 1 p. 124, 5 cf. 1, 2 p. 22, 13 et Harp. v. *ἀειεστώ,* qui extrema verba *ἡ λέξις κτέ.* omittit.

---

117 98. *κἂν Ἀντιφῶν, ἄλλος ῥήτωρ νομιζόμενος εἶναι, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν ἐν τοῖς ἐπιγεγραμμένοις περὶ Ἀληθείας παραπλησίως τῇ Κέλσου ἐπιγραφῇ.* Origen. adv. Cels. IV c. 25, vol. I p. 518 D Delarue.

118 99. *ἄγειν· — — Ἀ. δ' ἐν τῷ περὶ ἀληθείας φησί· τοὺς νόμους μεγάλους ἄγοι, ἀντὶ τοῦ ἡγοῖτο.* Harp. v. *ἄγοι* cf. B. A. 330, 2.

119 100. *ἄβιος· πλούσιος, ὡς Ἀ. ἐν Ἀληθείᾳ.* Hesychius 1 p. 17. *ἄβιος. τὸν ἄβιον Ἀ. ἐπὶ τοῦ πολὺν βίον κεκτημένου ἔταξεν, ὡς Ὅμηρος ἄξυλον ὕλην λέγει τὴν πολύξυλον.* Harp. Pollux 6, 196.

101. *Ἀντιφῶν δ' ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας καὶ ἀνάπηρα εἴρηκεν.* Poll. 2, 61.

120 102. *ἀπαρασκεύῳ γνώμῃ ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας Ἀ. εἶπεν.* Poll. 6, 143.

*103. *ἅμα δ' οὐδὲ λύειν ἅπαντα προσήκει, ἀλλ' ἢ ὅσα ἐκ τῶν ἀρχῶν τις ἐπιδεικνὺς ψεύδεται, ὅσα δὲ*

s. v. *πεφορ.* B habet *ἐν β' περὶ ἀλ.* — 97. altero loco ap. Suid. *ἐν Ἀλ. δευτ. τοῦ Ἀντιφῶντος* exstat. — 98. *ἀναιρῶν* S.; erat *ἀναίρων.* — 99. *τοὺς*] *καὶ τοὺς* K. — *μεγάλως* Suid. — *ἄγει* B. — *ἡγεῖτο* F, *ἡγεῖται* BCGH. — 100. ap. Harp. *πολὺν τὸν βίον* epit. Dd. — 103. cf. S. ad frg. 101 S., de Antiph. soph. p. 13, qui cum Zellero ad librum sec. refert.

μή, οὔ· οἷον τὸν τετραγωνισμὸν τὸν μὲν διὰ τῶν τμημάτων γεωμετρικοῦ διαλῦσαι, τὸν δ' Ἀντιφῶντος οὐ γεωμετρικοῦ. Aristot. *φυσ. ἀκρ.* 1 p. 185 a 17 cf. Soph. el. p. 172 a 3. — *πολλοὶ πολλαχῶς περὶ τοῦ τετραγωνισμοῦ διέλαβον — — ὁ δ' Ἀντιφῶν διὰ τῆς διχοτομίας τοῦ ἐγγεγραμμένου εἰς τὸν κύκλον τετραγώνου τῶν πλευρῶν.* Simplic. Waitz praef. ad Aristot. Org. p. 50. Rectius Themistius ad *φυσ. ἀκρ.* l. c. (IV p. 327 b 36): *πρὸς Ἀντιφῶντα δὲ οὐκέτι ἂν ἔχοι λέγειν ὁ γεωμέτρης, ὃς ἐγγράφων τρίγωνον ἰσόπλευρον εἰς τὸν κύκλον, καὶ ἐφ' ἑκάστης τῶν πλευρῶν ἕτερον ἰσοσκελὲς συνιστὰς πρὸς τῇ περιφερείᾳ τοῦ κύκλου, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς ποιῶν, ᾤετό ποτε ἐφαρμόσειν τοῦ τελευταίου τριγώνου τὴν πλευρὰν εὐθεῖαν οὖσαν τῇ περιφερείᾳ.* cf. Simpl. ibd. p. 327 a 36: *ὁ δὲ Ἀ. γράψας κύκλον ἐνέγραψέ τι χωρίον εἰς αὐτὸν πολύγωνον τῶν ἐγγράφεσθαι δυναμένων* .... (sequitur lacuna).

*103 a. *Ἀντιφῶν* (scil. *τὸν ἥλιόν· φησιν εἶναι*) *πῦρ ἐπινεμόμενον μὲν τὸν περὶ τὴν γῆν ὑγρὸν ἀέρα, ἀνατολὰς δὲ καὶ δύσεις ποιούμενον τῷ τὸν μὲν ἐπικαιόμενον ἀεὶ προλείπειν, τοῦ δ' ὑπονοτιζομένου πάλιν ἀντέχεσθαι.* Stob. Ecl. I, 25, 1.

*104. *Ἀντιφῶν ἰδίῳ φέγγει λάμπειν τὴν σελήνην·* 12
τὸ δὲ ἀποκρυπτόμενον περὶ αὐτὴν ὑπὸ τῆς προσβολῆς τοῦ ἡλίου ἀμαυροῦσθαι, πεφυκότος τοῖ ἰσχυροτέρου πυρὸς τὸ ἀσθενέστερον ἀμαυροῦν· ὃ δὴ συμβαίνειν καὶ

ap. Themist. *ἑκάστης* S.: erat *ἑκάστου*. — 103 a. add. S. de Ant. soph. p. 11, recte eidem libro vindicans. — 104. *ἰδίῳ μὲν φέγγει* Lyd., *ἰδιοφεγγῆ μὲν* (om. *λάμπειν*) Stob. — *πυρὸς*] *φωτὸς* cod. Plut. Marcianus et Lydus; om. Stob. S. — *συμβαίνει* Lydus, Eusebii C, Gal., Plut.

περὶ τὰ ἄλλα ἄστρα. Plut. mor. p. 891 D, Galen. de hist. phil. 19 p. 281 Kühn., Stob. Ecl. I, 26, 1, Io. Lyd. de mens. 3, 8. — *Ἀλκμαίων Ἡράκλειτος Ἀντιφῶν* (scil. *τὰς τῆς σελήνης ἐκλείψεις γίγνεσθαί φασιν*) *κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς στροφὴν καὶ τὰς περικλίσεις.* Stob. Ecl. I, 26, 1.

*105. *Ἀ. δὲ* (*τὴν θάλασσάν φησιν εἶναι* scil.) *ἱδρῶτα τοῦ θερμοῦ, ἐξ οὗ τὸ περιληφθὲν ὑγρὸν ἐκκρίθη, τῷ καθεψηθῆναι παραλυκίσαν, ὅπερ ἐπὶ παντὸς ἱδρῶτος συμβαίνειν.* Plut. moral. p. 897 A et Galen. de hist. philos. 19, p. 299 Kühn.

*105a. *Ἀντιφῶν καὶ Κριτόλαος νόημα ἢ μέτρον τὸν χρόνον, οὐχ ὑπόστασιν.* Stob. Ecl. I, 8, 40.

XXV

XXV. ΠΕΡΙ ΟΜΟΝΟΙΑΣ.

Cf. Philostr. V. Soph. p. 500 Ol.: *λόγοι δ' αὐτοῦ δικανικοὶ μὲν πλείους —, σοφιστικοὶ δὲ καὶ ἕτεροι μέν, σοφιστικώτατος δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας, ἐν ᾧ γνωμολογίαι τε λαμπραὶ καὶ φιλόσοφοι σεμνή τε ἀπαγγελία καὶ ἐπηνθισμένη ποιητικοῖς ὀνόμασι καὶ τὰ ἀποτάδην ἑρμηνευόμενα παραπλήσια τῶν πεδίων τοῖς λείοις.* In hoc autem libro, sicut fragmenta docent, de mo-

altero loco *ἀντίφαντος* A Stobaei; corr. Heeren. — Et 104 et 105 ad sec. librum referenda cum S. — 105. *τοῦ αὐτοῦ θερμοῦ* ex Euseb. add. Diels; sed idem *τοῦ θερμοῦ* vix sanum putat. — *περιλειφθὲν* Plutarchi AB Euseb. Galen. — *παραλυκίσασα* AB Plutarchi Gal. Euseb., *παρακυλίσασα* Plutarchi C, *παραλυκίσαντα* Xyl. S.; *παραλυκίσαν* corrector Vossiani. „debebant certe *παραλυκισθῆναι*" Diels. — *συμβαίνειν* S.: *συμβαίνει.* cf. fr. 104. — 105a. add. S. de Antiph. soph. p. 12. — *Ἀντιφῶν* cod. Farnes. (ci. Meineke): *Ἀντιφάνης.* — *οὐχ*] *οὐδ'* A. — de locis quibusdam Pollucis, qui ad artem medicam spectant, cf. adnot. infra post frg. 182.

ribus sophista disserebat deque vitae brevitate et aerumnis, rempublicam vero civiumve concordiam nusquam attigit.

106. *ἀναθέσθαι· Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας· ἀνα-* 84
θέσθαι δὲ ὥσπερ πεττὸν τὸν βίον οὐκ ἔστιν, ἀντὶ τοῦ ἄνωθεν βιῶναι μετανοήσαντας ἐπὶ τῷ προτέρῳ βίῳ. Harp.

107. *διάθεσις· — — καὶ ἀντὶ τοῦ διοίκησις ὁ* 85
αὐτὸς ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας· ἀλλὰ εἰδότες τὴν διάθεσιν ἀκούουσιν. Harp.

108. *θεαιδέστατον· θεοῦ ἰδέαν ἔχον. εἶπε δὲ* 86
Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμον. οὕτως· ἄνθρωπος, ὅς φησι μὲν πάντων θηρίων θεαιδέστατον γενέσθαι. Photius lex. p. 81, 19. Suid. 1, 2 p. 1120, 5. E. M. p. 444, 14. Eustath. ad Hom. Il. 3, 36.

109. *Πολλοὶ δ' ἔχοντες φίλους οὐ γιγνώ-* 87
σκουσιν, ἀλλ' ἑταίρους ποιοῦνται θῶπας πλούτου καὶ τύχης κόλακας. Suid. 1, 2 p. 1199, 8.

110. *ἵνα· ὅπου. Ἀ. ἐν τῷ περὶ τῆς ὁμονοίας·* 88
ὀκνεῖν, ἵνα οὐδὲν ἔργον ὀκνεῖν Phot. p. 108, 5; Suid. 1, 2 p. 992, 9.

111. *ἀθεώρητος ἀντὶ τοῦ ἀθέατος παρ' Ἀντι-* 89
φῶντι ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας. Harp.

106. *ἐν τῷ* add. epit. — *προνοίας* epit. Suid. — *πεττὸν τὸν*] *ἐπὶ τὸν περιττὸν* BC. — 107. *διοικήσας* A, *διοικήσεις* BJ. — 108. *θεαιδέστατος* Suid. (praeter BVE), E. M. — *ἔχων* Suid. (praeter B m. sec.), E. M., Eustath., B. A. p. 263, 31. — *μὲν* om. Phot., E. M., Eust. — *θεαιδέστατον* S.: *θεαιδέστατος*. — 109. *θῶκας* BE. comma post h. v. del. W. — 110. *ὀκνεῖν* priore loco om. Phot.

90 112. *ἀνδρεία ἡ τῶν ἀνδρῶν ἡλικία· Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας.* Harp. Suid.

91 113. *αὐλιζόμενοι ἀντὶ τοῦ κοιμώμενοι Ἀ. περὶ ὁμονοίας.* Harp. cf. B. A. p. 463, 24.

92 114. *βαλβῖσιν ἀντὶ τοῦ ταῖς ἀρχαῖς· Ἀ. περὶ ὁμονοίας.* Harp.

93 115. *εὐηνιώτατα· Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας. εὐήνιος ὁ πρᾶος καὶ μέτριος καὶ μὴ ταραχώδης.* Harp.

94 115. *Μακροκέφαλοι· Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας. ἔθνος ἐστὶν οὕτω καλούμενον.* Harp.

95 117. *Σκιάποδες· Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας. ἔθνος ἐστὶ Λιβυκόν.* Harp.

96 118. *ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες· λέγοι ἂν τοὺς ὑπὸ Σκύλακος ἐν τῷ Περίπλῳ λεγομένους Τρωγλοδύτας καὶ τοὺς ὑπὸ Ἡσιόδου ἐν γ΄ Καταλόγου Κατουδαίους ὀνομαζομένους. Ἀ. ἐν τῷ περὶ ὁμονοίας.* Harp.

97 119. *φηλώματα· Ἀ. ἐν τῷ π. ὁμονοίας ἐξαπάτας· φηλοῦν γὰρ τὸ ἐξαπατᾶν.* Harp. cf. Schol. Aristophanis Pac. 1165.

XXVI. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ.

Comparat Sauppius hunc librum cum Protagoreis qui fuerunt *περὶ πολιτείας* et *περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ καταστάσεως.*

112. *ἐν τῷ* add. Saupp. Dd. cum epit. — 114. ita S.: *βαλβῖσιν ἀντὶ τοῦ ταῖς ἀρχαῖς* omisso scriptoris nomine epitome, E. M., *βαλβίς· Ἀ. περὶ ὁμον. ἡ ἀρχή* vulgo. — 116. *μακροκεφάλους* BC et Phot. — 119. *Ἀντιφῶν*] *ἀντὶ τοῦ* C, qui om. *ἐξαπάτας.* — XXVI. U. de Wilamowitz hunc librum Antiphonti oratori vindicat, alteramque eiusdem inscriptionem fuisse putat *Ἀλκιβιάδου λοιδορίαι* (nr. XX).

120. Ὅτι δὴ τὰ πράγματα τὰ ἑαυτοῦ ἢ τὰ 79
τῶν φίλων κατηρίστηκεν. Ath. X p. 423 A.

121. Μήτε φιλοπότην κληθῆναι καὶ δοκεῖν 80
τὰ πράγματα καταμελεῖν ὑπὸ οἴνου ἡσσώμενον.
Prisc. 18 § 230.

122. ἀπειθαρχία· Ἀ. Πολιτικῷ. Antiatt. B. A. 81
78, 20.

123. εὐσύμβολος ἀντὶ τοῦ ῥᾳδίως καὶ εὖ συμ- 82
βάλλων, τουτέστιν ἀγαθὸς συμβάλλειν· Ἀ. Πολιτικῷ.
Harp. cf. E. M. p. 398, 27.

124. ἡμιολιασμός· Ἀ. Πολιτικῷ· διπλασια- 83
σμοῦ καὶ ἡμιολιασμοῦ, ἀντὶ τοῦ τὸ ἡμιόλιον δοῦναι
ἐν τοῖς λογισμοῖς. Harp. — διπλασιασμοῦ δὲ Ἀ.
εἶπεν. Poll. 4, 164.

XXVII. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

Cum ex Hermogenis loco iure concludatur, nihil praeterea Antiphontis sophistae exstitisse orationis simile, sequitur ut haec fragmenta aut ad librum de concordia aut ad Politicum referenda sint; nam de libris Ἀληθείας cogitari nequit.

125. Νόσος δειλοῖσιν ἑορτή· οὐ γὰρ ἐκπο- 125
ρεύονται ἐπὶ πρᾶξιν. Stob. floril. 8, 18.

126. Οἱ δὲ ἐργαζόμενοι μὲν καὶ φειδόμενοι 126

120. ὅτι δὴ τὰ Meineke: ὅτ' ἄν τι codd., ὅστις τὰ G. Dindorf, ὃς δὴ τὰ nunc S. — πράγματα] χρήματα mal. Meineke. — ἢ τὰ] καὶ τὰ C. Müller. — 124. πολιτικῶν B. — ἡμιολιασμοῦ Schneiderus Saxo S.: ἡμιολίστου. — τοῦ τὸ ἡμιόλιον δοῦναι S. (nunc τοῦ τὸ διπλάσιον καὶ τὸ ἡμ. δοῦναι vel potius θεῖναι): τοῦ (τοῦ τῶν A) ἡμιολίων v., τοῦ ἡμιόλιον (ἡμιόλια D, τὰ ἡμιόλια Phot. Suid.) δοῦναι epit. — 125. Novem priora frg. libri π. ὁμονοίας fuisse conicio; S. et ipsa ad Πολιτικὸν refert.

καὶ ταλαιπωροῦντες καὶ προστιθέντες ἥδονται, οἷα δή τις ἂν εἰκάσειεν ἥδεσθαι· ἀφαιροῦντες δὲ καὶ χρώμενοι ἀλγοῦσιν, ὥσπερ ἀπὸ τῶν σαρκῶν ἀφαιρούμενοι. Stobae. floril. 10, 40.

127 127. *Εἰσί τινες οἳ τὸν παρόντα μὲν βίον οὐ ζῶσιν, ἀλλὰ παρασκευάζονται πολλῇ σπουδῇ, ὡς ἕτερόν τινα βίον βιωσόμενοι, οὐ τὸν παρόντα, καὶ ἐν τούτῳ παραλειπόμενος ὁ χρόνος οἴχεται.* Stob. floril. 16, 19. Cf. *π. ὁμον.* frg. 106.

128 128. *Ἔστι δέ τις λόγος, ὡς ἄρα ἰδὼν ἀνὴρ ἄνδρα ἕτερον ἀργύριον ἀναιρούμενον πολὺ ἐδεῖτό οἱ δανεῖσαι ἐπὶ τόκῳ, ὁ δ' οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' ἦν οἷος ἀπιστεῖν τε καὶ μὴ ὠφελεῖν μηδένα, φέρων δ' ἀπέθετο ὅποι δή· καί τις καταμαθὼν τοῦτο ποιοῦντα ὑφείλετο, ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ ἐλθὼν οὐχ ηὕρισκε τὰ χρήματα ὁ καταθέμενος. περιαλγῶν οὖν τῇ συμφορᾷ τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐκ ἔχρησε τῷ δεομένῳ, ὃ ἂν αὐτῷ καὶ σῶον ἦν καὶ ἕτερον προσέφερεν, ἀπαντήσας δὴ τῷ ἀνδρὶ τῷ τότε δανειζομένῳ ἀπωλοφύρετο τὴν συμφοράν, ὅτι ἐξήμαρτε καὶ ὅτι οἱ μεταμέλει οὐ χαρισαμένῳ, ἀλλ' ἀχαριστήσαντι, ὡς πάντως οἱ ἀπολόμενον τὸ ἀργύριον. ὁ δ' αὐτὸν ἐκέλευε μὴ φροντίζειν, ἀλλὰ νομίζειν αὑτῷ εἶναι καὶ μὴ ἀπολωλέναι, καταθέμενον λίθον εἰς*

128. *ὅποι δή* scripsi: *ποι δή.* — *ηὕρισκε* scr.: *εὕρισκε.* — malim *σῶν.* — *ἀπαντήσας δὲ* codd.; del. *δὲ* S., *δή* ci. Meineke. — *ἀχαριστήσαντι*] cf. Harp. B. A. p. 478, 17: *ἀχαριστεῖν ἀντὶ τοῦ μὴ χαρίζεσθαι· οὕτως Ἀντιφῶν.* — *ὡς πάντως*] *καὶ πάντως* codd. — *ἐκέλευσε* B. — *αὑτῷ εἶναι* S.: *αὐτῷ εἶναι* AB m. sec., *αὐτὸ εἶναι* v. — *καὶ μὴ ἀπολωλ.* om. Trinc.

τὸ αὐτὸ χωρίον· πάντως γὰρ οὐδ᾽ ὅτε ἦν σοι ἐχρῶ αὐτῷ, ὅθεν μηδὲ νῦν νόμιζε στέρεσθαι μηδενός. ὅτῳ γάρ τις μὴ ἐχρήσατο μηδὲ χρήσεται, ὄντος ἢ μὴ ὄντος αὐτῷ οὐδὲν οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον βλάπτεται. ὅταν γὰρ ὁ θεὸς μὴ παντελῶς βούληται ἀγαθὰ διδόναι ἀνδρί, χρημάτων πλοῦτον παρασχών, τοῦ φρονεῖν δὲ καλῶς πένητα ποιήσας, τὸ ἕτερον ἀφελόμενος ἑκατέρων ἀπεστέρησεν. Stob. floril. 16, 29 cf. 104, 19.

129. Ὅστις δὲ ἰὼν ἐπὶ τὸν πλησίον κακῶς 129
ποιήσων δειμαίνει, μὴ ἃ θέλει ποιῆσαι, ἁμαρτὼν τούτων, ἃ μὴ θέλει ἀπενέγκηται, σωφρονέστερος. ἐν ᾧ γὰρ δειμαίνει, μέλλει· ἐν ᾧ δὲ μέλλει, πολλάκις ὁ διὰ μέσου χρόνος ἀπέστρεψε τὸν νοῦν τῶν θελημάτων· καὶ ἐν μὲν τῷ γεγενῆσθαι οὐκ ἔνεστιν ......, ἐν δὲ τῷ μέλλειν ἐνδέχεται γενέσθαι. ὅστις δὲ δράσειν μὲν οἴεται τοὺς πέλας κακῶς, πείσεσθαι δ᾽ οὔ, οὐ σωφρονεῖ. ἐλπίδες δ᾽ οὐ πανταχοῦ ἀγαθόν· πολλοὺς γὰρ τοιαῦται ἐλπίδες κατέβαλον εἰς ἀνηκέστους συμφοράς, ἃ δ᾽ ἐδόκουν τοὺς πέλας ποιήσειν, παθόντες ταῦτα ἀνεφάνησαν αὐτοί. σωφροσύνην δὲ ἀνδρὸς οὐκ ἂν ἄλλο ὀρθότερόν τις κρίνειεν, ἢ

ὅταν .. βούληται] ὅτῳ .. βούλεται S., τῷ γὰρ (ita A Voss. Trinc., ᾧ γαρ v.) .. βούλεται Stob. flor. 104, 19. — φρονεῖν δὲ καλῶς S.: καλῶς φρ. (φθονεῖν A) 104; φρ. καλῶς v. — ἑκατέρων] ἀμφοτέρων 104. — 129. νοῦν S.: νόον. — οὐκ ἔνεστι <μὴ γενέσθαι> ci. S. — πείσεσθαι δὲ οὔ, οὐ Jacobs S.: π. δὲ μηδέν, οὐ Gesner, π. δὲ μή, οὐ Gaisford., π. δι᾽ ἃ οὐ (π. δ᾽ οὐ Vindob.) codd. — τοὺς πέλας Meineke: τοῖς πέλας. — οὐκ ἂν ἄλλο S.: οὐκ ἂν ἄλλος.

ὅστις τοῦ θυμοῦ ταῖς παραχρῆμα ἡδοναῖς ἐμφράσσει αὐτὸς ἑαυτὸν κρατεῖν τε καὶ νικᾶν ἠδυνήθη αὐτὸς ἑαυτόν· ὃς δὲ θέλει χαρίσασθαι τῷ θυμῷ παραχρῆμα, θέλει τὰ κακίω ἀντὶ τῶν ἀμεινόνων. Stob. floril. 20, 66.

124 130. Ὅστις δὲ τῶν αἰσχρῶν ἢ τῶν κακῶν μήτε ἐπεθύμησε μήτε ἥψατο, οὐκ ἔστι σώφρων· οὐ γάρ ἐσθ' ὅπου κρατήσας αὐτὸς ἑαυτὸν κόσμιον παρέχεται. Stob. floril. 5, 53 et S. Maximus ἀπομνημ. p. 167 ed. turic.

130 131. Φέρε δὴ προελθέτω ὁ βίος εἰς τὸ πρόσθεν καὶ γάμων καὶ γυναικὸς ἐπιθυμησάτω. αὕτη ἡ ἡμέρα, αὕτη ἡ νὺξ καινοῦ δαίμονος ἄρχει, καινοῦ κότμου· μέγας γὰρ ἀγὼν γάμος ἀνθρώπῳ. εἰ γὰρ τύχοι μὴ ἐπιτήδεια γενόμενα, τί χρὴ τῇ συμφορᾷ χρῆσθαι; χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί, τοὺς φίλους ἐχθροὺς ποιῆσαι, ἴσα φρονοῦντας ἴσα πνέοντας, ἀξιώσαντα καὶ ἀξιωθέντα· χαλεπὸν δὲ κεκτῆσθαι κτῆμα τοιοῦτον, δοκοῦν-

τὰς παραχρ. ἡδονὰς ἐμφράσσων [αὐτὸς ἑαυτὸν] κρατεῖν nunc S. — τῷ θυμῷ, παραχρ. S.; sed cf. supra τοῦ θυμοῦ ταῖς παραχρῆμα ἡδοναῖς. Malim autem τῷ παραχρ. θυμῷ. — 130. δὲ om. A; ἢ τῶν κακῶν ex A accessit. — ὅπου S.: ὅτου. cf. fr. 129: κρατεῖν τε καὶ νικᾶν ἠδυνήθη αὐτὸς ἑαυτόν. sed praeterea παρέσχετο scribendum videtur. — 131. Ἀντιφάνους Trinc. — προελθέτω S.: προσελθέτω. — καινοῦ δαίμονος ἄρχει καινοῦ κότμου] versus anapaesticos agnosc. Gaisford et Nauck (fr. trag. adesp. 456); etiam ∪∪– γὰρ ἀγὼν γάμος ἀνθρώπῳ eundem numerum praebent. ceterum ἀρχή Salmas. — τύχοι] τύχη A. — γενόμενα] γενομένη codd.; ἡ γαμουμένη et ἐπιτηδεία S.; hoc et ἡ ἀγομένη Meineke. — ἴσα φρονεῖν ἴσα βαίνειν antea, ἴσα φρονοῦντας ἴσα βαίνοντας nunc S. — ἀξιώσαντα AB Gesn. mg.: ἐξιώσ. (ἐξώσαντα καὶ ἐξωσθέντα Jacobs).

τα ἡδονὰς κτᾶσθαι λύπας ἄγεσθαι. φέρε δή, μὴ τὰ παλίγκοτα λέγωμεν, γενέσθω τὰ πάντων ἐπιτηδειότατα. τί γὰρ ἥδιον ἀνθρώπῳ γυναικὸς καταθυμίας; τί δὲ γλυκύτερον, ἄλλως τε καὶ νέῳ; ἐν τῷ αὐτῷ δέ γε τούτῳ, ἔνθα τὸ ἡδύ, ἔνεστι πλησίον που καὶ τὸ λυπηρόν· αἱ γὰρ ἡδοναὶ οὐκ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν ἐμπορεύονται, ἀλλ' ἀκολουθοῦσιν αὐταῖς λῦπαι καὶ πόνοι. ἐπεὶ καὶ ὀλυμπιονῖκαι καὶ πυθιονῖκαι καὶ οἱ τοιοῦτοι ἀγῶνες καὶ σοφίαι καὶ πᾶσαι ἡδοναὶ ἐκ μεγάλων λυπημάτων ἐθέλουσι παραγίγνεσθαι· τιμαὶ γὰρ καὶ ἆθλα, δελέατα ἃ ὁ θεὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις, μεγάλων πόνων καὶ ἱδρώτων εἰς ἀνάγκας καθιστᾶσιν. ἐγὼ γάρ, εἴ μοι γένοιτο σῶμα ἕτερον τοιοῦτον οἷον ἐγὼ ἐμαυτῷ, οὐκ ἂν δυναίμην ζῆν, οὕτως ἐμαυτῷ πολλὰ πράγματα παρέχων ὑπέρ τε τῆς ὑγιείας τοῦ σώματος ὑπέρ τε τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἐς τὴν ξυλλογὴν ὑπέρ τε δόξης καὶ σωφροσύνης καὶ εὐκλείας καὶ τοῦ

ἄγεσθαι] *ἄδεσθαι* B. — *φέρε δὲ* nunc S. — *γενέσθω*] *λεγέσθω* codd. cf. supra *εἰ τύχοι μὴ ἐπιτήδεια γενόμενα.* — *νέα* A, *νέας* B; unde *νεάζοντι* ci. Meineke. — vv. *ἔνθα τὸ ἡδύ* usque ad *λῦπαι καὶ πόνοι* exstant etiam 6, 7. — *ἔνεστι*] *ἔστι* 6. — *ἐπὶ σφῶν*] *ἐκ σφῶν* 6. — *ἐκπορεύονται* 6. — *τιμαὶ γὰρ καὶ* S.: *τ. γὰρ* superscripto *καὶ* A; om. *γὰρ* B, om. *καὶ* vulg. — *δελέατα, ἃ*] *ἃ δελέατα* ci. Meineke. — *καθιστᾶσιν* S.: *καθιστῶσιν.* — post *ἐγὼ γάρ* verba *εἴ μοι γένοιτο* usque ad *ἐμαυτῷ* delent S. Meineke; eidem ante *οὕτως* addunt *μὴ*. Sed hanc esse sententiam puto: Ego enim si mihi alterum corpus contigerit, vivere non possim, quippe qui nunc quoque tam multa mihi negotia praebeam e. q. s. Quid igitur, si, quemadmodum dixi, alterum quoque corpus mihi contigerit e. q. s. — *οἷον ἐγὼ*] *οἷον ἔχω* W. num *οἷον ἔχω τὸ ἐμαυτοῦ?* — *ὑγείας* utrobique codd. — *ἐς τὴν ξυλλογήν* del. S. Mein. — *καὶ τοῦ εὐ*

εὖ ἀκούειν. τί οὖν, εἴ μοι γένοιτο σῶμα ἕτερον τοιοῦτον, ὅ γέ μοι οὕτως ἐπιμελὲς εἴη; οὐκοῦν δῆλον, ὅτι γυνὴ ἀνδρί, ἐὰν ᾖ καταθυμία, οὐδὲν ἐλάσσους τὰς φιλότητας παρέχεται καὶ τὰς ὀδύνας ἢ αὐτὸς αὑτῷ ὑπέρ τε τῆς ὑγιείας δισσῶν σωμάτων ὑπέρ τε τοῦ βίου τῆς συλλογῆς ὑπέρ τε τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς εὐκλείας. φέρε δὴ καὶ παῖδες γενέσθωσαν· φροντίδων ἤδη πάντα πλέα καὶ ἐξοίχεται τὸ νεοτήσιον σκίρτημα ἐκ τῆς γνώμης καὶ ⟨τὸ⟩ πρόσωπον οὐκέτι τὸ αὐτό. Stob. floril. 68, 37.

131 132. Εὐκατηγόρητος πᾶς ὁ βίος θαυμαστῶς ὤ⟨ς⟩ [μακάριε], καὶ οὐδὲν ἔχων περιττὸν οὐδὲ μέγα καὶ σεμνόν, ἀλλὰ πάντα σμικρὰ καὶ ἀσθενῆ καὶ ὀλιγοχρόνια καὶ ἀναμεμιγμένα λύπαις μεγάλαις. Stob. flor. 98, 56.

132 133. Τὸ ζῆν ἔοικε φρουρᾷ ἐφημέρῳ, τό τε μῆκος τοῦ βίου ἡμέρᾳ μιᾷ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἣν ἀναβλέψαντες πρὸς τὸ φῶς παρεγγυῶμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἑτέροις. Stob. flor. 98, 63.

133 134. Πρῶτον οἶμαι τῶν ἐν ἀνθρώποις ἐστὶ παίδευσις· ὅταν γάρ τις πράγματος κἂν ὁτου-

ἀκούειν del. vult Mein. — τί οὖν] τι ἂν AB (τί οὖν ἂν W.). — εἴ μοι] εἰ μὴ AB. — ὀδύνας] ὠδῖνας B. — συλλογῆς καὶ ὑπέρ codd.; delet καὶ S. — καὶ ⟨τὸ⟩ πρόσωπον S. — 132. Ἀντιφάνης A. — θαυμαστῶς ὦ μακάριε codd.; θαυμαστὸν ὦ μακάριε οὐδὲν ἔχων καὶ περιττὸν antea ci. S.; θαυμαστῶς del. Meineke; θαυμαστῶς ὡς ὦ μακάριε nunc S. — πάντα S.: ταῦτα. — 133. τό τε μῆκος . . μιᾷ nunc del. S. — ἣν] ἢ B, ᾗ Gaisf. — 134. τῶν ἐν ἀνθρώποις J. Pflugk S.: τῶν ἐν οὐρανοῖς. — Hoc et sequens frg. ad Politicum refero; ex eodem loco utrumque petitum esse apparet.

οὖν τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ποιήσηται, εἰκὸς καὶ τὴν τελευτὴν ὀρθῶς γίγνεσθαι. καὶ γὰρ τῇ γῇ οἷον ἄν τις τὸ σπέρμα ἐναρόσῃ, τοιαῦτα καὶ τὰ ἔκφορα δεῖ προσδοκᾶν, καὶ ἐν νέῳ σώματι ὅταν τις τὴν παίδευσιν γενναίαν ἐναρόσῃ, ζῇ τοῦτο καὶ θάλλει διὰ παντὸς τοῦ βίου καὶ αὐτὸ οὔτε ὄμβρος οὔτε ἀνομβρία ἀφαιρεῖται. Stob. flor. append. flor. 16, 36 (4 p. 37 Gaisf.).

135. Ἀναρχίας δ' οὐδὲν κάκιον ἀνθρώποις· 13
τοῦτο γιγνώσκοντες οἱ πρόσθεν ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς εἴθιζον τοὺς παῖδας ἄρχεσθαι καὶ τὸ κελευόμενον ποιεῖν, ἵνα μὴ ἐξανδρούμενοι εἰς μεγάλην μεταβολὴν ἰόντες ἐκπλήσσοιντο. Stob. ibid. 37.

*135a. Αἱ νέαι φιλίαι ἀναγκαῖαι μέν, αἱ δὲ παλαιαὶ ἀναγκαιότεραι. Exc. Vindob. 44 (Stob. Mein. IV p. 293), ubi Ἀντιφάνης praemittitur; Antiphontis nomen et Meinekius et Sauppius reponendum ducunt (cf. quae adnotata sunt ad frg. 131. 132).

136. Γηροτροφία γὰρ προσέοικε παιδοτρο- 13
φίᾳ. Clem. Alex. Strom. 6 p. 265, 45 Sylb. (III, 141 Dd.); Schol. Ar. Nub. 1419.

137. Οὕτω δ' οὖν τὸν Ἀντώνιον ἥρπασεν (Cleo- 14
patra) ὥστε — — μειρακίου σχολὴν ἄγοντος διατριβαῖς καὶ παιδιαῖς χρώμενον ἀναλίσκειν καὶ καθηδυπαθεῖν τὸ πολυτελέστατον, ὡς Ἀντιφῶν εἶπεν, ἀνάλωμα, τὸν χρόνον. Plutarch. Anton. c. 28.

135. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς] ἀπὸ τῆς πρώτης (h. e. ἀπὸ τῆς ατης) Meineke.

C. FRAGMENTA AMBIGUA.

136 138. *Διαλαχεῖν δὲ τὸ διανείμασθαι οἱ ῥήτορες εἰρήκασι. Ἀντιφῶν· ὁπότ' ἄνθρωποι βούλοιντο χρήματα διαλαγχάνειν.* Suid. 1, 1 p. 611, 16.

138 139. *Κακὸς δ' ἀεὶ ἐπ' ἀκοῦσι μὲν καὶ μέλλουσι τοῖς κινδύνοις τῇ γλώττῃ θρασύνεται καὶ τῷ θέλειν ἐπείγει, τὸ δ' ἔργον ἂν παρῇ, ὀκνεῖ.* Suid. 2, 1 p. 1074, 19.

140 140. *Κλαζομένιον* (*σχῆμα* scil.) *ὡς τὸ πορεύομαι σὺν ἀγῶνι ἀντὶ τοῦ εἰς ἀγῶνα.* — — *ὡς τὸ σὺν πατρίδι ἔβη ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν πατρίδα· οὕτως Ἀντιφῶν.* Lesbonax *π. σχημ.* p. 180 Valck.

---

141. *ἀγλωττίαν δὲ Ἀ. εἴρηκεν.* Poll. 2, 109.

145 142. *Ἀ. δὲ ἐπὶ τούτου* (*ἀγνοίας*) *καὶ ἀγνωμοσύνην λέγει.* Poll. 4, 9. — *ἀγνοῶν. Ἀ. δὲ καὶ ἀγνώμων λέγει.* id. 5, 145.

146 143. *ἀδυναμία ἐρεῖς ὡς Δημοσθένης, καὶ ἀδυνασία ὡς Ἀντ. καὶ Θουκυδίδης.* B. A. p. 345, 26.

147 144. *ἀδιάστατον τὸ μήπω διεστηκὸς μηδὲ διακεκριμένον Ἀ. εἶπεν.* Harp. B. A. 341, 27.

138. *ὁπότ'* Bernhardy S.: *ὁπόταν.* — *διαλαχεῖν* S. — num ex orat. *κατὰ Φιλίνου* haec afferuntur? cf. frg. 64. ubi fort. restituendum: *διάληξις* <*καὶ διαλαγχάνειν*>. *διαλαγχάνειν μὲν κτἑ.* — 139. *κακὸς* AB, *κακῶς* cett., *κακῶν* cum Hermanno S. — *ἀεὶ ἐπ'*] *ἂν εἰ* codd.; *ἀεὶ* Gaisford.; *οὖν, ἐν* Hermann.; *ἂν εἴη ἐπ'* Saupp. — *θρασύνεσθαι* cum Hermann. S. — *ἐπείγειν* codd. S., *καὶ ἐπ.* Hermann. — *ὀκνεῖν* ABE et cum Hermann. S. — 140. *ἔβη* Salmas. S.: *ἔσῃ.* — 143. *ἀδυναμία* habet Antiphon or. 5, 2, ubi *ἀδυνασία* postulat Sauppius. — 144. ad libros *π. Ἀληθείας* suo iure refert Saupp., coll. fr. 94.

145. *ἀθυμοῦσιν ὡς Ἀντιφῶν.* Poll. 2, 230. 148

146. *ἀκαρῆ ἀντὶ τοῦ μικρὸν ἢ οὐδὲν παρ' Ἀν-* 149
τιφῶντι. Harp. B. A. p. 363, 31.

147. *ἀκόλουθα Ἀ. τὰ ἑπόμενα καὶ σύμφωνα.* 150
B. A. p. 367, 31.

148. *καὶ ἄμβλωμα, ὡς Ἀ.* Poll. 2, 7. 151

149. *Ἀ. δὲ ἀντιλογούμενοι.* Poll. 2, 120. 152

150. *ἀπάλαμνον, ἀμήχανον· οὕτως Ἀ.* B. A. p. 153
418, 6.

151. *Ἀ. δὲ ἀπαρτιλογία, ὥσπερ καὶ Ἡρόδοτος.* 154
Poll. 2, 120. sed Harp.: *ἀπαρτ. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀρέσανδρον καὶ Ἡρόδοτος ἀντὶ τοῦ ἀπηρτισμένος καὶ πλήρης ἀριθμός.* cf. Suid. s. v. *ἀπαρτίαν* B. A. p. 416, 20.

152. *ἀπεγένετο ἀντὶ τοῦ ἀπέθανεν. οὕτως Ἀ.* 155
καὶ Θουκυδίδης. B. A. 419, 18. Suid. 1, 1 p. 537, 9.

153. *ἀπελύθη, ὡς Ἀντιφῶν.* Poll. 8, 68. 156

154. *ἀπόκρισις ἡ ἀπολογία· οὕτω Λυσίας καὶ Ἀντιφῶν.* Suid. 1, 1 p. 609, 13. B. A. 429, 18.

155. *τὸ πρᾶγμα ἀχαριστία, ἀδικία, ἀγνωμοσύνη,* 145
καὶ ὡς Ἀ. ἀποστέρησις (scil. *χάριτος*). Poll. 5, 141.

146. *ἀκαρῆ* S. cum NT et rc. E: *ἀκαρεί* cett., *ἀκαρ* cum spatio pr. E, *ἄκαρ* Suid. Zonar. B. A. — 149. „ad ll. *ἀληθείας* retulerim" S. — 153. *ἀπελογήθη*, cum praecedat *ἀπελογήσατο*, ci. Saupp., coll. 2, 119 Antiph. 2 γ 1. Sed sequuntur *ἀπέφυγεν, ἀπελύσατο τὰς αἰτίας*; itaque incerta res. cf. ad or. 5, 70. — 154. Glossa ex Harpocr. petita, qui om. *καὶ Ἀντιφῶν.* — Addit S. fr. 157: *ἀποδικεῖν ἀντὶ τοῦ ἀπολογεῖσθαι· οὕτως Ἀντιφῶν* (B. A. 427, 9 Suid.; sed ubique *Ἀντιφάνης* scriptum reperitur); porro 158: *ἀπόψηφοι ἐγένοντο τοῦ ἀποκτεῖναι· σημαίνει τὸ οἷον οὐκ ἤνεγκαν ψῆφον. τὸ ἀτίμως* (*Ἀντιφῶν* ci. S.) *χρῶ πανταχοῦ* (Phrynich. B. A. 9, 21), et 159: *ἀρρησία παρὰ Ἀντιφῶντι* (ita cod. A, sed ceteri Bekkeri *Νικοφῶντι*) *ἡ σιωπή* (Poll. 2, 128).

160 156. *ἀφήκοντος*· *Ἀ. ἀντὶ τοῦ διήκοντος.* B. A. p. 470, 25.

161 157. *βάσανος*· *Ἀντιφῶν. λίθος οὕτω καλεῖται, ᾗ τὸ χρυσίον παρατριβόμενον δοκιμάζεται.* Harp.

162 158. *καὶ Ἀ. βάψιν χαλκοῦ καὶ σιδήρου.* Poll. 7, 169.

163 159. *βιομήχανοι ὡς Ἀ.* Poll. 7, 189.

165 160. *Ἀ. δὲ τῇ διαθέσει ἐχρήσατο ἐπὶ γνώμης ἢ διανοίας. ὁ αὐτὸς καὶ ἐπὶ τοῦ διαθεῖναι λόγον, τουτέστιν ἐπὶ τοῦ ἐξαγγεῖλαί τι.* Suid. 1, 1 p. 1279; Ulpian. ad Dem. 2, 16.

165a 161. *καὶ διοπτεύειν Κριτίας καὶ Ἀντιφῶν, Ἀντιφῶν δὲ καὶ εἴσοπτοι.* Poll. 2, 58.

162. *δοκησίσοφος, ὡς Ἀ. ἔφη.* Poll. 4, 9.

166 163. *δυσάνιος*· *Ἀντιφῶν. ὁ ἐπὶ παντὶ ἀνιώμενος, κἂν μικρὸν καὶ εὐκαταφρόνητον ᾖ.* Harp.

167 164. *εἰσφρήσειν ἀντὶ τοῦ εἰσάξειν, εἰσδέξεσθαι*· *Ἀ. καὶ Δημοσθένης ἐν η′ Φιλιππικῷ.* Harp.

168 165. *ἔμβραχυ ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς καὶ ἐν κεφαλαίῳ Ἀ.* Harpocr.

169 166. *καὶ ἐν ταῖς σιτοδοσίαις ἐγίνοντο σίτου ἐπιγραφεῖς, ὡς Ἀ.* Poll. 8, 103.

170 167. *Ἀ. δὲ ἐπιθύμημα.* Poll. 6, 183.

157. ad ll. *Ἀληθ.* refert S. p. 277. — 159. *βιομηχανία* vulgo ante Bk. — fr. 164 S. (e Poll. 2, 129) post Bekkeri curas iam evanuit. — 160. Sequitur ap. Suid.: *ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Ἀληθείας ὁ αὐτὸς κτἑ.* (v. fr. 94). S. verba *ἐν τῷ δευτέρῳ τ. Ἀ.*, sicuti exstat ap. Ulp., cum prioribus coniungit, novum inde frg. libro secundo de Veritate vindicans. — 165. *ἔμβραχυ* Dd. cum N corr.: *ἐν βραχεῖ* (*ἐμβραχεῖ* iam S. propter ordinem litterarum restituerat). — fr. 172 S. ex eisdem rationibus atque 164 delendum erat.

168. *ὡς Ἀ. ἐπινόημα.* Poll. 2, 228. 171

169. *κακόνους ὡς Ἀ.* Poll. 6, 169. 173

170. *τὸ δὲ λιθοκόπος ἀδόκιμον, εἰ καὶ Ἀ. λέγει.* 174
Thom. Mag. p. 221, 7 R. — *λιθουργοὺς Θουκυδίδης, λιθοκόπους Ἀ.* Moeris p. 203, 2 Bk.

171. *μεθέορτοι ἡμέραι κατὰ Ἀντιφῶντα.* 175
Poll. 1, 34.

172. *καὶ ὡς Ἀ. ἡδυλόγος καὶ μετριολόγος.* 176
Poll. 2, 123.

173. *παρὰ δὲ Ἀντιφῶντι μόνῳ ὀδμὰς καὶ εὐ-* 177
οδμίαν εὕροι τις ἄν. Poll. 2, 76.

174. *Ἀ. δὲ καὶ τὸ ὀψόμενον εἶπε.* Poll. 2, 57. 178

175. *Ἀ. δὲ καὶ ἐξεληλάσθαι πανοικεσίᾳ ἔφη.* 141
Poll. 6, 163.

176. *ὁ τῶν ναυτῶν ἄρχων, ὁ ἐπὶ τοῖς οἴαξιν* 179
ἑστώς, καὶ κατ' Ἀντιφῶντα ὁ ποδοχῶν, ἢ μᾶλλον κατ' ἐμὲ ὁ ποδηγῶν. Poll. 1, 98.

177. *καὶ πολιτοκοπεῖν παρ' Ἀντιφῶντι.* 180
Poll. 9, 26.

178. *καὶ συμμετρίας Ἀ. — καὶ δυσμέτρητον* 182
Ἀ. Poll. 4, 167.

172. *ἡδυλόγως — μετριολόγως* cod. Jungermanni. — 173. *ὀδμ.* et *εὐοδμ.* restit. L. Dindorf., erat *ὀσμὰς* et *εὐοσμίαν.* — 174. *ὀψόμενον* Bk.; *ὀψόμενος* S. Quae apud Pollucem adduntur: *τῇ ὄψει, ὀπτήρ, ἄοπτα,* ea reperiuntur frg. 35; or. 5, 27, fr. 86. — 175. *ἐξεληλάσθαι* S.: *ἐξαλᾶσθαι* Bk. — fr. 181 Saupp. (*προδικασίας*) exstat or. 6, 42. — fr. 186: *τρίτῳ καὶ τετάρτῳ ἔτει· ἀντὶ τοῦ πρὸ τριῶν καὶ τεττάρων ἐτῶν· οὕτως Ἀντιφῶν* (Phot. 605, 23) ap. Suidam Antiphani tribuitur, idemque nomen corrector antiquus Photio restituit. Sane si ipsa verba scriptoris afferri statuendum esset, Antiphonti, non Antiphani poëtae frg. vindicari deberet.

183 179. ἡ μὲν γὰρ Ἀντιφῶντος ταλάντωσις τὸ βάρος δηλοῖ. Poll. 9, 53.

184 180. τελεσθῆναι τὸ ἀναλωθῆναι· οὕτως Ἀ. Phot. p. 574, 13. B. A. 114, 28. Suid. 2, 2 p. 1061, 2.

185 181. τίμιον ἀντὶ τοῦ ἔντιμον· οὕτως Ἀ. Phot. 590, 11.

143 182. καὶ ὡς Ἀ. φιλοχρηματεῖν. Poll. 3, 113.

187 183. χρημάτων· — κεῖται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ πράγματος ἢ προσώπου ἢ λόγου, ὡς Ἀντιφῶν. Suid. 2, 2 p. 1669, 3.

---

p. 91 B.

ΓΟΡΓΙΟΥ ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

1 Κόσμος πόλει μὲν εὐανδρία, σώματι δὲ κάλλος,
679 Bk. ψυχῇ δὲ σοφία, πράγματι δὲ ἀρετή, λόγῳ δὲ ἀλήθεια·

182. φιλοχρ. Bk., μὴ φιλοχρ. S (φιλοχρηματεῖσθαι cod. A). Sauppii exemplum in hoc quoque secutus sum, quod ea fragmenta in ordinem non recepi, quae vel ad artem medicam spectarent (Poll. 2, 41. 215. 223. 224) vel ad agriculturam (*Ἀ. περὶ γεωργικῶν*, Ath. XIV p. 650 E) vel denique ad librum *περὶ κρίσεως ὀνείρων*; haec enim cum oratore nullam communionem habent neque inter eius opera antiquitus exstabant. Nisi quod id sane pro certo affirmari nequit, fragmenta illa quae sunt apud Pollucem in libris de Veritate nullum locum habuisse; nempe sicut Plato in Timaeo, ita Antiphon quoque corporis humani partes in tali libro describere potuit. Quod autem Sauppius Ruhnkenium secutus e peculiari libro qui inscriptus esset: *σύνοψις τῶν κατ' ἄνθρωπον*, haec fragmenta petita dicit, ea res dubitationi maxime obnoxia est. Leguntur Ruhnkenio teste in Pollucis codice Antwerpiensi II, 224 post verba *Ἀντιφῶν δὲ αὐτὸν καὶ ἀρρενικῶς καὶ οὐδετέρως καλεῖ*, addita haec: *ἐν ταυθα σύνοψις τῶν κατ' ἄνθρωπον*, h. e. *ἐνταῦθα σύν. κτέ.* (*ἐν τῷ θ' συνόψεως* Meineke probante S.). Quae cum prope finem descriptionis quam corporis humani exhibet Pollux adscripta sint, vereor ne ad hanc potius referre debeamus.

ΓΟΡΓΙΟΥ ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.
Codd. Bekkeri A et ex eo derivatus B (cuius rationem non habebo); X et ex eo derivati CEJKMN, quibus post Bk. ac-

τὰ δ' ἐναντία τούτων ἀκοσμία. ἄνδρα δὲ καὶ γυναῖκα καὶ λόγον καὶ ἔργον καὶ πόλιν καὶ πρᾶγμα χρὴ τὸ μὲν | ἄξιον ἐπαίνου ἐπαίνῳ τιμᾶν, τῷ δὲ ἀναξίῳ μῶμον 6[illegible]
ἐπιτιθέναι· ἴση γὰρ ἁμαρτία καὶ ἀμαθία μέμφεσθαί τε τὰ ἐπαινετὰ καὶ ἐπαινεῖν τὰ μωμητά. τοῦ δ' αὐτοῦ 2
ἀνδρὸς λέξαι τε τὸ δέον ὀρθῶς καὶ ἐλέγξαι . . . . . ⟨ἐλέγξαι⟩ τοὺς μεμφομένους Ἑλένην, γυναῖκα περὶ ἧς ὁμόφωνος καὶ ὁμόψηφος γέγονεν ἥ τε τῶν ποιητῶν . . . . ⟨ἥ τε τῶν⟩ ἀκουσάντων πίστις, ἥ τε τοῦ ὀνόματος φήμη τῶν συμφορῶν μνήμη γέγονεν. ἐγὼ δὲ βούλομαι λογισμόν τινα τῷ λόγῳ δοὺς τὴν μὲν κακῶς ἀκούουσαν παῦσαι τῆς αἰτίας, τοὺς δὲ μεμφομένους ψευδομένους ἐπιδείξας καὶ δείξας τἀληθὲς παῦσαι τῆς ἀμαθίας.

Ὅτι μὲν οὖν φύσει καὶ γένει τὰ πρῶτα τῶν πρώ- 3
των ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἡ γυνὴ περὶ ἧς ὅδε ὁ λόγος,

cessit Mosquensis (b); porro HRVWY, quibus accessit Par. 2955 (a). (x = X et codd. ex eo derivati vel omnes vel plerique; h = H ceterique tertiae classis codd. vel omnes vel plerique.) Aldina editio ex altera classe derivata est.

1. λόγῳ codd. R.: λέγω Ald. — καὶ post πόλιν om. x (praeter CJ) h (praeter Y). — ἐπαίνου ἐπαίνῳ A Bk.: ἐπαίνων. — ἐπιτιθέναι x et v. ante Bk.: ἐπιθεῖναι. — μέμφεσθαι] μωμᾶσθαι Weidner.

2. mal. τοῦ αὐτοῦ (ταὐτοῦ) δ' ἀνδρὸς (propter hiatum). — lacunam post ἐλέγξαι vidit D., qui addit τὸ ψεῦδος . . . . (τὸ ἄδικον ὁσίως add. Weidn.). — ὁμόφωνος καὶ ὁμόψυχος A: ὁμόψυχος καὶ ὁμόφωνος, sed pro ὁμόψυχος x ομόψηφος (X pr. ὁμόψυχος, corr.[1]); ὁμόφ. καὶ ὁμόψηφος Bk. — prius γέγονεν om. WEJN Ald. (S.). — ἀκουσάντων] ἁπάντων S. sine lacuna, quam significavit D. (ποιητῶν [. . . . . ἡ τῶν] ἀκουσ.). — φήμη ὃ τῶν σ. A; φ. γέγονεν ἥ τε τῶν S., om. γέγονεν in fine sententiae. — ἐπιδείξας καὶ δείξας scripsi: ἐπιδεῖξαι καὶ δεῖξαι. — παῦσαι scr.: ἢ παῦσαι (καὶ π. JMW b).

3. τε post ἀνδρῶν add. H (ci. R.). — καὶ γυναικῶν om. pr. A.

οὐκ ἄδηλον οὐδ' ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς μητρὸς μὲν
Λήδας, πατρὸς δὲ τοῦ μὲν γενομένου θεοῦ, λεγομένου
δὲ θνητοῦ, Τυνδάρεω καὶ Διός, ὧν ὁ μὲν διὰ τὸ εἶ-
ναι ἔδοξεν, ὁ δὲ διὰ τὸ φάναι ἐλέχθη, καὶ ἦν ὁ μὲν
4 ἀνδρῶν κράτιστος, ὁ δὲ πάντων τύραννος. ἐκ τοιού-
των δὲ γενομένη ἔσχε τὸ ἰσόθεον κάλλος, ὃ λαβοῦσα
[καὶ] οὐ λαθοῦσα ἔσχε, πλείστας δὲ πλείστοις ἐπιθυ-
μίας ἔρωτος ἐνειργάσατο, ἑνὶ δὲ σώματι πολλὰ σώματα
συνήγαγεν ἀνδρῶν ἐπὶ μεγάλοις μεγάλα φρονούντων,
ὧν οἱ μὲν πλούτου μεγέθη, οἱ δὲ εὐγενείας παλαιᾶς
εὐδοξίαν, οἱ δὲ ἀλκῆς οἰκείας εὐεξίαν, οἱ δὲ σοφίας
ἐπικτήτου δύναμιν ἔσχον, καὶ ἧκον ἅπαντες ὑπ' ἔρω-
5 τός τε φιλονίκου φιλοτιμίας τε ἀνικήτου. ὅστις μὲν
οὖν καὶ δι' ὅτι καὶ ὅπως ἀπέπλησε τὸν ἔρωτα τὴν
Ἑλένην λαβών, οὐ λέξω· τὸ γὰρ τοῖς εἰδόσιν ἃ ἴσασι
λέγειν πίστιν μὲν ἔχει, τέρψιν δὲ οὐ φέρει. τὸν χρό-
νον δὲ τῷ λόγῳ τὸν τότε ⟨τῷ⟩ νῦν ὑπερβὰς ἐπὶ τὴν
ἀρχὴν τοῦ μέλλοντος λόγου προβήσομαι, καὶ προθήσο-
μαι τὰς αἰτίας δι' ἃς εἰκὸς ἦν γενέσθαι τὸν τῆς Ἑλέ-
νης εἰς τὴν Τροίαν στόλον.

6 Ἢ γὰρ τύχης βουλήμασι καὶ θεῶν βουλεύμασι καὶ

οὐκ ἄδ. οὐδ' (οὐδὲ X) ὀλίγοις δῆλον. ⟨δῆλον⟩ γὰρ ci. R. — λεγομένου δὲ A S.: τοῦ δὲ λεγομ. — φάναι ἔδοξεν et εἶναι ἠλέγχθη ci. S. (ed. I); ἠλέγχθη codd. praeter K, qui ἠλέχθη, et corr. N, qui ἐλέχθη. Perpetuus chiasmus, sicut h. l., etiam Palam. § 1 sq. reperitur.

4. δὲ post τοιούτων om. A. — καὶ post λαβοῦσα del. S. — μεγάλα] μέγα A Bk. — οἰκείας] ἰδίας A. — φιλονίκου Bait.: φιλονείκου.

5. ἃ ἴσασι] καὶ ἴσασι A. — προβήσομαι] προ . . ομαι A pr. — τὴν ante Τροίαν om. pr. A.

6. βουλήμασι A (η a corr.) KS.: βουλήματι. — βουλεύμασι A (ευ a corr.) S.: κελεύσματι.

ἀνάγκης ψηφίσμασιν | ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν, ἢ βίᾳ ἁρπασθεῖσα, ἢ λόγοις πεισθεῖσα, ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα. Εἰ μὲν οὖν διὰ τὸ πρῶτον, ἄξιος αἰτιᾶσθαι ὁ αἰτιώμενος· θεοῦ γὰρ προθυμίαν ἀνθρωπίνῃ προμηθείᾳ ἀδύνατον κωλύειν. πέφυκε γὰρ οὐ τὸ κρεῖσσον ὑπὸ τοῦ ἥσσονος κωλύεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἧσσον ὑπὸ τοῦ κρείσσονος ἄρχεσθαι καὶ ἄγεσθαι, καὶ τὸ μὲν κρεῖσσον ἡγεῖσθαι, τὸ δὲ ἧσσον ἕπεσθαι. θεὸς δ' ἀνθρώπου κρεῖσσον καὶ βίᾳ καὶ σοφίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις. εἰ οὖν τῇ τύχῃ καὶ τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀναθετέον, τὴν Ἑλένην τῆς δυσκλείας ἀπολυτέον. 6

Εἰ δὲ βίᾳ ἡρπάσθη καὶ ἀνόμως ἐβιάσθη καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη, δῆλον ὅτι ὁ 〈μὲν〉 ἁρπάσας ὡς ὑβρίσας ἠδίκησεν, ἡ δὲ ἁρπασθεῖσα ὡς ὑβρισθεῖσα ἐδυστύχησεν. ἄξιος οὖν ὁ μὲν ἐπιχειρήσας βάρβαρος βάρβαρον ἐπιχείρημα καὶ λόγῳ καὶ νόμῳ καὶ ἔργῳ λόγῳ μὲν αἰτίας, νόμῳ δ' ἀτιμίας, ἔργῳ δὲ ζημίας τυχεῖν· ἡ δὲ βιασθεῖσα καὶ τῆς πατρίδος στερηθεῖσα καὶ τῶν φίλων ὀρφανισθεῖσα πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἐλεηθείη μᾶλλον ἢ κακολογηθείη; ὁ μὲν γὰρ ἔδρασε δεινά, 7

ψηφίσμασιν AS.: ψηφίσματι. — ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα add. mg. Y Bk. — ἄξιος] οὐκ ἄξιος CBk. fort. et αἰτιᾶσθαι (ita iam R.) et αἰτιώμενος (scil. ὁ θεός; αἴτιος ci. D.) passive accipienda sunt. — τὸ ἧσσον] τὸ ἴσον A. — κρείσσονος AY Bk.: κρείττονος. — ἄρχεσθαί τε καὶ HW (cf. § 8). — τὸ δὲ ἧσσον CH Bk.: τὸ δὲ ἴσον A, τὸ δὲ ἧττον v. — εἰ οὖν cum R. S.: ἢ οὖν. — ἀναθετέον] prius ε a corr. A. — τὴν Ἑλ. D. S.: ἢ τὴν Ἑλ. (καὶ τὴν Ἑλ. R.). — τῆς . . κλείας pr. A.

7. ὡς ὑβρισθεῖσα A h: ἡ ὑβρισθεῖσα. quare et ὡς ὑβρίσας scripsi pro ἢ ὑβρίσας. cf. § 12. — λόγῳ καὶ νόμῳ AS.: νόμῳ καὶ λόγῳ. — λόγῳ μὲν αἰτίας νόμῳ δ' ἀτ. AS.: νόμῳ μὲν ἀτ., λ. δ' αἰτίας. — ἢ κακολ.] . πολ . . θείη pr. A. — ἡ δὲ ἔπαθεν 〈ἐλεεινά〉 bene ci. W.

ἡ δὲ ἔπαθεν· δίκαιον οὖν τὴν μὲν οἰκτῖραι, τὸν δὲ
μισῆσαι.
8 Εἰ δὲ λόγος ὁ πείσας καὶ τὴν ψυχὴν ἀπατήσας,
οὐδὲ πρὸς τοῦτο χαλεπὸν ἀπολογήσασθαι καὶ τὴν αἰ-
τίαν ἀπολύσασθαι, ὧδε. λόγος δυνάστης μέγας ἐστίν,
ὃς σμικροτάτῳ σώματι καὶ ἀφανεστάτῳ θειότατα ἔργα
ἀποτελεῖ· δύναται γὰρ καὶ φόβον παῦσαι καὶ λύπην
ἀφελεῖν καὶ χαρὰν ἐνεργάσασθαι καὶ ἔλεον ἐπαυξῆσαι.
9 ταῦτα δὲ ὡς οὕτως ἔχει δείξω· δεῖ δὲ καὶ δεῖξαι καὶ
δόξαι τοῖς ἀκούουσιν. τὴν ποίησιν ἅπασαν καὶ νομίζω
καὶ ὀνομάζω λόγον ἔχοντα μέτρον· ἧς τοὺς ἀκούοντας
εἰσῆλθε καὶ φρίκη περίφοβος καὶ ἔλεος πολύδακρυς καὶ
πόθος φιλοπενθής, ἐπ' ἀλλοτρίων τε πραγμάτων καὶ
σωμάτων εὐπραγίαις καὶ δυσπραγίαις ἴδιόν τι πάθημα
διὰ τῶν λόγων ἔπαθεν ἡ ψυχή. φέρε δὴ πρὸς ἄλλον
10 ἀπ' ἄλλου μεταστῶ | ⟨λόγου⟩ λόγον. αἱ γὰρ ἔνθεοι
682 διὰ λόγων ἐπῳδαὶ ἐπαγωγοὶ ἡδονῆς, ἀπαγωγοὶ λύπης
γίγνονται· συγγιγνομένη γὰρ τῇ δόξῃ τῆς ψυχῆς ἡ δύ-
ναμις τῆς ἐπῳδῆς ἔθελξε καὶ ἔπεισε καὶ μετέστησεν
αὐτὴν γοητείᾳ. γοητείας δὲ καὶ μαγείας δισσαὶ τέχναι

οἰκτῖραι scr., οἰκτεῖραι CJVWY a Ald. Bk.: οἰκτείρειν (οἰκτίρειν Fuhr).

8. λόγος ἦν ὁ Ald. (cf. § 15). — σμικροτάτῳ AX al.: μικροτάτῳ v. Bk. — τῷ σώματι HW (ed. I). — ἔλεον] τὸ θαρσαλέον bene ci. W. (cf. § 14).

9. καὶ δεῖξαι καὶ δόξαι scr.: καὶ δόξῃ δεῖξαι (δόξῃ om. Y a). — ἧς τοὺς X al. Ald. Bk.: ἧς ὡς A al. — ἀκούοντας κτἑ.] Aristot. Poët. c. 14 p. 1453 b 4 sq. confert C. Reinhardt. — πόθος A Bk.: φίλος (ζῆλος CY a, om. Ald.). — εὐτυχίαις καὶ δυσπραγίαις A Bk.; εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας v.

10. ἐπωδαὶ A Bk.: ἡδοναί. — μὲν et δὲ post ἐπαγωγοὶ et ἀπαγωγοὶ (ἐπαγωγοὶ A) cum codd. om. Bk. — αὐτὴν add. A Bk. — γοητείᾳ num del.? nam ab ἐπῳδαῖς hic γοητεία et μαγεία discernuntur.

...ι, αἳ εἰσι ψυχῆς ἁμαρτήματα καὶ δόξης ἀπατή-... α. ὅσοι δὲ ὅσους περὶ ὅσων καὶ ἔπεισαν καὶ πεί-... ουσι δὲ ψευδῆ λόγον πλάσαντες! εἰ μὲν γὰρ πάντες περὶ πάντων εἶχον τῶν ⟨τε⟩ παροιχομένων μνήμην τῶν τε παρόντων ⟨ἔννοιαν⟩ τῶν τε μελλόντων πρόνοιαν, οὐκ ἂν ὁμοίως ὅμοιος ὢν ὁ λόγος ἠπάτα· νῦν δὲ οὔτε μνησθῆναι τὸ παροιχόμενον οὔτε σκέψασθαι τὸ παρὸν οὔτε μαντεύσασθαι τὸ μέλλον εὐπόρως ἔχει, ὥστε περὶ τῶν πλείστων οἱ πλεῖστοι τὴν δόξαν σύμβουλον τῇ ψυχῇ παρέχονται. ἡ δὲ δόξα σφαλερὰ καὶ ἀβέβαιος οὖσα σφαλεραῖς καὶ ἀβεβαίοις τύχαις περιβάλλει τοὺς αὐτῇ χρωμένους. τίς οὖν αἰτία κωλύει καὶ τὴν Ἑλένην ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως ἂν οὐ νέαν οὖσαν ὥσπερ εἰ βιατήριον βίᾳ ἡρπάσθη. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἐξῆν ὁ δὲ νοῦς καίτοι εἰ ἀνάγκη ὁ εἰδὼς ἕξει μὲν οὖν,

ηὕρηνται scr.: εὕρηνται.

11. πείσουσι scr.: πείθουσι. — ἔννοιαν add. R. — ὅμοιος ὢν] ὅμ. ἦν AS. (δεινὸς ἦν ci. S.). — ἠπάτα· νῦν δὲ (hoc post D.) scr.: ἢ τὰ (ἦτα X corr.[1], εἶτα pr.) νῦν γε (ἐπεὶ τὰ νῦν γε S.). — τύχαις scr.: ἀτυχίαις v.; εὐτυχίαις Fuhr e Lex. Vindob. 149, 13: σφ. καὶ ἀβ. εὐτυχίαις παραβάλλει τοὺς αὐτῇ χρωμένους. Γοργίας.

12. reliqui librorum scripturam corruptissimam, cuius certam medelam non invenio. καὶ post κωλύει om. H. ὕμνος ἦλθεν] λόγον ἐλθόντα C; idem pro ἂν οὐ habet ἄνουν; om. ἂν οὐ νέαν οὖσαν W, ἂν οὐ νέαν in lac. om. H. βιατήριον] βατήριον HW, βιαστήριον M. ἡρπάσθη] ἁρπάσαι C. Haec fere inesse putaverim: τί οὖν κωλύει καὶ τὴν Ἑ. ὁμοίως ἐλθεῖν ἄκουσαν ὥσπερ εἰ βίᾳ ἡρπάσθη; Dittographiarum omnia plena videntur (ὕμνος — ὁμοίως, ανουνεαν — ανουσαν). — ἐξῆν A: ἔξειν (ἔσχεν C). ὁ δὲ νοῦς om. pr. A, δὲ om. C. εἰ] ἡ vel ἢ h. μὲν post ἀνάγκη add. RY a. ὁ εἰδὼς A: ὄνειδος. ἕξει ὁ μὲν X. οὖν] οὗ CE. Aperta est dittographia (πειθουσ)εξεινοδενουσ — (ειδωσ)εξειομενουν; num igitur: τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς (τ. γ. τ. πειθ. εἶδος) ἔχει μὲν ὄνομα ἐναντίον ἀνάγκῃ, τὴν δὲ δύναμιν κτέ.?

τὴν δὲ δύναμιν τὴν αὐτὴν ἔχει. λόγος γὰρ ψ.
12 πείσας, ἣν ἔπεισεν, ἠνάγκασε καὶ πιθέσθαι τοῖς λε,
μένοις καὶ συναινέσαι τοῖς ποιουμένοις. ὁ μὲν οὖ.
πείσας ὡς ἀναγκάσας ἀδικεῖ, ἡ δὲ πεισθεῖσα ὡς ἀναγκα-
13 σθεῖσα τῷ λόγῳ μάτην ἀκούει κακῶς. ὅτι δ' ἡ πειθὼ
προσοῦσα τῷ λόγῳ καὶ τὴν ψυχὴν ἐτυπώσατο ὅπως
ἐβούλετο, χρὴ μαθεῖν πρῶτον μὲν τοὺς τῶν μετεωρο-
λόγων λόγους, οἵτινες δόξαν ἀντὶ δόξης τὴν μὲν ἀφ-
ελόμενοι τὴν δ' ἐνεργασάμενοι τὰ ἄπιστα καὶ ἄδηλα
φαίνεσθαι τοῖς τῆς δόξης ὄμμασιν ἐποίησαν· δεύτερον
δὲ τοὺς ἀναγκαίους διὰ λόγων ἀγῶνας, ἐν οἷς εἷς λό-
γος πολὺν ὄχλον ἔτερψε καὶ ἔπεισε τέχνῃ γραφείς, οὐκ
ἀληθείᾳ λεχθείς· τρίτον φιλοσόφων λόγων ἁμίλλας,
633 ἐν αἷς | δείκνυται καὶ γνώμης τάχος <καὶ .....> ὡς
14 εὐμετάβολον ποιοῦσι τὴν τῆς δόξης πίστιν. τὸν αὐτὸν
δὲ λόγον ἔχει ἥ τε τοῦ λόγου δύναμις πρὸς τὴν τῆς
ψυχῆς τάξιν ἥ τε τῶν φαρμάκων τάξις πρὸς τὴν τῶν
σωμάτων φύσιν. ὥσπερ γὰρ τῶν φαρμάκων ἄλλους
ἄλλα χυμοὺς ἐκ τοῦ σώματος ἐξάγει, καὶ τὰ μὲν νόσου

γὰρ ψυχὴν A: γὰρ τὴν ψ. — ἣν Y Bk.: ἤν. — πιθέσθαι scr.: πείθεσθαι. — ἀναγκασθεῖσα] ἀ......θεῖσα pr. A. τῷ ante λόγῳ add. A Bk.

13. προσοῦσα scr.: προσιοῦσα. — καὶ ante τὴν ψ. om. C. — ἐργασ. CW Ald. (ἐνεργ. ci. R.); ἐνερ γασάμενος X. — ἄπιστα καὶ ἄδηλα AS.: ἄδηλα καὶ ἄπιστα (ἄπειστα Ald.; ἄπι-στα R.). — δεύτερον δὲ ... τοὺς A pr. — ἀναγκαίως A. διὰ] ... A. pr. — ἔτερψε] ἔτρερψε pr. A, ἔτρεψε Ald. (ed. I). — τρίτον] τρίτον δὲ C. — ante vel post καὶ γν. τάχος lacuna esse videtur (καὶ γλώσσης ....?). — ὡς om. HW (ci. R.); ὡς .. A. pr. — μετάβολον X pr. (corr.[1]). — ποιοῦσι scr.: ποιοῦν (ποιεῖ S.). — τὴν] τ.ν A pr.

14. τοῦ λόγου] τοῦ νόμου xRV. — τῆς om. XEK. — τάξιν] ἕξιν D. — τάξις] στάξις ci. W., κρᾶσις ci. R. — ἄλλα χυμοὺς C Bk.: ἀλλαχοῦ cett. codd. — ἐκ ante τοῦ σώμ. om. C.

τὰ δὲ βίου παύει, οὕτω καὶ τῶν λόγων οἱ μὲν ἐλύπησαν, οἱ δὲ ἔτερψαν, οἱ δὲ ἐφόβησαν, οἱ δὲ εἰς θάρσος κατέστησαν τοὺς ἀκούοντας, οἱ δὲ πειθοῖ τινι κακῇ τὴν ψυχὴν ἐφαρμάκευσαν καὶ ἐξεγοήτευσαν.

Καὶ ὅτι μέν, εἰ λόγῳ ἐπείσθη, οὐκ ἠδίκησεν ἀλλ' 1
ἠτύχησεν, εἴρηται· τὴν δὲ τετάρτην αἰτίαν τῷ τετάρτῳ
λόγῳ διέξειμι. εἰ γὰρ ἔρως ἦν ὁ ταῦτα πάντα πράξας,
οὐ χαλεπῶς διαφεύξεται τὴν τῆς λεγομένης γεγονέναι
ἁμαρτίας αἰτίαν. ἃ γὰρ ὁρῶμεν, ἔχει φύσιν οὐχ ἣν
ἡμεῖς θέλομεν ἀλλ' ἣν ἕκαστον ἔτυχε· διὰ δὲ τῆς ὄψεως
ἡ ψυχὴ κἀν τοῖς τρόποις τυποῦται. αὐτίκα γὰρ ὅταν 1
πολέμια σώματα [καὶ] πολέμιον ἐπὶ πολεμίοις ὁπλισθῇ
κόσμον χαλκοῦ καὶ σιδήρου, τοῦ μὲν ἀλεξητήριον τοῦ
δὲ προβλήματα, εὐθέως ἡ ὄψις ἐταράχθη καὶ ἐτάραξε
τὴν ψυχήν, ὥστε πολλάκις τοῦ κινδύνου μέλλοντος
[ὄντος] φεύγουσιν ἐκπλαγέντες ἰσχυρῶς· ἡ γὰρ ἀλήθεια
τοῦ νόμου διὰ τὸν φόβον ἐξῳκίσθη τὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως,
ἥτις ἐλθοῦσα ἐποίησεν ἀμελῆσαι καὶ τοῦ καλοῦ τοῦ διὰ
τὸν νόμον κρινομένου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ διὰ τὴν

ἐκ ante τῶν λόγων add. A. — ἔτρεψαν A. — ἐξεφαρμάκ. καὶ ἐγοήτευσαν A.

15. λόγοις ἐπείσθη? cf. § 6. — πάντα add. A. — γεγονέναι om. HW. — ἃ γὰρ A h Bk.: καὶ γάρ. — ἔχει φύσιν add. A Bk. (ἔχει ... φύσιν A pr.). — ἕκαστον Bk.: ἕκαστος. — ἡ ψυχὴ] ἡ om. XRVa.

16. ἐπὶ πολεμίοις A h, ἐπὶ πολεμί X, ἐ. πολεμίᾳ S. — ὁπλισθῇ scr.: ὁπλίσει A, pr. X, R a (S.); ὁπλίσῃ X corr.[1]. — τοῦ μὲν .. τοῦ δὲ] antea cum R. τὸν μὲν .. τὸν δὲ scr. — ἀλεξιτήριον AX al. — εὐθέως scr.: θεάσηται S., εἰ θεάσεται codd. (εἰ θεάσαιτο C). — ἐτάραξε] ἐ .. άραξε A pr. — πολλ. κινδύνου (ἀκινδ. RY a Bk.) τοῦ μέλλοντος ὄντος codd.; π. κινδ. μέλλ. οὐδέπω ὄντος Ald. — ἰσχυρῶς· ἡ γὰρ scr.: ἰσχυρὰ (ἰσχυρῶς Ald.) γὰρ ἡ. num autem αἰσχρῶς? — νόμου] λόγου E (ed. I). — ἐξῳκίσθη c. R. S.: εἰσῳκίσθη. — ἀμελῆσαι ci. Bk. (S.): ἀσμενίσαι (ἀμνημονῆσαι ci. R.). — τοῦ post ἀγαθοῦ om. pr. A.

17 νίκην γιγνομένου. ἤδη δέ τινες ἰδόντες φοβερὰ καὶ τοῦ παρόντος ἐν τῷ παρόντι χρόνῳ φρονήματος ἐξέστησαν· οὕτως ἀπέσβεσε καὶ ἐξήλασεν ὁ φόβος τὸ νόημα. πολλοὶ δὲ καὶ ματαίοις πόνοις καὶ δειναῖς νόσοις καὶ δυσιάτοις μανίαις περιέπεσον· οὕτως εἰκόνας τῶν ὁρωμένων πραγμάτων ἡ ὄψις ἐνέγραψεν ἐν τῷ φρονήματι.
684 καὶ τὰ μὲν δειματοῦντα | πολλὰ μὲν παραλείπεται, ὅμοια δ' ἐστὶ τὰ παραλειπόμενα οἷάπερ τὰ λεγόμενα.
18 ἀλλὰ μὴν οἱ γραφεῖς ὅταν ἐκ πολλῶν χρωμάτων καὶ σωμάτων ἓν σῶμα καὶ σχῆμα τελείως ἀπεργάσωνται, τέρπουσι τὴν ὄψιν. ἡ δὲ τῶν ἀνδριάντων ποίησις καὶ ἡ τῶν ἀγαλμάτων ἐργασία ὅσην ἡδονὴν παρέσχετο τοῖς ὄμμασιν! οὕτω τὰ μὲν λυπεῖν τὰ δὲ ποθεῖν <ποιεῖν> πέφυκε τὴν ὄψιν. πολλὰ δὲ πολλοῖς πολλῶν ἔρωτα καὶ
19 πόθον ἐνεργάζεται πραγμάτων καὶ σωμάτων. εἰ οὖν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματι τὸ τῆς Ἑλένης ὄμμα ἡσθὲν προθυμίαν καὶ ἅμιλλαν ἔρωτος τῇ ψυχῇ παρέδωκε, τί θαυμαστόν; ὃς εἰ μὲν θεὸς <ὢν ἔχει> θεῶν θείαν δύ-

νίκην scr.: δίκην.

17. χρόνῳ om. Wx. — ματαίοις πόνοις καὶ δειναῖς νόσοις A Bk.: ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς πόνοις. — περιέπεσαν A. — ante εἰκόνας add. ci. R. ἀνεκνίπτους vel δυσεξιτήλους; simplicius ἐναργεῖς. — φρονήματι] νοήματι pr. X (corr.²) N, quod prob. Schoell. — τὰ ante λεγόμενα cum CV add. Bk.

18. γραφῆς scribendum sit. — σωμάτων] σχημάτων ego ed. I sed ἓν σῶμα „universitas" est. — ὅσην ἡδονὴν scr.: ὅσον ἡδεῖαν v. (ὅσον ἡδεῖαν ὄψιν R a, ὁπόσην τινὰ τέρψιν H); post ὄμμασιν add. ὄψιν Ald., τὴν ὄψιν add. ci. S.; νόσον ἡδεῖαν ci. D. — ποιεῖν addidi; S. pro πέφ. τ. ὄ. ci. πεποίηκε. — τὴν ante ὄψιν add. AHW Bk. — ἐργάζονται A. — καὶ σωμάτων add. A Bk.

19. ὄμμα] σῶμα AERY a. — ὢν add. ci. R., θεὸς ὢν θείαν ἔχει δύν. D., post θεῶν ins. ἔχει S. (θεὸς κατὰ θεῶν RY a cum Gothano).

ναμιν, πῶς ἂν ὁ ἥσσων εἴη τοῦτον ἀπώσασθαι καὶ ἀμύνασθαι δυνατός; εἰ δ' ἐστὶν ἀνθρώπινον νόσημα καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, οὐχ ὡς ἁμάρτημα μεμπτέον ἀλλ' ὡς ἀτύχημα νομιστέον· ἦλθε γὰρ οἷς ἦλθε τύχης ἀγρεύμασιν, οὐ γνώμης βουλεύμασι, καὶ ἔρωτος ἀνάγκαις, οὐ τέχνης παρασκευαῖς.

Πῶς οὖν χρὴ δίκαιον ἡγήσασθαι τὸν τῆς Ἑλένης 20
μῶμον, ἥτις εἴτ' ἐρασθεῖσα εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ ἁρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ θείας ἀνάγκης ἀναγκασθεῖσα ἔπραξεν ἃ ἔπραξε, πάντως διαφεύγει τὴν αἰτίαν;

Ἀφεῖλον τῷ λόγῳ δύσκλειαν γυναικός, ἐνέμεινα 21
τῷ νόμῳ ὃν ἐθέμην ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ἐπειράθην καταλῦσαι μώμου ἀδικίαν καὶ δόξης ἀμαθίαν, ἐβουλήθην γράψαι τὸν λόγον Ἑλένης μὲν ἐγκώμιον, ἐμὸν δὲ παίγνιον.

ΓΟΡΓΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἡ μὲν κατηγορία καὶ [ἡ ἀπολογία] κρίσις οὐ περὶ 1
θανάτου γίγνεται· θάνατον μὲν γὰρ ἡ φύσις φανερᾷ

ὃ ἥσσον C, et δυνατόν CE; unde τὸ ἥσσον — δυνατόν ego ed. I coll. § 6. — τοῦτον] τούτων X pr. (corr.[1]) KMN. — νομιστέον suspectum: οἰκτιστέον ci. Weidner; ⟨ἄξιον ἐλέου⟩ νομιστ. R. — οἷς scr.: ὡς. — τύχης cum R. S.: ψυχῆς.

20. ἔπραξεν ἃ add. A Bk. (ci. R.).

21. νόμῳ] μώμῳ A. — ὃν ἐθέμην] ita etiam A pr., ον ενεθέμην corr. — ἐν ἀρχῇ A Bk. (ci. R.): ἐπ' ἀρχῇ. — μώμου ⟨τ'⟩?

ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ] Codd. Bekkeri A et ex eo derivati BLZ [MP], quorum in universum rationem non habebo.

1. γίγνεται Ald. Bk.: γίγνεσθαι codd. S., qui pro κρίσις ci. ἔοικεν vel simile quid. — φανερω ̣̃ τῶ A pr.

τῇ ψήφῳ πάντων κατεψηφίσατο τῶν θνητῶν, ἧπερ
ἡμέρᾳ <τις> ἐγένετο· περὶ δὲ τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς τιμῆς
ὁ κίνδυνός ἐστι, πότερά με χρὴ ... δικαίως ἀποθανεῖν,
ἢ μετ' ὀνειδῶν μεγίστων καὶ τῆς αἰσχίστης αἰτίας
2 βιαίως ἀποθανεῖν. δισσῶν δὲ τούτων ὄντων τοῦ μὲν
ὑμεῖς ὅλου κρατεῖτε, τοῦ δ' ἐγώ, τῆς μὲν δίκης ἐγώ,
685 τῆς δὲ | βίας ὑμεῖς. ἀποκτεῖναι μὲν γάρ με δυνήσεσθε
βουλόμενοι ῥᾳδίως· κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων, ὧν οὐ-
3 δὲν ἐγὼ τυγχάνω κρατῶν. Εἰ μὲν οὖν ὁ κατήγορος
Ὀδυσσεὺς ἢ σαφῶς ἐπιστάμενος προδιδόντα με τὴν
Ἑλλάδα τοῖς βαρβάροις ἢ δοξάζων οὕτω ταῦτ' ἔχειν
ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν δι' εὔνοιαν τῆς Ἑλλάδος, ἄρι-
στος ἂν ἦν [ὁ] ἀνήρ· πῶς γὰρ <οὐχ> ὅ γε σῴζων πα-
τρίδα, τοκέας, τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις
τὸν ἀδικοῦντα τιμωρούμενος; εἰ δὲ φθόνῳ καὶ κακο-
τεχνίᾳ καὶ πανουργίᾳ συνέθηκε ταύτην τὴν αἰτίαν,
ὥσπερ δι' ἐκεῖνα κράτιστος ἂν ἦν ἀνήρ, οὕτω διὰ
4 ταῦτα κάκιστος ἀνήρ. Περὶ τούτων δὲ λέγων πόθεν
ἄρξωμαι; τί δὲ πρῶτον εἴπω; ποῖ δὲ τῆς ἀπολογίας
τράπωμαι; αἰτία γὰρ ἀνεπίδεικτος ἔκπληξιν ἐμφανῆ

ἧ περ ἡμέρᾳ] „scil. ἕκαστα“. R. — post χρὴ deesse videntur quae respondeant illis μετ' ὀνειδῶν κτἑ.

2. ὅλου ὑμεῖς codd.; ὅλου del. auctore R. Bk. — μὲν post ἀποκτ. cum pr. A om. Bk. Sed quae sequuntur male mutilata esse apparet. Fort. κρ. γὰρ καὶ τοῦ <σώματος καὶ τῶν ὄντων ἀπάν>των· τοῦ δὲ ..... ἐγὼ τ. κρ.

3. δοξάζων scripsi, δοξάζων γε auct. Steph. R.: δοξάζοντά με. — οὐ add. auct. Steph. R.; ὅ γε σῴζων scripsi pro ὅς γε σῴζει, coll. τιμωρούμενος. — malim τὴν Ἑλλ. πᾶσαν (propter hiatum). — καὶ κακοτεχν. καὶ scripsi: ἢ κακοτ. ἢ (c. hiatibus).

4. περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ codd. (π. τούτων δ' ἐγὼ λέγων ci. R., π. τ. δὲ ἔγωγε S.). — hiatuum trium qui sunt in hac § certam medelam non reperio.

ἐμποιεῖ, διὰ δὲ τὴν ἔκπληξιν ἀπορεῖν ἀνάγκη τῷ λόγῳ,
ἂν μή τι παρ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς παρούσης
ἀνάγκης μάθω, διδασκάλων ἐπικινδυνοτέρων ἢ πορι-
μωτέρων τυχών. Ὅτι μὲν οὖν οὐ σαφῶς ⟨εἰδὼς⟩ ὁ 5
κατήγορος κατηγορεῖ μου, σαφῶς οἶδα· σύνοιδα γὰρ
ἐμαυτῷ σαφῶς οὐδὲν τοιοῦτον πεποιηκώς· οὐδ' ἔοιχ'
ὅπως ἂν εἰδείη τις εἶναι τὸ μὴ γενόμενον. εἰ δ' οἰό-
μενος οὕτω ταῦτ' ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν, οὐκ
ἀληθῆ λέγειν διὰ δισσῶν ὑμῖν ἐπιδείξω τρόπων. οὔτε
γὰρ βουληθεὶς ἐδυνάμην ἂν οὔτε δυνάμενος ἐβουλή-
θην ἔργοις ἐπιχειρεῖν τοιούτοις.
Ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν λόγον εἶμι πρῶτον, ὡς ἀδύνα- 6
τός εἰμι τοῦτο πράττειν. ἔδει γάρ τινα πρῶτον ἀρχὴν
γενέσθαι τῆς προδοσίας, ἡ δ' ἀρχὴ λόγος ἂν εἴη· πρὸ
γὰρ τῶν μελλόντων ἔργων ἀνάγκη λόγους γίγνεσθαι
πρότερον. λόγοι δὲ πῶς ἂν γένοιντο μὴ συνουσίας
τινὸς γενομένης; συνουσία δὲ τίνα τρόπον γένοιτ' ἂν
μήτ' ἐκείνου πρὸς ἐμὲ πέμψαντος μήτε ⟨του⟩ παρ'
ἐμοῦ πρὸς ἐκεῖνον ἐλθόντος; οὐδὲ ⟨γὰρ⟩ παραγγελία
διὰ γραμμάτων ἀφίκοιτ' ἂν ἄνευ τοῦ φέροντος. Ἀλλὰ 7
δὴ τοῦτο τῷ λόγῳ δυνατὸν γενέσθω. καὶ δὴ τοίνυν

5. εἰδὼς auct. R. add. S. — οὐδὲ οὐχ ὅπως ἂν εἰδείη (ειδ. A pr.) τις ἢ (ἡ. A pr.) τὸ κτέ. codd.; οὐδὲ ἔστιν del. οὐχ et ἢ R.; οὐδέ που ἔστιν del. ἢ S. Quod ego scripsi ita explicandum: οὐδ' ἔοικεν εἶναι ὅπως ἂν εἰδ. τις τὸ μὴ γενόμ. — ἂν post ἐδυνάμην om. pr. A.

6. τοῦτο] nonne ταῦτα sicut § 13. 17. 19. 20? — μητεμοῦ om. παρ' pr. A. του post μήτε ipse addidi („subaudi τινὸς" R.). S. hic quaedam intercidisse putat: μήτ' ἐκείνου πρὸς ἐμὲ ⟨ἐλθόντος μήτ' ἐμοῦ πρὸς ἐκεῖνον, μήτ' ἄγγελον ἐκείνου πρὸς ἐμὲ⟩ πέμψ. κτέ. — ⟨γὰρ⟩ addidi (γὰρ ἀγγελία ci. R.). — γραμματων pr. A, unde γραμματείων conieceris. — ἀφίκοιτ' ἂν scr.: ἀφῖκται.

σύνειμι καὶ σύνεστι κἀκεῖνος ἐμοὶ κἀκείνῳ ἐγώ. τίνα
τρόπον; τίνι τίς ὤν; Ἕλλην βαρβάρῳ. πῶς ἀκούων
καὶ λέγων; πότερα μόνος μόνῳ; ἀλλ' ἀγνοήσομεν τοὺς
ἀλλήλων λόγους. ἀλλὰ μεθ' ἑρμηνέως; τρίτος ἄρα
8 μάρτυς γίγνεται τῶν κρύπτεσθαι δεομένων. Ἀλλὰ δὴ
καὶ τοῦτο γενέσθω, καίπερ οὐ γενόμενον. ἔδει δή μ'
ἐπὶ τούτοις πίστιν δοῦναι καὶ δέξασθαι. τίς οὖν ἂν
ἦν ἡ πίστις; πότερον ὅρκος; τίς οὖν ἐμοὶ τῷ προδότῃ
πιστεύειν ἔμελλεν; ἀλλ' ὅμηροι; τίνες; οἷον ἐγὼ τὸν
ἀδελφὸν ἔδωκ' ἄν, οὐ γὰρ εἶχον ἄλλον, ὁ δὲ βάρβαρος
686 τῶν υἱέων τινά· πιστότατα | γὰρ ἂν ἦν οὕτως ἐμοί τε
παρ' ἐκείνου κείνῳ τε παρ' ἐμοῦ. ταῦτα δὲ γιγνόμενα
9 πᾶσιν ὑμῖν ἂν ἦν φανερά. Φήσει τις ὡς χρήμασι
τὴν πίστιν ἐποιούμεθα, κεῖνος μὲν διδούς, ἐγὼ δὲ λαμ-
βάνων. πότερον οὖν ὀλίγοις; ἀλλ' οὐκ εἰκὸς ἀντὶ με-
γάλων ὑπουργημάτων ὀλίγα χρήματα λαμβάνειν. ἀλλὰ
πολλά; τίς οὖν ⟨ἂν⟩ ἦν ἡ κομιδή; πόσοι δ' ἂν ἐκόμι-
σαν; ⟨εἷς⟩ ἢ πολλοί; πολλῶν ⟨μὲν⟩ γὰρ κομιζόντων
πολλοὶ ἂν ἦσαν οἱ μάρτυρες τῆς ἐπιβουλῆς, ἑνὸς δὲ
10 κομίζοντος οὐκ ἂν πολύ τι τὸ φερόμενον ἦν. πότερα
δ' ἐκόμισεν ἡμέρας ἢ νυκτός; ἀλλὰ πολλαὶ καὶ πυκναὶ

τίνα τρόπον; del. Rosbg. — malim κἀγὼ κείνῳ et paullo post μόνῳ μόνος. — ἀγνοήσωμεν AL.

8. δή μ' ἐπὶ τούτοις scr.: δὲ μετὰ τούτους (δέ με τούτοις St., δὲ μετὰ ταῦτα vel δέ με τούτῳ ci. R., δ' ἐμὲ τούτων S.). — ὅμηροι; τίνες; scr.: ὅμηροί τινες. cf. § 11. — ἐγὼ ⟨μὲν⟩? — ἂν post πιστότατα γὰρ add. A pr. Bk. — παρ' ἐκείνῳ ABLZ. — κείνῳ scr.: ἐκείνῳ. item κεῖνος § 9. — malim γεγενημένα.

9. πόσοι δ' ἂν ἐκόμισαν scripsi: πῶς δ' ἂν ἐκόμισεν. — εἷς auct. Steph. add. S.

10. ἐκόμισεν scr.: ἐκόμισαν. Sequitur κεῖνος ὁ φέρων. — νυκτός; ⟨νυκτός⟩; ἀλλὰ auct. R. Bk.; νυκτός; ἀλλὰ νυκτὸς W. coll. § 13.

φυλακαί, δι' ὧν οὐκ ἔστι λαθεῖν. ἀλλ' ἡμέρας; ἀλλά
γε τὸ φῶς πολεμεῖ τοῖς τοιούτοις. εἶεν. ἐγὼ δ' ἐξελ-
θὼν ἐδεξάμην, ἢ κεῖνος ὁ φέρων εἰσῆλθεν; ἀμφότερα
γὰρ ἄπορα. λαβὼν δὲ δὴ πῶς ἂν ἔκρυψα καὶ τοὺς ἔν-
δον καὶ τοὺς ἔξω; ποῦ δ' ἂν ἔθηκα; πῶς δ' ἂν ἐφύ-
λαξα; χρώμενος δ' ἂν φανερὸς ἐγενόμην· μὴ χρώμενος
δὲ τί ἂν ὠφελούμην ἀπ' αὐτῶν; Καὶ δὴ τοίνυν γε- 11
νέσθω καὶ τὰ μὴ γενόμενα. συνήλθομεν, εἴπομεν,
ἠκούσαμεν, χρήματα παρ' αὐτῶν ἔλαβον, ἔλαθον λα-
βών, ἔκρυψα. ἔδει δήπου πράττειν ὧν ἕνεκα ταῦτ'
ἐγένετο. τοῦτο τοίνυν ἔτι τῶν εἰρημένων ἀπορώτερον.
πότερα μὲν γὰρ αὐτὸς ἔπραττον ἢ μεθ' ἑτέρων; ἀλλ'
οὐχ ἑνὸς ἡ πρᾶξις. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλον-
ότι τῶν συνόντων. πότερον ἐλευθέρων ἢ δούλων;
ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν σύνειμι. τίς οὖν ὑμῶν ξύν-
οιδε; λεγέτω. δούλοις δὲ πῶς οὐκ ἄπιστον; ἑκόντες
⟨τε⟩ γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ χειμαζόμενοί τε δι' ἀνάγκην
κατηγοροῦσιν. ἡ δὲ πρᾶξις πῶς ⟨ἂν⟩ ἐγένετο; δηλον- 12
ότι τοὺς πολεμίους εἰσαγαγεῖν ἔδει κρείττονας ὑμῶν·
ὅπερ ἀδύνατον. πῶς ⟨δ'⟩ ἂν οὖν εἰσήγαγον; πότερα
διὰ πυλῶν; ἀλλ' οὐκ ἐμὸν ταύτας οὔτε κλῄειν οὔτ'
ἀνοίγειν, ἀλλ' ἡγεμόνες κύριοι τούτων. ἀλλ' ὑπὲρ

κεῖνος scripsi: ἐκεῖνος. — χρώμ. μὲν γὰρ ci. R.

11. εἴπωμεν pr. A. — παρ' αὐτῶν] παρ' αὐτοῦ S. cum hiatu. — ἔλαβον cum R. S.: ἐλάβομεν. — πότερα μὲν scr.: πράττομεν codd., πράττων μὲν v. — αὐτὸς] οὗτος A L Z. — ἔπραττον auct. Steph. R.: ἔπραττεν. — συνόντων R. S.: νῦν ὄντων. — ἄπιστον] ἠπίστουν mal. R., sed cf. e. gr. Aristoph. Lys. 629. — τε post ἑκόντες addi iubet R.

12. ἐμὸν auct. R. Bk.: ἐμοί. — ταύτας auctore Steph. R.: ταῦτα. — κλῄειν scr.: κλείειν. — ἀλλ' οἱ ἡγεμόνες auct. Steph. R. Bk. S., sed cf. Il. IX, 80 sqq.

τειχῶν ⟨διὰ⟩ κλίμακος; οὐκοῦν . . . . . . ἅπαντα γὰρ
πλήρη φυλακῶν. ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους; ἅπασιν
ἄρα φανερὰ γένοιτ' ἄν. ὑπαίθριος γὰρ ὁ βίος· στρα-
τόπεδον γάρ ἐστιν ⟨ἐν⟩ ὅπλοις, ἐν ᾧ ⟨πάντες⟩ πάντας
ὁρῶσι καὶ πάντες ὑπὸ πάντων ὁρῶνται. πάντως ἄρα
καὶ πάντῃ ταῦτα πράττειν ἀδύνατον ἦν μοι.
13 Σκέψασθε τοίνυν καὶ τόδε. τίνος ἕνεκα προσῆκέ
⟨μοι⟩ βουληθῆναι ταῦτα πράττειν, εἰ μάλιστα πάντων
ἐδυνάμην; οὐδεὶς γὰρ βούλεται προῖκα τοὺς μεγίστους
κινδύνους κινδυνεύειν οὐδὲ τὴν μεγίστην κακότητ'
687 εἶναι | κάκιστος, ἀλλ' ἕνεκά του. ⟨τίνος ἂν⟩ οὖν;
καὶ αὖθις πρὸς τόδ' ἐπάνειμι. πότερον ⟨ἂν τοῦ⟩ τυ-
ραννεῖν; ὑμῶν ἢ τῶν βαρβάρων; ἀλλ' ὑμῶν ἀδύνατον
τοσούτων καὶ τοιούτων, οἷς ὑπάρχει πάντα ⟨τὰ⟩ μέγι-
στα, προγόνων ἀρεταί, χρημάτων πλῆθος, ἀριστεῖαι
14 ⟨μαχῶν⟩, ἀκμὴ φρονημάτων, βασιλεία πόλεων. ἀλλὰ
τῶν ⟨βαρβάρων⟩; ὁ δὲ παραδώσων τίς; ἐγὼ δὲ ποίᾳ
δυνάμει παραλήψομαι Ἕλλην βαρβάρους, εἷς ὢν πολ-

τειχῶν scr.: τειχέων. — διὰ auct. R. add. Bk. — ft. οὐκοῦν καὶ τοῦτ' ἄπορον. Bk. pro οὔκουν (ita libri) ci. οὐ μὲν οὖν, quod rec. S.; ἀλλ' οὐχ οἷον τε λαθεῖν ci. W. — φυλακῶν scr. coll. § 10: φυλάκων. — malim φανερὸν ἐγένετ' ἄν. — ἐν ante ὅπλοις om. codd.; an ἔστ' ἐν ὅπλοις (= ἐστέ)? — ἐν ᾧ scripsi: ἐν οἷς. — πάντες auct. R. add. S. — πάντας scripsi: πάντα. — ταῦτα ci. R.: πάντα.

13. τοίνυν ci. R.: κοινῇ. — καὶ ante μάλιστα add. Ald., om. cum codd. Bk. — ἀλλ' ἕνεκά του. τίνος ἂν οὖν; ci. R.; ἀλλ' ἕνεκα τοῦ; S. Codd. ἀλλ' ἕνεκα τούτων. — τοῦ ante τυραννεῖν auct. R. add. S.; ipse ἂν addidi, v. ad § 26. — ἀλλ' ante ἀδύνατον iterant AB. — πάντα scr.: ἅπαντα. — τὰ ante μέγιστα addidi coll. § 20. — ante ἀριστεῖαι genetivum desiderabat W.; sed etiam hiatui medendum erat. — ἀκμὴ scr.: ἀλκή. — βασιλεῖαι F. Leo.

14. βαρβάρων add. Steph. — παραλάβοιμ' ἂν?

λούς; πείσας ἢ βιασάμενος; οὔτε γὰρ ἐκεῖνοι πεισθῆναι
βούλοιντ' ἄν, οὔτ' ἐγὼ βιάσασθαι δυναίμην. ἀλλ'
ἴσως ἑκόντες ἑκόντι παραδώσουσιν <ἑαυτούς>, μισθὸν
τῆς προδοσίας ἀντιδιδόντες; ἀλλά γε ταῦτα πολλῆς μω-
ρίας καὶ πιστεῦσαι καὶ λέξαι· τίς γὰρ ἂν ἕλοιτο δου-
λείαν ἀντ' ἐλευθερίας, ἀντὶ τοῦ κρατίστου τὸ κάκιστον;
Εἴποι τις ἂν ὅτι πλούτου καὶ χρημάτων ἐρασθεὶς ἐπε- 15
χείρησα τούτοις. ἀλλὰ χρήματα μέτρια μὲν κέκτημαι,
πολλῶν δ' οὐδὲν δέομαι. πολλῶν γὰρ δέονται χρημά-
των οἱ πολλὰ δαπανῶντες, ἀλλ' οὐχ οἱ . . . . , <οὐδ'
οἱ> κρείττονες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ' οἱ δου-
λεύοντες ταῖς ἡδοναῖς καὶ ζητοῦντες ἀπὸ πλούτου καὶ
μεγαλοπρεπείας τὰς τιμὰς κτᾶσθαι. τούτων δ' ἐμοὶ
πρόσεστιν οὐδέν. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, μάρτυρα πιστὸν
παρέξομαι τὸν παροιχόμενον βίον· τῷ δὲ μάρτυρι μάρτυρες
ὑμεῖς ἐστε· σύνεστε γάρ μοι, διὸ σύνιστε ταῦτα. Καὶ μὴν 16
οὐδ' ἂν τιμῆς ἕνεκα τοιούτοις ἔργοις ἀνὴρ ἐπιχειρήσειε
καὶ μέσως φρόνιμος. ἀπ' ἀρετῆς γὰρ ἀλλ' οὐκ ἀπὸ κακό-
τητος αἱ τιμαί· προδότῃ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀνδρὶ πῶς ἂν γέ-
νοιτο τιμή; πρὸς δὲ τούτοις οὐδὲ τιμῆς ἐτύγχανον ἐνδεὴς
ὤν· ἐτιμώμην γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐντιμοτάτοις ὑπὸ τῶν ἐν-
τιμοτάτων, ὑφ' ὑμῶν ἐπὶ σοφίᾳ. Καὶ μὴν οὐδ' ἀσφα- 17

ἑαυτούς add. ci. R. — λέξαι scr.: δέξασθαι. — ἐλευθερίας] βασιλείας AB. Fort. igitur βασιλείαν pro δουλείαν olim fuit.

15. εἴποι S.: εἴπῃ. — μέτρια μὲν scripsi: μὲν μέτρια. — οὐδὲν δέομαι S.: οὐθὲν δ. — ἀλλ' οὐχ οἱ . . . <οὐδ' οἱ> scr.: . . . οὐχ οἱ A pr., οὐχ οἱ v. — πρόσεστιν οὐδὲν S. cum Z: πρόσεστιν οὐθέν. — ἐστε scr.: ἦτε (an ἂν εἴητε?).

16. ἐπὶ τοῖς praeeunte Steph. ci. R. (Bk.): ἐν τοῖς AB, om. v.

17. οὐδ' ἀσφαλείας scripsi: οὐκ ἀσφαλές, ὧν (quibus servatis S. pro οὕνεκα scr. οὗ ἕνεκα).

*λείας οὕνεκά τις ἂν ταῦτα πράξαι. πᾶσι γὰρ ὅ γε
προδότης πολέμιος, τῷ νόμῳ, τῇ δίκῃ, τοῖς θεοῖς,
τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων. τὸν μέν γε νόμον παρα-
βαίνει, τὴν δὲ δίκην καταλύει, τὸ δὲ θεῖον ἀτιμάζει,
τὸ δὲ πλῆθος διαφθείρει. τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ περὶ*
18 *κινδύνων τῶν μεγίστων οὐδ' ἔχει ἀσφάλειαν. Ἀλλὰ
δὴ φίλους ὠφελεῖν βουλόμενος ἢ πολεμίους βλάπτειν;
καὶ γὰρ τούτων ἕνεκά τις ἂν ἀδικήσειεν. ἐμοὶ δὲ πᾶν
τοὐναντίον ἐγίγνετο· τοὺς μὲν φίλους κακῶς ἐποίουν,
τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφέλουν. ἀγαθῶν μὲν οὖν κτῆσιν
οὐδεμίαν εἶχεν ἡ πρᾶξις· κακῶς δὲ παθεῖν οὐδὲ εἷς*
19 *ἐπιθυμῶν πανουργεῖ. Τὸ δὲ λοιπόν ἐστιν, ἤ τινα φό-
βον ἢ πόνον ἢ κίνδυνον φεύγοντα πρᾶξαι ταῦτα·
⟨τούτων⟩ δ' οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν ἔχοι τί μοι προσῆκεν.
δισσῶν γὰρ τούτων ἕνεκα πάντες πάντα πράττουσιν,
ἢ κέρδος τι μετιόντες ἢ ζημίαν φεύγοντες· ὅσα δὲ τού-
των ἔξω πανουργεῖται ..... ⟨ὅσα δὲ⟩ κακῶς ἐμαυτὸν
ἐποίουν ταῦτα πράττων, οὐκ ἄδηλον· προδιδοὺς γὰρ*
688 *τὴν Ἑλλάδα προὐδίδουν | ἐμαυτόν, τοκέας, φίλους,*

δὲ ante *δίκην* add. A Bk. (R.). — *τὸ δὲ πλῆθος διαφθ., τὸ δὲ θεῖον ἀτιμ.* codd. v. — *οὐδ'*] *οὐδὲν* R. ci.; idem etiam *κίνδυνος περὶ τῶν μεγίστων οὐδ'*; S. scripsit *πέρι* (h. e. *περίεστι*) *κινδύνων τ. μ. οὐδ'*. an *τ. δ. τ. βίος ἐπὶ* (vel *πλήρης* cum F. Leone) *κινδύνων τ. μ. οὐδ' ἔχων ἀσφ.*?

18. *κτῆσιν* ci. R.: *ἔκτισιν*.

19. *ἤ τινα .. φεύγοντα πρᾶξαι* scripsi: *εἴ τινα — φεύγων ἔπραξα* (*ζητεῖν* vel *σκοπεῖν* ante *εἴ* add. ci. R.). cf. § 24. — *ταῦτα· ⟨τούτων⟩* ci. R.; cf. § 6. (12.) 13. 17. 19. 20. — *οὐδεὶς* S.: *οὐθείς*. — *ἔχει* BLZ et fort. A. — *προσῆκεν* scripsi (*προσήκει* ci. W.): *προσήκειν*. — *πανουργεῖται ὡς δὲ κακῶς* Ald.; om. *ὡς δὲ* libri. S. haec fere excidisse putat: *μανίας ἐστίν. ὅσα δὲ*, et similiter R. — *γὰρ* ante *πράττων* add. ABLZ, om. Ald. Bk. — *προδιδοὺς* auct. R. S.: *προὐδίδουν*.

ἀξίωμα προγόνων, ἱερὰ πατρῷα, τάφους, πατρίδα τὴν μεγίστην τῆς Ἑλλάδος. ἃ δὲ πᾶσι περὶ παντός ἐστι, ταῦτ' ἂν τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἐνεχείρισα. Σκέψασθε δὲ 2
καὶ τόδε. πῶς οὐκ ἂν ἀβίωτος ἦν ὁ βίος μοι πράξαντι ταῦτα; ποῖ γὰρ τραπέσθαι με χρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα; δίκην δώσοντα τοῖς ἠδικημένοις; τίς δ' ἂν ἀπείχετό μου τῶν κακῶς πεπονθότων; ἀλλὰ μένειν ἐν τοῖς βαρβάροις; παραμελήσαντα πάντων τῶν μεγίστων, ἐστερημένον τῆς καλλίστης τιμῆς, ἐν αἰσχίστῃ δυσκλείᾳ διάγοντα, τοὺς ἐν τῷ παροιχομένῳ βίῳ πόνους ἐπ' ἀρετῇ πεπονημένους ἀπορρίψαντα; καὶ ταῦτα δι' ἐμαυτόν, ὅπερ αἴσχιστον ἀνδρί, δυστυχεῖν δι' αὑτόν. οὐ 2
μὴν οὐδὲ παρὰ τοῖς βαρβάροις πιστῶς ἂν διεκείμην· πῶς γάρ, οἵτινες ἀπιστότατον ἔργον συνηπίσταντό μοι πεποιηκότι, τοὺς φίλους τοῖς ἐχθροῖς παραδεδωκότι; βίος δ' οὐ βιωτὸς πίστεως ἐστερημένῳ. χρήματα μὲν γὰρ ἀποβαλὼν ⟨ἢ⟩ τυραννίδος ἐκπεσὼν ἢ τὴν πατρίδα φυγὼν ἀναλάβοι τις ἄν· ὁ δὲ πίστιν ἀποβαλὼν οὐκ ἂν ἔτι κτήσαιτο. ὅτι μὲν οὖν οὔτ' ἂν ⟨ἐδυνάμην οὔτ' ἂν⟩ ἐβουλόμην προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν προειρημένων δέδεικται.

Βούλομαι δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν κατήγορον διαλεχθῆναι. τίνι ποτὲ πιστεύσας τοιοῦτος ὢν τοιούτου 2

προγόνων in proclivi est post τάφους transponere, sed cf. § 13. — μεγίστην] „aut adde aut subaudi certe πόλιν" R. — ἐνεχείρησα pr. A et LZ.

20. τίς δ' ἂν] num τίς γὰρ ἄν? — παραμελήσαντα et ἐστερημένον auct. R. S.: παραμελήσαντι et ἐστερημένῳ.

21. συνηπίσταντο] ..νηπίσταντο pr. A. — προδεδωκότι mal. S. — ἀποβαλὼν ἤ, ἐκπεσών, φυγὼν auct. R. S.: ἀποβαλόντα, ἐκπεσόντα, φυγόντα. — ἀναλάβῃ ABLZ. — οὔτ' ἂν] οὐδ' ἂν Ald. Bk. — ἐδυνάμην οὔτ' addi iubet S. (ἐδ. βουλόμενος οὔτ' ἂν δυνάμενος add. F. Leo coll. § 5)

κατηγορεῖς; ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν, οἷος ὢν οἷα λέ-
γεις, ὡς ἀνάξιος ἀναξίῳ. πότερα γάρ μου κατηγορεῖς
εἰδὼς ἀκριβῶς ἢ δοξάζων; εἰ μὲν γὰρ εἰδώς, οἶσθ'
ἰδὼν ἢ μετέχων ἤ του ⟨μετέχοντος⟩ πυθόμενος. εἰ
μὲν οὖν ἰδών, φράσον τούτοις ⟨τὸν τρόπον⟩, τὸν τό-
πον, τὸν χρόνον, πότε, ποῦ, πῶς εἶδες· εἰ δὲ μετέχων,
ἔνοχος εἶ ταῖς αὐταῖς αἰτίαις· εἰ δέ του μετέχοντος
ἀκούσας, ὅστις ἐστίν, αὐτὸς ἐλθέτω, φανήτω, μαρτυ-
ρησάτω. πιστότερον γὰρ οὕτως ἔσται τὸ κατηγόρημα
μαρτυρηθέν· ἐπεὶ νῦν γ' οὐδέτερος ἡμῶν παρέχεται
23 μάρτυρα. φήσεις ἴσως ἴσον εἶναι τὸ σέ τε τῶν γενο-
μένων, ὡς σὺ φής, μὴ παρέχεσθαι μάρτυρας, τῶν τε
μὴ γενομένων ἐμέ. τὸ δ' οὐκ ἴσον ἐστί· τὰ μὲν γὰρ
ἀγένητα πῶς ⟨οὐκ⟩ ἀδύνατα μαρτυρηθῆναι; περὶ δὲ
τῶν γενομένων οὐ μόνον οὐκ ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ ῥᾴ-
διον, οὐδὲ μόνον ῥᾴδιον, ἀλλὰ . . . . . σοὶ μὲν οὖν ἦν
οἷόν ⟨τε⟩ μόνῳ ⟨μὴ μόνον⟩ μάρτυρας ἀλλὰ καὶ ψευ-
δομάρτυρας εὑρεῖν, ἐμοὶ δ' οὐδέτερον εὑρεῖν τούτων
24 δυνατόν. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ οἶσθ' ἃ κατηγορεῖς, φανε-

22. οἷος ὢν οἶδάς γε ἴσως ἀνάξιος ἀναξίῳ codd.; οἷος οἵῳ ὠνείδισας, ὡς ἀνάξ. ἀν. Jacobs; οἷος οἵῳ ἐγκαλεῖς, ὡς ἀν. ἀν. ci. S. Sed ΟΙΔΑϹΓΕΙϹѠϹ perperam olim lectum esse videtur pro ΟΙΑΛΕΓΕΙϹѠϹ. — οἶσθ' scripsi pro οἶσθα; sed fort. οἶσθας verum, v. Antisth. Od. 3. item § 24. — οὖν ἰδὼν codd. St.: ο. εἰδώς. — πυθόμενος] π..θόμενος A pr. — εἰ δέ του μετ. scr.: εἰ δὲ τοῦ μετέχ.

23. ἴσον ci. R.: σόν. — τὸ σέ τε scripsi: τούς γε (σὲ μὲν τῶν γενομ. ci. R.). — τῶν τε scripsi: τῶν δὲ. — ⟨οὐκ⟩ ἀδύνατα scr.: ἀδύνατα codd. (.ἀδύνατα A pr.), ἂν εἴη δυνατὰ Ald. Bk. — ἀλλὰ ⟨καὶ δίκαιον καὶ πάνυ ἀναγκαῖον⟩ ci. R. — οὖν ci. R.: οὐκ. — οἷόν ⟨τε⟩ μόνῳ ⟨μὴ μόνον⟩ scripsi: οἷον μόνον Ald. S., οὐ μόνον ci. R. — vv. ἐμοὶ — εὑρεῖν in mg. A ' — δυνατόν auct. R. S.: ἀδύνατον.

24. οἶσθας? v. ad § 22.

ρόν· τὸ δὴ λοιπὸν ⟨οὐκ⟩ εἰδότα σε δοξάζειν. εἶτ', ὦ πάντων ἀνθρώπων τολμηρότατε, δόξῃ πιστεύσας, ἀπιστοτάτῳ πράγματι, τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδώς, τολμᾷς ἄνδρα περὶ θανάτου διώκειν; ᾧ τί τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ σύνοισθα; ἀλλὰ μὴν τό γε δοξάσαι κοινὸν ἅπασι περὶ πάντων, καὶ οὐδὲν ἐν τούτῳ σὺ | τῶν 689 ἄλλων σοφώτερος. ἀλλ' οὔτε τοῖς δοξάζουσι δεῖ πιστεύειν ἀλλὰ τοῖς εἰδόσιν, οὔτε τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας πιστοτέραν νομίζειν ἀλλὰ τἀναντία τὴν ἀλήθειαν τῆς δόξης.

Κατηγόρησας δέ μου διὰ τῶν εἰρημένων λόγων 25 δύο τἀναντιώτατα, σοφίαν καὶ μανίαν, ὥπερ οὐχ οἷόν τε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχειν. ὅπου μὲν γάρ με φὴς εἶναι τεχνήεντά τε καὶ δεινὸν καὶ πόριμον, σοφίαν μου κατηγορεῖς, ὅπου δὲ λέγεις ὡς προὐδίδουν τὴν Ἑλλάδα, μανίαν· μανία γάρ ἐστιν ἔργοις ἐπιχειρεῖν ἀδυνάτοις, ἀσυμφόροις, αἰσχροῖς, ἀφ' ὧν ⟨τις⟩ τοὺς μὲν φίλους βλάψει, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφελήσει, τὸν δ' αὑτοῦ βίον ἐπονείδιστον καὶ σφαλερὸν καταστήσει. καίτοι πῶς χρὴ ἀνδρὶ τοιούτῳ πιστεύειν, ὅστις τὸν αὐτὸν λόγον λέγων πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας περὶ τῶν αὐτῶν τἀναντιώτατα λέγει; Βουλοίμην δ' ἂν παρὰ σοῦ πυθέ- 26 σθαι, πότερα τοὺς σοφοὺς ἄνδρας νομίζεις ἀνοήτους

τὸ δὴ λοιπὸν AB: τὸ δὲ λοιπὸν. cf. Gebauer. Lys. p. 251. — ⟨οὐκ⟩ εἰδότα S.: μὴ εἰδότα Ald. Bk. — σύνοισθας? — ἀλλὰ μὴν τό γε δοξ. κτἑ.] eadem sententiae conformatio est ap. Demosth. 18, 192. — οὔτε τὴν Ald. Bk.: οὐδὲ τὴν.

25. τἀναντιώτατα scr.: τὰ ἐναντιώτατα. item infra. — ὥπερ corr. L (ci. R.) Bk.: ὥπερ Z, ὅπερ L pr. et AB, ὥσπερ Ald., ἅπερ vel ἅσπερ Steph. — τις post ἀφ' ὧν add. Ald. (om. Bk.). — num ἀνδρὶ χρὴ?

26. πότερα scripsi: πότερον. constanter G. illa forma ante

ἢ φρονίμους. εἰ μὲν γὰρ ἀνοήτους, καινὸς ὁ λόγος, ἀλλ' οὐκ ἀληθής· εἰ δὲ φρονίμους, οὐ δήπου προσήκει τούς γε φρονοῦντας ἐξαμαρτάνειν τὰς μεγίστας ἁμαρτίας καὶ μᾶλλον αἱρεῖσθαι κακὰ πρὸ τῶν ἀγαθῶν. εἰ μὲν οὖν εἰμὶ σοφός, οὐχ ἥμαρτον· εἰ δ' ἥμαρτον, οὐ σοφός εἰμι. ὥστε δι' ἀμφότερ' ἂν εἴης ψευδής.

27 Ἀντικατηγορῆσαι δέ σου πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ παλαιὰ καὶ νέα προσόντα δυνάμενος οὐ βούλομαι· ⟨βούλομαι⟩ γὰρ οὐ τοῖς σοῖς κακοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἀποφεύγειν τὴν αἰτίαν ταύτην. πρὸς μὲν οὖν σὲ ταῦτα.

28 Πρὸς δ' ὑμᾶς ὦ ἄνδρες κριταὶ περὶ ἐμαυτοῦ βούλομαι ⟨λόγον⟩ εἰπεῖν ἐπίφθονον μὲν ἀληθῆ δέ, ⟨μὴ⟩ κατηγορημένου μὲν οὐκ ἀνεκτόν, κατηγορουμένῳ δὲ προσήκοντα. νῦν γὰρ ἐν ὑμῖν εὐθύνας καὶ λόγον ὑπέχω τοῦ παροιχομένου βίου. δέομαι οὖν ὑμῶν, ἂν ὑμᾶς ὑπομνήσω τῶν ἐμοί τι πεπραγμένων καλῶν, μηδένα φθονῆσαι τοῖς λεγομένοις, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι κατηγορημένον δεινὰ καὶ ψευδῆ καί τι τῶν ἀληθῶν ἀγαθῶν εἰπεῖν ἐν εἰδόσιν ὑμῖν· ὅπερ ἥδιστόν

consonantem, hac ante vocalem utitur. cf. §§ 1. 7. 10. 11. 12. 22; 8. 9. 11. 20. nam § 13 lacuna est. — καινὸς S.: κενός. — τούς γε Ald. Bk.: τούς τε. — πρὸ scr.: πρότερον (an πρὸ τοσούτων ἀγ. scribendum? cf. § 19). — εἴης] εἴη A.

27. μεγάλα ⟨κακὰ⟩? — προσόντα scripsi: πράσσοντος. — βούλομαι alterum om. ABLZ.

28. ἐμαυτοῦ scripsi: ἐμοῦ. — ἀληθῆ et ἀνεκτόν scripsi: ἀληθὲς et ἀνεκτά. — μὴ κατηγορημένου scripsi: κατηγορημένου Ald. Bk., κατηγορημένῳ codd. — κατηγορουμένῳ δὲ scr. cum ALZ: κατηγορουμένου δὲ οὐ. — ὑπομνήσω .. ἐμοὶ πεπραγμένων pr. A. — δεινὰ auct. Steph. R.: δεῖν. — ὅπερ ἥδιστον R.: ὑπερήδιστον.

μοι. πρῶτον μὲν οὖν καὶ δεύτερον καὶ μέγιστον, διὰ 29
παντὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἀναμάρτητος ὁ παροιχόμενος βίος ἐστί μοι, καθαρὸς πάσης αἰτίας· οὐδεὶς γὰρ ἂν οὐδεμίαν αἰτίαν κακότητος ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ εἰπεῖν ἔχοι. καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς ὁ κατήγορος οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἴρηκεν ὧν εἴρηκεν· οὕτω λοιδορίαν οὐκ ἔχουσαν ἔλεγχον ὁ λόγος αὐτῷ δύναται. φή- 30
σαιμι δ' ἄν, καὶ φήσας οὐκ ἂν ψευσαίμην οὐδ' ἂν ἐλεγχθείην, οὐ μόνον ἀναμάρτητος ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, οὐ μόνον τῶν νῦν ὄντων ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ τῶν μελλόντων, εἶναι. τίς γὰρ ἄλλος ἐποίησε τὸν ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου καὶ κεκοσμημένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις τε πολεμικὰς εὑρών, μέγιστον εἰς πλεονεκτήματα, νόμους τε γραπτούς, | φύλακας τοῦ 690
δικαίου, γράμματά τε, μνήμης ὄργανον, μέτρα τε καὶ σταθμά, συναλλαγῶν εὐπόρους διαλλαγάς, ἀριθμόν τε, χρημάτων φύλακα, πυρσούς τε, κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέλους, πεσσούς τε, σχολῆς ἄλυπον διατριβήν;
τίνος οὖν ἕνεκα ταῦθ' ὑμᾶς ὑπέμνησα; δηλῶν ⟨μὲν⟩ 31
ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχω, σημεῖον δὲ ποιού-

29. καὶ ante μέγιστον add. AB Bk. (ci. R.). — num περὶ ἐμοῦ πρὸς ὑμᾶς?

30. τῶν ⟨ἄλλων⟩ Ἑλλ.? — οὐ μόνον τῶν auct. R. S.: οὔκουν τῶν. malim autem pro οὐ οὐδὲ coll. § 23. — καὶ post ἀλλὰ addidi auct. R. — τῶν ⟨ἔσεσθαι⟩ μελλ. ci. R. — ἄλλος S.: ἂν. — πολεμικὰς Ald., sicut est Alcid. Odyss. 22: πολεμίας codd. Bk. — πλεονέκτημα Z, et ci. R. — φύλακας τοῦ auct. R. Bk.: φύλακάς τε τοῦ. — συναλλαγῶν] συλλαβῶν A pr. διαλλακτάς ci. R. et Valckenaer. Ceterum versuum iambicorum in his vestigia facile agnoscas.

31. δηλῶν ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχω ci. R.: δῆλον οὐ τ. τ. τ. ν. προσέχων.

μενος ὅτι τῶν αἰσχρῶν καὶ τῶν κακῶν ἔργων ἀπέχομαι· τὸ γὰρ ἐκείνοις τὸν νοῦν προσέχοντα τοῖς τοιούτοις προσέχειν ἀδύνατον. ἀξιῶ δ', εἰ μηδὲν αὐτὸς
32 ὑμᾶς ἀδικῶ, μηδ' αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν ἀδικηθῆναι. καὶ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων οὕνεκ' ἄξιός εἰμι κακῶς πάσχειν, οὔθ' ὑπὸ νεωτέρων οὔθ' ὑπὸ πρεσβυτέρων. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις ἄλυπός εἰμι, τοῖς δὲ νεωτέροις οὐκ ἀνωφελής· τοῖς εὐτυχοῦσιν οὐ φθονερός, τῶν δυστυχούντων οἰκτίρμων· οὔτε πενίας ὑπερορῶν, οὔτε πλοῦτον ἀρετῆς ἀλλ' ἀρετὴν πλούτου προτιμῶν· οὔτ' ἐν βουλαῖς ἄχρηστος οὔτ' ἐν μάχαις ἀργός, ποιῶν τὸ τασσόμενον, πειθόμενος τοῖς ἄρχουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐμὸν ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν· ὁ δὲ παρὼν καιρὸς ἠνάγκασε καὶ ταῦτα, κατηγορημένον πάντως ἀπολογήσασθαι.

33 *Λοιπὸς* δὲ περὶ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐστί μοι λόγος, ὃν εἰπὼν παύσομαι τῆς ἀπολογίας. οἶκτος μὲν οὖν καὶ λιταὶ καὶ φίλων παραίτησις ἐν ὄχλῳ μὲν οὔσης τῆς κρίσεως χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν τοῖς πρώτοις οὖσι τῶν Ἑλλήνων καὶ δοκοῦσιν, οὐ φίλων βοηθείαις οὐδὲ λιταῖς οὐδ' οἴκτοις δεῖ πείθειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τῷ σαφεστάτῳ

τὸ γὰρ codd. Bk.: τὸν γὰρ Ald. — fort. ἀδύνατον· ἀξιῶν δ'.

32. cf. Antiph. 3 β 10: οὐδὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων εἵνεκα δίκαιοι τοιούτων κακῶν ἀξιοῦσθαί ἐσμεν. — ἄλυπος] λ a corr. A. — οὔτε πενίας et οὔτε πλοῦτον ci. R.: οὐδὲ π. et οὐδὲ πλ. — ἀργός auct. R. S.: ἀργῶς. — προστασσόμενον auct. R. Bk. — καὶ πειθόμενος S. — καὶ <εἰς> ταῦτα κατηγ. ci. R. Sustuli interpunct. ante καὶ et πάντως, addidi post ταῦτα. num <δέον> πάντως?

33. λοιπὸν AZ, quod defendi potest coll. § 19. 24. — λιταὶ] τι ABL. — χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν Ald. Bk.: χρήμασι παρὰ δύναμιν. — οὔσης addi mal. R.

δικαίῳ, διδάξαντα τἀληθές, οὐκ ἀπατήσαντά με δεῖ
διαφυγεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμᾶς δὲ χρὴ μὴ τοῖς 34
λόγοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις προσέχειν τὸν νοῦν, μηδὲ
τὰς αἰτίας τῶν ἐλέγχων προκρίνειν, μηδὲ τὸν ὀλίγον
χρόνον τοῦ πολλοῦ σοφώτερον ἡγεῖσθαι κριτήν, μηδὲ
τὴν διαβολὴν τῆς πείρας πιστοτέραν νομίζειν. ἅπαντα
⟨μὲν⟩ γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι μεγάλης εὐλαβείας
ἁμαρτάνειν, τὰ δ' ἀνήκεστα τῶν ἀκεστῶν ἔτι μᾶλλον·
ταῦτα γὰρ προνοήσασι μὲν ἀδύνατα, μετανοήσασι δ'
ἀνίατα. τῶν δὲ τοιούτων ἐστίν, ὅταν ἄνδρες ἄνδρα
περὶ θανάτου κρίνωσιν· ὅπερ ἐστὶ νῦν παρ' ὑμῖν. εἰ 35
μὲν οὖν ἦν διὰ τῶν λόγων τὴν ἀλήθειαν τῶν ἔργων
καθαρῶς γενέσθαι τοῖς ἀκούουσι φανεράν, εὔπορος ἂν
ἡ κρίσις ἦν ἀπὸ τῶν εἰρημένων· ἐπειδὴ δ' οὐχ οὕτως
ἔχει, τὸ μὲν σῶμα τοὐμὸν φυλάξατε, τὸν δὲ πλείω
χρόνον ἐπιμείνατε, μετὰ δὲ τῆς ἀληθείας τὴν κρίσιν
ποιήσατε. ὑμῖν μὲν γὰρ μέγας ὁ κίνδυνος ἀδίκοις φα-
νεῖσι δόξαν τὴν μὲν καταβαλεῖν, τὴν δὲ κτήσασθαι.
τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἀνδράσιν αἱρετώτερος θάνατος δόξης
αἰσχρᾶς· τὸ μὲν γὰρ τοῦ βίου τέλος, ἡ δὲ τῷ βίῳ νόσος. 36
ἐὰν δ' ἀδίκως ἀποκτείνητέ με, πολλοῖς γενήσεται φα-

ἀπατήσαντα] *ἀπα . . . . ήσαντα* pr. A (*ἀπαραιτήσαντα*?).

34. *μὲν* post *ἅπαντα* addi iub. R. — *μεγάλοις* A. — *ἀκεστῶν* auct. Steph. R.: *ἀνηκέστων*. — *ἀδύνατα* S.: *δυνατά* (*φυλάξασθαι δυνατά* ci. R.). — cf. autem Antiph. 5, 91.

35. His quoque similia profert Mytilenaeus ap. Ant. 5, 86. — *καθαρῶς* S.: *καθαράν γε* codd., *καθαρὰν* Ald. — *ἡ κρίσις ἦν ἀπὸ* scripsi: *εἴη κρ. ἤδη ἀπὸ* A, *εἴη κρ. ἡ διὰ* v., *ἡ κρ. εἴη διὰ* ci. R. — *τὴν μὲν ⟨οὖσαν⟩ καταβ., τὴν δ' ⟨οὐκ οὖσαν⟩ κτήσ.* R. — *τὸ μὲν*] *ὁ μὲν* Ald. Bk. — *τῷ βίῳ*] *τοῦ βίου* A pr.

νερόν· ἐγώ τε γὰρ ⟨οὐκ⟩ ἀγνώς, ὑμῖν τε ⟨παρὰ⟩ πᾶσιν Ἕλλησι γνώριμος ἡ κακότης καὶ φανερά. καὶ τὴν αἰτίαν [φανερὰν] ἅπασαν ὑμεῖς ἕξετε τῆς ἀδικίας, οὐχ ὁ κατήγορος· ἐν ὑμῖν γὰρ τὸ τέλος ἐστὶ τῆς δίκης. ἁμαρτία δ' οὐκ ἂν γένοιτο μείζων ταύτης. οὐ γὰρ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοκέας τοὺς ἐμοὺς ἁμαρτήσεσθε δικάσαντες ἀδίκως, ἀλλ' ὑμῖν αὐτοῖς δεινὸν ἄθεον ἄδικον ἄνομον ἔργον συνεπιστήσεσθε πεποιηκότες, ἀπεκτονότες ἄνδρα σύμμαχον, χρήσιμον ὑμῖν, εὐεργέτην τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες Ἕλληνα, φανερὰν οὐδεμίαν ἀδικίαν οὐδὲ πιστὴν αἰτίαν ἀποδείξαντες.

37 Εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ, καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον· τοὺς δὲ πρώτους τῶν πρώτων Ἕλληνας Ἑλλήνων οὐκ ἄξιον οὐδ' ἀξιῶσαι μήτε προσέχειν τὸν νοῦν μήτε μεμνῆσθαι τὰ λεχθέντα.

36. οὐκ ἀγνώς cum Steph. R. S.: ἀγνός. — παρά om. ABLZ S., qui pro ὑμῖν ci. ἐκείνου (h. e. Ulixis). — cum his conferas quae Plataeenses dicunt ap. Thucyd. 3, 57: οὐ γὰρ ἀφανῆ κρινεῖτε τὴν δίκην τήνδε, ἐπαινούμενοι δὲ περὶ οὐδ' ἡμῶν μεμπτῶν. — ἅπασιν auct. Steph. R. S. (ἐν ἅπασιν mal. R.); ego φανερὰν potius secludendum duxi. — ἐστὶ ci. R. (vel ἔχω): ἔχει. S. ex eiusdem coni. ἡ δίκη pro τῆς δίκης scripsit. Similiter autem Antipho 5, 89 et 6, 6: ἡ μὲν γὰρ τούτων αἰτίασις οὐκ ἔχει τέλος, ἀλλ' ἐν ὑμῖν ἐστι καὶ τῇ δίκῃ. — ἀπεκτενότες AL.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΑΙΑΣ.

Ἐβουλόμην ἂν τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν δικάζειν οἵπερ 663
καὶ ἐν τοῖς πράγμασι παρῆσαν· οἶδα γὰρ ὅτι ἐμὲ μὲν 1
ἔδει σιωπᾶν, τούτῳ δ' οὐδὲν ἂν ἦν πλέον | λέγοντι· 664
νῦν δὲ οἱ μὲν παραγενόμενοι τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ἄπει-
σιν, ὑμεῖς δὲ οἱ οὐδὲν εἰδότες δικάζετε. καίτοι ποία
τις ἂν δίκη δικαστῶν μὴ εἰδότων γένοιτο, καὶ ταῦτα
διὰ λόγων; τὸ δὲ πρᾶγμα ἐγίγνετο ἔργῳ. Τὸ μὲν οὖν 2
σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως ἐκόμισα ἐγὼ φέρων, τὰ δὲ ὅπλα
ὅδε, ἐπιστάμενος ὅτι οὐ τῶν ὅπλων μᾶλλον ἐπεθύμουν
οἱ Τρῶες ἀλλὰ τοῦ νεκροῦ κρατῆσαι. τοῦ μὲν γὰρ εἰ
ἐκράτησαν, ᾐκίσαντό τε ἂν τὸ σῶμα καὶ τὰ λύτρα τοῦ
Ἕκτορος ἐκομίσαντο· τὰ δὲ ὅπλα τάδε οὐκ ἂν ἀνέθε-
σαν τοῖς θεοῖς ἀλλ' ἀπέκρυψαν, δεδιότες τόνδε τὸν 3
ἀγαθὸν ἄνδρα, ὃς καὶ πρότερον ἱεροσυλήσας αὐτῶν το
ἄγαλμα τῆς θεοῦ νύκτωρ ὥσπερ τι καλὸν ἐργασάμενος
ἐπεδείκνυτο τοῖς Ἀχαιοῖς. κἀγὼ μὲν ἀξιῶ λαβεῖν ἵν'
ἀποδῶ τὰ ὅπλα τοῖς φίλοις, οὗτος δὲ ἵν' ἀποδῶται,
ἐπεὶ χρῆσθαί γε αὐτοῖς οὐκ ἂν τολμήσειε· δειλὸς γὰρ
οὐδεὶς ἂν ἐπισήμοις ὅπλοις χρήσαιτο, εἰδὼς ὅτι τὴν
δειλίαν αὐτοῦ ἐκφαίνει τὰ ὅπλα.

Σχεδὸν μὲν οὖν ἐστιν ἅπαντα ὅμοια. οἵ τε γὰρ 4

ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ. Codd. Bekkeri X et ex eo derivati CJMN [P], quibus accedit b.

Inscr. ΑΙΑΣ codd. Bk.: ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ (*Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος* Diog. La. 6, 15).

1. *τοῖς ἔργοις αὐτοῖς* ci. R.: *τοῖς αὐτοῖς ἔ.* (*αὐτοῖς τοῖς ἔ.* auct. Bk. S., quod propter gravem hiatum nunc reieci). — *ποία τις*] *ποία ποτ'* Gebauer arg. ex contr. p. XVI.

2. *ἀλλὰ τοῦ* S.: *ἀλλ' ἢ τοῦ.*

3. *αὐτῶν*] *αὐτὸν* pr. X (corr.[2]).

διαθέντες τὸν ἀγῶνα φάσκοντες εἶναι βασιλεῖς περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις, οἵ τε οὐδὲν εἰδότες δικάσειν ὑπισχνεῖσθε περὶ ὧν οὐκ ἴστε. ἐγὼ δὲ ἐπίσταμαι τοῦτο, ὅτι οὐδεὶς ἂν βασιλεὺς ἱκανὸς ὢν περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπιτρέψειεν ἄλλοις μᾶλλον ἤπερ ἀγαθὸς ἰατρὸς διαγνῶναι νοσήματα ἄλλῳ παρείη.

5 Καὶ εἰ μὲν ἦν μοι πρὸς ἄνδρα ὁμοιότροπον, οὐδ' ἂν ἡττᾶσθαί μοι διέφερε· νῦν δ' οὐκ ἔστιν ὃ διαφέρει πλέον ἐμοῦ καὶ τοῦδε. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὅ τι ἂν δράσειε φανερῶς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν λάθρᾳ τολμήσαιμι πρᾶξαι. κἀγὼ μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων, οὐδὲ γὰρ κακῶς πάσχων, ὁ δὲ κἂν κρεμάμενος, εἰ κερ-
6 δαίνειν τι μέλλοι· ὅστις γε μαστιγοῦν παρεῖχε τοῖς δούλοις καὶ τύπτειν ξύλοις τὰ νῶτα καὶ πυγμαῖς τὸ πρόσωπον, κἄπειτα περιβαλόμενος ῥάκη, τῆς νυκτὸς εἰς τὸ τεῖχος εἰσδὺς τῶν πολεμίων, ἱεροσυλήσας ἀπῆλθε. καὶ ταῦτα ὁμολογήσει ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ πείσει λέγων ὡς καλῶς πέπρακται. ἔπειτα τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ὅδε ὁ μαστιγίας καὶ ἱερόσυλος ἀξιοῖ κρατῆσαι;

7 Ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν λέγω τοῖς οὐδὲν εἰδόσι κριταῖς καὶ δικασταῖς, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν περὶ ἀρετῆς κρίνοντας, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. καὶ γὰρ ὁ πόλεμος οὐ λόγῳ κρίνεται ἀλλ' ἔργῳ· οὐδ' ἀντιλέγειν ἔξεστι

4. φάσκοντες εἶναι βασ. Jernstedt (obs. Antiph. p. 19): οὐκ ὄντες εἶναι βασ. codd., βασ. ἑκόντες εἶναι Ald. Bk., οὐκ ὄντες ἱκανοὶ βασ. ci. R., ἑκόντες εἶναι om. βασ. S.
5. ἦν μοι] addi vult Steph. ἀγὼν (ὁ λόγος R., cf. Odyss. § 1), Winckelmann διαφορά; S. confert Isocr. 4, 12. — οὐκ ἔστιν ἃ διαφέρει? — κακῶς πάσχων, οὐδὲ γὰρ ⟨ἂν⟩ κ. ἀκούων Jernstedt (obs. Antiph. p. 19). num γ' ἂν pro γὰρ reponendum? Versus est senarius κακ. ἀκ. οὐδὲ γὰρ (γ' ἂν) πάσχων κακῶς (cf. ad Odyss. 9). — εἰ XCJ b: εἴ γε.

πρὸς τοὺς πολεμίους, ἀλλ' ἢ μαχομένους ⟨δεῖ⟩ κρατεῖν ἢ δουλεύειν σιωπῇ. πρὸς ταῦτα ἀθρεῖτε καὶ σκοπεῖτε· ὡς, εἰ μὴ δικάσετε καλῶς, γνώσεσθε ὅτι οὐδεμίαν ἔχει λόγος πρὸς ἔργον ἰσχύν, οὐδ' ἔστιν ὑμᾶς ὅ τι λέγων ἀνὴρ ὠφελήσει, εἴσεσθε δὲ ἀκριβῶς ὅτι δι' ἀπορίαν ἔργων πολλοὶ καὶ μακροὶ λόγοι | λέγονται. ἀλλ' ἢ 6 *λέγετε ὅτι οὐ ξυνίετε τὰ λεγόμενα, καὶ ἀνίστασθε, ἢ δικάζετε ὀρθῶς. καὶ ταῦτα μὴ κρύβδην φέρετε, ἀλλὰ φανερῶς, ἵνα γνῶτε ὅτι καὶ αὐτοῖς τοῖς δικάζουσι δοτέα δίκη ἐστίν, ἂν μὴ δικάσωσιν ὀρθῶς. κἄπειτ' ἴσως γνώσεσθε ὅτι οὐ κριταὶ τῶν λεγομένων ἀλλὰ δοξασταὶ κάθησθε. ἐγὼ δὲ διαγιγνώσκειν μὲν ὑμῖν περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν δὲ ἅπασιν ἀπαγορεύω, καὶ ταῦτα περὶ ἀνδρὸς ὃς οὐχ ἑκὼν ἀλλ' ἄκων ἀφῖκται εἰς Τροίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ ὃς πρῶτος ἀεὶ καὶ μόνος [καὶ] ἄνευ τείχους τέταγμαι.*

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Οὐ πρὸς σέ μοι μόνον ὁ λόγος, δι' ὃν ἀνέστην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας· πλείω γὰρ ἀγαθὰ πεποίηκα τὸ στρατόπεδον ἐγὼ ἢ ὑμεῖς ἅπαντες. καὶ

7. *σκοπεῖτε· ὡς*] cf. e. gr. Aesch. Prom. 1030. — *γνώσεσθε* C Bk. (ci. R.): *γνωσθήσεσθε* (*γνώσετε* JMN). — *ἀνὴρ* scripsi: *ἀνήρ*.

8. *ὅτι οὐ κριταὶ τ. λ. ἀλλὰ δοξασταὶ* XCJb Bk.: *ὅτι κριταὶ τ. λ. ἀλλὰ μὴ δοξασταί*.

9. malim *περί τ' ἀνδρὸς* vel *π. ἀ.* ⟨*θ'*⟩. — *καὶ* ante *ἄνευ* delendum, cf. Odyss. § 7.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Inscr. ΑΝΤΙΣΘ. om. X (in quo *ὀδυσσεύς* pr. bis scriptum est); ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ Ald.; *Ὀδυσσεὺς ἢ*

*γε ἁπάντων τε καὶ δεδιότα τὸν θάνατον μάλιστα· ὅστις
γε πρῶτον ὅπλα ἔχεις ἄρρηκτα καὶ ἄτρωτα, δι' ἅπερ
σέ φασιν ἄτρωτον εἶναι. καίτοι τί ἂν δράσαις, εἴ τις
σοὶ τῶν πολεμίων τοιαῦτα ὅπλα ἔχων προσέλθοι; ἦ που
καλόν τι καὶ θαυμαστὸν ἂν εἴη, εἰ μηδέτερος ὑμῶν
μηδὲν δρᾶσαι δύναιτο. ἔπειτα οἴει τι διαφέρειν τοι-
αῦτα ὅπλα ἔχειν ἢ ἐντὸς τείχους καθῆσθαι; καὶ σοὶ
μόνῳ δὴ τεῖχος οὐκ ἔστιν, ὡς σὺ φῄς· μόνος μὲν οὖν
σύ γε ἑπταβόειον περιέρχῃ τεῖχος προβαλλόμενος ἑαυ-*
8 *τοῦ· ἐγὼ δὲ ἄοπλος οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολεμίων
ἀλλ' εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι τὰ τείχη, καὶ τῶν πολεμίων
τοὺς προφύλακας ἐγρηγορότας αὐτοῖς ὅπλοισιν αἱρῶ,
καὶ εἰμὶ στρατηγὸς καὶ φύλαξ καὶ σοῦ καὶ τῶν ἄλλων
ἁπάντων, καὶ οἶδα τά τ' ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν τοῖς πολε-
μίοις, οὐχὶ πέμπων κατασκεψόμενον ἄλλον, ἀλλ' αὐτὸς
⟨ἰών⟩· ὥσπερ ⟨δὲ⟩ οἱ κυβερνῆται τὴν νύκτα καὶ τὴν
ἡμέραν σκοποῦσιν ὅπως σώσουσι τοὺς ναύτας, οὕτω
δὲ καὶ ἔγωγε καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας σῴζω.*
9 *οὐδ' ἔστιν ὅντινα κίνδυνον ἔφυγον αἰσχρὸν ἡγησάμε-
νος, ἐν ᾧ μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δράσειν·
οὐδ' εἰ μὲν ὄψεσθαί μέ τινες ἔμελλον, γλιχόμενος ἂν
τοῦ δοκεῖν ἐτόλμων· ἀλλ' εἴτε δοῦλος εἴτε πτωχὸς καὶ*

7. *τε* post *ἁπάντων* cum C om. Bk. *ἐγὼ δέ γε δειλότατόν τε ἁπάντων σὲ* ci. R. — *ἄτρωτον* XC: *πρῶτον* JMNb, *οὐ τρωτὸν* edd. — *δράσαις*] *δράσῃς* codd. — *μὴδὲ ἕτερος* X. — *ἔχειν* auct. R. S.: *ἔχων*.

8. *πρὸς τὰ τείχη*] *πρὸς τὰ τείχει* X. — *προσέρχομαι* ante *ἀλλ' εἰς* addi mal. R. — *ὅπλοις* C Bk. (mal. iam St.). — *πέμπω* XJMNb.

9. si deleatur *πτωχὸς*, et versus existat et offensio tollatur, quam praebent *πτωχὸς* et *μαστιγ.* iuncta et v. *δοῦλος* opposita. sequuntur certe versus: *οὐ γὰρ δοκεῖν ὁ πόλεμος ἀλλὰ δρᾶν ἀεὶ | κἂν ἡμέρᾳ κἂν νυκτὶ* _ ∪ _ *φιλεῖ.*

μαστιγίας ὧν μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δρά-
σειν, ἐπεχείρουν ἄν, καὶ εἰ μηδεὶς ὁρῴη. οὐ γὰρ
δοκεῖν ὁ πόλεμος ἀλλὰ δρᾶν ἀεὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ
ἐν νυκτὶ φιλεῖ τι. οὐδὲ ὅπλα ἐστί μοι τεταγμένα,
ἐν οἷς προκαλοῦμαι τοὺς πολεμίους μάχεσθαι, ἀλλ'
ὅντινα ἐθέλει τις | τρόπον, καὶ πρὸς ἕνα καὶ πρὸς 667
πολλοὺς ἕτοιμός εἰμ' ἀεί. οὐδ' ἡνίκ' ⟨ἂν⟩ κάμνω 10
μαχόμενος, ὥσπερ σύ, τὰ ὅπλα ἑτέροις παραδίδωμι,
ἀλλ' ὁπόταν ἀναπαύωνται οἱ πολέμιοι, τότε αὐτοῖς τῆς
νυκτὸς ἐπιτίθεμαι, ἔχων τοιαῦτα ὅπλα ἃ ἐκείνους βλά-
ψει μάλιστα. καὶ οὐδὲ νὺξ πώποτέ με ἀφείλετο, ὥσπερ
σὲ πολλάκις μαχόμενον ἄσμενον πέπαυκεν· ἀλλ' ἡνίκα
ἂν ῥέγχῃς σύ, τηνικαῦτα ἐγὼ σῴζω σέ, καὶ τοὺς πολε-
μίους ἀεὶ κακόν τι ποιῶ, ἔχων τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα
ὅπλα καὶ τὰ ῥάκη καὶ τὰς μάστιγας, δι' ἃς σὺ ἀσφα-
λῶς καθεύδεις.

Σὺ δ' ὅτι φέρων ἐκόμισας τὸν νεκρόν, ἀνδρεῖος 11
οἴει εἶναι; ὃν εἰ μὴ ἠδύνω φέρειν, δύο ἄνδρες ἂν
ἐφερέτην. κἄπειτα κἀκεῖνοι περὶ ἀρετῆς ἴσως ἂν ἡμῖν
ἠμφισβήτουν. κἀμοὶ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν πρὸς αὐτοὺς ἦν
λόγος· σὺ δὲ τί ἂν ἔλεγες ἀμφισβητῶν πρὸς αὐτούς;
ἢ δυοῖν μὲν οὐκ ἂν φροντίσαις, ἑνὸς δ' ἂν αἰσχύνοιο
ὁμολογῶν δειλότερος εἶναι; οὐκ οἶσθ' ὅτι οὐ τοῦ νε- 12
κροῦ τοῖς Τρωσὶν ἀλλὰ τῶν ὅπλων ἔμελεν ὅπως λά-
βοιεν; τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον, τὰ δὲ ὅπλα

ὧν] *δοκῶν* ci. R. — *προκαλ. τοὺς πολεμίους* auct. R. S.: *πρ. τοῖς πολεμίοις*. — *ἐθέλοι* Ald.; mal. *ἂν ἐθέλῃ*. — senarius sit *πρὸς ἕνα τε πρὸς πολλούς θ' ἕτ. εἰμ' ἀεί.*
10. *καὶ οὐδὲ* S.: *καὶ οὔτε*.
11. *ἴσως* scripsi: *πως* (*πῶς* X). — *τί ἂν*] malim *τί κἂν*.
12. *ἔμελεν*] *ἔμελλεν* X.

*ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς. τοὺς γὰρ νεκροὺς
οὐ τοῖς οὐκ ἀναιρουμένοις αἰσχρόν, ἀλλὰ τοῖς μὴ ἀπο-
διδοῦσι θάπτειν. σὺ μὲν οὖν τὰ ἕτοιμα ἐκόμισας· ἐγὼ
δὲ τὰ ὀνειδιζόμενα ἀφειλόμην ἐκείνους.*

Φθόνον δὲ καὶ ἀμαθίαν νοσεῖς, κακῶν ἐναντιώ-
13 *τατα αὐτοῖς· καὶ ὁ μέν σε ἐπιθυμεῖν ποιεῖ τῶν καλῶν,
ἡ δὲ ἀποτρέπει. ἀνθρώπινον μὲν οὖν τι πέπονθας·
διότι γὰρ ἰσχυρός, οἴει καὶ ἀνδρεῖος εἶναι, καὶ οὐκ
οἶσθα ὅτι σοφίᾳ περὶ πόλεμον καὶ ἀνδρείᾳ οὐ ταὐτόν
ἐστιν ἰσχῦσαι, ἀμαθία δὲ κακὸν μέγιστον τοῖς ἔχουσιν.*
14 *οἶμαι δέ, ἄν ποτέ τις ἄρα σοφὸς ποιητὴς περὶ ἀρετῆς
γένηται, ἐμὲ μὲν ποιήσει πολύτλαντα καὶ πολύμητιν
καὶ πολυμήχανον καὶ πτολίπορθον καὶ μόνον τὴν Τροίαν
ἑλόντα, σὲ δέ, ὡς ἐγᾦμαι, τὴν φύσιν ἀπεικάζων τοῖς
τε νωθέσιν ὄνοις καὶ βουσὶ τοῖς φορβάσιν, ἄλλοις
παρέχουσι δεσμεύειν καὶ ζευγνύναι αὐτούς.*

ἀναιρουμένους X sec. Lampr.

13. *κακὼ ἐναντιωτάτω* C Bk. (ci. aliquando R.). — *διότι*] *δότι* XJMb (*διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρὸς* Ald.). — *εἶ* post *ἰσχ.* cum corr. N add. Bk. — *καὶ* ante *οὐκ* add. C Bk. (*οὐκ οἶσθα δὲ* J).

14. *π. ἀρετῆς*] *κρίνειν* add. R. — *ποιήσῃ* X. — *πολύτλαντα* Bk.: *πολύτλαν τε.* — *ὄνοις*] v. Il. XI, 558. — *ταῖς φορβ.* Ald. R. Bk. V. Il. XIII, 703. — *παρέχουσι* auct. R. et Toup. S.: *ὑπάρχουσι.* — *αὐτούς* auct. R. S.: *αὐτοὺς.*

[ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ] ΟΔΥΣΣΕΥΣ

ΚΑΤΑ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

Πολλάκις ἤδη ἐνεθυμήθην καὶ ἐθαύμασα ὦ ἄνδρες 667
Ἕλληνες τὰς γνώμας τῶν λεγόντων, τί ποτε ἄρα βου-
λόμενοι ῥᾳδίως δεῦρο παριόντες | συμβουλεύουσιν ὑμῖν, 668
ἀφ' ὧν ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ τῷ κοινῷ, λοιδορίαι
δὲ πλεῖσται γίγνονται ἐν ἀλλήλοις, εἰκῇ τε λόγους ἀνα-
λίσκουσιν ἀκαίρους περὶ ὧν ἂν τύχωσι. λέγουσι δὲ 2
τὴν αὑτῶν δόξαν ἕκαστος βουλόμενοί τι λαβεῖν· οἱ δὲ
καὶ μισθὸν πραττόμενοι συναγορεύουσι παρ' ὁποτέρων
ἂν νομίζωσι πλεῖον λήψεσθαι. καὶ εἰ μέν τις ἐν τῷ
στρατοπέδῳ πλημμελεῖ ἢ βλάπτει τὰ κοινὸν χρήματα
ἑαυτῷ ποριζόμενος, τούτων μὲν ⟨ὁρῶμεν⟩ μηδένα τὸν
φροντίζοντα εἶναι· εἰ δέ τις ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν
ἐκ τῶν πολεμίων, ἢ γέρας ⟨λαχὼν⟩ εἴληφε πλέον ἕτε-
ρος ἑτέρου, τούτων ⟨δ'⟩ ἕνεκα μεγάλας διαφορὰς ἐν
ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν διὰ τὰς τούτων σπουδάς. ἐγὼ δὲ 3
ἡγοῦμαι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μήτε ἔχθρας
ἰδίας φροντίζειν, μήτε ἰδίαν φιλεταιρίαν, φιλοτιμίᾳ

ΑΛΚΙΔ. ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Codd. Bk. A et ex eo derivati BZ [LM] (quorum in universum nullam rationem habebo), X et ex eo derivati CJMN, quibus accessit b. (De nota x v. ad Gorg. Hel.)

Inscr. ΟΔΥΣΣΕΥΣ AX Bk.: *ὀδυσσέως* JMNb (et X in indice orationum); *λόγος Ὀδυσσέως* v.

1. *λεγόντων*] *λεγομένων* A. — *παριόντες*] *πάριτε* A. — *ὠφέλεια μὲν*] *μὲν ὠφ. ὑμῖν* A. — *ἐν* ante *ἀλλήλοις* del. S. — *τε λόγους* AS.: *λόγους τε.* — *ἀκεραίους* A.

2. num ⟨*οὐ*⟩ *τὴν αὐτῶν δ.*, ⟨*ἀλλ'*⟩ *ἕκ. β. κτἑ.*? — *ἕκαστοι* ci. R. — *πλεῖον* A Bk.: *πλείω.* — *ὁρῶμεν* auct. R. add. S. — *ἡμῶν*] *ὑμῶν* A. — *ἢ* ante *γέρας* del. Scheibe; ipse *λαχών* addere malui. — *ἕνεκα* AJ Bk.: *ἕνεκεν.*

3. *ἰδίας φιλεταιρείαν* (*φιλ.. ταιρείαν* pr.) *φιλοτιμίᾳ* A: *ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ* (*ἰδίας φιλεταιρίας, φιλοτιμίᾳ* S., *ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ ἢ φιλοτιμίᾳ* Scheibe).

χρησάμενον ἕνεκα ἀνδρὸς ἑνός, [χρήματα] περὶ πλείο-
νος ⟨ἂν⟩ ποιήσασθαι, καὶ μὴ ὅτι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει
συνοίσειν . . . . οὐ μὲν δὴ ἀλλὰ παραλιπὼν τοὺς
ἀρχαίους πόνους τε καὶ λόγους, πειράσομαι Παλαμήδη
4 τόνδε ἐν ὑμῖν εἰς κρίσιν δικαίως καταστῆσαι. ἔστι
δὲ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἂν εἰδῆτε, προδοσία· ἐφ' ᾗ δεκα-
πλάσιαι ζημίαι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἐπικείμεναι. καίτοι,
ὡς ὑμεῖς ἴστε πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώποτ'
ἔχθρα οὐδ' ἔρις ἐνεγένετο περὶ οὐδενὸς χρήματος, καὶ
μὴν οὐδ' ἐν παλαίστρᾳ οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἔνθα φιλεῖ
ἔριδας πλείστας καὶ λοιδορίας γίγνεσθαι. ὁ δὲ ἀνὴρ
ἐστι φιλόσοφός τε καὶ δεινός, οὗ μέλλω κατηγορεῖν,
ὥστε εἰκότως ⟨ἂν⟩ τὸν νοῦν προσέχειν ὑμᾶς καὶ μὴ
ἀμελῆσαι περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων.
5 Σχεδὸν μὲν γὰρ ἴστε καὶ αὐτοὶ ἐν οἵῳ κινδύνῳ
ἐγενόμεθα, ὅτε ἡμῶν οἱ μὲν εἰς τὰς ναῦς καταπεφευ-
γότες ἦσαν, οἱ δὲ εἰς τὰς τάφρους, ἐνέπιπτόν τε εἰς
τὰς σκηνὰς οἱ πολέμιοι, πᾶσά τε ἀπορία ἦν ποῖ ποτε
προβήσοιτο ἡ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτή. ἔχει δὲ
ὧδε ὑμῖν. ἐτυγχάνομεν πλησίον τῶν πυλῶν ἐν τῷ
αὐτῷ συντασσόμενοι ἐγώ τε καὶ Διομήδης, πλησίον
6 δ' ἦν Παλαμήδης καὶ Πολυποίτης. συνιόντων δὲ ἡμῶν

ἢ χρήματα S. — lacunam esse post *συνοίσειν* e sequentibus perspicitur. — *δικαίως εἰς κρίσιν* CZ Bk.

4. *προδοσίας* A. — *δεκαπλάσιαι ζημίαι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἐπικείμεναι* A: *δεκαπλασία τῶν ἄ. ζημία ἐστὶν ἐπικειμένη.* — *ἐνεγένετο* AS.: *ἐγένετο.* — *χρήματος* A: *πράγματος.* — *προσσχεῖν*?

5. *μὲν* post *σχεδὸν* om. A pr. Ald. — *ἡμῶν*] *ὑμῶν* A. — *τε εἰς* scripsi: *εἴς τε.* — *ποῖ* A Bk.: *ποῦ.* — *ποτε*] *τότε* A. — *ἔχει δὲ ὧδε* A Bk.: *ὡς δ'* (*εἶχε δὲ ὧδε ὑμῖν, καὶ ἐτυγχάν.* S.; fort. *εἶχε μὲν δὴ ὧδε ὑμ., ἐτ. δὲ*). — *πλησίον δ'*] *πλ. τ'* A.

6. *συνιόντων*] *νῦν. ἰόντων* A.

μόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκδραμὼν τοξότης ἐκ τῶν πολε-
ίων ἐστοχάσατο τούτου, ἁμαρτὼν δὲ αὐτοῦ βάλλει
γὺς ἐμοῦ· οὗτός τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ' αὐτόν, καὶ
εῖνος ἀνελόμενος ᾤχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ δὲ
νελὼν τὸν οἰστὸν δίδωμι Εὐρυβάτῃ δοῦναι Τεύκρῳ,
α χρῷτο. ἀνοχῆς δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον
όνον, δείκνυσί μοι τὸν οἰστὸν ὑπὸ τοῖς | πτεροῖς 669
άμματα ἔχοντα. ἐκπλαγεὶς δὲ ἐγὼ τῷ πράγματι, 7
ροσκαλεσάμενος Σθένελόν τε καὶ Διομήδη ἐδείκνυον
ὑτοῖς τὰ ἐνόντα. ἡ δὲ γραφὴ ἐδήλου τάδε· „Ἀλέξαν-
ρος Παλαμήδει. ὅσα συνέθου Τηλέφῳ, πάντα σοι
ται, ὅ τε πατὴρ Κασάνδραν γυναῖκα δίδωσί σοι,
αθάπερ ἐπέστειλας· ἀλλὰ τὰ ἀπὸ σοῦ πραττέσθω διὰ
ίχους“. ἐνεγέγραπτο μὲν ταῦτα· καί μοι προσ-
θόντες μαρτυρήσατε οἱ λαβόντες τὸ τόξευμα.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Ἐπέδειξα δὲ ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τόξευμα ὑμῖν, ὡς 8
ηθὲς ἦν· νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦ-
ος ἀποτοξεύσας. δεῖ δέ με καὶ τὰ λοιπὰ διελθεῖν ὡς
ει, μηδ' εἰκῇ οὕτως ἄνδρα σύμμαχον περὶ θανάτου
ίνειν, αἰσχίστην αἰτίαν προστιθέντα, καὶ ταῦτα πρό-
ρον ἐν ὑμῖν ηὐδοκιμηκότα. Ἡμεῖς μὲν γὰρ πρὶν 9

αὐτοῦ] τούτου A. — οἰστὸν M Bk.: ὀϊστὸν. — δείκνυσί ι] subiectum desiderare videtur R. — οἰστόν MZ Bk.: ὀϊστόν.

7. προσκαλέσας A. — Διομήδη CZ: Διομήδην. — κασσάν-αν X Bk. S. — καθάπερ A Bk.: ὥσπερ. — ἐνεγέγραπτο μὲν ῦτα om. pr. A. — ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. C Bk. (ci. R.).

8. δὲ post ἐπέδειξα add. A S. — ἀποτοξεύσας A Bk.: ολέσας. — δεῖ auct. R. S.: ἔδει. — μηδ' εἰκῇ οὕτως Bk.: δ' εἰκὸς οὕτως A, μὴ ἀδίκως xZ (με νομίσητε post κρίνειν d. C), μὴ δόξωμεν ἀδίκως Ald. — προστιθέντα ACMb Bk.: οτιθέντα X, προτιθέντες v. — ὑμῖν] ἡμῖν A. — ηὐδοκιμ.

ἐμβαλεῖν δεῦρο πολὺν χρόνον ἐν ταὐτῷ ἐγενόμεθα, καὶ
οὐδεὶς ἡμῶν εἶδεν ἔχοντα τοῦτον σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι·
ἐπειδὴ δὲ κατεπλεύσαμεν δεῦρο, τρίαιναν ἐπεγράψατο.
τίνος ἕνεκα; ἵνα δῆλος εἴη τῷ ἐπιγράμματι, ὅ τε ἀντι-
τεταγμένος τοῦτον τοξεύοι διὰ τὸ σύνθημα, οὗτός τε
10 εἰς ἐκεῖνον ἐσακοντίζοι. Τεκμαίρεσθαι δὲ δεῖ ἐκ τού-
των εἰκότως καὶ τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης. φημὶ γὰρ
καὶ ἐν ἐκείνῃ γράμματα εἶναι, πηνίκα τε καὶ πότε
προδώσει· πιστὰ γὰρ ἦν οὕτω παρ' ἀλλήλων τὰ πεμ-
πόμενα, οὗτός τε ἐκείνοις ἐκεῖνοί τε τούτῳ πέμποντες
11 διὰ τοιούτου εἴδους καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. Ἔτι δὲ καὶ
τόδε σκεψώμεθα. ψήφισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλος
τι λάβῃ ἐκ τῶν πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγε-
μόνας, διὰ τὸ σπανίοις αὐτοῖς χρῆσθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ
μὲν ἄλλοι πειθαρχοῦσι τοῖς ἐψηφισμένοις, οὗτος δὲ
βέλη ἀνελόμενος πέντε [τοξεύειν], φανερός ἐστιν οὐδὲ
ἓν πρὸς ὑμᾶς ἐνηνοχώς, ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως
12 ἄν μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἆρά γε ἐνθυμεῖσθε
ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, ὅτι ταῦτα τοῦ σοφιστοῦ τῆς δια-

9. καὶ ante πρὶν add. C Bk. (om. S.). — πρὶν] πλὴν x (praeter C) Z, eidem mox ὑμῶν pro ἡμῶν, hoc recte fort. — εἶδεν] οἶδε C. — ἔχοντα τοῦτον A Bk.: τοῦτον ἔχοντα. — ἐπεγρα.α.το A pr. — ὅ τε Bk. (ὅ τ' ci. R.), ὅ,τε C, ὅτε A: ὅταν (ὅτε ὅ τε mal. S.). — mal. ⟨εἰς⟩ τοῦτον. — ἐσακοντίζοι AMb (ἐσάκοντίζοι X) Bk.: εἰσακ. v.

10. δὲ post τεκμ. add. AC Bk. — ἐκ τούτων εἰκότως καὶ scripsi: καὶ ἐκ τούτων εἰκότως. Quamquam etiam εἰκότως displicet. — πηνίκα τε] πηνίκα A, πηνικάδε Ald. (πηνίκα τε iam R.). — πότε] πῶς ci. R. — προδώσοι C Bk. — οὗτος] αὐτός A. — ἐκεῖνοί τε A S.: καὶ ἐκεῖνοι. — μὴ supra vers. A.

11. σπανίοις Bk.: σπανίως. — χρῆσθαι A Bk.: χρήσασθαι. — τοῖς ἐψηφισμένοις om. pr. A. — οὗτος scripsi: αὐτός. — τοξεύειν del. S. — οὐδὲν A. — δοκῇ A.

12. ὅτι add. A Bk., εἰ C.

*νοίας καὶ τοῦ φρονήματος αὐτοῦ τυγχάνει, ὃς φιλοσοφῶν
ἐφ' οἷς ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττει; Τά τε πρά-
γματα τὰ περιεστηκότα καὶ τὴν στρατείαν πᾶσαν ἐπιδείξω
αἴτιον γεγονότα ἡμῖν τόν τε πατέρα αὐτοῦ καὶ τοῦτον αὐτόν.
ἀνάγκη δὲ καὶ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ γενόμενα.*

*Τούτῳ πατήρ ἐστι πένης, ὄνομα Ναύπλιος, τέχνην
ἔχων ἁλιείαν. οὗτος πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε,* 13
*χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν ὑφήρηται, κακά τε
πλεῖστα τοὺς ναυτίλους εἴργασται, πανουργίας τε οὐ-
δεμιᾶς λείπεται· γνώσεσθε δὲ προϊόντος τοῦ λόγου,
τὰς ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γενομένων. Ἄλεῳ γὰρ
τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφοὺς ἐχρήσθη* 14
*ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὅτι αὐτῷ ἔκγονος ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ
γένοιτο, ὑπὸ τούτου δεῖν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι.
ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεως διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴ-
καδε, καὶ καθίστησι τὴν θυγατέρα ἱέρειαν τῆς Ἀθη-
νᾶς, εἰπών, εἴ ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, θανατώσειν
αὐτήν. τύχης δὲ γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς στρα-
τευόμενος ἐπ' Αὐγέαν εἰς Ἦλιν, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ* 15

ὃς ante *τυγχάνει* ponit A Bk., om. v. — *πράττει* scr.: *πράττειν*. — *τά τε*] *τοῦ τε τὰ* Ald. Bk., *τά τε γὰρ* S. (*τοῦ τε γὰρ* ci. R.). — *πρ. τὰ περιεστηκότα* ci. R.: *πρ. τὰ περηστηκότα* A, *πρ. τὰ παρεστηκότα* BJ Bk., *πρ. παρεστ.* X al. — *γενέσθαι* ante *καὶ τὴν* add. Ald, ante *ἐπιδείξω* add. C, om. S., coniciens *πράγμ. ταῦτα παρεστηκέναι*. — *στρατείαν* Z Bk.: *στρατιὰν*. — *ὑμῖν* A C. — *καὶ* post *δὲ* add. A.

13. *Ναύπλιος*] *ναυτίλος* A. — *ἁλιείαν* A Bk. (ci. R.): *ἀλείαν*. — *οὗτος*] *αὐτὸς* A. — *πλείστους* ⟨*τε*⟩ Fuhr. — *ὑφήρηται* A Bk.: *ὑφήρηκε*. — *τὰς ἀλ. ἀκ. τῶν γενομ.* A Bk.: *ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γενομένων*.

14. *ἀλέῳ* et *ἀλέος* A et hic et infra (*ὁ ἄλέος* § 14). „Pausaniae est *Ἀλεός*, Apollodoro *Ἄλεος*" Bk. — *ἐκ τῆς* A Bk.: *ὑπὸ τῆς*. — *δεῖ* Ald. — *εἰπὼν*] *εἴποτε* pr. A.

15. *στρατευόμενος* om. A. — *αὐγείαν* C.

Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς
τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ ὑπὸ μέθης συνεγένετο. ἐπεὶ δὲ
κύουσαν αὐτὴν ὁ πατὴρ ᾔσθετο Ἄλεως, μεταπέμπεται
τὸν τούτου πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε εἶναι αὐ-
τὸν καὶ δεινόν. ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου δίδωσιν
16 αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντίσαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἦγεν
αὐτήν, καὶ ὡς γίγνονται ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκτει
Τήλεφον. ἀμελήσας δὲ ὢν ὁ Ἄλεως αὐτῷ ἐπέστειλεν,
ἄγων αὐτὴν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον ἐς Μυσίαν Τεύ-
θραντι τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Τεύθρας ἄπαις ὢν τὴν μὲν
Αὔγην γυναῖκα ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονο-
μάσας Τήλεφον τίθεται υἱὸν ἑαυτοῦ, δίδωσί τε Πριάμῳ
17 αὐτὸν εἰς τὸ Ἴλιον παιδεῦσαι. χρόνου δὲ προϊόντος
Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἀφικέσθαι, τό
τε ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς θεωρῆσαι βουλόμενος, ἅμα δὲ
καὶ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης ἀκούων δηλονότι, καὶ τὴν
τοῦ Τηλέφου γένεσιν ἀκηκοώς, ὁπόθεν τε εἴη καὶ τίνα
671 τρόπον | καὶ ὑπὸ τίνος ἐπράθη. ὥστε Ἀλέξανδρος
οὕτω τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ προφάσεις τοιαύτας
εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ οἱ Μόλου παῖ-
δες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, δεόμενοι Μενελάου αὐ-
τούς τε διαλλάξαι καὶ διελεῖν τὴν κτῆσιν αὐτοῖς, ὅτι

νεῷ] ἱερῷ A. — κυοῦσαν C. — ὁ πατὴρ ᾔσθετο A S.: ᾔσθ. ὁ πατήρ. — τε εἶναι αὐτὸν A S.: τε (τὸν C) αὐτὸν εἶναι. — ναυτίλου A.

16. ὡς] ὅτε A. — ὁ ante Ἄλεως add. A Bk. — ἀπέστειλεν A. — αὐτήν (τ') W. — εἰς Μυσ. Ald. — ἄπαις ὢν auct. R. Bk.: ἀπιδὼν. — αὐτῆς post παῖδα bis habet pr. A. — Πριάμῳ αὐτὸν S.: πριάμω αὐτῶ A, αὐτὸν Πριάμῳ v. — εἰς τὸ Ἴλιον ci. R.: εἴς τι ὀλίγον A, εἰς τὸ ὀλ. v.

17. γένεσιν A: γέννησιν. — προφάσεις τοιαύτας ci. R.: προφάσεως τοιαύτης.

εἴη ὁ πατὴρ τετελευτηκὼς αὐτοί τε στασιάζοιεν περὶ τῶν πατρῴων χρημάτων. εἶεν· τί οὖν γίγνεται; πλεῖν αὐτῷ ἔδοξε, καὶ ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ⟨αὐτῆς⟩ ἐπιμελεῖσθαι τῶν ξένων, ἵνα μηδενὸς ἔσοιντο ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ ἐκ Κρήτης, ὁ μὲν ᾤχετο· Ἀλέξανδρος δὲ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα ἐξαπατήσας, ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν ὅσα πλεῖστα ἐδύνατο, ἀποπλέων ᾤχετο, οὐκ αἰδεσθεὶς οὔτε Δία ξένιον οὔτε θεῶν οὐδένα, ἄνομα καὶ βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος, ἄπιστα πᾶσι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀκοῦσαι. ἀφικομένου δὲ αὐτοῦ, ⟨καὶ⟩ πάλιν εἰς Ἀσίαν ἄγοντος τὰ χρήματα καὶ τὴν γυναῖκα, ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς ἢ βοὴν ἐσήμηνας τοῖς περιοίκοις ἢ βοήθειαν συνέλεξας; οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν, ἀλλὰ περιεῖδες Ἕλληνας ὑπὸ βαρβάρων ὑβρισθέντας. ἐπεὶ δ' ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τὴν ἁρπαγὴν καὶ Μενέλεως ᾔσθετο, ἤγειρε τὴν στρατιὰν καὶ διέπεμπεν ἡμῶν ἄλλον ἄλλοσε εἰς τὰς πόλεις αἰτήσοντας στρατόν. καὶ δὴ τοῦτον ἔπεμψεν εἰς Χίον πρὸς Οἰνοπίωνα καὶ εἰς Κύπρον πρὸς Κινύραν. ὁ δὲ Κινύραν τε ἔπεισε μὴ συστρατεύειν ἡμῖν, δῶρά τε πολλὰ παρ' αὐτοῦ λαβὼν

τε post αὐτούς add. A S.

18. ἔλθοι X al. — καὶ ante ὁ μὲν add. A. — ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν A (οἴκων extra versum): καὶ λαβὼν ἐκ τῶν οἴκων. — ὅσα A Bk.: ἃ. — οὔτε θεῶν] οὐ θεῶν codd. (praeter J Z?). — οὐδένα C Z S.: οὐθένα.

19. ἀφικομένου] scil. εἰς τὴν Ἑλλάδα (v. § 17), quod fort. addendum est. — βοὴν A: βοῇ. cf. Aesch. Agam. 1349 κηρύσσειν βοήν, et Suppl. 730. — οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν om. A.

20. στρατόν] στρατιάς A. — καὶ δὴ καὶ τοῦτον C Bk. — ἔπεμψεν] ἔπεμπεν A. — οἰνωπίωνα x. — κιννύραν et κιννύρας § 21 A. — Oenopionis mentio in sequentibus aegre desideratur: ft. interciderit post ἤκουσαν § 21. — συστρατεύειν A C al. (ci. R.): στρατεύειν. — πολλὰ add. A Bk.

21 *ἀποπλέων ᾤχετο· καὶ Ἀγαμέμνονι μὲν ἀποδίδωσι χαλκοῦν θώρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιος ἦν, τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς εἶχε χρήματα. ἀπήγγελλε δὲ ὅτι ἑκατὸν ναῦς ἀποπέμψει ὁ Κινύρας· ὁρᾶτε δὲ καὶ αὐτοὶ οὐδεμίαν παρ' αὐτοῦ ἥκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἄν μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι, εἴ ἄρα γε κολάσασθαι ἄξιόν ἐστι τὸν σοφιστήν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ αἴσχιστα μηχανώμενος πέφανται.*

22 *Ἄξιον δὲ καταμαθεῖν ἃ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπικεχείρηκεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων τάξεις ἐξηυρηκέναι πολεμικάς, γράμματα, ἀριθμούς, μέτρα, σταθμούς, πεττούς, κύβους, μουσικήν, νόμισμα, πυρσούς. καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται ὅταν αὐτίκα ἐλέγχηται*
672 *φανερῶς ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. | Νέστωρ γὰρ ὅδε, πρε-*
23 *σβύτατος ⟨ὢν⟩ ἡμῶν ἁπάντων, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν φάλαγγι καὶ τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέγεται κοσμῆσαι τάξεις καὶ λόχους καὶ φάλαγγας συστῆσαι, ἡνίκα Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ' Ἀθηναίους ἐστράτευσε Θρᾷκας ἄγων· ὥστ' οὐ Παλαμήδους τὸ ἐξεύρημά ἐστιν,*
24 *ἀλλ' ἄλλων πρότερον. γράμματα μὲν δὴ πρῶτος Ὀρ-*

21. *τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς* A S.: *αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα.* — *ἀπήγγελλε* ci. R.: *ἀπηγγέλλετο* A Ald.; *ἐπηγγέλλετο* x. — *ἀποπέμψαι* A. — *καὶ* ante *αὐτοὶ* add. A Bk. — *δοκεῖ* R.: *δοκῇ* A C, *δοκοίη* v. cf. § 11. — *εἴ ἄρα γε κολ. ἄξιόν ἐστι* A S.: *ἄξιον γὰρ κολάσαι.*

22. *καὶ* post *δὲ* add. A. — *καὶ* post *ἃ* om. pr. A. — *φάσκων* om. pr. A. — *τάξεις ἐξευρηκ.* A Bk.: *ἐξευρηκ. τάξεις.* — *νόμιμα* X. vv. *μουσικ., νόμ.* transponenda esse post *ἀριθμούς* ci. S. — *πυρσοί οὐδὲ* (om. *καὶ*) A.

23. *ὅδε* A S.: *ὁ.* — *πρεσβύτερος* A S. — *ὑμῶν* A. — *φάλακι* A. — *καὶ ἐν τάξει* X.

φεὺς ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθών, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ ἐπιγράμματα·

Μουσάων πρόπολον τῇδ' Ὀρφέα Θρῇκες ἔθηκαν,
ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει,
Οἰάγρου φίλον υἱόν, ὃς Ἡρακλῆ ἐξεδίδαξεν,
εὑρὼν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην.

μουσικὴν δὲ Λίνος ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φονεύει. 25
ἀριθμούς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπιδῶν, Ἀθη-
ναῖος, ὡς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ·

ὄρθιον ἐξαμερὲς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων. —
ὡς δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοτευέμεν ἄνδρας.

νομίσματα δὲ οὐ Φοίνικες ἐξηῦρον, λογιώτατοι καὶ 26
δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὁλοσφύρου γὰρ
ἴσον μερισμὸν διείλοντο, καὶ πρῶτοι χαρακτῆρα ἔβαλον
εἰς τὸν σταθμόν, ⟨δηλοῦντες⟩ τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλατ-
τον. παρ' ὧν οὗτος ἐλθὼν σοφίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμόν.

24. *Μουσῶν*] *μουσ..ῶν* pr. A. — *τὰ ἐπιγράμμ.* om. *τὰ* ante *ἐπὶ* A S. — *θράκες* A, *θρήϊκες* x. — *Ζεὺς*] *ζεύς που* A. — *βέλει* Ald. (v. La. Diog. I, 5; A. P. VII, 617): *βαλών* C, *κεραυνῷ* cett. cod. et *γρ.* C. — *ὑάγρου* A. — *ἡρακλῆ* Z cum Burneiano 96 (Bk.): *ἡρακλῆα* A, *ἡρακλῆν* v. — *ἐδίδαξεν* pr. AN Ald.

25. *Λίνος* S.: *λῖνος* A, *Τέννος* v. — duos qui afferuntur versus coniungendos non esse vidit S. Prior tanqu.m Orphei vel Pythiae affertur a Longino fr. III; intellegitur de hexametro. — *τεττόρων* X. — *ὡς δεκάτην*] *ἐς δ.* Z, *ὥστε δ.* AX al. — *βιοτευέμεν* scripsi Sauppium secutus, qui *βιοτεύειν*: *βιοῦν* codd.

26. *οὐ*] *οἱ* A. — *ἐξεῦρον* omnes. — *λογιώτατοι* J. Fr. Fischer et Lobeck (S.): *λογικώτατοι*. — *δεινότατοι*] ......*τατοι* pr. A. — *καὶ πρῶτοι* A S.: *πρῶτοί τε* C Bk., *πρῶτοι* v. — *χαρακτῆρες* x. — *ἔβαλον*] *ἐπέβαλλον* Hemsterh. — *δηλοῦντες* addidi, haud ignarus locum sic nondum persanari. — *παρ' ὧν*] *ὁ παρὼν δ'* A. — *ἐλθὼν*] *ἑλὼν* S. — *τὸν αὐτὸν ῥυθμόν* (i. e. *τρόπον*)] *τὸν ῥυθμὸν* A S., *τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός* C Bk.

ὥστε αὐτοῦ ταῦτα πάντα πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν
27 οὗτος προσποιεῖται εὑρετὴς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ
ἐξηῦρε καπήλοις καὶ ἀγοραίοις ἀνθρώποις ἀπάτας καὶ
ἐπιορκίας, πεττούς γε μὴν τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν
ἔριδας καὶ λοιδορίας. καὶ κύβους αὖ μέγιστον κακὸν
κατέδειξε, τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι λύπας καὶ ζημίας, τοῖς
δὲ νενικηκόσι καταγέλωτα καὶ ὄνειδος· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν
κύβων προσγιγνόμενα ἀνόνητα γίγνεται, τὰ δὲ πλεῖ-
28 στα καταναλίσκεται παραχρῆμα. πυρσοὺς αὖ ἐσοφίσατο,
ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ κακῷ, ὃ διενοεῖτο ποιεῖν, χρήσι-
μον δὲ τοῖς πολεμίοις. ἀρετὴ δέ ἐστιν ἀνδρὸς τοῖς
673 ἡγεμόσι προσέχειν καὶ τὸ | προσταττόμενον ποιεῖν καὶ
τῷ πλήθει ἀρέσκειν παντί, αὐτόν τε παρέχειν ἄνδρα
πανταχοῦ ἀγαθόν, τούς τε φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ
τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὧν τἀναντία πάντων οὗτος ἐπί-
σταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ φίλους
κακῶς ποιεῖν.

29 Ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἔγωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλεύ-
σασθαι περὶ αὐτοῦ καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτὸν ὑποχείριον
λαβόντας. εἰ δὲ κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινό-
τητα τῶν λόγων ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία γενή-
σεται ἐν τῷ στρατεύματι· εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος
ὅτι καὶ Παλαμήδης περιφανῶς τοσαῦτα ἡμαρτηκὼς οὐ-

ταῦτα add. A Bk.

27. ἐξεῦρε omnes. — κατέδειξε A Bk. (. . τέδειξε pr. A.): ἐδίδαξε. — νενικηκόσι A Bk.: νικῶσι. — ἀπὸ τῶν κύβων γενόμενα A S., τῶν om. X. — ἀνόητα A.

28. ἀλλ' om. A. — ἐπὶ τῷ ἡμετ. A S.: ἐφ' ὑμετ. C, ἐφ' ἡμετέρῳ v. — ὃ scripsi: ἃ (om. C). — χρήσιμον A: χρήσιμα. — πάντων] πάντα Z.

29. ἐ. τῷ στρατεύματι pr. A. — καὶ ante Παλαμ. om. A. — δέδωκε?

δεμίαν δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσονται ἀδικεῖν. ὥστε ἐὰν νοῦν ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτισθ' ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν οὕνεκα παράδειγμα ποιήσεσθε τοῦτον τιμωρησάμενοι.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ Η ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

1 Ἐπειδή τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν ἱστορίας μὲν καὶ παιδείας ἠμελήκασι καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ὁμοίως τοῖς ἰδιώταις ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες λόγους καὶ διὰ βιβλίων δεικνύντες τὴν αὑτῶν σοφίαν σεμνύνονται καὶ μέγα φρονοῦσι καὶ πολλοστὸν μέρος τῆς ῥητορικῆς κεκτημένοι δυνάμεως τῆς ὅλης τέχνης ἀμφισβητοῦσι, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν γραπτῶν λόγων,
2 οὐχ ὡς ἀλλοτρίαν ἐμαυτοῦ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑτέροις μεῖζον φρονῶν καὶ τὸ γράφειν ἐν παρέργῳ μελετᾶν οἰόμενος χρῆναι, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτὸ τοῦτο τὸν βίον καταναλίσκοντας ἀπολελεῖφθαι πολὺ καὶ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας ὑπειληφώς, καὶ

οὕνεκα AJ S.: οὕνεκεν. — ποιήσασθε A.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ Π. ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Codd. Bk. X et ex eo derivati CKM (ab initio et in extrema parte etiam N) [P], quibus post Bk. accessit b; Paris. T, quem praeterea ille contulit, ne ipse quidem quicquam proprii habet.

1. διὰ βιβλίων R.: δι' ἀβεβαίων XC, διὰ βεβαίων v.

2. μελετᾶν J. Strangius S.: τοῦ μελετᾶν. cf. §§ 1. 35.

πολὺ δικαιότερον ἂν ποιητὰς ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων.

3 Πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις καταφρονήσειε τοῦ γράφειν, ἐξ ὧν ἐστιν εὐεπίθετον καὶ ῥᾴδιον καὶ τῇ τυχούσῃ φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παραυτίκα περὶ τοῦ παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ ταχείᾳ χρήσασθαι τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων εὐπορίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ τῶν πραγμάτων καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων εὐστόχως ἀκολουθῆσαι καὶ τὸν προσήκοντα λόγον εἰπεῖν οὔτε φύσεως ἁπάσης οὔτε
4 παιδείας τῆς τυχούσης ἐστίν· ἐν πολλῷ δὲ χρόνῳ γράψαι καὶ κατὰ σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ παραθέμενον τὰ τῶν προγεγονότων σοφιστῶν συγγράμματα πολλαχόθεν
674 εἰς ταὐτὸν ἐνθυμήματα συναγεῖραι καὶ μιμήσασθαι τὰς | τῶν εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας, καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς τῶν ἰδιωτῶν συμβουλίας ἐπανορθώσασθαι, τὰ δ' αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολλάκις ἐπισκεψάμενον ἀνακαθῆραι καὶ μετα-
5 γράψαι καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ῥᾴδιον πέφυκεν. ἔστι δ' ἅπαντα τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ καλὰ σπάνια καὶ χαλεπὰ καὶ διὰ πόνων εἰωθότα γίγνεσθαι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα ῥᾳδίαν ἔχει <τὴν> κτῆσιν· ὥστ' ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ λέγειν ἑτοιμότερον ἡμῖν ἐστιν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίαν νομίζοιμεν.

6 Ἔπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς οὐδεὶς ἂν φρονῶν ἀπιστήσειεν ὡς οὐ μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν μεταρρυθμίσαντες ἐπιεικῶς λογογραφήσουσι, τοῖς δὲ γρά-

3. παραυτίκα XCMb (cf. 8. 9. 18. 24. 28): παραχρῆμα (§ 33).
4. γράψαι S.: γράψαι ἄν. — ταὐτὸν S. (praeeunte R. et D.): τὰ αὐτῶν (τὰ αὐτῶν Xb). — ἀνακαθῆραι scr.: ἀνακαθᾶραι.
5. ἀξίας Xb.

φειν ἠσκημένοις οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν ὡς ἀπὸ τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ λέγειν οἷοί τ' ἔσονται. τοὺς μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔργων ἐπιτελοῦντας εἰκός, ὅταν ἐπὶ τὰ ῥᾴω τὴν γνώμην μεταστήσωσιν, εὐπόρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πραγμάτων ἀπεργασίαν· τοῖς δὲ τὰ ῥᾴδια γεγυμνασμένοις ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἡ τῶν χαλεπωτέρων ἐπιμέλεια καθίσταται. γνοίη δ' ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμάτων. ὁ μὲν γὰρ ἆραι μέγα φορτίον δυνάμενος ἐπὶ τὰ κουφότερα μετελθὼν ῥᾳδίως μεταχειρίσαιτ' ἄν· ὁ δὲ πρὸς τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει διικνούμενος οὐδὲν ἂν τῶν βαρυτέρων οἷός τ' εἴη φέρειν. καὶ πάλιν ὁ μὲν ποδώκης δρομεὺς ῥᾳδίως παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ' ἄν· ὁ δὲ βραδὺς οὐκ ἂν οἷός τ' εἴη τοῖς θάσσοσιν ὁμοδρομεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν τὰ πόρρω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν ἢ τοξεύειν καὶ τῶν ἐγγὺς τεύξεται ῥᾳδίως· ὁ δὲ τὰ πλησίον βάλλειν ἐπιστάμενος οὔπω δῆλον εἰ καὶ τῶν πόρρω δυνήσεται τυγχάνειν. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ περὶ τοὺς λόγους ὁ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος οὐκ ἄδηλον ὅτι μετὰ χρόνου καὶ σχολῆς ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔσται λογοποιός· ὁ δ' ἐπὶ τοῦ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιούμενος οὐκ ἀφανὲς ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λόγους ἀπορίας καὶ πλάνου καὶ ταραχῆς ἕξει πλήρη τὴν γνώμην.

Ἡγοῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν λέγειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς χρήσιμον εἶναι, τοῦ δὲ

6. ἀπὸ τῆς αὐτῆς auct. R. S.: ἐπὶ τῆς αὐτῆς.
7. οἷός τ' εἴη (s. οἷός τε εἴη) utrobique S.: οἷός τε ᾖ. —

γράφειν ὀλιγάκις εὔκαιρον τὴν δύναμιν αὐτῷ καθίστασθαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι λέγειν μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ δημηγοροῦσι καὶ δικαζομένοις καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας ποιοῦσιν ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ πολλάκις ἀπροσδοκήτως καιροὶ πραγμάτων παραπίπτουσιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιωπῶντες εὐκαταφρόνητοι δόξουσιν εἶναι, τοὺς δὲ λέγοντας ὡς ἰσόθεον τὴν γνώμην ἔχοντας ὑπὸ

10 τῶν ἄλλων τιμωμένους ὁρῶμεν. ὅταν γὰρ νουθετῆσαι
675 δέῃ τοὺς ἁμαρτάνοντας ἢ παραμυθήσασθαι | τοὺς δυστυχοῦντας ἢ πραῢναι τοὺς παρωξυμμένους ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας αἰτίας ἀπολύσασθαι, τηνικαῦθ' ἡ τοῦ λέγειν δύναμις τῇ χρείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐπικουρεῖν οἵα τ' ἐστίν· ἡ δὲ γραφὴ σχολῆς δεῖται καὶ μακροτέρους ποιεῖται τοὺς χρόνους τῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἀπαιτοῦσιν, ἡ δὲ κατὰ σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ τοὺς λόγους. ὥστε τίς ἂν φρονῶν ταύτην τὴν δύναμιν ζηλώ-
11 σειεν, ἣ τῶν καιρῶν τοσοῦτον ἀπολείπεται; πῶς δ' οὐ καταγέλαστον, εἰ τοῦ κήρυκος παρακαλοῦντος „τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν πολιτῶν;“ ἢ τοῦ ὕδατος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος, ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥήτωρ πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθησόμενος λόγον; ὡς ἀληθῶς γὰρ εἰ μὲν ἦμεν τύραννοι τῶν πόλεων, ἐφ' ἡμῖν ἂν ἦν καὶ δικαστήρια συλλέγειν καὶ περὶ τῶν

9. αὐτῷ auct. R. Bk.: αὐτοῦ (ante τὴν δύναμιν hab. C. Bk.). — λέγειν] λέγουσι XKMb.
10. δέῃ C Bk.: δεῖ. — παρωξυμμένους scripsi: ἀπολλυμένους X al., ὀργιζομένους C Bk., ἐπιτεθυμένους ci. S., θυμουμένους Vahlen. — ⟨εὖ⟩ φρονῶν? cf. §§ 26. 35, sed etiam 6. — ἀπολείπεται Bk.: ὑπολείπεται.
11. πῶς δ'] δ' add. XC Bk. (ci. R.).

κοινῶν βουλεύεσθαι πραγμάτων, ὥσθ' ὁπότε γράψαιμεν τοὺς λόγους, τηνικαῦτα τοὺς ἄλλους πολίτας ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν παρακαλεῖν· ἐπεὶ δ' ἕτεροι κύριοι τούτων εἰσίν, ἆρ' οὐκ εὔηθες ἡμᾶς ἄλλην τινὰ ποιεῖσθαι μελέτην λόγων ἐναντίως ἔχουσαν; ⟨καὶ⟩ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἀκριβῶς ἐξειργασμένοι καὶ μᾶλλον ποιήμασιν ἢ λόγοις ἐοικότες, καὶ τὸ μὲν αὐτόματον καὶ πλέων ἀληθείας [ὅμοιον] ἀποβεβληκότες, μετὰ παρασκευῆς δὲ πεπλάσθαι καὶ συγκεῖσθαι δοκοῦντες ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκουόντων γνώμας ἐμπιπλᾶσι. τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς λόγους γράφοντες φεύγουσι τὰς ἀκριβείας καὶ μιμοῦνται τὰς τῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἑρμηνείας, καὶ τότε κάλλιστα γράφειν δοκοῦσιν, ὅταν ἥκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορίσωνται λόγους. ὁπότε δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο πέρας τῆς ἐπιεικείας ἐστίν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας μιμήσωνται, πῶς οὐ χρὴ καὶ τῆς παιδείας ἐκείνην μάλιστα τιμᾶν, ἀφ' ἧς πρὸς τοῦτο τὸ γένος τῶν λόγων εὐπόρως ἕξομεν;

Οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ' ἄξιον εἶναι τοὺς γραπτους λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μεταχειριζομένων ἀνώμαλον καθιστᾶσι. περὶ πάντων μὲν γὰρ τῶν πραγμάτων γεγραμμένους ἐπίστασθαι λόγους ἕν

κύριοι τούτων scripsi (propter hiatum): τούτων κύριοί (κυριεύουσιν pro κύριοί εἰσιν Benseler). — μελέτην ποιεῖσθαι λόγων C Bk. — ἔχουσαν scr.: ἔχουσιν ἀκριβῶς (ἔχουσαν ἀκρ. Ald.). Vocem ἀκρ. transposui post ὀνόμασιν § 12; nam ad istud C1N librarius a CλN aberrasse videtur. cf. § 25. post ἔχουσαν fortasse exciderit dativus.

12. καὶ γὰρ scripsi: εἰ γάρ. cf. § 15. — πλέων ἀληθείας scripsi: πλέον ἀληθείαις. — ἐμπιπλᾶσι scripsi: ἐμπιπλῶσι X al., ἐμπιμπλῶσι v.

13. κάλλιστα Bk.: μάλιστα. — ἀφ' ἧς C Bk. S. (ci. R.): ἀφ' οὗ.

τι τῶν ἀδυνάτων πέφυκεν· ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὅταν τις τὰ μὲν αὐτοσχεδιάζῃ τὰ δὲ τυποῖ, τὸν λόγον ἀνόμοιον ὄντα ψόγον τῷ λέγοντι παρασκευάζειν, καὶ τὰ μὲν ὑποκρίσει καὶ ῥαψῳδίᾳ παραπλήσια δοκεῖν εἶναι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα φαίνεσθαι παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν.|

15 Δεινὸν δ' ἐστὶ τὸν ἀντιποιούμενον φιλοσοφίας
676 [ἀντιλέγειν] καὶ παιδεύσειν ἑτέρους ὑπισχνούμενον, ἂν
μὲν ἔχῃ γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι
τὴν αὑτοῦ σοφίαν, ἂν δὲ τούτων ἄμοιρος γένηται, μη-
δὲν τῶν ἀπαιδεύτων βελτίω καθεστάναι, καὶ χρόνου
μὲν δοθέντος δύνασθαι λόγον ἐξενεγκεῖν, εὐθέως δὲ
περὶ τοῦ προτεθέντος ἀφωνότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν,
καὶ λόγων μὲν τέχνας ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν
μηδὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντ' ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. καὶ
γὰρ ἡ μελέτη τοῦ γράφειν ἀπορίαν τοῦ λέγειν πλείστην
16 παραδίδωσιν. ὅταν γάρ τις ἐθισθῇ κατὰ μικρὸν ἐξερ-
γάζεσθαι τοὺς λόγους καὶ μετ' ἀκριβείας καὶ ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντιθέναι καὶ βραδείᾳ τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπιτελεῖν τὴν ἑρμηνείαν, ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράσσοντα ταῖς συνηθείαις ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν τῶν ἰσχνοφώνων, οὐδέποτε δ' εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγχινοίᾳ χρώμενον ὑγρῶς καὶ φιλανθρώπως μεταχειρίζεσθαι τοὺς

14. αὐτοσχεδιάζοι X al. — τὸν λόγον R. C Bk.: τῶν λόγων. — δοκεῖν R. X Bk.; δοκεῖ.

15. ἀντιλέγειν cum Vahleno circumscripsi; ἐν τῷ λέγειν C, τῆς τοῦ λέγειν Ald. Bk. an καὶ λέγειν παιδεύσειν? — εὐθέως δὲ ⟨λέγειν δέον⟩ ci. R.

16. πράττοντα? — ἰσχοφώνων mal. Bk. — „φιλανθρώπως]

λόγους· ἀλλ' ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ δεσμῶν 17
λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιήσασθαι
τὴν ὁδοιπορίαν, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ τοὺς
ῥυθμοὺς ἀποφέρονται μεθ' ὧν καὶ δεδεμένοις αὐτοῖς
ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ γραφὴ
βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα καί,
τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις ἔθεσι ποιουμένη τὴν ἄσκη-
σιν ἄπορον καὶ δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν καθίστησι καὶ
τῆς ἐν τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἁπάσης ἐπίπρο-
σθεν γίγνεται.

Νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν τῶν γραπτῶν λόγων 18
χαλεπὴν καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον καὶ τὴν λήθην αἰ-
σχρὰν ἐν τοῖς ἀγῶσι γίγνεσθαι. πάντες γὰρ ἂν ὁμο-
λογήσειαν τὰ μικρὰ τῶν μεγάλων καὶ τὰ πολλὰ τῶν
ὀλίγων χαλεπώτερον εἶναι μαθεῖν καὶ μνημονεῦσαι.
περὶ μὲν οὖν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἐπὶ τῶν ἐνθυμη-
μάτων δεῖ μόνον τὴν γνώμην ἔχειν, τοῖς δ' ὀνόμασιν
ἐκ τοῦ παραυτίκα δηλοῦν· ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς λόγοις
καὶ τῶν ὀνομάτων [καὶ τῶν ἐνθυμημάτων] καὶ συλλα-
βῶν ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖσθαι τὴν μνήμην καὶ τὴν
μάθησιν ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα μὲν οὖν ὀλίγα καὶ με- 19
γάλα τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ὀνόματα δὲ καὶ ῥήματα πολλὰ
καὶ ταπεινὰ καὶ μικρὸν ἀλλήλων διαφέροντα, καὶ τῶν
μὲν ἐνθυμημάτων ἅπαξ ἕκαστον δηλοῦται, τοῖς δ' ὀνό-

h. e. φιλάνως. Fort. ἱλαρῶς." S. At hiatus hoc modo existet. Neque melius ἐλαφρῶς D.; bene φιλανθρ. defendit Vahlen p. 527.

17. γνώμῃ] μνήμῃ pr. X (corr.[1]). — εὐροίας] εὐπορίας Sandys.

18. ⟨καὶ⟩ μαθεῖν? — καὶ τῶν ἐνθυμημ. del. Dobr. (ante καὶ τῶν ὀνομάτων transp. S.). — ἀκριβῆ num ante ποιεῖσθαι transponendum? hiatus quidem minime tolerandus.

μασι πολλάκις τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι· διὸ
τῶν μὲν εὔπορος ἡ μνήμη, τῶν δὲ δυσανάληπτος ἡ
20 μνήμη καὶ δυσφύλακτος ἡ μάθησις καθέστηκεν. ἔτι
τοίνυν αἱ λῆθαι περὶ μὲν τοὺς αὐτοσχεδιασμοὺς ἄδη-
677 λον | τὴν αἰσχύνην ἔχουσιν. εὐλύτου γὰρ τῆς ἑρμη-
νείας οὔσης καὶ τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμέ-
νων, ἂν ἄρα καὶ διαφύγῃ τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ
χαλεπὸν ὑπερβῆναι τῷ ῥήτορι καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμη-
μάτων ἁψάμενον μηδεμιᾷ τὸν λόγον αἰσχύνῃ περιβα-
λεῖν· ἀλλὰ καὶ τῶν διαφυγόντων, ἂν ὕστερον ἀναμνη-
21 σθῇ, ῥᾴδιον ποιήσασθαι τὴν δήλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμ-
μένα λέγουσιν, ἂν κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῆς ἀγωνίας
ἐκλίπωσί τι καὶ παραλλάξωσιν, ἀπορίαν ἀνάγκη καὶ
πλάνον καὶ ζήτησιν ἐγγενέσθαι, καὶ μακροὺς μὲν χρό-
νους ἐπίσχειν, πολλάκις δὲ τῇ σιωπῇ διαλαμβάνειν τὸν
λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέλαστον καὶ δυσεπικού-
ρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν.
22 Ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν
ἄμεινον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας τῶν τὰ γεγραμ-
μένα λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ πρὸ τῶν ἀγώνων τὰ
συγγράμματα διαπονήσαντες ἐνίοτε τῶν καιρῶν ἁμαρ-
τάνουσιν· ἢ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας λέγοντες
ἀπεχθάνονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων ἔτι τῶν
ἀνθρώπων ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς λόγους.

19. τῶν δὲ post ἡ μνήμη scripsi: τοῖς δὲ, quod ex praegressis ortum videtur (τῶν μὲν ἐνθ. — τοῖς δ᾽ ὀνόμασι). — ἡ μνήμη post δυσαναλ. cum Ald. del. Bk., reduxit S. videtur autem transponendum esse: δυσανάληπτος ἡ μάθησις καὶ δυσφύλακτος ἡ μνήμη.
20. λῆθαι] ἀλήθειαι XKMTb.
21. ⟨καὶ⟩ κατὰ μικρὸν? — ἐγγίνεσθαι auct. Bk. S. — ἐπίσχειν B.: ἐπισχεῖν.

χαλεπὸν γάρ, ἴσως δ' ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι τοῦ μέλλοντος, ὥστε προϊδεῖν ἀκριβῶς τίνα τρόπον αἱ γνῶμαι τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων ἕξουσιν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς ἐπὶ τῷ λέγοντι γίγνεται ταμιεύεσθαι τοὺς λόγους πρὸς τὰς δυνάμεις αὐτῶν ἀποβλέποντι, καὶ τά ⟨τε⟩ μήκη συντέμνειν καὶ τὰ συντόμως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν.

Χωρὶς τοίνυν τούτων οὐδὲ τοῖς παρ' αὐτῶν τῶν ἀγώνων ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἑκατέρους χρῆσθαι δυναμένους. τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα λέγουσιν, ἄν τι παρὰ τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λάβωσιν ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς διανοίας αὐτοὶ παρὰ σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὔπορόν ἐστιν ἐν τάξει θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα περὶ ἁπάντων δηλοῦντες, οὐδ' ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων λέγωσιν, οὐδαμοῦ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ ταραχώδη καθιστᾶσι· τοῖς δὲ μετὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἀγωνιζομένοις, ἂν ἄρα τι χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα δοθῇ, χαλεπόν ἐναρμόσαι καὶ χρήσασθαι κατὰ τρόπον· αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας οὐ παραδέχονται τοὺς αὐτοματισμούς, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι δοθεῖσιν ἢ χρώ-

23. τὰς δυνάμεις αὐτῶν scripsi: τὰς δυν. τῶν λόγων v., τὰς δυν. τῶν γνωμῶν C Bk. S.; τ. δ. τῶν καιρῶν s. τῶν πραγμάτων s. τῶν ἀκροατῶν R., τ. δ. τῶν ἀκουόντων Vahlen coll. [Dem.] Erot. 27. Nisi quidem etiam δυνάμεις corruptum est: τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἀνθρώπων (ἀκροατῶν, ἀκουόντων)? conf. § 3. 22.

24. αὐτοὶ scr.: αὐτῶν (αὑτῶν Xb). — περὶ πάντων W. — οὐδαμῇ C Bk.

25. καὶ χρήσασθαι scr.: καὶ χρῆσθαι C Bk., καὶ κεχρῆσθαι v.

*μενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν τῶν ὀνομάτων οἰ-
κοδομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς τὰ δ' εἰκῇ λέγοντα
ταραχώδη καὶ διάφωνον καθιστάναι τὴν ἑρμηνείαν.*
26 *καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο τὴν τοιαύτην με-
λέτην, ἥτις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν ἐπίπροσθεν
τῇ χρήσει καθέστηκε καὶ χείρω τῆς | τύχης ἐνίοτε τοῖς
ἀγωνιζομένοις τὴν ἐπικουρίαν παραδίδωσι, καὶ τῶν
ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων
βίον εἰθισμένων αὐτὴ καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμα-
σιν ἐμποδών ἐστιν.*
27 *Ἡγοῦμαι δ' οὐδὲ λόγους δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι
τοὺς γεγραμμένους, ἀλλ' ὥσπερ εἴδωλα καὶ σχήματα
καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ' αὐτῶν εἰκό-
τως ἂν δόξαν ἔχοιμεν, ἥνπερ καὶ κατὰ τῶν χαλκῶν ἀν-
δριάντων καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων καὶ γεγραμμένων
ζῴων. ὥσπερ γὰρ ταῦτα μιμήματα τῶν ἀληθινῶν σω-
μάτων ἐστί, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆ-
σιν δ' οὐδεμίαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ παραδίδωσι,*
28 *τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γεγραμμένος λόγος, ἑνὶ σχήματι
καὶ τάξει κεχρημένος, ἐκ βιβλίου ⟨μὲν⟩ θεωρούμενος
ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν ἀκίνητος ὢν
οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτημένοις παραδίδωσιν· ἀλλ'
ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν ἀληθινὰ σώματα πολὺ χεί-*

οἰκοδομίαν scr.: *οἰκονομίαν*. — *διάφωνον* auct. R. S.: *ἄφωνον*.

26. *αὐτὴ* S.: *αὕτη*.

27. *ἔχοιμι* Bk. cum C (*ἔχοι* with μ above, X). — *καὶ* post *ἥνπερ* om. Bk. cum C.

28. *μιᾷ τάξει* ci. R. — *κεχρημένος* codd. Bk.: *γεγραμμένος*. — *μὲν* post *βιβλίου* addendum ci. S. — displicet *παραδίδωσι* quater intra has tres paragraphos in membrorum fine repetitum.

ρους τὰς εὐπρεπείας ἔχοντα πολλαπλασίους ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδίδωσιν, οὕτω καὶ λόγος ὁ μὲν ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς διανοίας ἐν τῷ παραυτίκα λεγόμενος ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῇ καὶ τοῖς πράγμασιν ἕπεται καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἀφωμοίωται σώμασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος εἰκόνι λόγου τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχων ἁπάσης ἐνεργείας ἄμοιρος καθέστηκεν.

Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν μὲν τῆς γραφικῆς δυνάμεως, αὐτὸν δὲ διὰ ταύτης φαίνεσθαι τὰς ἐπιδείξεις ποιούμενον, καὶ προδιαβάλλειν τὴν πραγματείαν ταύτην δι᾽ ἧς εὐδοκιμεῖν παρασκευάζεται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἔτι δὲ περὶ φιλοσοφίαν διατρίβοντα τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λόγους ἐπαινεῖν καὶ προυργιαίτερον ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς προνοίας καὶ φρονιμωτέρους τοὺς εἰκῇ λέγοντας τῶν μετὰ παρασκευῆς γραφόντων. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν οὐ παντελῶς ἀποδοκιμάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν ἀλλὰ χείρω τῆς αὐτοσχεδιαστικῆς ἡγούμενος εἶναι, καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος χρῆναι ποιεῖσθαι, τούτους εἴρηκα τοὺς λόγους· ἔπειτα προσχρῶμαι τῷ γράφειν οὐκ ἐπὶ τούτῳ μέγιστον φρονῶν, ἀλλ᾽ ἵν᾽ ἐπιδείξω τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει σεμνυνομένοις ὅτι μικρὰ πονήσαντες ἡμεῖς ἀποκρύψαι καὶ καταλῦσαι τοὺς λόγους αὐτῶν οἷοί τ᾽ ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τούτοις καὶ

εὐπρεπείας Vahlen: εὐπορίας (εὐμορφίας D.). — ἀπ᾽ αὐτῆς τ. διαν. ci. R.: ἐπ᾽ αὐτῆς τ. δ. (S. pro διαν. requirit ἀνάγκης vel simile quid; ἀγωνίας ipse pridem conieci). — ἐνεργείας R. S.: εὐεργεσίας.

29. αὐτὸν auct. Bk. S.: ἑαυτὸν. — ἐπιδείξεις Bk.: ἀποδείξεις. — προδιαβάλλειν C Bk. (ci. R.): προσδιαβάλλειν.

30. καταλῦσαι] κατακλύσαι ci. R.

τῶν ἐπιδείξεων εἵνεκα τῶν εἰς τοὺς ὄχλους ἐκφερομένων ἅπτομαι τοῦ γράφειν. τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ ἐκείνου τοῦ τρόπου παρακελεύομαι
679 πεῖραν ἡμῶν | λαμβάνειν, ὅταν ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ προτεθέντος εὐκαίρως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν οἷοί τ' ὦμεν· τοῖς δὲ διὰ χρόνου μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις ἀφιγμένοις, μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν ἐπιχειροῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων· εἰθισμένοι γὰρ ἀκροᾶσθαι τῶν ἄλλων γραπτοὺς λόγους ἴσως ἂν ἡμῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἀκούοντες ἐλάττονα
32 τῆς ἀξίας δόξαν καθ' ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δὲ τούτων καὶ σημεῖα τῆς ἐπιδόσεως, ἣν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ γίγνεσθαι, παρὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἐναργέστατα κατιδεῖν ἔστιν. εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχεδιάζομεν νῦν ἢ πρότερον, οὐ ῥᾴδιον ἐπικρίνειν ἐστί· χαλεπαὶ γὰρ αἱ μνῆμαι τῶν προειρημένων λόγων καθεστήκασιν· εἰς δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεωρῆσαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις ῥᾴδιόν ἐστιν. ἔτι δὲ καὶ μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν αὐτῶν σπουδάζοντες καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ χαριζόμενοι λόγους γράφειν ἐπιχειροῦμεν.

33 Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὡς εἰκῇ λέγειν παρακελευόμεθα, τὴν αὐτοσχεδιαστικὴν δύναμιν τῆς γραφικῆς προτιμῶντες, ἄξιόν ἐστι πιστεύειν. τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυμήμασι καὶ τῇ τάξει μετὰ προνοίας ἡγούμεθα δεῖν χρῆσθαι τοὺς ῥήτορας, περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων δήλωσιν αὐτοσχεδιάζειν· οὐ γὰρ τοσαύτην ὠφέλειαν αἱ τῶν

31. εἵνεκα XC: ἕνεκα. — nonne παρακελευόμεθα? — προταθέντος pr. X. — ἀκροάσεις] scil. τῶν ἄλλων, v. quae sequ. — γραπτοὺς Dobr. (vel τοιούτους): τούς.
33. χρᾶσθαι codd. praeter C.

γραπτῶν λόγων ἀκρίβειαι παραδιδόασιν, ὅσην εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λεγομένων δηλώσεις ἔχουσιν. Ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ ῥήτωρ γενέσθαι δεινὸς μᾶλλον ἢ ποιητὴς λόγων ἱκανός, καὶ βούλεται μᾶλλον τοῖς καιροῖς χρῆσθαι καλῶς ἢ τοῖς ὀνόμασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν ἀκροωμένων ἐπίκουρον ἔχειν σπουδάζει μᾶλλον ἢ τὸν φθόνον ἀνταγωνιστήν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὔλυτον καὶ τὴν μνήμην εὔπορον καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθεστάναι βούλεται, καὶ τῇ χρείᾳ τοῦ βίου σύμμετρον τὴν δύναμιν τῶν λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν, εἰκότως ἂν τοῦ μὲν αὐτοσχεδιάζειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς ἐνεργὸν τὴν μελέτην ποιοῖτο, τοῦ δὲ γράφειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργως ἐπιμελόμενος εὖ φρονεῖν κριθείη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν.

34. μᾶλλον ἢ scr.: ἀλλὰ μὴ (ἀλλὰ καὶ C, ἅμα καὶ edit. I). — χρῆσθαι C Bk.: χρᾶσθαι. — τὴν γνώμην εὔλυτον καὶ τὴν μνήμην εὔπορον scripsi coll. §§ 16 et 19: τὴν γνώμην (μνήμην ci. S.) εὔπορον καὶ τὴν μνήμην (ἑρμηνείαν ci. S.) εὔλυτον.

35. εἰκότως C: οὐκ εἰκότως cett. codd., οὗτος εἰκότως Ald. Bk. — παρέργως Benseler: παρέργῳ cum hiatu.

INDEX

NOMINUM ET RERUM MEMORABILIUM.

A.

B.